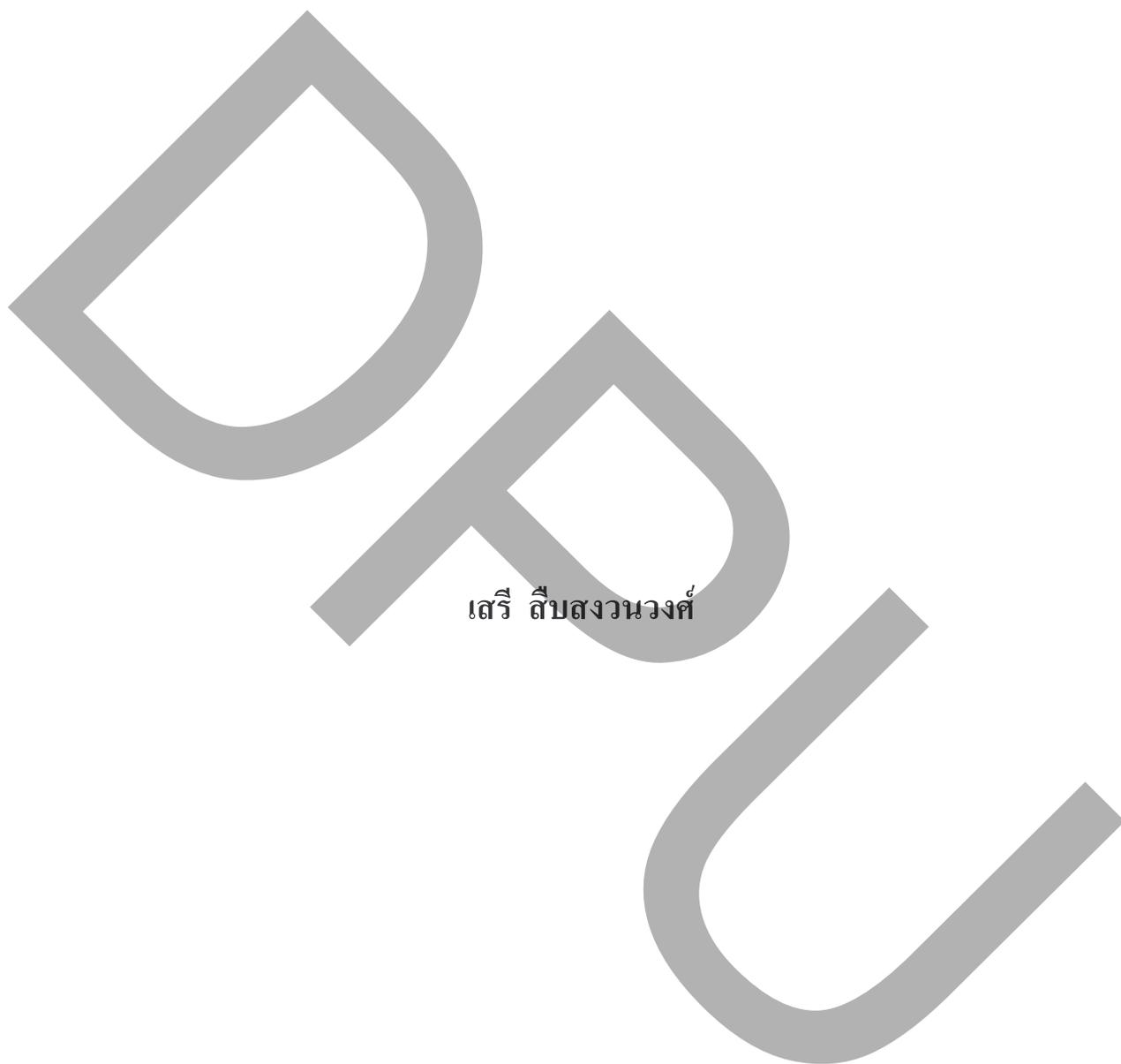

บทบาทหน้าที่และมุมมองทางกฎหมายและจริยธรรมของ
บล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อก

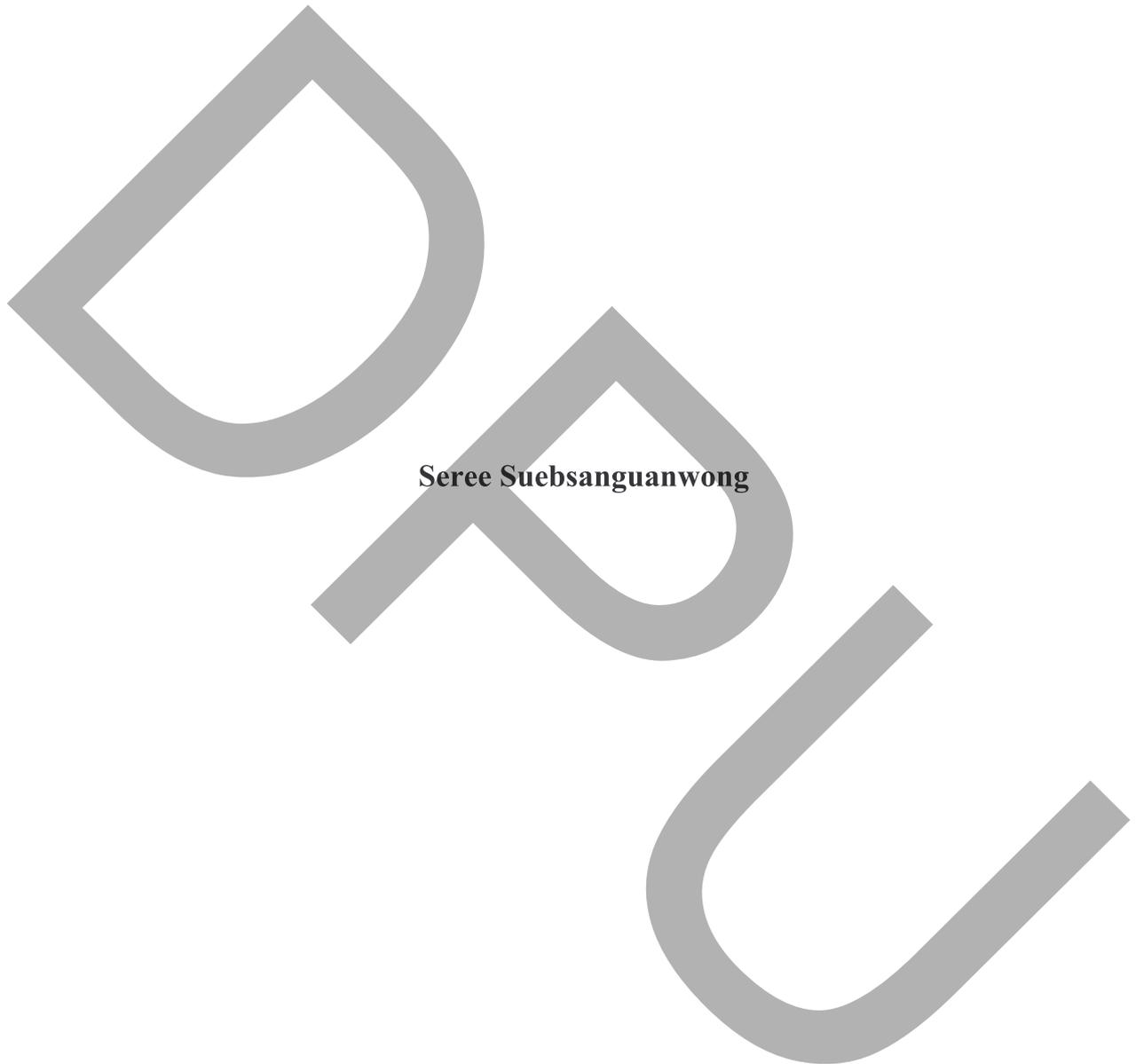

เสรี สืบสงวนวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์สารสนเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2552

Role and legal and ethical overview of Blogger and weblog member

Seree Suebsanguanwong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts (Communication)

Department of (Information Communication)

Graduate School, Dhurakij Pundit University

2009

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้จะสำเร็จไปไม่ได้เลย หากขาดผู้ที่คอยชี้แนะแนวทางและเป็นผู้ที่คอยสั่งสอนให้ความรู้ เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านวิชาการและมากด้วยประสบการณ์ และช่วยทำให้กรอบในการวิจัยของข้าพเจ้าให้ชัดเจนขึ้น ท่านผู้นั้นก็คือ ศาสตราจารย์สุกัญญา สดขรรพัตต์ ที่สละเวลาให้เกียรติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ ที่ช่วยให้คำปรึกษาและคำแนะนำดีๆ ให้ข้าพเจ้าใช้เป็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ

ข้าพเจ้าขอขอบคุณ อากง อาม่า ที่ข้าพเจ้าไปพักอยู่ตลอดการเก็บข้อมูล ทำให้ข้าพเจ้าได้ทราบถึงความห่วงใย เอื้ออาทร ที่ท่านทั้งสองมีต่อข้าพเจ้า ทำให้ข้าพเจ้าซาบซึ้งและดีใจเป็นพิเศษ อีกทั้งอากง ยังคอยสอนและให้คำแนะนำที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตต่อไป

ข้าพเจ้ากราบขอบพระคุณ บิดา มารดาของข้าพเจ้า คุณพ่อชัยฤทธิ์ คุณแม่สังเวียน ที่เป็นเหมือนแรงกดดันและกำลังใจอย่างดีให้ข้าพเจ้าข้ามผ่านความเกียจคร้านของข้าพเจ้าไปได้จนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จในที่สุด โดยมีคำพูดของพ่อ อยู่คำพูดหนึ่งที่ทำให้ข้าพเจ้ารู้ซึ่งถึงความรักที่มีต่อข้าพเจ้า “ไม่ว่าจะให้อะไรกับลูกมากเพียงใด ก็สู้ให้ความรู้ลูกไม่ได้ เพราะมันจะอยู่ติดตัวและเอาไปใช้ได้ตลอดชีวิต” ข้าพเจ้าปลื้มใจและดีใจมากที่สุดที่ได้เกิดเป็นลูกของพ่อกับแม่

ข้าพเจ้าขอขอบคุณ อาจารย์โอง ผู้ให้การสนับสนุนและแนะนำให้ข้าพเจ้าเรียนต่อ อีกทั้งอำนวยความสะดวกด้านที่พักอาศัย ให้คำปรึกษา ตลอดจนคำแนะนำต่างๆ พี่หรั่ง และเต้ เพื่อนร่วมรุ่นที่ร่วมกันทำวิทยานิพนธ์ด้วยกันมา ที่มีคำแนะนำ และให้การช่วยเหลือกันมาตลอด

สุดท้าย ที่ขาดไม่ได้ คือกำลังใจที่ดีที่สุดจาก คุณ พัชรินทร์ จายอุโมงค์ คนสำคัญที่อยู่เคียงข้างข้าพเจ้าตลอดมา ที่ต้องทนฟังเวลาข้าพเจ้าบ่น ให้กำลังใจเวลาข้าพเจ้ามีปัญหา และคอยเตือนสติข้าพเจ้า

นายเสรี สืบสงวนวงศ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	น
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญภาพ.....	ฑ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาคำวิจัย.....	8
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	8
นิยามศัพท์.....	8
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดทฤษฎี.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสมัยใหม่ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านทางคอมพิวเตอร์	
(Computer-Mediated Communication: CMC).....	16
แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต.....	18
แนวคิด ชุมชนเสมือน (Virtual Community)	
ความจริงเสมือน (Virtual Reality).....	21
แนวคิดเกี่ยวกับตัวตน (Self Concept)	
และอัตลักษณ์(Self-Identity) และแนวคิดเกี่ยวกับ	
อัตลักษณ์บนไซเบอร์สเปซ (Identity & Cyberspace).....	25
ทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน.....	29
แนวคิดกฎหมายและจริยธรรมของสื่อมวลชน.....	36

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
งานวิจัยต่างประเทศ.....	53
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	56
วิธีวิจัย.....	56
กรอบระเบียบวิธีวิจัย.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	58
หน่วยในการวิเคราะห์.....	59
กลุ่มตัวอย่าง (Sample) และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Sampling).....	59
วิธีการเลือกพิจารณาเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	60
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
4. ผลการวิจัย.....	65
วิเคราะห์ Weblog ในรูปแบบ Content Analysis (Blog Analysis).....	65
การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth-Interview).....	78
5. สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	155
บทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์และมุมมองของสมาชิก	
ในเว็บบล็อกในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี.....	156
บทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์และมุมมองของสมาชิก	
ในเว็บบล็อกในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ.....	163
ทัศนคติของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อก	
เกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรม.....	176
อภิปรายผลการวิจัย.....	187
บทสรุป.....	189
ข้อจำกัดในงานวิจัย.....	190
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	190
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	191

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	192
ภาคผนวก.....	197
ประวัติผู้เขียน.....	208

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ตาราง Blog Analysis แสดงประเภทของเว็บบล็อก.....	74
4.2 ตาราง Blog Analysis แสดงบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์ กับฐานะความเป็นสื่อของเว็บบล็อก.....	76
4.3 ตาราง Blog Analysis แสดงบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์ กับเทคโนโลยีของเว็บบล็อก.....	78

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
4.1 ตัวอย่างเว็บบล็อกประเภท เรื่องส่วนตัว.....	67
4.2 ตัวอย่างเว็บบล็อกประเภท ต่างประเทศ.....	68
4.3 ตัวอย่างเว็บบล็อกประเภท การใช้เวลาว่าง และความเพลิดเพลิน.....	69
4.4 ตัวอย่างเว็บบล็อกประเภท สารประโยชน์.....	70
4.5 ตัวอย่างเว็บบล็อกประเภท อื่นๆ.....	71

หัวข้อวิทยานิพนธ์	บทบาทหน้าที่และมุมมองทางกฎหมายและจริยธรรมของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อก
ชื่อผู้เขียน	นายเสรี สืบสงวนวงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศ. สุกัญญา สุกบรรทัด
สาขาวิชา	นิติศาสตร์สารสนเทศ
ปีการศึกษา	2551

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “บทบาทหน้าที่และมุมมองทางกฎหมายและจริยธรรมของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อก” มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ

1. เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อกในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี
2. เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะสื่อ
3. เพื่อศึกษาทัศนคติของบล็อกเกอร์เกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรม
4. เพื่อศึกษามุมมองของสมาชิกในเว็บบล็อกเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์และของตนเองรวมถึงเรื่องกฎหมายและจริยธรรม

งานวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ 2 รูปแบบ คือวิเคราะห์เว็บบล็อกในรูปแบบ Content Analysis ซึ่งการวิจัยนี้เรียกว่า Blog Analysis และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยทำการศึกษาเว็บบล็อกของ 3 เว็บไซต์ ได้แก่ www.storythai.com, www.exteen.com และ www.bloggang.com ซึ่งผลการวิจัยพบว่า บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีของเว็บบล็อก เป็นการแสดงบทบาท คือ สื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้ การกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ (รูป เสียง สัมผัส) และการสร้างความจริงเสมือน ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน โดยการที่สื่อจะแสดงบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีได้ดั่งนั้น ต้องเป็นสื่อที่ปฏิสังสรรค์ ทำให้เกิดการขับเคลื่อนทางความคิด ข้อมูลข่าวสาร และต้องเป็นสื่อที่กระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะที่ดี จะทำให้เป็นสื่อที่มีความน่าสนใจ น่าติดตามมากขึ้น อีกทั้งการสื่อสารในโลกอินเทอร์เน็ตเป็นการสร้างความจริงเสมือน โดยอาจจะเป็นความจริงที่ปรากฏตามนั้นจริงๆ หรืออาจเป็นความจริงที่สร้างขึ้นซึ่งทั้งหมดทำให้เกิดเป็นกระบวนการสื่อสารแบบใหม่ที่มีเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสำคัญในกระบวนการสื่อสาร

บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อของเว็บบล็อก เป็นการแสดงบทบาทในฐานะสื่อสมัครเล่น nonprofessional ที่แสดงบทบาทในด้านต่างๆ ได้แก่ บทบาทหน้าที่

ทางปัญญา บทบาทหน้าที่ทางสังคมประภิด บทบาทหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความจริง บทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด บทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล และบทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง โดยบทบาทหน้าที่ ที่ชัดเจนที่สุดของเว็บบล็อก คือ บทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด ด้วยรูปแบบของการทำงานของเว็บบล็อกที่ผู้ใช้งานส่วนใหญ่จะเป็นในกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งใช้เว็บบล็อกในเชิงปลดปล่อย ใช้เป็นเครื่องมือในการระบายอารมณ์ โดยเฉพาะวัยรุ่นเวลาที่ปัญหาเกิดขึ้นแล้วไม่รู้จะไปปรึกษาใคร ไม่มีใครคอยรับฟัง ก็สามารถมีพื้นที่ในการระบาย ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด ซึ่งในอดีตไม่สามารถทำได้ ส่งผลให้ในปัจจุบันสังคมไทยเกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นได้ คืออาจจะมี การสื่อสารระหว่างบุคคลน้อยลง ผลก็เนื่องมาจากการพัฒนาของเทคโนโลยีการสื่อสาร ที่ในสังคมเมืองจะเห็นผลได้ชัดเจนมากกว่าในสังคมชนบทที่การพัฒนาของเทคโนโลยีมีน้อยกว่า ทำให้เห็นว่า อาจจะมีการละเลยตัวตนไปและหนีไปสร้างตัวตนใหม่ในโลกอินเทอร์เน็ตมากขึ้นได้

กฎหมายและจริยธรรม เป็นสิ่งสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องมีควบคู่กันในโลกอินเทอร์เน็ต เพื่อให้โลกอินเทอร์เน็ตมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย แต่ในทางปฏิบัติ กฎหมายในอินเทอร์เน็ตบังคับใช้ให้ได้ผลนั้นยาก ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตไม่ค่อยทราบถึงการบังคับใช้ของกฎหมายต่างๆ โดยจะรู้เพียงแค่ว่ามีกฎหมายบังคับใช้เท่านั้น แต่ไม่ทราบถึงรายละเอียดที่ชัดเจน จึงมีความจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต ตระหนักถึงความสำคัญของกฎหมายให้มากขึ้น และในเรื่องของจริยธรรม การที่มีผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมาก ทำให้ระดับของจริยธรรมมีความแตกต่างกัน ตามไปด้วย ทำให้ปรากฏพบเรื่องที่ขัดต่อหลักจริยธรรมในโลกอินเทอร์เน็ต เว็บบล็อกก็เป็นอีกหนึ่งสังคมเล็กๆ ในโลกอินเทอร์เน็ต ที่ซึ่งอยู่ภายใต้หลักกฎหมายและจริยธรรมเช่นเดียวกัน การที่เว็บบล็อกจะเป็นสื่อที่ดีได้นั้น ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกและจริยธรรมว่ามีมากน้อยเพียงใด บางครั้งกฎหมายอาจจะไม่จำเป็นเลย ถ้าผู้ใช้งานมีจิตสำนึกและจริยธรรมที่ดีงาม

นอกจากนี้ในเชิงธุรกิจ เว็บบล็อกถือเป็นกลไกทางการตลาดในรูปแบบใหม่ เกิดเป็นช่องทางใหม่ในการค้าขายทางอินเทอร์เน็ต โดยเป็นการติดต่อกันได้โดยตรงระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย โดยที่ไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง อีกทั้งไม่มีข้อจำกัดในเรื่องสถานที่ เพราะว่าไม่ว่าจะอยู่ที่ใดก็สามารถทำการติดต่อซื้อขายกันได้ กล่าวคือ ไม่ต้องหาตลาดในการขายสินค้า แต่มาทำการซื้อขายสินค้าในตลาดที่ไม่มีต้นทุนและค่าใช้จ่าย อีกทั้ง ยังเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้โดยตรงอีกด้วย ซึ่งการใช้เว็บบล็อกในเชิงธุรกิจนี้ ต้องอยู่ภายใต้จริยธรรมที่ดีงาม และต้องไม่ใช่เว็บบล็อกเป็นช่องทางในการขายของที่ผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่สมควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง

Thesis Title	Role and Legal and ethical overview of Blogger and weblog member
Author	Mr. Seree Suebsanguanwong
Thesis Advisor	Prof. Sukanya Soodbanthad
Department	Information Communication
Academic year	2008

ABSTRACT

The thesis is on the topic “Role and legal and ethical overview of Blogger and weblog member” The objectives of study are;

1. To study the role of blogger in weblog in related to technology
2. To study the role of blogger in related as the press
3. To study the attitude of blogger regarding law and ethics.
4. To study the overview of weblog members concerning on roles of blogger and role of blogger member and also the law and ethics.

This research is the qualitative research which is analyzed into 2 parts. First is the weblog analysis in the form of Content Analysis which is called Blog Analysis and the second is the detailed interview by studying three weblogs- www.storythai.com, www.exteen.com, and www.bloggang.com. The research result found that role of weblog related to technology is the role performance; in the other word, the press that can interact, The actuation of sense perception (sight, hearing, touch) and realistic establishment. The press will be well performed in technological relationship when interactive press makes the forces of opinion, information, and the press should actuate the well sense of perception and that will make the press interesting and observable. Moreover, communication in cyber world is realistic phenomenon that can be the real fact or the established fact. All of these can lead to the new process of communication which technology is the main tool in communication process.

Relational tool and press position of weblog is performed as the non professional press which can act in many ways for instance intellectual role, sociable role, realistic avoidance role, relaxing role, monitoring role, and entertaining role. The clearest role of weblog is relaxing role. Since the use pattern of weblog that most of user is teenagers who behaviorally use to relieve of their feelings, especially when they have the problems and don't have any advisor or consultant. They will use this room to relax, drain off their desolation and most importantly, they cannot act or do like this in the past. This behavior can be the big change of Thai society that the individual communication is minimized. Development of information technology is the cause of this change, especially in capital city society which can more obvious than countryside society which less developed. That is to say Metropolitan may want to escape the real life and build up the new avatar in the cyber world.

Legal and ethic are essential and necessary that should go together in the internet world to regularization and formalization. However, practically internet legal enforcement is quite difficult to generate. Most of internet users don't have the any legal enforcement. They only know that there is the existing legal enforcement but don't know the detailed covenant. Therefore it is necessary to educate and publish the internet user to seriously realize the importance of computer law and also the ethics. More internet using leads to different level of ethics and it may discover the against of internet ethical principles. Weblog is one of society in the internet world which is under the law and ethical principles. To be the good weblog depends on how much consciousness and ethics it has and sometimes law may not be necessary if user has positive consciousness and ethics.

In addition, the weblog is the new form of marketing machinery and can be the new channel of e-commerce through internet. The communication can be made directly between buyer and seller without the intermediary. Also, there is unlimited of the market place since they can trade anywhere. It is to say, there is no real market to trade but instead they trade in the virtual market which minimize the cost and expenses. Also, using the e-commerce can directly approach

to the target market. Business weblog user should be aware of good ethics and should not use weblog for the illegal trade channel. This is the most considered action that user should not do.

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน ต้องยอมรับว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ ในประเทศไทยเราได้ขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง ที่เห็นได้อย่างชัดเจน และเป็นที่ยอมรับคือ อินเทอร์เน็ต ซึ่งก่อให้เกิดการสื่อสารในรูปแบบใหม่ขึ้น นอกจากนี้ยังส่งผลให้เกิดการที่ผู้คนหลบหนีจากโลกของความเป็นจริง ไปสร้างรูปแบบของการสื่อสารแบบใหม่ ที่ผู้ใช้สามารถกำหนดทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นได้ด้วยตัวเอง ว่าจะให้ตัวเองเป็นอย่างไรก็ได้ตามที่อยากจะให้เป็น หรือว่าในชีวิตจริงไม่ได้สามารถเป็นไปได้ แต่ในโลกของอินเทอร์เน็ตไม่มีคำว่าเป็นไปไม่ได้ หรือที่เราเรียกว่า เป็นการสร้างตัวตนเสมือน ซึ่งเป็นผลพวงของสิ่งที่เรียกว่าเทคโนโลยี

ทั้งนี้การที่เราเรียกว่า เป็นการสร้างตัวตนเสมือน เพราะในโลกของอินเทอร์เน็ตนั้น เป็นเสมือนกับอาณาจักรที่ไม่มีตัวตนอยู่จริง ๆ แต่โลกในอินเทอร์เน็ตนั้น เราสามารถสร้างอะไรก็ได้ ผ่านทางเทคโนโลยี ซึ่งไม่ได้เป็นแค่เพียงเทคโนโลยีเท่านั้น โลกในอินเทอร์เน็ตได้ขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง เทคโนโลยีไม่เพียงแต่เครื่องมือในการสร้างเท่านั้น แต่ยังทวีวงกว้างออกไป เกิดเป็นสังคมใหม่ในโลกของอินเทอร์เน็ตได้

โลกที่ไม่มีตัวตน เป็นโลกทางอินเทอร์เน็ต (Internet) ซึ่งเป็นโลกที่มีชีวิตจิตใจ อารมณ์ความรู้สึก สังคม จิตวิทยา และปรัชญา ไม่ได้เป็นเพียงแต่เทคโนโลยี การที่กลุ่มบุคคลมีการรวมตัวกันเป็นชุมชน เคลื่อนย้ายสู่โลกเสมือน (Virtual World) และสร้างชุมชนขึ้นมาบนเครือข่ายเป็นการรวมตัวกันของผู้สื่อสารผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือชุมชนอิเล็กทรอนิกส์ มีรูปแบบที่หลากหลายมีวัฒนธรรมร่วมกัน และมีความรู้สึกคุ้นเคย เป็นสภาพชุมชนเสมือน (Virtual Community) สภาพเสมือน (Virtual Reality) เป็นวิถีทางของมนุษย์ที่จะสร้างภาพ ควบคุม และปฏิสัมพันธ์กับสื่อและข้อมูลที่ซับซ้อนอย่างมาก (Isdale, 1998 ; Hewett, et al., 1996)

“ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสื่อสาร จะเป็นแกนกลางของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและเนื้อหาของสังคมมนุษย์ในทุกส่วน มนุษย์จะมีชีวิตประจำวันแบบใหม่ สังคมจะมีระบบ ธุรกิจ การเมือง วัฒนธรรมศิลปะ และศาสนาแบบใหม่ และยังต้องการวิธีคิดแบบใหม่ที่จะสร้างสรรค์วิธีการแก้ปัญหา” (กาญจนา แก้วเทพ ,2545: 14)

ด้วยเหตุนี้จากที่เมื่อก่อนการเขียนบันทึกความทรงจำเราทำโดยจรดปากกาบนกระดาษ บอกเล่าเรื่องราวบอกกล่าวความรู้สึก ถ่ายทอดผ่านแผ่นกระดาษ ในสมัยปัจจุบันนี้อาจจะล้ำสมัยไปเสียแล้ว สำหรับเด็กยุคสมัยใหม่ หลังจากที่มีการเปิดตัวให้บริการไดอารีออนไลน์ของหลายๆ เว็บไซต์เริ่มมีให้เห็นกันมากขึ้นและมีการพัฒนารูปแบบและวิธีการให้น่าสนใจมากขึ้น

รูปแบบการเขียนเรื่องราวต่างๆ หรือที่เราเรียกกันว่า Weblog (เว็บบล็อก) หรือที่เรียกกันสั้น ๆ ว่า Blog (บล็อก) เว็บบล็อกนั้นก็พัฒนามาจากไดอารีออนไลน์ ซึ่งเว็บบล็อกไม่ได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะในรูปแบบของไดอารีออนไลน์เท่านั้น แต่ความจริงแล้ว บล็อกคือเว็บไซต์รูปแบบหนึ่งที่มีเรื่องราวต่างๆ มากมายให้ได้อ่าน Weblog คือเว็บไซต์ชนิดหนึ่งที่มีการอัปเดตข้อมูลโดยเรียงลำดับจากข้อมูลใหม่สุดขึ้นก่อน นั่นคือข้อมูลใหม่จะอยู่ในหน้าแรก ซึ่งส่วนใหญ่จะมีเพียงคน ๆ เดียวที่อัปเดตข้อมูล ซึ่งจะว่าไปเว็บบล็อกก็เหมือนกับเป็นเว็บไซต์ส่วนตัวนั่นเอง

ปัจจุบัน Blog ได้เข้ามามีบทบาทในการสื่อสารที่สำคัญในโลกไซเบอร์ ที่ได้รับความนิยมมาก เพราะเป็นสื่อที่มีปฏิสัมพันธ์ Interactive เมื่อผู้อ่านอ่านอะไรอยู่ แล้วอยากรู้อยากเห็นอีกมากขึ้น ผู้อ่านก็สามารถ click ไปยัง website อื่นที่เกี่ยวข้องได้ว่าคนอื่นเขียนอะไรอย่างไร ก็จะพบเรื่องราวต่างๆ มากมาย และเมื่อนำ blog มารวมกันจะเป็นชุมชนปฏิบัติ (Community of Practices) ที่ใหญ่มากในโลกไซเบอร์

ส่วนรูปแบบของเว็บบล็อกนั้นจะอำนวยความสะดวกกับผู้ชมเว็บให้สามารถติดต่อกับเจ้าของเว็บบล็อก หรือที่เรียกกันว่า บล็อกเกอร์ (Blogger) ได้ง่าย ภาษาที่ใช้จะเป็นภาษาง่ายไม่เป็นการ ทำให้เกิดความสนิทสนมระหว่างผู้ชมเว็บกับเจ้าของเว็บไซต์มากกว่าเว็บแบบอื่นๆ ซึ่งการที่หลายคนเข้าใจว่าไดอารีออนไลน์เป็นบล็อกก็เป็นสิ่งที่ถูกต้อง แต่ไดอารีออนไลน์เป็นเพียงชนิดของบล็อกเท่านั้น เพราะคำว่า บล็อกยังรวมถึงการให้ความรู้เฉพาะเจาะจงลงลึกในแต่ละเรื่อง แต่มีการจัดเรียงข้อมูลและรูปแบบของเว็บไซต์ที่ทำให้เกิดความเป็นกันเอง โดยเว็บบล็อกจะมีความแตกต่างจากไดอารีออนไลน์ แม้ไดอารีออนไลน์ถือเป็นเว็บบล็อกชนิดหนึ่ง แต่มีข้อจำกัดมากกว่าในเรื่องระยะเวลาในการเขียน กล่าวคือ ไดอารีออนไลน์นั้น ส่วนใหญ่จะเขียนบันทึกเรื่องราวที่เกิดขึ้นภายในวันนั้นๆ เขียนเรื่องส่วนตัวของผู้เขียน ในขณะที่เว็บบล็อกสามารถเขียนสิ่งต่างๆ ได้กว้างกว่า หลากหลายกว่า และไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา

ต้นกำเนิด Weblog นั้น เริ่มมีใช้มาตั้งแต่ประมาณ เดือนธันวาคม ปี 1997 โดยผู้ที่คิดชื่อนี้คือ Jorn Barger (นิธิชัช กิตติวิสาร, 2549) ซึ่ง Blog เป็นเว็บไซต์ที่สามารถเป็นได้หลากหลายอย่างแล้วแต่เจ้าของอยากให้เป็น ตั้งแต่ไดอารีส่วนตัว สถานที่สำหรับใช้ในการทำงานร่วมกัน (collaborative work space) หรือสภากาแฟสำหรับคุยเรื่องการเมือง แหล่งรวมข่าวสารความเป็นไป แหล่งรวมลิงค์ ไปจนถึงสมุดบันทึกความเป็นไปของโลกใบนี้ สรุปก็คือ “Blog” เป็นที่ซึ่งเราเอาไว้

เขียนเรื่องราวที่ต่อเนื่องไปเรื่อยๆ โดยเรื่องที่เขียนเข้าไปใหม่ จะอยู่ส่วนบนสุด ซึ่งทำให้ผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชม สามารถอ่านเรื่องราวใหม่ๆ ได้ และยังสามารถที่จะเสนอแนะหรือติชมได้ ในกรณีที่เจ้าของ Blog นั้นๆ อนุญาต blog ที่ได้รับความนิยมก็จะเป็น blog ที่มีข้อมูล (content) ดี ที่ทำให้คนคิดใจ ต้องกลับมาติดตามอ่านทุกครั้ง ที่มีการอัปเดต หรือโพสต์เพิ่มเติม คนทั่วไปส่วนมาก มักจะแยกไม่ออกว่าอะไรคือ blog นอกจากคำจำกัดความข้างต้น โดยทั่วไปแล้ว blog จะมีความเป็นส่วนตัวมากกว่า เว็บไซต์ทั่วไป blog จะถูกสร้างขึ้นจากคนๆเดียว และข้อมูลที่เขียนก็จะมาจากคนๆเดียว เป็นเรื่องที่เขียนถือเป็นความคิดเห็นส่วนตัวของคนๆนั้นเท่านั้น ทำให้คนธรรมดาทั่วไปทุกคน ได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นของตัวเองโดยไม่ต้องผ่านสื่อใดๆ ที่อาจจะคอยกลั่นกรองเรื่องราวเพียงเพราะว่าสิ่งนั้นๆ ไม่ได้ได้รับความเห็นชอบจากคนส่วนใหญ่ในสังคม หรืออาจจะไม่มี เนื้อที่ อาทิ หน้ากระดาษ ถ้าเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร และ เวลา ถ้าเป็นสื่อวิทยุหรือโทรทัศน์ เพียงพอที่จะผ่านสื่อเหล่านั้นออกไป ในประเทศที่ประชาชนทั่วไปเชื่อว่า เนื้อหาต่างๆ ถูกควบคุม หรือ เซ็นเซอร์ อาทิ จีน เกาหลีเหนือ หรือในประเทศที่ประชาชนมีความเป็นตัวของตัวเองสูง เชื้อมั่นในความเชื่อของตัวเอง อย่างสหรัฐอเมริกา เนื่องจากใครก็ได้สามารถสร้าง blog ขึ้นมาได้ โดยขณะนี้ สามารถทำบล็อกได้ฟรีๆ จากหลายเว็บไซต์ เท่านั้นทุกๆคนสามารถเป็น “สื่อ” ได้ด้วยตัวเอง (นิริชช กิตติวิสาร, 2549)

การเขียน Blog ให้ได้รับความนิยมมากขึ้น เจ้าของ blog ควรจะหาจุดยืนของตัวเองให้พบ แล้วแสดงความคิดเห็นในมุมมองของตัวเองเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ จะเป็นเรื่องที่น่าสนใจ มากกว่าที่จะบอกว่า “วันนี้...ฉันทำนี้ๆ...แล้วก็นอน” ดังนั้น ความเป็นตัวตนของเจ้าของ blog จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ เนื่องจาก blog เป็นการติดต่อระหว่าง 2 ฝ่ายที่มีกระแสตอบรับกันได้อย่างทันที ทั้งนี้ blog ส่วนใหญ่จะรับความเห็นตอบกลับจากคนอ่านได้ทันที

เนื้อหาใน Blog นั้นจะส่วนประกอบ 3 ส่วนคือ 1. หัวข้อ (Title) 2. เนื้อหา (Post หรือ Content) 3. วันที่เขียน (Date)

ในการสร้างบล็อกนั้นสามารถทำได้สองแบบคือ

1. การติดตั้งโปรแกรมทำ Blog ขึ้นใช้ใน office ตัวอย่างโปรแกรมสร้าง blog เช่น Word Press, b2evolution, Nucleus, MyPHPblog, Movable Type, Geek log วิธีนี้จำเป็นต้องมีเครื่องเว็บเซิร์ฟเวอร์ในการใช้งานเองอาจทำเป็น Intranet Blog หรือ Internet Blog ก็ได้

2. การใช้งาน Blog ฟรี จากเว็บที่เปิดให้บริการ ปัจจุบันมีเว็บเปิดให้บริการหลายเว็บ อาทิ เช่น Blogger.com (en), Bloglines.com (en), Storythai.com (Th), Exteen.com (Th), Bloggang.com (Th) เป็นต้น (นิริชช กิตติวิสาร, 2549)

เรื่องของเว็บบล็อก (Weblog) ถือว่า เป็นกระแสที่กำลังได้รับความนิยมจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลก และอนาคตคงได้รับความนิยมไม่น้อยไปกว่าอีเมลล์หรือว่าเว็บบอร์ด ในปัจจุบัน มี 3 เว็บบล็อก ที่เป็นรายใหญ่ที่สุดในเมืองไทยตามการจัดลำดับของทรูฮิตก็คือ Storythai.com Bloggang.com และ Exteen.com ตามลำดับ แต่ทั้ง 3 เว็บไซต์มีขนาดใกล้เคียงกัน โดยมีจำนวนผู้เยี่ยมชมต่อวันราว 2 หมื่นกว่ารายเช่นกัน รวมแล้วประมาณ 60- 70 เปอร์เซนต์ของผู้ใช้บล็อกและไดอารี่ทั้งหมดในไทยจะใช้บริการของทั้ง 3 เว็บไซต์นี้เป็นส่วนใหญ่ (Positioning magazine มีนาคม 2549)

รายแรกที่ครองอันดับนำในเวลานี้คือ **Storythai.com** มีจุดเด่นตรงที่เปิดบริการมานาน และเปิดให้ใช้ฟิเจอร์และลูกเล่นต่างๆ ในการทำเว็บได้อย่างเต็มที่ ไดอารี่ออนไลน์ของที่นี่โดยรวมแล้วจะสวยกว่า และมีลูกเล่นมากกว่าที่อื่นๆ จึงเป็นกลุ่มของหนุ่มสาวที่ชอบความหวือหวา สวยงาม และโดดเด่นมากกว่าที่อื่น storythai.com ก่อตั้งเมื่อประมาณปี 2544 เริ่มแรกก่อตั้งเพื่อให้บริการฟรี ไดอารี่ออนไลน์ คือไม่มีการลงโฆษณาหรือแบนเนอร์ และไม่มีการเก็บเงินจากสมาชิก แต่ภายหลังเริ่มมีการเก็บเงินจากสมาชิกเป็นรายเดือนกับสมาชิก ทำให้สามารถนำรายได้ส่วนนี้ไปพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเว็บไซต์และเพิ่มเติมอุปกรณ์ต่างๆ ให้ดีขึ้น และนำเงินส่วนหนึ่งไปทำกิจกรรมเพื่อสังคม และกิจกรรมต่างๆ ของทางเว็บไซต์ Storythai จึงเป็นสังคมใหญ่และมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมสูง มีตั้งแต่กลุ่มที่รักการเขียน รักการอ่าน หรือ กลุ่มที่เป็นกลางๆ ชอบจดบันทึก เพราะอยากเขียน ไปจนถึงกลุ่มที่เขียนไดอารี่ตามกระแส หรือเขียนเพื่อแข่งขัน อีกทั้งแต่ละคนก็ยังมีความสนใจแตกต่างกัน เกิดเป็นกลุ่มภายในเว็บบล็อกมากมาย ที่มีสนใจในเรื่องเดียวกัน ทำให้มีพื้นที่ในการรวมกลุ่มของผู้ที่สนใจในเรื่องเดียวกันเกิดเป็นสังคมเว็บบล็อกขึ้น

ส่วน **Bloggang.com** นั้นเป็นเว็บไซต์ในเครือของพันทิพย์ดอตคอม เว็บบอร์ดเก่าแก่ของเมืองไทย กลุ่มผู้ใช้โดยส่วนมากจะมีลักษณะเฉพาะของตัวเอง คือเป็นยูสเซอร์เดิมในเว็บบอร์ดที่หาทางขยับขยายออกมาหาพื้นที่ออนไลน์ที่เป็นที่ทางของตัวเองเสียเป็นส่วนใหญ่ โดยเว็บบล็อกของ bloggang.com จัดทำขึ้นเพื่อเป็นที่บอกเล่าเรื่องราว สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน รวมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เสนอบทความใหม่ๆ วิจัยข่าวสารบ้านเมือง หรืออื่นๆ ที่ผู้ใช้เห็นว่าน่าสนใจ พร้อมกันนั้น ยังเปิดให้ผู้เยี่ยมชมได้สามารถแสดงความคิดเห็นต่อหัวข้อต่างๆ ที่ได้จัดทำขึ้นอีกด้วย

Bloggang เป็นบริการหนึ่งของเว็บไซต์ Pantip.com ที่จัดทำขึ้นโดยเริ่มให้บริการตั้งแต่วันที่ 23 ธันวาคม 2547 เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้มีพื้นที่ส่วนตัว ในการสร้างสรรค์งานเขียนต่างๆ ของตนเองอย่างอิสระ ทั้งบอกเล่าเรื่องส่วนตัว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวัน แบ่งปันข้อมูล บทความ รูปภาพ หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข่าวสารต่างๆ ตามแต่ที่ผู้ใช้บริการแต่ละท่านต้องการ

นอกจากนั้น Bloggang ยังถือเป็นชุมชนออนไลน์ ที่เจ้าของ Blog สามารถติดต่อ เชื่อมความสัมพันธ์ กับเจ้าของ Blog อื่นๆ สร้างมิตรภาพดีๆ บนโลกอินเทอร์เน็ต และเพื่อเปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น

ในขณะที่ **Exteen.com** จะมีตั้งแต่กลุ่มนักศึกษาไปจนถึงวัยทำงาน เน้นในการเป็น บล็อก นำเสนอเรื่องจริงจัง เป็นงานเขียนเป็นเรื่องราวแบบนิวมิเดียหรือเป็นสื่อใหม่ มากกว่าที่จะ เป็นไดอารี่ที่บันทึกเรื่องส่วนตัวประจำวันเหมือนที่อื่น Exteen.com เป็นเว็บไซต์ไทยที่ให้บริการ บล็อกฟรี ก่อตั้งโดยจดทะเบียนเมื่อวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2544 แต่ได้เปิดใช้ให้บริการบล็อกในช่วง กลางปี พ.ศ. 2547 ซึ่งในปัจจุบัน exteen.com มีสมาชิกกว่า 200,000 ราย ก่อตั้งโดย ทีปกร วุฒิ พิทยานมกุล และปริญญา เสี่ยมจิตร ในขณะที่ยังมี 2 คน เป็นนิสิตภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปัจจุบันบริหารงานภายใต้ชื่อบริษัท เอทเซท โด จำกัด exteen.com เป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการบล็อกฟรีโดยผู้ใช้สามารถปรับแต่งหน้าตา รวมถึงเนื้อหา ต่างๆ ของบล็อกได้ด้วยตนเอง ซึ่งนอกจากบริการบล็อกแล้วยังมีให้บริการในส่วนเว็บบอร์ดด้วย

เว็บบล็อกโดยทั่วไป จะมีองค์ประกอบหลัก อยู่ 5 ส่วน คือ

1. Content คือส่วนที่เป็นเนื้อหาของ Blog ซึ่งเป็นที่แสดงข้อความ หรือรูปภาพต่างๆ ที่ เจ้าของ Blog สร้างขึ้น
2. Profile คือส่วนที่แสดงข้อมูลส่วนตัวของเจ้าของ Blog
3. Friends's Blog คือส่วนที่เพิ่ม link เว็บ Blog ของเพื่อน ไว้ใน Blog ของตัวเองอัตโนมัติ ทำให้สามารถเข้า Blog ของเพื่อนได้ ผ่านหน้า Blog ของเรา
4. Links คือส่วนที่สำหรับใส่ link เว็บที่เราสนใจ และอยากให้เพื่อนคนอื่นๆ รู้จัก
5. Comment คือส่วนแสดงความคิดเห็น ซึ่งเจ้าของ Blog สามารถเลือกได้ว่า ต้องการให้มี ส่วนนี้หรือไม่ และกำหนดได้ว่า comment ได้เฉพาะเพื่อน VIP, เฉพาะสมาชิก หรือได้ทุกคน

ทั้งนี้เจ้าของเว็บบล็อกยังสามารถตกแต่งเว็บบล็อกให้สวยงามได้ตามต้องการ โดยเว็บ บล็อกมีเครื่องมือให้บล็อกเกอร์ได้ใช้ในการจัดการกับเว็บบล็อกอีกด้วย และประเภทของเว็บบล็อก นั้น ก็มีรูปแบบต่าง ๆ มากมาย ซึ่งในแต่ละเว็บไซต์ที่ให้บริการเว็บบล็อกต่าง ๆ ก็มีรูปแบบ และ ประเภท ที่ทั้งเหมือนและแตกต่างกันไป ซึ่งอาจจะแบ่งประเภทของเว็บบล็อกได้คือ

เรื่องส่วนตัว ประกอบด้วย บันทึกชีวิตประจำวัน บทกวี งานอดิเรก วิถีชีวิตประจำวัน (Life style) เป็นต้น

ต่างประเทศ ประกอบด้วย เรื่องเกี่ยวกับ เกาหลี ญี่ปุ่น และเรื่องของดารา Hollywood เป็นต้น

ความเพลิดเพลิน ประกอบด้วย อาหารการกิน การท่องเที่ยว ภาพยนตร์ เพลง เป็นต้น

สาระความรู้ต่าง ๆ ประกอบด้วย การเมือง เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ เป็นต้น

เว็บล็อกอื่น ๆ ได้แก่ เว็บล็อกที่ไม่ปรากฏเนื้อหาและโฆษณาสินค้าต่างๆ

เว็บล็อกหรือไดอารี่ออนไลน์นี้เป็นเหมือนเครื่องมือในการที่ทำให้คนธรรมดาๆ คนหนึ่งกลายเป็นคนที่ได้รับความสนใจจากคนจำนวนมากได้ เป็นที่สนใจได้ง่ายขึ้น การเขียนไดอารี่ออนไลน์หรือบล็อกนั้นกำลังแพร่หลายมากขึ้นเรื่อยๆ ในขณะนี้ สำหรับบล็อกต่างประเทศ หรือที่มาเสริมใน MSN อย่าง Space นั้น เป็นเพียงส่วนที่เสริมเข้ามา ที่ทำทุกอย่างแล้วก็มิบล็อกผนวกเพิ่มเข้าไป จะทำให้ได้รับความนิยมได้นั้นก็ต้องใช้เวลา นอกจากนี้รูปแบบการใช้งานยังไม่ง่าย และชื่อยาวมาก คนที่ไม่เล่น MSN จะจำได้ยาก

อีกประการหนึ่ง สิ่งที่ทำให้เว็บล็อกเป็นที่นิยมอย่างรวดเร็วก็เพราะว่าเป็นวิธีการที่ง่ายที่สุดในการสร้างเว็บไซต์ส่วนตัวขึ้นมา ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางเทคนิค ไม่จำเป็นต้องเปิดเว็บไซต์จดทะเบียนโดเมนเนมหรือเช่าโฮสต์เอง เพราะในเว็บไซด์ดัง ๆ มักมีบริการฟรี แม้จะจำกัดพื้นที่ก็ตาม ซึ่งในไทยก็มีผู้ให้บริการแบบนี้เหมือนกัน

เว็บล็อกนั้น ก็คงจะคล้าย ๆ กับการสร้างชุมชนเสมือนขึ้น ในโลกของอินเทอร์เน็ต ที่เริ่มต้นจากการทำบันทึกของคนเพียงคนเดียว แสดงออกถึงตัวตนของบุคคลเหล่านั้น ซึ่งอาจจะมีทั้งที่เป็นจริง และเป็นเรื่องที่แต่งเติมขึ้น และด้วยการที่เว็บล็อกได้รับความนิยมอย่างรวดเร็วนี้เอง ทำให้เกิดเป็นชุมชนชาวบล็อกขึ้น ซึ่งปรากฏตามเว็บไซด์ที่เป็นที่นิยมต่าง ๆ อย่างมากมาย

นอกจากนี้ เว็บล็อกยังเป็นช่องทางที่ทำให้คนธรรมดาสามารถใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อในการเสนอความคิดเห็นตัวเองได้ ซึ่งถ้านำไปใช้ในเว็บบอร์ดก็จะไม่ใช่สื่อของตัวเองเป็นแค่การแสดงความคิดเห็นเท่านั้น ทำให้เว็บล็อกนี้จะกลายเป็นแหล่งความรู้ใหม่ที่จากเดิมคนจะเก็บเรื่องที่ตนรู้เกี่ยวกับตัว ซึ่งต่อไปเว็บล็อกอาจจะเป็นตัวกลางที่ถ่ายทอดออกไปสู่วงกว้างก็เป็นได้

อาจจะดูเหมือนสิ่งว่ที่เกิดขึ้นก็คือ Blog หรือ ไดอารี่ออนไลน์ ทำให้รอยแบ่งระหว่าง “สื่อ” กับ “ผู้อ่าน” เริ่มเลือนลางลง ในยุคของบล็อกครองอินเทอร์เน็ตแบบนี้ ทำให้เราแยกได้ยากมาก ว่าอะไรคือ “คอลัมน์นิสต์” ในหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร และอะไรคือ บล็อก ทั้งนี้เนื่องมาจากเมื่อก่อน ถ้าหากว่ากล่าวถึงสื่อแล้ว เราก็จะนึกถึงแต่สื่อกระแสหลักต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น นิตยสาร วิทยุ หนังสือพิมพ์ เพราะเป็นสื่อที่เกิดขึ้นมานานแล้ว และผู้ที่ทำงานในอาชีพนี้ก็จะเป็นคนที่มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารต่างๆ โดยตรง กล่าวคือเป็นมืออาชีพ (Professional) ในด้านนี้ จึงเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้าใจในกระบวนการของสื่ออย่างลึกซึ้ง มีการกลั่นกรองคัดสรรข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ก่อนที่จะทำการนำเสนอออกสู่สาธารณะ ซึ่งอยู่บนจรรยาบรรณของนักสื่อสารมวลชนที่ดี

จึงเป็นที่น่าสนใจว่า ณ ปัจจุบัน “สื่อ” ไม่ได้ถูกจำกัดอยู่เพียงแค่สื่อกระแสหลักอีกต่อไป ผู้ที่บริโภคสื่อสามารถเลือกที่จะรับสื่อได้ก็ได้ เรียกได้ว่าไม่ต้องฟังสื่ออย่างเมื่อในอดีตอีกต่อไป

เพราะในปัจจุบันมีสื่อทางเลือกเกิดขึ้นมาก จนในบางครั้งก็รับได้ไม่หมด ทั้งนี้ก็เป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่เทคโนโลยีได้นำพาเราเข้าสู่ยุคที่เรียกว่า เป็นยุคของสังคมข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้ไหลเวียนอย่างมากมายมหาศาล ซึ่งคอมพิวเตอร์กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร จึงทำให้เกิดข้อสงสัยตามมาว่า ชุมชนเสมือน (Virtual Community) จะสามารถเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงโต้ตอบ หรือผลักดันเข้าสู่โลกจริงได้หรือไม่ การแสดงตัวตนในโลกเสมือนนั้นมีสาเหตุและเหตุผลอะไรให้แสดงในนั้น ทั้งที่ความเป็นจริงเราก็มีชีวิตอยู่ในโลกจริงอยู่แล้ว การไปมีตัวตนอีกตัวตนหนึ่งในที่ที่ไม่มีใครเห็น ไม่มีใครรู้จักนั้น อีกทั้งยังสามารถกลายเป็นสื่อได้ โดยที่ไม่ได้มีความรู้ด้านการสื่อสารมวลชนมาก่อน เป็นสื่อที่เป็น **nonprofessional**

เว็บบล็อกจึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งของการสื่อสารที่กำลังได้รับความนิยมอย่างมาก และรวดเร็ว ซึ่งในส่วนของบล็อกเกอร์นั้นก็ได้กลายเป็นสื่อ ที่เป็นมือสมัครเล่น ซึ่งเกิดขึ้นในโลกอินเทอร์เน็ต เรียกว่าเป็นชุมชนเสมือนในโลกอินเทอร์เน็ต ที่มีการใช้พื้นที่ตรงนี้เพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ซึ่งก็คงจะต้องมีการใช้พื้นที่ตรงนี้ในฐานะของการที่เป็นสื่ออยู่ด้วยอย่างแน่นอน และที่สำคัญไม่ว่าใครก็สามารถเข้าไปใช้บริการเว็บบล็อกได้ เนื่องจากไม่มีความซับซ้อนในการใช้งานมากนัก และด้วยความที่เข้าถึงเว็บบล็อกได้ง่ายนี้ จึงอาจทำให้ เนื้อหา ข้อมูล ต่าง ๆ ที่ปรากฏในเว็บบล็อกอาจมีความไม่เหมาะสมได้ เพราะผู้ที่ทำเว็บบล็อกมีมาตรฐานในการนำเสนอไม่เหมือนกัน และเนื้อหาต่าง ๆ ที่นำเสนอในเว็บบล็อกอยู่นอกเหนือการควบคุม จึงทำให้สามารถนำเสนอเรื่องราวอะไรก็ได้ แบบใดก็ได้ จึงในบางที่อาจนำไปสู่จุดต่อแหลมของเว็บบล็อกได้ หากมีการโพสรูปภาพ ไปเปลือย นัดแนะปลุกกระดมเพื่อการกระทำอะไรบางอย่าง หรือ แม้แต่การหาผลประโยชน์ทางธุรกิจด้วยก็เป็นได้ หากผู้ที่เป็นบล็อกเกอร์ไม่มีพื้นฐานในเรื่องของจริยธรรม

ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ น่าศึกษา เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบการนำเสนอตัวตนเสมือน และการแสดงตัวตนของผู้ทำเว็บบล็อก ว่ามีรูปแบบและวิธีการในการแสดงตัวตนอย่างไร และวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการทำเว็บบล็อกขึ้นมานั้น ทำขึ้นเพื่ออะไร และการที่ก้าวเข้ามาสู่กระบวนการสื่อแล้ว เกิดความเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างกับบล็อกเกอร์ และมีการยอมรับมากน้อยแค่ไหน รวมถึงว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้างและมีทางออกในการแก้ปัญหาอย่างไร นอกจากนี้ยังรวมไปถึงเรื่องของจริยธรรมของสื่อมือสมัครเล่นที่ไม่เคยมีความรู้ทางด้านสื่อมาก่อน แต่ก็สามารถเข้ามาเป็นสื่อ ได้ว่ามีวิธีการกลั่นกรองเนื้อหาและเรื่องราวต่าง ๆ ที่นำเสนออย่างไร เลือกประเด็นอย่างไร อยู่บนพื้นฐานอะไร และมีแรงจูงใจอะไรที่ทำให้นำเสนอเนื้อหาและเรื่องราวต่าง ๆ เหล่านั้น และทัศนคติในเรื่องของกฎหมายและจริยธรรมของบล็อกเกอร์เป็นอย่างไร

1.2 ปัญหาวิจัย

1. บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อกเป็นอย่างไร
2. บทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อเป็นอย่างไร
3. ทักษะของบล็อกเกอร์เกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมเป็นอย่างไร
4. มุมมองของสมาชิกในเว็บบล็อกเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์และของตนเอง รวมถึงเรื่องกฎหมายและจริยธรรมเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อกในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี
2. เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะสื่อ
3. เพื่อศึกษาทักษะของบล็อกเกอร์เกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรม
4. เพื่อศึกษามุมมองของสมาชิกในเว็บบล็อกเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์และของตนเอง รวมถึงเรื่องกฎหมายและจริยธรรม

1.4 นิยามศัพท์

เพื่อให้ได้มีความเข้าใจในความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยไปในแนวทางเดียวกัน จึงมีการกำหนดนิยามศัพท์ไว้ดังนี้

1. อินเทอร์เน็ต หมายถึง ระบบเครือข่ายที่มีการเชื่อมโยงกันของระบบเครือข่ายย่อยและคอมพิวเตอร์จำนวนนับไม่ถ้วนทั่วโลก เพื่อให้บริการการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ไม่ว่าจะ เป็นข้อความ ภาพ (ภาพนิ่ง หรือภาพเคลื่อนไหว) เสียง วิดีโอ และอื่นๆ เพื่อประโยชน์ในด้านต่างๆ เช่น การซื้อขายสินค้า การศึกษา วิทยาศาสตร์ การเงิน ธุรกิจ ศิลปะ ฯลฯ
2. ไชเบอร์สเปซ หมายถึง อาณาบริเวณเครือข่ายการสื่อสารทางคอมพิวเตอร์
3. เว็บล็อก หรือบล็อก หมายถึง Weblog มาจากคำว่า Web หรือเว็บไซต์ และคำว่า Log ซึ่งหมายถึงสมุดที่บันทึกเรื่องราวที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน เมื่อรวมกันเลย ออกเสียงความเป็นเว็บ-บล็อก หรือเรียกสั้น ๆ ว่า บล็อก นั่นเองดังนั้นบล็อก (Blog) จึงหมายถึงเว็บไซต์ส่วนตัวที่ผู้ทำเขียนเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ตามใจชอบ

4. บล็อกเกอร์ หมายถึง blogger คือ ผู้ที่จัดทำเว็บบล็อกขึ้นมา เป็นเจ้าของพื้นที่หน้าเว็บบล็อกที่สามารถจัดการกับเว็บบล็อกได้ตามที่ต้องการ โดยในงานวิจัยนี้ได้แก่ บล็อกเกอร์ในเว็บบล็อกของ www.storythai.com, www.exteen.com, และ www.bloggang.com
5. สมาชิกเว็บบล็อก หรือ ผู้รับสาร คือ ผู้ที่เข้าไปมีส่วนร่วมในเว็บบล็อก ในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งอาจจะเป็นบล็อกเกอร์ หรือเป็นบุคคลทั่วไป ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้แก่ สมาชิกในเว็บบล็อกของ www.storythai.com, www.exteen.com, และ www.bloggang.com
6. บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ หมายถึง ในงานวิจัยนี้คือ การแสดงบทบาทหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้แก่
 - บทบาทหน้าที่ทางปัญญา (Intellectual) หมายถึง การให้ข่าวสารความรู้
 - บทบาทหน้าที่ทางสังคมประภคิต (Socialization) หมายถึง การถ่ายทอดมรดกทางสังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนการวิจารณ์ ดีความหมายทางสังคม หรือการสร้างค่านิยม
 - บทบาทหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความเป็นจริง (Escapist) หมายถึง การสามารถเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ของตัวเองให้เป็นไปอย่างที่ต้องการได้
 - บทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด (Tension-relaxing)
 - บทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล (Surveillance) เพื่อคอยตรวจตรา ติดตามเหตุการณ์ว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้างและจะได้มีปฏิกิริยาตอบโต้อย่างถูกต้อง
 - บทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง (Entertainment)
7. บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี หมายถึง บทบาททางการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ ซึ่งในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ
 - สื่อที่สามารถปฏิสัมพันธ์ได้ (Interaction)
 - การกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ ได้แก่ รูป เสียง สัมผัส ได้แก่ การจัดการด้านการออกแบบ (Design) ภาพ เสียง ตัวอักษร และความง่ายในการใช้งาน
 - การสร้างความจริงเสมือน หมายถึง ความพยายามที่จะนำผู้ชมหรือผู้รับสารเข้าไปในเหตุการณ์ที่เป็นจริงเสมือนนั้น โดยพิจารณาว่าจะทำอย่างไรถึงจะทำให้สิ่งนั้นไปปรากฏตรงหน้าผู้รับสาร (Augmented Reality) และจะทำอย่างไรถึงจะทำให้ผู้รับสารเข้าไปปรากฏในเหตุการณ์นั้น (Immersion)
8. จริยธรรม คือ จริย หมายถึง ความประพฤติหรือ กริยาที่ควรปฏิบัติ ธรรม หมายถึง คุณความดี ดังนั้นจริยธรรมจึงหมายถึงการประพฤติปฏิบัติเกี่ยวกับคุณความดี หรือคุณความดีที่ควร

ประพฤติปฏิบัติตนเอง ในที่นี้หมายถึง คุณธรรมในเชิงสัมพันธ์กับบทบาทหน้าที่ในฐานะ
ความเป็นสื่อ และ ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี ซึ่งในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย

- ความจริง (Truth)
 - การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
 - ปัญหาแอบแฝงเข้ามาทำธุรกิจ (Business Pressure)
 - เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การนำเสนอเรื่องราว และความเห็นเกี่ยวกับการ

ควบคุม

9. กฎหมาย คือ ข้อบังคับประพฤติปฏิบัติ ซึ่งในงานวิจัยนี้ ต้องสัมพันธ์กับบทบาทหน้าที่ใน
เชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ และ บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี ซึ่งใน
งานวิจัยนี้ ประกอบด้วย

- กฎหมายอินเทอร์เน็ต
- กฎหมายลิขสิทธิ์
- กฎหมายหมิ่นประมาท
- กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กับอินเทอร์เน็ต

1.5 กรอบแนวคิดของการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง บทบาทหน้าที่และมุมมองทางกฎหมายและจริยธรรมของบล็อกเกอร์และ
สมาชิกในเว็บบล็อก เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ 2 รูปแบบ
คือ

1. วิเคราะห์ Weblog ในรูปแบบ Content Analysis ซึ่งการวิจัยนี้เรียกว่า Blog
Analysis
2. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth-Interview)

โดยเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Analytic Description) เพื่อค้นหาและ
ประเด็นต่าง ๆ ของเว็บบล็อก โดย

ผู้วิจัยทำการศึกษารoles บทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ โดยใช้วิธี สัมภาษณ์แบบเจาะลึก In-
depth Blogger และ In-depth สมาชิกใน weblog เพื่อให้เห็นบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับ
เทคโนโลยีของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อก และบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะ
สื่อของบล็อกเกอร์ รวมทั้งมุมมองของสมาชิกในเว็บบล็อก

ผู้วิจัยทำการศึกษาบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ โดยใช้วิธี Blog Analysis เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอผ่านทางเว็บบล็อก ที่ปรากฏตามเว็บไซต์ รวมถึงการสัมภาษณ์บล็อกเกอร์ เพื่อให้เห็นบทบาทในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อที่ชัดเจน

ผู้วิจัยทำการศึกษาที่สนะเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมของบล็อกเกอร์ ใช้วิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึก In-depth blogger และสมาชิก เพื่อให้ทราบถึงที่สนะเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อก

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยจะศึกษาลักษณะเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และมุมมองทางกฎหมายและจริยธรรมของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อก ทำการศึกษาโดยการเก็บข้อมูลจากการสังเกตเว็บไซต์ที่ให้บริการเว็บบล็อก โดยกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างจากเว็บไซต์ที่เป็นกรณีศึกษา คือเว็บไซต์ 3 เว็บไซต์ ซึ่งได้แก่ เว็บไซต์ Storythai.com /Bloggang.com/และ Exteen.com เนื่องจากเป็นเว็บบล็อกที่เป็นรายใหญ่ที่สุดในประเทศไทยและมีผู้ใช้บริการมากที่สุด 3 ลำดับ จากการจัดลำดับของ ทฐอิต (2549) โดยทำการสังเกตด้านรูปแบบการใช้งาน บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อก และบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ และมุมมองทางด้านกฎหมายและจริยธรรม ของบล็อกเกอร์และสมาชิก โดยจะเก็บข้อมูลจากการขอสัมภาษณ์ในเชิงลึกกับตัวแทนของกลุ่มตัวอย่าง บล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อกโดยใช้ข้อมูลในการวิจัยตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2549-31 ตุลาคม 2549

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อแสดงให้เห็นลักษณะ รูปแบบการนำเสนอ ของบล็อกเกอร์ที่ปรากฏในเว็บบล็อก
2. เพื่อแสดงให้เห็นถึงการมีปฏิสัมพันธ์ ของกลุ่มผู้ทำเว็บบล็อกด้วยกันเองและกับผู้เข้าชม
3. เพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการใช้เว็บบล็อกของบล็อกเกอร์
4. เพื่อให้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อกเป็นอย่างไร
5. เพื่อให้ทราบถึงบทบาทของการเป็นสื่อของบล็อกเกอร์ และการยอมรับของผู้อื่นต่อบล็อกเกอร์
6. เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมของบล็อกเกอร์

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง บทบาทหน้าที่และมุมมองทางกฎหมายและจริยธรรมของบล็อกเกอร์ และสมาชิกในเว็บบล็อก จะใช้แนวคิดทฤษฎีดังต่อไปนี้ เป็นกรอบในการศึกษาวิจัย

2.1 แนวคิด ทฤษฎี

1. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสมัยใหม่ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ

ทำให้เข้าใจลักษณะของการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการสื่อสารในยุคปัจจุบัน เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบการสื่อสารของเว็บบล็อกว่าเป็นอย่างไร และทราบถึงลักษณะของเว็บบล็อกว่าเป็นอย่างไร

2. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านทางคอมพิวเตอร์ (Computer-Mediated Communication: CMC)

ทำให้เข้าใจลักษณะของการสื่อสารที่เกิดขึ้นผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือการสื่อสารแบบออนไลน์ ว่ามีความเหมือน หรือแตกต่างกับการสื่อสารในรูปแบบอื่นหรือไม่ อย่างไร และทำให้เข้าใจ บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อกเป็นอย่างไร

3. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต

ช่วยในการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารที่ปรากฏในเว็บบล็อก ซึ่งทำให้ทราบว่าบล็อกเกอร์มีการสื่อสารอย่างไรออกมาบ้าง และทำให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์ในเว็บบล็อก และบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อเป็นอย่างไร

4. แนวคิด ชุมชนเสมือน (Virtual Community) ความจริงเสมือน (Virtual Reality)

เพื่อให้ทราบถึงการรวมตัวกันเป็นชุมชนของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อก ทำให้เข้าใจถึงการรวมตัวกันเป็นชุมชนเสมือนอย่างไร และทำให้เห็นเรื่องราวต่าง ๆ ที่นำเสนอในเว็บบล็อกของบล็อกเกอร์ ทำให้รู้ว่าเรื่องที่นำเสนอเป็นอย่างไร และความสัมพันธ์กับสมาชิกในเว็บบล็อก เป็นอย่างไร

5. แนวคิดเกี่ยวกับตัวตน (Self Concept) และอัตลักษณ์ (Self-Identity) และ แนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์บนไซเบอร์สเปซ (Identity & Cyberspace)

ช่วยในการศึกษาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ที่ว่าด้วยการศึกษาบทบาทและหน้าที่ของบล็อกเกอร์ เพื่อคุณลักษณะในการนำเสนอ ความหมายที่นำเสนอออกมา และยังช่วยในการวิเคราะห์ความหมายที่แฝงอยู่ในการแสดงตัวตนนั้น ๆ อีกทั้งเพื่อให้ทราบถึงลักษณะของการแสดงตัวตนบนไซเบอร์สเปซ ซึ่งเป็นการแสดงที่ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน เพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะของการแสดงตัวตนในแต่ละเว็บบล็อกว่าเป็นอย่างไร และมีบทบาทหน้าที่อย่างไร เพื่อให้เห็นภาพของเว็บบล็อกที่ชัดเจน

6. ทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน

ช่วยในการศึกษาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ที่ว่าด้วยการศึกษาบทบาทและหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในฐานะสื่อ เพื่อดูว่าบล็อกเกอร์มีการแสดงบทบาทในฐานะสื่ออย่างไร และในรูปแบบไหน รวมถึงบทบาทของสมาชิกในเว็บบล็อกมีบทบาทอย่างไร

7. แนวคิดกฎหมายและจริยธรรมของสื่อมวลชน

ช่วยในการศึกษาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ที่ว่าด้วยการศึกษาทัศนคติของบล็อกเกอร์และสมาชิกเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมว่าเป็นอย่างไร

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสมัยใหม่ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ

กาญจนา แก้วเทพ กล่าวไว้ใน “เมื่อสื่อส่องและสร้างวัฒนธรรม” (2545) ว่า “เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information technology) หมายถึง การรวบรวม (collection) เก็บรักษา (storage) จัดการ (process) แพร่กระจาย (disseminate) และการใช้ (use) หรือในอีกความหมายหนึ่งก็คือ การประสานคอมพิวเตอร์อิเล็กทรอนิกส์ โทรคมนาคม และมนุษย์ให้เข้ามาทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบหนึ่งที่มีความสมบูรณ์”

อีกคำหนึ่งที่เป็นที่เรียกในปัจจุบันได้แก่คำว่า เทคโนโลยีการสื่อสาร (Communication technology) หมายถึง ศิลปศาสตร์ วิธีการ กระบวนการการเครื่องมืออุปกรณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าและส่งเสริมเพิ่มพูนสมรรถนะคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพการสื่อสารของมนุษย์ ซึ่งรวมถึงการแสวงหาข่าวสาร การเก็บสาร การส่งสาร การรับสาร และการป้อนกลับ

เทคโนโลยีการสื่อสารได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากยุคปฏิวัติเกษตรกรรมถึงยุคอุตสาหกรรม จนกระทั่งถึงยุคปัจจุบันที่มีสื่อทางด้านอิเล็กทรอนิกส์และดิจิทัลเกิดขึ้นมากมาย ซึ่ง

สามารถกระจายข่าวไปได้รวดเร็วและกว้างไกล ทะลุทะลวงมิติแห่งพรมแดนและกาลเวลา หรือที่เรียกว่า “สื่อสมัยใหม่” (new media)

Alvin Toffler (1990) กล่าวถึงการสื่อสารในสังคมยุคปัจจุบัน หรือยุคคลื่นลูกที่สามไว้ว่า สังคมในยุคคลื่นลูกที่สามนี้ ระบบเศรษฐกิจมีความต้องการแรงงานที่มีความแตกต่าง และหลากหลาย ดังนั้นการสื่อสารจึงมุ่งเน้นไปที่การส่งข่าวสาร ความคิด สัญลักษณ์ หรือภาพที่มีลักษณะแตกต่างกัน ไปยังกลุ่มผู้รับ ซึ่งแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันในด้านเชื้อชาติ อายุ และอาชีพ และการใช้ชีวิต

ในยุคคลื่นลูกที่สามสื่อทำงานอย่างสัมพันธ์ และประสานกันเป็นส่วนหนึ่งของระบบใหญ่ มีการส่งข้อมูล ภาพสัญลักษณ์ ไปมาระหว่างสื่อแต่ละชนิด ตัวอย่างเช่น รายการวิทยุที่ผู้ฟังสามารถมีส่วนร่วมโดยการโทรศัพท์เข้ามาแสดงความคิดเห็น เป็นต้น และข่าวสารที่ผลิตออกมาจากสื่อชนิดต่าง ๆ ล้วนแต่เป็นการทำงานร่วมกันของเครื่องโทรสาร คอมพิวเตอร์ หน่วยงานอิเล็กทรอนิกส์ ดาวเทียม และเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงกัน

การประสานและพึ่งพากันเช่นนี้ ทำให้สื่อประเภทต่าง ๆ กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของระบบและเกิดการ “หลอมรวมกันของสื่อชนิดต่าง ๆ” หรือ media fusion ซึ่งระบบสื่อที่เกิดจากการหลอมรวมกันของสื่อรูปแบบต่าง ๆ นี้จะทำหน้าที่ในการแพร่กระจาย (diffusion) ข่าวสารทำให้ไม่มีความไหนในโลกที่ถูกตัดขาดไปจากส่วนทั้งหมด ข่าวสารสามารถข้ามพรมแดนที่มีการป้องกันอย่างเข้มแข็งได้

นอกจากนี้ Toffler ยังได้กล่าวถึงระบบสื่อสารมวลชนโลกแบบใหม่ไว้ในหนังสือ “อำนาจใหม่” (power shift) สื่อสารมวลชนโลกแบบใหม่นั้นต้องมีความสามารถที่จะรองรับข้อมูลสารสนเทศได้ในปริมาณมากทั้งยังส่งผ่านและแปรรูปได้ในอัตราความเร็วสูง สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ เมื่อสื่อมวลชนนั้นมีลักษณะ โครงสร้างพื้นฐานอิเล็กทรอนิกส์ หรือโครงสร้างของระบบโทรคมนาคม และอุปกรณ์เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ 6 ประการ ดังต่อไปนี้ คือ

ประการที่หนึ่ง มีคุณสมบัติด้านการมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive)

หมายถึง การที่ผู้รับสารสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับข่าวสารที่ได้รับ ตัวอย่างเช่น การสื่อสารผ่านอุปกรณ์ที่เรียกว่า Telecomputer ซึ่งเป็นเครื่องรับโทรทัศน์ที่มีคุณสมบัติด้านปฏิริยาตอบสนอง และเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วย

ประการที่สอง มีความสามารถเคลื่อนที่ได้ (Mobility)

ความสามารถในการเคลื่อนที่ได้ เป็นลักษณะเด่นของระบบสื่อแบบใหม่ ตัวอย่างเช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ หรือ โทรศัพท์ไร้สาย เครื่องโทรสารในรถยนต์ เครื่องคอมพิวเตอร์แบบกระเป๋าหิ้ว เป็นต้น ซึ่งทำให้ผู้ใช้สามารถติดต่อสื่อสารจากที่ไหนก็ได้ แม้กำลังเคลื่อนที่อยู่

ประการที่สาม สามารถดัดแปลงเปลี่ยนรูปได้ (Convertibility)

หมายถึง ความสามารถที่จะส่งผ่านข้อมูลสารสนเทศ จากสื่อหนึ่งไปยังอีกสื่อหนึ่งได้ เช่น เทคโนโลยีที่สามารถเปลี่ยนเสียงพูดเป็นตัวหนังสือ เป็นต้น

ประการที่สี่ สามารถเชื่อมต่อกันได้ (Connected)

หมายถึง ความสามารถที่จะเชื่อมต่อกันได้ระหว่างสื่อ หรือ เครื่องมือสื่อสารชนิดต่าง ๆ โดยไม่มีข้อจำกัดในด้านผู้ผลิต

ประการที่ห้า สามารถหาได้ในทุก ๆ ที่ (Ubiquity)

เนื่องจากระบบสื่อแบบใหม่ จะขยายตัวอย่างเป็นระบบไปทั่วทุกมุมโลก และแพร่ลงไปในทุก ๆ ระดับเศรษฐกิจและสังคม ทำให้ไม่ว่าใครก็ตาม สามารถเป็นเจ้าของเครื่องมือเพื่อการสื่อสารได้

ประการที่หก มีลักษณะโลกาภิวัตน์ (Globalization)

หมายถึงระบบสื่อที่ก่อให้เกิดลักษณะเหมือนกัน และมีผลกระทบกันทั่วโลก เช่น การรับชมการถ่ายทอดสดรายการกีฬาพร้อมกันทั่วโลก เป็นต้น

ต่อมาในกลางศตวรรษที่ 20 ได้เกิดการปฏิวัติด้านการสื่อสารอีกครั้งด้วยการเกิดขึ้นของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เรียกว่า คอมพิวเตอร์ ซึ่งมีความสามารถด้านการส่ง และรับข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องและแม่นยำด้วยวิธีการที่เรียกว่า “คอมพิวเตอร์คุยกัน” (computer talk to each other) อันเป็นพื้นฐานรูปแบบของการสื่อสารในยุคปัจจุบัน และด้วยการผสมผสานของพัฒนาการเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ กับเทคโนโลยีด้านการสื่อสารด้านโทรคมนาคม ทำให้เกิดการรวมตัวของเทคโนโลยีการสื่อสารจนถึงจุดหนึ่งที่ยากจะแยกออกจากกันได้ ระหว่างคอมพิวเตอร์กับเครื่องมือสื่อสาร ซึ่ง Anthony Oettinger นักวิจัยแห่งมหาวิทยาลัย Harvard เรียกปรากฏการณ์นี้ว่า “Communications” ซึ่งเป็นการรวมสร้างคำใหม่จากคำว่า Computer และคำว่า Communications เพื่ออธิบายถึงความเป็นจริงที่จะเกิดขึ้นในสังคมยุคสารสนเทศ ไม่ว่าจะเป็นในด้านของการเมือง เศรษฐกิจ หรือ สังคม

การนำคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นช่องทางการสื่อสาร หรือที่เรียกว่า Computer mediated communication หรือเรียกโดยย่อว่า CMC นั้นเกิดขึ้นในช่วงกลางศตวรรษที่ 20 ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลังจากการเกิดขึ้นของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ไม่นานนัก ปรากฏการณ์ของการนำคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นสื่อกลางเพื่อการสื่อสารนั้น Hiltz (1978) ได้แบ่งออกได้เป็น 3 รูปแบบ คือ ใช้เพื่อการแทนที่ (substitution) ใช้เพื่อการเสริม (add-on) และใช้เพื่อการแผ่ขยาย (expansion)

ปรากฏการณ์ของการแทนที่ (Substitution) นั้นจะเกิดขึ้นเมื่อ CMC ถูกนำมาใช้แทนวิธีของการสื่อสารในรูปแบบเดิมที่เคยเป็นมา ตัวอย่างเช่น การใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์แทนการโทร

เลข หรือ โทรศัพท์ เป็นต้น ปรากฏการณ์ของการเสริม (add-on) เกิดขึ้นเมื่อ CMC ถูกนำมาใช้ใน ขณะที่วิธีการสื่อสารในรูปแบบเดิมก็ยังคงอยู่ เช่น การอ่านผังรายการ โทรศัพท์บนอินเทอร์เน็ต ก่อนที่จะเปิดดูรายการโทรทัศน์ที่ต้องการเป็นต้น ปรากฏการณ์ของการแผ่ขยาย (expansion) คือการใช้ CMC เพื่อการสื่อสารที่แตกต่างไปจากกระบวนการสื่อสารแบบเดิม เช่น อ่านหนังสือพิมพ์บน อินเทอร์เน็ต จะเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการบริโภคสื่อหนังสือพิมพ์ แม้ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ฉบับ เดียวกันก็ตาม

Lapham (1995) หัวหน้าผู้สื่อข่าวประจำ CMC Magazine ให้ความเห็นว่า ในขณะที่โลก กำลังดำเนินไปสู่การสิ้นสุดของศตวรรษที่ 20 เพื่อเริ่มต้นศตวรรษต่อไปนั้น สองพลังอำนาจอัน สำคัญในยุคนี้ได้รวมตัวกันผลักดันให้รูปแบบการสื่อสารมวลชนเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง พลังอย่าง แรกคือ การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการวิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลข่าวสาร พลังอย่าง ที่สอง คือ การพัฒนาอย่างมากของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารที่ทำให้อุปสรรคด้านเวลาและสถานที่ หดหายไป ตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบสื่อสารมวลชนที่เห็นได้ชัดเจน คือการปราศจาก ข้อจำกัดในการมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive) กับสารที่ได้รับ

แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสมัยใหม่ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นแนวคิดที่แสดงให้เห็นถึง การพัฒนาของเทคโนโลยีการสื่อสารที่เป็นการประสานคอมพิวเตอร์อิเล็กทรอนิกส์ โทรคมนาคม และมนุษย์ให้เข้ามาทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบหนึ่งที่มีความสมบูรณ์ เกิดเป็นการสื่อสารใน รูปแบบใหม่ขึ้น หรือที่เรียกว่าเป็น สื่อสมัยใหม่ (new media) แนวคิดนี้ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจลักษณะ ของการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการสื่อสารในยุคปัจจุบัน และทำให้ทราบถึงรูปแบบการสื่อสาร ของเว็บล็อกและลักษณะของเว็บล็อกว่าเป็นอย่างไร

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านทางคอมพิวเตอร์ (Computer-Mediated Communication: CMC)

Joseph B. Walther (1992) (อ้างถึงใน กิตติ กันภัย, 2543:101) ให้ความหมาย CMC เอาไว้กว้าง ๆ คือ การประชุมโดยอาศัยคอมพิวเตอร์ (Computer conferencing) และการใช้ไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ (electronic mail) ซึ่งเกิดขึ้นและดำเนินไปในเวลาเดียวกัน (synchronous) หรือต่าง เวลา (asynchronous) โดยที่ผู้ส่งสารใส่รหัส (encode) ลงไปในเนื้อหาสาร (text messages) ซึ่งจะ ถูกถ่ายทอด (relayed) จากคอมพิวเตอร์ของผู้ส่งสารไปสู่คอมพิวเตอร์ของผู้รับสาร ซึ่งอุปกรณ์ของ คอมพิวเตอร์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ขาดไม่ได้สำหรับ CMC และโดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบ

เชื่อมโยงระหว่างคอมพิวเตอร์ของผู้ส่งสารและผู้รับสารที่จะทำหน้าที่เป็นสะพานลำเลียงที่ถูกใส่รหัส

CMC ในยุคเริ่มต้นเป็นทั้งอุปกรณ์ที่อาศัยเทคโนโลยีใหม่ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ (mean) ของการบริหารงานภายในองค์กร แต่แนวโน้มในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวงวิชาการ CMC มีฐานะเป็น “new media technology” ที่ศึกษาสื่อใหม่ ๆ ที่ได้เกิดขึ้นเพราะเทคโนโลยีสื่อใหม่ ซึ่งก็คืออินเทอร์เน็ต

ลักษณะสำคัญของ CMC คือความเป็นลักษณะเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะสากล (universal medium) ในตัวของมันเอง คือเป็นทั้งเครื่องรับและลำเลียงข่าวสาร (information processing machine) คอมพิวเตอร์ที่โยงใยกันเป็นเครือข่ายนั้นมีพันธกิจทางด้านเป็นสื่อกลางของการสื่อสารระหว่างบุคคล (person-to-person communication medium) ทั้งที่โดยการประยุกต์ใช้ “e-mail”, “voice mail”, และ “desktop video conferencing” คอมพิวเตอร์ถูกนำมาใช้สนับสนุนการต่อรองระหว่างกลุ่ม (group negotiation) และการสร้างเวทีในการถกเถียงแสดงความคิดเห็น (discussion forums) เช่น “chat box” “web board”

Roger (1994) (อ้างถึงใน กิตติ กันภัย, 2543:105) ได้กล่าวถึงเทคโนโลยีการสื่อสารใหม่ (new communication technology) หรือ สื่อใหม่ (new media) ว่าเป็นเทคโนโลยีหรือสื่อที่เอื้ออำนวยให้เกิด การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารบนฐานของคนจำนวนมากไปสู่คนจำนวนมาก (many-to-many basis) ผ่านระบบการสื่อสารที่มีคอมพิวเตอร์เป็นศูนย์กลาง (computer-based communication systems)

J.W Chesebro และ D.G Bonsall (1998) (อ้างถึงใน กิตติ กันภัย, 2543:108) ได้กล่าวว่า CMC มีลักษณะโดดเด่นคือ “ความไม่ปรากฏตัวตนที่แท้” (impersonal) หรือ “การแสดงตนให้ปรากฏท่ามกลาง” (social presence) นั้นมีน้อยหรือเป็นไปได้ในลักษณะถดถอย

Web board หรือกระดานข่าวและระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ลักษณะต่าง ๆ ทำให้เกิดวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมใหม่ การปฏิสัมพันธ์ในบริบท CMC เกิดขึ้นได้โดยไม่ต้องมีเงื่อนไขเรื่องเวลาและสถานที่ (nonspatial and nontemporal environments) การสื่อสารกระทำโดยสายโทรศัพท์และ ระบบไมโครโพรเซสเซอร์ ซึ่งทำให้ผู้สื่อสารไม่รู้สึกรู้ว่ามีสถานที่แท้จริงในการสื่อสาร (no sense of place) และยังคงกล่าวอีกว่า web board หรือกระดานข่าวสามารถสร้างสัมพันธ์และมิตรภาพในหมู่คนที่อาจจะไม่มีโอกาสได้พบกันเลย หากไม่มีคอมพิวเตอร์ CMC ซึ่งอาจช่วยเพิ่มพูนภาพลักษณ์ของตัวเอง (self-image) ให้ชัดเจนและรู้จักตัวเองยิ่งขึ้นและนำไปสู่ความรู้สึกที่จำเป็นต้องควบคุมตัวเอง (self-control) ที่อดีตอาจไม่เคยรู้สึกเลย

แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านทางคอมพิวเตอร์ (Computer-Mediated Communication: CMC) เป็นแนวคิดที่แสดงให้เห็นถึงการสื่อสารทางคอมพิวเตอร์ โดยลักษณะสำคัญของ CMC คือความเป็นลักษณะเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะสากล ในตัวของมันเอง คือเป็นทั้งเครื่องรับและลำเลียงข่าวสาร คอมพิวเตอร์ที่โยงใยกันเป็นเครือข่ายนั้นมีพันธกิจทางด้านเป็นสื่อกลางของการสื่อสารระหว่างบุคคล ซึ่งคอมพิวเตอร์ถูกนำมาใช้สนับสนุนการต่อรองระหว่างกลุ่ม และการสร้างเวทีในการถกเถียงแสดงความคิดเห็น CMC มีลักษณะโดดเด่นคือ ความไม่ปรากฏตัวตนที่แท้จริง เกิดขึ้นได้โดยไม่ต้องมีเงื่อนไขเรื่องเวลาและสถานที่ ซึ่งทำให้ผู้สื่อสารไม่รู้สึกรู้ว่ามีสถานที่ที่แท้จริงในการสื่อสาร สามารถสร้างสัมพันธ์และมิตรภาพในหมู่คนที่อาจจะไม่มีโอกาสได้พบกันเลย หากไม่มีคอมพิวเตอร์ CMC ซึ่งอาจช่วยเพิ่มพูนภาพลักษณ์ของตัวตนให้ชัดเจนและรู้จักตัวเองยิ่งขึ้นและนำไปสู่ความรู้สึกที่ตัวเองต้องควบคุมตัวเอง ที่อดีตอาจไม่เคยรู้สึกเลย ทำให้เกิดเป็นการสื่อสารในลักษณะใหม่ขึ้น โดยเป็นการสื่อสารผ่านทางคอมพิวเตอร์โดยแนวคิดนี้ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงลักษณะของการสื่อสารที่เกิดขึ้นผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือการสื่อสารแบบออนไลน์ ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกับการสื่อสารในรูปแบบอื่นหรือไม่ อย่างไร และทำให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อกว่าเป็นอย่างไร

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต

กรภัทร สุทธิคารา (2546:17) ได้กล่าวถึงความหมายของอินเทอร์เน็ต คือการนำคอมพิวเตอร์มาเชื่อมต่อเข้าด้วยกันทั่วโลก ก่อให้เกิดการติดต่อสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันอย่างอิสระทั่วโลก เกิดเป็นสังคมใหม่ที่ไม่มีสถานที่แน่นอนเพราะอยู่ในโลกคอมพิวเตอร์

การเชื่อมต่อในอินเทอร์เน็ต โดยมีการเชื่อมโยงกันที่เรียกว่า WWW. (World Wide Web) หรือเว็บ (Web) ซึ่งเป็นการที่ข้อมูลสามารถเชื่อมโยงกันได้ทำให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลในอินเทอร์เน็ตที่มีอยู่ทั่วโลกโยงกันไปมาจึงทำให้ระบบนี้ถูกเรียกว่า “เครือข่ายใยแมงมุมทั่วโลก”

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2545:121) ได้ให้ความหมายของอินเทอร์เน็ตว่าเป็นระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่ครอบคลุมไปทั่วโลก มีผู้ใช้บริการหลายล้านคน มีการเชื่อมเข้ากับเครื่องคอมพิวเตอร์ทั่วโลกนับล้านเครื่อง และยังกล่าวอีกว่าผู้ให้กำเนิดเครือข่ายอินเทอร์เน็ตคือกระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกาในปี 2512 แรกเริ่มเป็นเครือข่ายสื่อสารเฉพาะกิจในกิจการทหารเท่านั้น โดยสำนักงานวิจัยก้าวหน้าของกระทรวงกลาโหม สหรัฐอเมริกาได้ก่อตั้งเครือข่าย

คอมพิวเตอร์ขึ้นมาชื่อว่า “อาร์พานेट” (ARPANET) เพื่อใช้ในการถ่ายทอดข้อมูลทางทหารไปทั่วโลกอย่างมีประสิทธิภาพ

ทวิตส์ คอห์นตันตกุล, ชฎามาศ ชูวะเศรษฐกุล และกาญจนา วานิชกร (2546:5) ได้กล่าวถึงอินเทอร์เน็ตว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแหล่งความรู้จากทั่วโลก อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารที่ทรงประสิทธิภาพ อินเทอร์เน็ตจึงเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการก้าวไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (knowledge-based society)

อินเทอร์เน็ตเป็นการสื่อสารรูปแบบใหม่และเป็นเทคโนโลยีการสื่อสาร (Communication Technology) ที่ได้มีผู้ให้คำนิยามว่าเป็นศิลป์และศาสตร์ วิธีการ กระบวนการ เครื่องมืออุปกรณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าและส่งเสริมเพิ่มพูนสมรรถนะคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพการสื่อสารของมนุษย์ ซึ่งรวมไปถึงการแสวงหาข่าวสาร การเก็บสาร การรับสาร และการป้อนกลับ (กาญจนา แก้วเทพ, 2545:25)

การสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตเป็นการปฏิวัติการสื่อสารที่ผ่านมาทั้งหมด นั่นคือ สามารถรวมเอาการสื่อสารแบบต่าง ๆ ของคนเราเริ่มตั้งแต่แบบปากต่อปาก และแบบการสื่อสารมวลชน มารวมเอาไว้ การสื่อสารแบบนี้จะมีอิทธิพลครอบงำการสื่อสารแบบอื่นทั้งหมด เช่นในปัจจุบันบางคนนั่งอยู่ใกล้กันแต่ก็ใช้การพูดจาผ่านอินเทอร์เน็ตแทน อินเทอร์เน็ต ได้สร้างสถานที่เสมือนจริงขึ้น ซึ่งผู้คนสามารถไปทำอะไรต่ออะไรเสมือนจริงได้ที่นั่น ตั้งแต่การค้า การพบปะพูดคุย การบันเทิง ไปจนถึงการเสนอทรศนะทางการเมือง ดังนั้นคนทั่วไปจึงเสมือนนั่งอยู่ในห้องเดียวกัน อินเทอร์เน็ตยังทำการแปลงข่าวสาร ซึ่งรวมทั้งข้อความ เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ไปสู่ระบบดิจิทัลแทนที่จะเป็นลายเส้นบนกระดาษ เป็นการสื่อสารแบบคนหมู่มากถึงคนหมู่มาก (อนุช อาภาภิรม, 2545:39-40)

Hoffman (1995) ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยเรื่อง “Commercial Scenarios for the Web: Opportunities and Challenges” ว่า โดยธรรมชาติของอินเทอร์เน็ตนั้นสามารถกล่าวได้ว่าเป็นสื่อที่มีลักษณะหลายโฉมหน้า (multifaceted) เนื่องจากมีความผสมผสานกันระหว่างการเป็นช่องทางการสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal) และการเป็นช่องทางการสื่อสารมวลชน (Mass Communication)

รูปแบบการสื่อสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ตนั้น มีด้วยกันหลายระดับ ตั้งแต่กว้างที่สุด เช่น การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในลักษณะของ Web Pages โดยองค์กรข่าวระดับโลก เช่น CNN ไปจนถึงการสื่อสารระหว่างบุคคล เช่น การสนทนาในกลุ่มข่าว Usenet (Usenet News) ในประเด็นที่มีความสนใจร่วมกัน รวมทั้งการสื่อสารผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างกลุ่มเพื่อน ซึ่ง

กระบวนการสื่อสารบนระบบอินเทอร์เน็ตนั้น Morris (1996) (อ้างในศุจิกา ดวงมณี ,2539 : 21-24) ได้จำแนกออกเป็น 4 แบบด้วยกันคือ

1. การสื่อสารระหว่างบุคคลแบบไม่พร้อมกัน (One-to-one Asynchronous Communication) เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

2. การสื่อสารระหว่างกลุ่มบุคคลแบบไม่พร้อมกัน (Many-to-many Asynchronous Communication) ได้แก่ Usenet, Electronic Bulletin Boards และ Listserv ซึ่งผู้รับสารต้องลงชื่อก่อนที่จะเข้าสู่ระบบ

3. การสื่อสารแบบพร้อมกัน (Synchronous Communication) ทั้งในแบบ One-to-one ไปจนถึง One-to-many โดยสามารถคุยกันได้ในหลากหลายหัวข้อที่ต้องการ เช่น Internet Relay Chat

4. การสื่อสารแบบไม่พร้อมกันระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสาร (Asynchronous Communication) ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว มีลักษณะที่ผู้รับสารต้องการที่จะค้นหา Site เพื่อที่จะเข้าไปดูข้อมูลข่าวสารซึ่งอาจจะเป็นการสื่อสารแบบ Many-to-one, One-to-one หรือ One-to-many ได้แก่ Web site, Gopher และ FTP sites ลักษณะของการค้นหาข้อมูลข่าวสารต่างโดยที่ผู้รับสารนั้นจะต้องค้นหา site ที่จะไปหาข้อมูลเหล่านั้น

การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์นั้นเป็นการสื่อสารที่มีลักษณะของการสื่อสารในสังคมเสมือนจริง (Virtual Communication) กล่าวคือ

1. สภาพไร้การขัดขวางและควบคุม (Disinhibition) การสื่อสารแบบ CMC นั้น สามารถแสดงความเป็นตัวตนของแต่ละบุคคลออกมาได้อย่างอิสระมากกว่าในชีวิตจริง เพราะเราจะไม่เห็นหน้าหรือได้ยินเสียง รวมทั้งเราอาจไม่รู้จักผู้ที่เราสื่อสารอยู่ด้วย จึงไม่มีการกำหนดขอบเขตในการสร้างความหมาย (Deconstructing Boundaries)
2. การสลับปรับเพศในการสื่อสารผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ (Gender Swapping) เนื่องมาจากธรรมชาติของการสื่อสารที่ไม่รู้ว่าผู้สื่อสารเป็นใคร ทำให้การสลับเพศจึงเกิดขึ้นไปเป็นเพศตรงข้าม
3. ความเป็นตัวตนที่หลากหลายรูปแบบ (Multiple Identities) ผู้ที่ทำการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์นั้นมีความสะดวกในการปลอม หรือ ซ่อนตัว เนื่องจากไม่สามารถเห็นหน้ากัน คนสามารถปลอมตัว (Fictitious) และหลอกลวง (Deception) หรือแสดงออกในสิ่งที่เราอยากเป็นแล้วไม่สามารถแสดงออก หรือเป็นได้ในชีวิตจริง ๆ เราจึงจินตนาการ (Fantasy) ออกมาในบทบาทต่าง ๆ ในสังคม ชุมชนเสมือนนั่นเอง

การสื่อสารแบบนี้มีลักษณะการสื่อสารที่ไม่มีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด ขยายขอบข่ายแพร่กระจายออกไปสู่ผู้รับสารได้มากกว่า 1 คนในคราวเดียวกัน เป็นการสื่อสารแบบไม่จำกัด ผู้ที่จะ

เข้าร่วมในการสื่อสารทั้งเพศ วัย ความรู้ ฐานะทางสังคม ผู้ที่สื่อสารกัน ไม่รู้ว่าผู้ที่สื่อสารอยู่ด้วยเป็นใคร

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต เป็นแนวคิดที่เกี่ยวกับการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต โดยใช้อินเทอร์เน็ตในการสื่อสารรูปแบบใหม่และเป็นเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมืออุปกรณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าและส่งเสริมเพิ่มพูนสมรรถนะคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพการสื่อสารของมนุษย์ ซึ่งรวมถึงการแสวงหาข่าวสาร การเก็บสาร การรับสาร และการป้อนกลับ

ซึ่งกระบวนการสื่อสารบนระบบอินเทอร์เน็ตนั้น ได้จำแนกออกเป็น 4 แบบ ด้วยกันคือ

1. การสื่อสารระหว่างบุคคลแบบไม่พร้อมกัน
2. การสื่อสารระหว่างกลุ่มบุคคลแบบไม่พร้อมกัน ซึ่งผู้รับสารต้องลงชื่อก่อนที่จะเข้าสู่ระบบ
3. การสื่อสารแบบพร้อมกันทั้งในแบบ One-to-one ไปจนถึง One-to-many โดยสามารถคุยกันได้หลากหลายหัวข้อที่ต้องการ
4. การสื่อสารแบบไม่พร้อมกันระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสาร

การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์นั้นเป็นการสื่อสารที่มีลักษณะของการสื่อสารในสังคมเสมือนจริง (Virtual Communication) กล่าวคือ การสื่อสารแบบนี้มีลักษณะการสื่อสารที่ไม่มีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด ขยายขอบข่ายแพร่กระจายออกไปสู่ผู้รับสารได้มากกว่า 1 คนในคราวเดียวกัน เป็นการสื่อสารแบบไม่จำกัด ผู้ที่จะเข้าร่วมในการสื่อสารทั้งเพศ วัย ความรู้ ฐานะทางสังคม ผู้ที่สื่อสารกัน ไม่รู้ว่าผู้ที่สื่อสารอยู่ด้วยเป็นใคร โดยแนวคิดนี้ช่วยในการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารที่ปรากฏในเว็บบล็อก ซึ่งทำให้ทราบถึงว่าบล็อกเกอร์มีการสื่อสารอย่างไร และทำให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์ในเว็บบล็อก และบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ ที่เป็นการสื่อสารบนโลกอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นการสื่อสารผ่านสื่อใหม่ ว่าเป็นอย่างไร

2.1.4 แนวคิด ชุมชนเสมือน (Virtual Community) ความจริงเสมือน (Virtual Reality)

แนวคิด ชุมชนเสมือน (Virtual Community)

ลักษณะชุมชนในโลกาภิวัตน์ แบ่งออกเป็น 3 แบบ

1. ปรากฏการณ์ชุมชนจริง (Real or Organic Communities) คือชุมชนที่มีตัวจริงทางกายภาพ เช่น ชุมชนบ้านขุนตาล ชุมชนคลองเตย มีการสื่อสารระหว่างบุคคลและสื่อมวลชนเป็นหลัก

2. ชุมชนเสมือน (Virtual Communities) คือชุมชนที่มองไม่เห็นตัวจริงทางกายภาพ แต่มีอยู่ด้วยการปฏิสัมพันธ์กันผ่านสื่อใหม่ในไซเบอร์สเปซ (cyberspace)

3. ชุมชนแบบซ้ออนกัน (Organic and Virtual Communities) คือชุมชนที่ผสมผสานลักษณะทั้งสองประเภท คือ ทั้งมีตัวจริง และเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์ในไซเบอร์สเปซ (Cyberspace) (อ้างถึงใน สุกัญญา สุกบรรทัด : 2546)

ชุมชนเสมือน (Virtual Community) เป็นการรวมตัวกันของปัจเจกจำนวนหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้สื่อสารผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Wodaski and Brown, 1994 (อ้างถึงใน ชีรพล ภูริต, 2545: 74-78) ชุมชนดังกล่าวมีรูปแบบที่หลากหลาย บ้างก็รวมตัวกันในความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานบ้างก็รวมตัวกัน เพราะมีความสนใจต่อบริบทรอบตัวที่คล้ายกัน

ลักษณะชุมชนเกิดจากการสื่อสารทางไกล (Telecommunication) ที่สร้างชุมชนที่ไม่มีมิติด้านสภาพภูมิศาสตร์ การสื่อสารทางไกลเป็นสิ่งที่มากกว่าระบบการส่งข่าวสารที่จะเชื่อมโยงประชาชนให้ติดต่อถึงกันได้ ไซเบอร์สเปซ (Cyberspace) เป็นสภาพแวดล้อมที่ผู้คนสามารถพบปะพูดคุย และมีกิจกรรมร่วมกัน ราวกับว่าอยู่ในสภาพทางกายภาพที่ร่วมสร้างขึ้นมาเอง

ความสามารถของการสื่อสารทางไกลที่เอาชนะอุปสรรคด้านเวลาและระยะทางไกล (Time and Space) ทำให้ชุมชนเสมือนเกิดขึ้น ได้เป็นจริงได้ ซึ่งเป็นชุมชนที่เกิดจากความเป็นห่วงร่วมกัน ความเป็นห่วงร่วมกัน หมายถึง คนที่มีความรู้สึกอย่างมากต่ออัตลักษณ์ของตนเอง ยกตัวอย่างเช่น ไม่ว่าจะอยู่ที่แห่งไหนใด นักศึกษาที่จบจากสถาบันเดียวกัน มีหลายสิ่งเหมือนกัน และจะเป็นประโยชน์อย่างมากจากการได้พูดคุยกันเอง เช่นเดียวกับคนงานช่างซ่อมรถยนต์ กลุ่มต่อสู้เพื่อสิทธิสตรี คนพิการ ครู ผู้ปกครอง และคนที่สนใจเรื่องสื่อบ้าง ประเด็นที่เป็นห่วงร่วมกัน ได้แก่ การจ้างงาน ปัญหาการใช้ชีวิต งานอดิเรก นโยบายสาธารณะ และอื่นๆ

ไซเบอร์สเปซ (Cyberspace) จึงเป็นทำเลที่ตั้งทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่ผู้คนสามารถผ่านเข้าออกโดยปราศจากการเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน อย่างเช่น การใช้ IRC (Internet Relay Chat) เป็นทางที่ผู้คนเข้ามาคุยกันแล้วอาจจะไม่ได้คุยกันอีกเลยหลังจากนั้น กลุ่มสนทนาในกระดานข่าว (Electronic Bulletin Board) ก็มีหลายคนที่จะได้เข้าไปอ่านแต่ไม่ได้เสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แต่อย่างใด และบางคนไม่ประสงค์จะให้ทราบถึงการปรากฏตัวด้วย

แม้กระนั้นชุมชนทางภูมิศาสตร์ สามารถได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาชุมชนเสมือนภายในขอบเขตเดียวกัน บางครั้งผู้คนที่ไม่สามารถปรากฏตัวบนท้องถนนหรือในชุมชนได้ ถูกหนาวหรือถูกละเลยอาจจะเป็นอุปสรรคต่อการจัดกิจกรรมของชุมชน บางทีผู้คนที่ต้องเผชิญปัญหาทางครอบครัว และส่วนตัวสามารถสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่นทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ง่ายกว่า การ

จะต้องยืนอยู่หน้ากลุ่มคน ฉะนั้นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทำให้การติดต่อกันดำเนินได้โดยเติมช่องว่างไว้กับการพบปะเผชิญหน้า

โลกเสมือน (Virtual World) ทำให้สิ่งที่ปรากฏในนิยายวิทยาศาสตร์เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับชีวิตเราได้ เช่น เรามีเครื่องมือแปลงเสียงทางโทรศัพท์ทำให้เพี้ยนไปจากเดิมได้ เช่น คนแก่ เด็ก ผู้ชาย ผู้หญิง เป็นต้น การสื่อสารผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ทำให้คนสามารถเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ของตนได้ ผู้หญิงสามารถเปลี่ยนเป็นผู้ชายได้ เด็กสามารถเปลี่ยนเป็นผู้ใหญ่ได้ ผู้ป่วยสามารถพูดได้อย่างเจ้าของภาษา สิ่งเหล่านี้เป็นจริงได้ เมื่อการปฏิสัมพันธ์ถูกจำกัดอยู่แค่การสื่อสารด้วยตัวอักษร (Text-based-communication) หรือแม้ว่าเราจะมีเครื่องฉายภาพเข้าไปในชุมชนเสมือนได้ก็ตามที เนื่องจากไม่มีเหตุผลทางเทคนิคใดที่จะทำให้เราไม่สามารถทำสิ่งที่เราต้องการได้ ทำให้ไม่มีทางรู้อัตลักษณ์ที่แท้จริงของคนที่เรากำลังติดต่อดูด้วยหรือแท้จริงแล้วเรากำลังสื่อสารอยู่กับเครื่องจักรกลก็เป็นได้ บางท่านคาดหวังว่า ปรากฏการณ์นี้อาจจะลดทอนผลกระทบของการสรุปเหมารวม (Stereotype) และการจัดสถานภาพของสังคมในการติดต่อสัมพันธ์แบบเสมือน จึงทำให้ชุมชนเสมือนเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น กล่าวความเป็นจริงที่อยู่ภายนอกสาย (Off-line) ในทางกลับกันเราอาจจะไว้ใจคนที่เรากำลังติดต่อดูด้วยความสัมพันธ์ภายในสาย (On-line) น้อยลงและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างชุมชนให้มั่นคงได้ Jones, 1997 (อ้างถึงใน ชีรพล ภูริต, 2545: 74-78)

ชุมชนบนอินเทอร์เน็ต มีลักษณะพิเศษที่ James Beniger, 1987 and Scott Peck, 1987 (อ้างถึงใน รัตนาวิไล เกียรตินิยมศักดิ์, 2542: 10-15) ตั้งชื่อชุมชนใหม่นี้ว่า “ชุมชนเทียม” (Pseudo-Community) ซึ่งมีลักษณะจากเห็นหน้าค่าตากัน ไปสู่ความสัมพันธ์ทางอ้อม หรือกลุ่มเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Group) สำหรับ Beniger แล้วชุมชนเทียมคือ ภาวที่ไร้ตัวตน (Impersonal associations) จำลองขึ้นจากการสื่อสารเสมือนมีตัวตน (Simulated personalized communication) ซึ่ง Beniger เรียกว่า “ลูกผสมระหว่างการสื่อสารระหว่างบุคคลกับการสื่อสารมวลชน” และ Howard Rheingold (1993) (อ้างถึงใน รัตนาวิไล เกียรตินิยมศักดิ์, 2542: 10-15) ยังขยายความลึกกลงไปอีกขั้นหนึ่งว่า ชุมชนเทียมนี้ก็คือที่ที่ไร้ความผูกพันที่แท้จริงกับบุคคลอื่น (Genuine Community) ซึ่งต่างจากชุมชนเดิมในสังคม ซึ่งรู้จักกันอย่างแท้จริงเป็นฐาน

ไม่มีใครสามารถคาดการณ์ได้ว่า ชุมชนเสมือนนั้นจะคงอยู่ได้นานแค่ไหน แต่ก็คงปฏิเสธไม่ได้ว่าเป็นแนวคิดพื้นฐานของความจริงเสมือน ในหลายด้านที่ปรากฏอยู่ในโลกแห่งความจริงแท้ และชุมชนเสมือนในไซเบอร์สเปซเป็นจุดเริ่มต้น ของการปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ที่จะมีผลกระทบที่แท้จริงต่อชีวิตทางสังคมการเมือง และเศรษฐกิจ เมื่อสามารถสะท้อนผลอันนั้นออกสู่โลกทางกายภาพได้ ไม่ว่าจะในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ

ความจริงเสมือน (Virtual Reality)

ความจริงเสมือนเป็นวิถีทางของมนุษย์ที่จะสร้างภาพ ควบคุม และปฏิสัมพันธ์กับสื่อ และข้อมูลที่ซับซ้อนอย่างมาก Isdal, 1998 and Hewett, 1996 (อ้างถึงใน ชีรพล ภูริต, 2545: 74-78) โดยปกติเป็นความจริงเสมือน คือ กระบวนการการสร้างความจริง โดยการสื่อสารผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

1. สื่อที่สามารถปฏิสัมพันธ์ได้ (Interaction)
2. การกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ ได้แก่ รูป เสียง สัมผัส
3. คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือสำคัญ กล่าวคือนัยหนึ่งคือ คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ดิจิทัลที่เป็นตัวเชื่อม (Interface) ระหว่างมนุษย์กับสารดิจิทัล
4. ความพยายามที่จะนำผู้ชมหรือผู้รับสารเข้าไปในเหตุการณ์ที่เป็นจริงเสมือนนั้น โดยพิจารณาว่าจะทำอะไรถึงจะทำให้สิ่งนั้นไปปรากฏตรงหน้าผู้รับสาร (Augmented Reality) และจะอย่างไรถึงจะทำให้ผู้รับสารเข้าไปปรากฏในเหตุการณ์นั้น (Immersion)

ในอีกมุมมองหนึ่ง ความเป็นจริงเสมือน เกิดขึ้นได้ใน 3 ลักษณะคือ

1. การติดต่อสื่อสารระหว่างกัน โดยผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ การที่คนเข้าไปใช้งานคอมพิวเตอร์เพื่อทำการติดต่อสื่อสารกัน ทำให้คนได้จินตนาการไปว่า กำลังอยู่ในสถานะการสื่อสารแบบตัวต่อตัว แท้ที่จริงแล้ว ในบางกรณีต่างฝ่ายต่างไม่ทราบเลยว่าอีกฝ่ายหนึ่งมีหน้าตาอย่างไร กับการปรากฏทางไกล (Telepresence)
2. การสร้างภาพยนตร์ 3 มิติ ทำให้สิ่งที่เคยอยู่บนจอไหลเวียนออกมาอยู่รอบตัวผู้ชม
3. การสร้างให้ผู้รับสารมีความรู้สึกว่าตนเองเข้าไปปรากฏอยู่ในเหตุการณ์หรือสิ่งแวดล้อมนั้น เสมือนเข้าไปอยู่ในถ้ำ (Cave) ของเหตุการณ์ที่สร้างขึ้น

กรณีที่ 2 และ 3 หากได้ผ่านกระบวนการผลิตที่ใช้องค์ประกอบภาพและเสียงที่ให้ความสมจริงมากเท่าใดก็จะสามารถทำให้ผู้รับสารได้รับผลกระทบมากยิ่งขึ้นเท่านั้น ในระบบความคิดของผู้รับสารที่มากไปกว่าความอยากรู้อยากเห็น

แนวคิด ชุมชนเสมือน (Virtual Community) ความจริงเสมือน (Virtual Reality) แสดงให้เห็นถึงการสื่อสารในโลกเสมือน โดยเป็นการนำเสนอเรื่องราวที่เป็นความจริงเสมือน โดยความจริงเสมือน คือ กระบวนการการสร้างความจริง โดยการสื่อสารผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ มีองค์ประกอบคือ สื่อที่สามารถปฏิสัมพันธ์ได้ (Interaction) การกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ ได้แก่ รูป เสียง สัมผัสและการสร้างความจริงเสมือน โดยพิจารณาว่าจะทำอะไรถึงจะทำให้สิ่งนั้นไปปรากฏ

ตรงหน้าผู้รับสาร (Augmented Reality) และจะทำอย่างไรถึงจะทำให้ผู้รับสารเข้าไปปรากฏในเหตุการณ์นั้น (Immersion) โดยแนวคิดนี้ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงการรวมตัวกันเป็นชุมชนของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อก ทำให้เข้าใจถึงการรวมตัวกันเป็นชุมชนเสมือนอย่างไร และทำให้เห็นเรื่องราวต่างๆ ที่นำเสนอในเว็บบล็อกของบล็อกเกอร์ ทำให้รู้ว่าเรื่องที่น่าสนใจนั้นเป็นอย่างไร และความสัมพันธ์กับสมาชิกในเว็บบล็อก ว่าเป็นอย่างไร และทำให้ทราบถึงบทบาทในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีว่าเป็นอย่างไร

2.1.5 แนวคิดเกี่ยวกับตัวตน (Self Concept) และอัตลักษณ์ (Self-Identity) และ แนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์บนไซเบอร์สเปซ (Identity & Cyberspace)

แนวคิดเรื่องตัวตน เป็นกระบวนการทางจิตวิทยาที่มนุษย์สามารถนึกคิด รู้สึกและประเมินตัวเองได้ เหมือนกับการที่ตัวเรามองดูผู้อื่น โดยบุคคลนั้นตั้งคำถามกับตัวเองเสมอว่า ตัวเราเป็นใคร (Who am I) เช่น เป็นผู้หญิง เป็นพนักงานบริษัท เป็นคนกรุงเทพฯ เป็นชาวพุทธ และสิ่งที่เราเป็นอยู่นั้น เรากระทำได้ดีหรือไม่ เช่น เราเป็นพนักงานที่ดีหรือเปล่า เราเป็นชาวพุทธที่ปฏิบัติตามพระธรรมคำสั่งสอนของศาสนาหรือไม่ แนวคิดแบบนี้บุคคลสร้างขึ้นมาได้อย่างไร

Burn 1951 (อ้างถึงใน นันดา วิริวิทยานุกูล, 2544: 280) กล่าวว่าแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง คือ ผลรวมทั้งหมดของความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อตนเอง ประกอบด้วย ความเชื่อ การประเมิน การโน้มน้าวของพฤติกรรม หรือทัศนคติที่มีต่อตน (Self-Attributes) ซึ่งไม่เหมือนกันในแต่ละบุคคล หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ คุณลักษณะ (Attributes) และความรู้สึกซึ่งบุคคลประเมินตนเองอย่างอัตวิสัย (Subjective) โดยมีโครงสร้างแนวคิดเกี่ยวกับตนเองไว้ดังต่อไปนี้

1. ความคิดเกี่ยวกับตนเองตามที่บุคคลเข้าใจ (The cognized self concept) หรือการรับรู้ของบุคคลในด้านความสามารถ สถานภาพและบทบาทของตน เป็นมโนทัศน์ของบุคคลนั้นตามที่เขาคิดว่าเขาเป็น
2. “คนอื่น” หรือ “ตัวตนทางสังคม” (The other self or social self) คือ การที่บุคคลเชื่อว่าคนอื่นมองตัวเขาและประเมินตัวเขาอย่างไร
3. ตนในอุดมคติ (The ideal self) คือ ลักษณะที่บุคคลหนึ่งหวังจะเป็นหรืออยากเป็น

เมื่อบุคคลสามารถรวบรวมความคิดและภาพลักษณ์ที่มีต่อตนมาประเมินลักษณะที่ตนเองเป็นอยู่ได้ และตระหนักถึงความแตกต่างของตนเองจากผู้อื่น มินิยามที่ชัดเจนว่า เราเป็นใครอะไร ที่เราต้องการเป็น ลักษณะนั้นก็จะกลายมาเป็นอัตลักษณ์ของคนนั้น ๆ

มีผู้ให้นิยามเกี่ยวกับคำว่า อัตลักษณ์ ไว้หลายลักษณะ ดังนี้

Kathryn Woodward (1997) กล่าวว่า อัตลักษณ์ (Identity) คือสิ่งที่ทำให้เรารับรู้ตนเองว่าเราคือใคร และเราจะดำเนินความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ตลอดจน โลกที่แวดล้อมตัวเราอย่างไร

De Larita อธิบายเพิ่มเติมว่า อัตลักษณ์เป็นคำตอบของคำถามที่ว่า “ฉันคือใคร” และ “ฉันคือใครในสายตาผู้อื่น”

Stuart Hall กล่าวว่า ต้องมองอัตลักษณ์ในฐานะที่เป็นกระบวนการที่ไม่เคยสมบูรณ์ และเป็นส่วนหนึ่งของภาพตัวแทน (Representation) โดยอัตลักษณ์จะมีลักษณะที่ไม่ถาวร และเป็นผลกระทบที่ไม่คงที่ของความสัมพันธ์ ซึ่งให้ความแตกต่างเป็นตัวกำหนดอัตลักษณ์

อัตลักษณ์ คือ สิ่งที่กำหนดทางเดินให้กับเรา เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่า ใครเป็นพวกเดียวกับเราและใครที่แตกต่างจากเรา ส่วนใหญ่แล้วอัตลักษณ์จะถูกกำหนดโดยความแตกต่าง ซึ่งอาจจะมองเห็นได้ในลักษณะของการแบ่งแยกออกจากกัน (นันทา วีรวิทยานุกูล, 2544: 280)

อัตลักษณ์ (Identity) หมายถึง การบ่งบอกตัวตน หรือ บุคคลอื่น ๆ เป็นอย่างไร เป็นอะไร เป็นคนเชื้อชาติใด ซึ่งสามารถแสดงให้ทราบได้เมื่อมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้น

อัตลักษณ์ (Identity) เป็นการแสดงออกที่มากกว่าการมองเห็น ซึ่งเป็นความหมายของความพอใจ ผู้ทำการถอดรหัสตีความอัตลักษณ์ได้จาก น้ำเสียง อวัจนภาษา สถานการณ์ และการเลือกใช้ภาษา

ดังนั้น เราอาจสรุปได้ว่า อัตลักษณ์ คือ สิ่งที่กำหนดทางเดินให้กับเรา เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่าใครเป็นพวกเดียวกับเรา และใครที่แตกต่างจากเรา ส่วนใหญ่แล้ว อัตลักษณ์จะถูกกำหนดโดยความแตกต่าง ซึ่งอาจจะมองเห็นได้ในลักษณะของการแบ่งแยกออกจากกัน เช่น อัตลักษณ์ในรูปแบบของความแตกต่างระหว่างชนชาติ หรือความขัดแย้งในด้านความเชื่อ โดยมากแล้วอัตลักษณ์จะถูกสร้างขึ้นในลักษณะตรงกันข้าม เช่น ความปกติ-ความเบี่ยงเบนจากปกติ และ ผู้ชาย-ผู้หญิง (นันทา วีรวิทยานุกูล, 2543: 280)

ปัจเจกบุคคลหรือบุคคลหนึ่ง ๆ อาจมีหลายอัตลักษณ์ ซึ่งก็คือ การมองตนเองในแง่มุมต่าง ๆ ในฐานะสมาชิกหน่วยหนึ่งในสังคม ตัวอย่างเช่น เชื้อชาติ ถิ่นกำเนิด เพศ ชนชั้น อาชีพ การเมือง ศาสนา ดังนั้น ในฐานะสมาชิกหน่วยหนึ่งในสังคม บุคคลหนึ่งจะมองตนเองในหลายแง่มุม เช่น นาย ก. มองตนเองว่าเป็นคนไทยเชื้อสายจีน เป็นชาวขอนแก่น เป็นพ่อค้า เป็นผู้ชาย เป็นชนชั้นนายทุน เป็นชาวพุทธ การมองตนเองในแง่มุมต่าง ๆ ของนาย ก. ก็คือ อัตลักษณ์ในแง่มุมต่าง ๆ ของนาย ก. นั่นเอง

ความเป็นตัวเรามีลักษณะคล้ายเหรียญสองด้านซ้อนทับกันอยู่ วาทกรรมจะหยิบยื่นภาพตัวแทน (Representative) ของความเป็นชาย เป็นหญิง ความเป็นไทย ฯลฯ มาให้ อัตลักษณ์

เหล่านี้ เรียกร้องและหล่อหลอม (interpellate) ยัดเยียดตำแหน่งแห่งที่ทางสังคม และเป็นสิ่งการันตี ประสพการณ์ “ความเป็นตัวเรา” ในแง่มุมต่าง ๆ ให้อีกด้านหนึ่ง การกระโดดเข้าสวมรับบทบาท ต่าง ๆ หรือต่อรอง ปฏิเสธบทบาทเหล่านั้นสร้าง “ตำแหน่งแห่งที่ของปัจเจก” (subject positioning) ขึ้นมาภายในวาทกรรม แนวคิดหลังสมัยใหม่ปฏิเสธปัจเจกภาพที่มีมาก่อนสังคมหรือมีอยู่นอกวาทกรรม ปัจเจกภาพเป็นเพียง “โครง” หรือรูปแบบที่ปราศจากแก่นแกน (Subject as a form, not a substance) โครงหรือรูปแบบนี้ก็คือ ตำแหน่งแห่งที่ของตัวเราในวาทกรรมนั่นเอง (อภิญา เพ็ญฟูสกุล, 2543)

โครงสร้างของอัตลักษณ์ เกิดจากการจัดระบบของสังคมโดยกลุ่มสถาบันต่าง ๆ ของสังคมอันได้แก่ สถาบันทางเศรษฐกิจ สถาบันทางสังคม และสถาบันทางการเมือง ซึ่งล้วนแต่มีอิทธิพลกับสมาชิกในสังคมใหม่ นั่นคือ อัตลักษณ์ของแต่ละบุคคล (Self Identity)

อัตลักษณ์มิใช่สิ่งตายตัวและคอยกำหนดให้แต่ละบุคคลเป็น จึงเป็นเรื่องไร้สาระที่จะพูดเหมารวมถึง ผู้คนว่าเป็นหญิง เป็นชายหรือเป็นกลุ่มอื่น ๆ รวมถึงปฏิเสธการมองในลักษณะเหมารวม (Stereotype) โดยตั้งอยู่บนรากฐานของอัตลักษณ์ใดอัตลักษณ์หนึ่ง และเชื่อว่าบุคคลสามารถท้าทายความเชื่อนั้น ได้อย่างไรข้อจำกัดด้วยความเป็น ไปในอัตลักษณ์ที่หลากหลายและคาดเดาไม่ได้ อีกต่อไป (Judith Butler, 1990) และการทดลองสร้างอัตลักษณ์ในรูปแบบต่าง ๆ นั้น เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ในสังคมจำลองบนไซเบอร์สเปซ

หากอธิบายตามหลัก Looking Glass Self Theory ของนักวิชาการสายจิตวิทยา Jacques Lacan ที่ว่ามนุษย์ทุกคนนั้นจะเรียนรู้ความเป็นตัวเองผ่านคำบอกเล่าของผู้อื่น ว่าตนเองนั้นเป็นอย่างไร ราวกับว่าจะเห็นภาพของตัวเองได้ ก็โดยมีผู้อื่นบอกเล่าเกี่ยวกับตัวตนของตนเอง หรือพูดง่าย ๆ ว่าผู้อื่นเปรียบเสมือนกระจกสะท้อนให้รับรู้เกี่ยวกับตนเองนั่นเอง และถ้าเป็นเช่นนั้นแล้ว “ตัวตน” ก็คงเป็นเพียงสิ่งประกอบสร้างอย่างชัดเจน เป็นเครื่องเล่นที่ไม่จำเป็นต้องให้ความสำคัญหรือยึดมั่นอีกต่อไปในมุมมองแบบ Cyber culture และการใช้อัตลักษณ์เป็นเครื่องเล่นในชุมชนเสมือนจริงถือเป็นการแสดงออกที่หลุดพ้นไปจากวาทกรรมในโลกแห่งความเป็นจริง (อ้างถึงในจิรัฐ ศุภการ, 2545)

วาทกรรมในทัศนะของ Stuart Hall นักทฤษฎีสาย Cultural Studies เชื่อว่า อัตลักษณ์เป็นเพียงสิ่งประกอบสร้าง โดยกล่าวว่า ความเป็นตัวตนนั้นเป็นเพียงชิ้นส่วนหลาย ๆ ชิ้นที่ถูกประกอบรวมกันขึ้นมาเท่านั้นเอง และภายใต้บริบทของสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งอาจมีการเชื่อมต่อชิ้นส่วนต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และส่งผลต่อการแสดงออกของบุคคลในลักษณะหนึ่ง แต่เมื่ออยู่ภายใต้บริบทที่แตกต่างไป อาจจะมีการเชื่อมต่อชิ้นส่วนต่าง ๆ และส่งผลกระทบต่อการแสดงออกของบุคคลในอีกรูปแบบหนึ่งก็ได้

ฉะนั้น วาทกรรมภายในตัวบุคคลจึงสามารถเคลื่อนย้ายไปมาได้ภายในปริบทสังคมที่แตกต่างกัน มนุษย์คนหนึ่งจึงเป็นเพียงผลรวมของวาทกรรมหลากหลายชุดที่อาจขัดแย้งหรือส่งเสริมกัน และลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละคนนั้นก็เกิดมาจากการผสมผสานวาทกรรมเหล่านั้นไปในทิศทางที่แตกต่างกัน คนเราจึงสามารถสร้างอัตลักษณ์ที่แตกต่างกันและหลากหลายได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ และองค์ประกอบของวาทกรรมนั้นไม่จำเป็นที่ต้องเชื่อมต่อกันเสมอไป จึงเห็นได้ว่า แท้จริงแล้วอัตลักษณ์ต่าง ๆ เป็นเพียงการเชื่อมร้อยขององค์ประกอบของวาทกรรมในสถานการณ์หนึ่งเท่านั้น เมื่อปริบทเปลี่ยนไปค่านิยมของอัตลักษณ์ก็สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ด้วย (อภิญาเพ็ญฟูสกุล, 2543)

นอกจากนั้น แนวคิดของ CyberCulture กับการทำตัวตนให้เป็นเพียงของเล่นยังเป็นการต่อยอดต่อวาทกรรมในความคิดของ Michel Foucault ที่เชื่อว่าความเป็นปัจเจกบุคคลเป็นผลของวาทกรรม (Discourse) และปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discourse Practice) โดยคำว่าวาทกรรมนั้นหมายถึง การผลิตความหมายเกี่ยวกับความจริงในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งหมายรวมถึงการผลิตชุดความรู้ กฎเกณฑ์ และข้อปฏิบัติทางสังคม การมีสถาบันทางสังคมคือ ปฏิบัติการทางสังคมที่ต่อเนื่องมาจากความรู้ที่นั่นและที่สำคัญคือการเปลี่ยนแปลงให้ค่านิยมตนเองตามความรู้ที่ถูกผลิตออกมา ส่วนอำนาจก็หมายถึงกระบวนการทางประวัติศาสตร์สังคมที่สถาปนาอาณาจักรแห่งความจริง (Regime of Truth) ชุดใดชุดหนึ่งขึ้นมา

ไซเบอร์สเปซไม่ใช่พื้นที่อันไร้พรหมแดนที่คู่ขนานกับโลก แต่เป็นเวทีของการนำเสนออุดมการณ์ความคิดที่จัดไว้เป็นลำดับต่อเนื่อง ไซเบอร์สเปซ จึงเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้กลุ่มผู้ใช้หรือผู้แสดงทุกกลุ่มสามารถต่อรอง ปรับเปลี่ยน และสร้างอัตลักษณ์ของตนและของกลุ่มตามที่ต้องการได้

ไซเบอร์สเปซได้ผ่านช่วงเวลาของการเป็นพื้นที่เพื่อการติดต่อสื่อสาร และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร มาสู่การเป็นชุมชนรูปแบบใหม่ที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อชีวิตผู้คน อีกทั้งยังมีได้จำกัดอยู่เพียงสถานที่เดียวเท่านั้น หากแต่เป็นหลายสถานที่ในเวลาเดียวกัน ผู้คนสามารถกระทำการต่างๆ ได้โดยการเชื่อมต่อไปยังสถานที่ดังกล่าว และการมีปฏิสัมพันธ์กันล้วนเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละสถานที่ ขึ้นอยู่กับคุณค่าและความสามารถที่แต่ละที่นั้นมีให้

แต่ละสถานที่ล้วนมีคุณค่าของตัวเอง คุณค่าเหล่านี้แสดงออกผ่านความสามารถในการทำให้มนุษย์เป็นคนปกติหรือถูกทำให้พิการ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ข้อจำกัด ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดในตัวสื่อเอง หรือข้อจำกัดของผู้ใช้สื่อ ไซเบอร์สเปซได้สร้างความหมายของความเป็นคนขึ้นมาใหม่ และช่วยให้คนพิการหรือคนที่ถูกทำให้พิการอย่างคนไร้สิทธิ์ ไร้เสียงในสังคม กลายเป็นคนมีความสามารถ ในขณะที่โลกแห่งความเป็นจริงไม่อนุญาตให้กระทำ

โครงสร้างของอัตลักษณ์อันเกิดจากการจัดระบบของสังคมบนไซเบอร์สเปซ มีอิทธิพลต่อสมาชิกผู้เข้าร่วมในสังคมดังกล่าวอย่างยิ่ง เนื่องจากสังคมบนไซเบอร์สเปซผ่านสื่อเว็บไซต์นั้นเป็นการรวมกลุ่มกันทางความคิด ผ่านการสื่อสารในลักษณะชุมชนเสมือนจริง ซึ่งทั้งตัวสื่อและผู้ใช้สื่อมีข้อได้เปรียบและข้อจำกัดที่แตกต่างไปจากสื่อประเภทอื่น ดังนั้น ปัจเจกบุคคลจึงต้องปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์เมื่อได้เข้าไปเป็นสมาชิกในสังคมใหม่ นั่นก็หมายความว่า อัตลักษณ์ส่วนบุคคลและอัตลักษณ์ส่วนรวมของกลุ่มต้องปรับเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

แนวคิดนี้ช่วยในการศึกษาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ที่ว่าด้วยการศึกษาบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ เพื่อศึกษาลักษณะในการนำเสนอ ความหมายที่นำเสนอออกมา และยังช่วยในการวิเคราะห์ความหมายแฝงที่อยู่ในการแสดงตัวตนนั้นๆ อีกทั้งเพื่อให้ทราบถึงการแสดงตัวตนบนไซเบอร์สเปซ ซึ่งไม่มีรูปแบบที่แน่นอน เพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะของการแสดงตัวตนในแต่ละเว็บบล็อกว่าเป็นอย่างไร และมีบทบาทหน้าที่อย่างไร เพื่อให้เห็นภาพของเว็บบล็อกที่ชัดเจน

2.1.6 ทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน (Functionalism)

บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนได้มีการให้ความหมายและความสำคัญจากทัศนะต่าง ๆ ดังนี้

T.Parson ได้กล่าวไว้ว่า บทบาท ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมระหว่าง 2 แนวคิด เกี่ยวกับระบบสังคมที่เป็นนามธรรมแต่มีความต่อเนื่องยาวนานกับแนวคิดเกี่ยวกับปัจเจกบุคคล ที่มีลักษณะเป็นรูปธรรมและมีลักษณะชั่วคราวซ้ำครั้งชั่วคราว (กาญจนา แก้วเทพ, 2545:203-204)

แนวคิดดังกล่าวของ T.Parson ตรงกับแนวคิดที่เรียกว่า มิติร่วมสมัย (Contemporary Dimension) ได้ประมวลบทบาทหน้าที่ของการสื่อสารไว้ 2 ประเภทใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ บทบาทหน้าที่ที่มองจากจุดยืนของปัจเจกชน (Individual's Standpoint) และบทบาทหน้าที่ที่มองจากจุดยืนของสังคมโดยส่วนรวมจากจุดยืนของปัจเจกชน บทบาทหน้าที่ของการสื่อสารจำแนกได้ 8 ประเภทคือ (สมควร กวียะ, 2545:37)

1. การให้ข่าวสาร (Information) หมายถึง การเก็บ การรวบรวม การประเมิน การเผยแพร่ ข่าว ข้อมูล รูปภาพ ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นเพื่อจะยังผลให้เกิดความเข้าใจและมีปฏิกริยาอย่างถูกต้องตามภาวะของบุคคล สภาพแวดล้อม ประเทศและสังคมนานาประเทศ นอกจากนี้ยังจะนำไปสู่การตัดสินใจที่เหมาะสมด้วย

2. การสังคมนิยม (Socialization) ได้แก่ การได้มาซึ่งความรู้ ความเข้าใจที่จะทำให้บุคคลดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพในฐานะสมาชิกของสังคม ช่วยให้เกิดความสำนึกในการอยู่ร่วมสังคมกับบุคคลอื่น ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจกันเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม
3. การใช้แรงจูงใจ (Motivation) หมายถึงการส่งเสริมสนับสนุนให้ไปสู่เป้าหมายระยะสั้นและระยะยาวของสังคม กระตุ้นให้บุคคลเกิดความมานะความพยายามและตัดสินใจเลือกแนวทาง และพฤติกรรมที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่ยินยอมพร้อมใจกันกำหนดไว้แล้ว เช่น การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้คนไทยเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นองค์พระประมุขเป็นต้น
4. การถกเถียงอภิปราย (Debate and Discussion) คือ การแลกเปลี่ยนข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ในสังคมเพื่อก่อให้เกิดความตกลงยินยอมที่มีผลดีต่อส่วนรวม รวมทั้งการแสวงหาพยานหลักฐานมากระตุ้นให้สาธารณะชนสนใจและให้ความร่วมมือในกิจกรรมของส่วนรวมไม่ว่าจะเป็นระดับท้องถิ่น ระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ
5. การให้การศึกษา (Education) คือ การสื่อสารที่เข้ามาช่วยถ่ายทอดวิชาความรู้ ทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพ อุนิสิสัย ทักษะ และสมรรถภาพของบุคคล ตลอดทุกช่วงเวลาของชีวิต
6. การส่งเสริมวัฒนธรรม (Cultural Promotion) หมายถึง การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมเพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งมรดกที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษ และการพัฒนาวัฒนธรรมโดยการส่งเสริมสติปัญญา และจินตนาการของปัจเจกชน รวมทั้งกระตุ้นความต้องการและความคิดสร้างสรรค์ในทางสุนทรียภาพ
7. การให้ความบันเทิง (Entertainment) คือการถ่ายทอดผลงานทางการละคร ฟิล์ม ราวรรณกรรม ดนตรี การเล่นเกมและศิลปะต่าง ๆ โดยอาศัยเครื่องหมายสัญลักษณ์ เสียง และภาพ ทั้งนี้เพื่อความสนุกสนานรื่นเริง และการพักผ่อนหย่อนใจ
8. การประสานสามัคคี (Integration) คือการให้กลุ่มบุคคล และประชาชาติได้รับรู้ข่าวสารที่จำเป็นต่อการเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจซึ่งกันและกันในแง่ของการดำรงชีวิตที่สันตะ ความใฝ่ฝันทะเยอทะยาน

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (อ้างถึงในสมควรว กวียะ, 2545:47) ได้ศึกษาถึงเรื่องศักยภาพทางการศึกษา (An Educational Potential) คือ ความก้าวหน้าของการสื่อสาร การสื่อสารทางโสตทัศน และการสื่อสารสมองกล (informatics) ได้ขยายตัวกว้างขวางออกไป ทำให้เป็นที่ยอมรับกันว่า การสื่อสารสามารถช่วยสร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมทางการศึกษา

(Educational Environment) ได้ การสื่อสารเข้ามาเป็นสื่อในทัศนะนี้จะมองเห็นบทบาทหน้าที่ของการสื่อสารอยู่ 4 ประการ

1. พัฒนาการทางสติปัญญา (Intellectual Development) การสื่อสารเป็นตัวผู้นำสารในลักษณะของความรู้และประสบการณ์ไปให้ผู้รับสารที่กำลังเรียนหนังสืออยู่ในระดับโรงเรียนและที่พ้นจากระบบโรงเรียนแล้ว ข่าวที่เสนอทางสื่อมวลชนนับได้ว่าเป็นข่าวสารพลวัต (Dynamic Information) ที่มีประโยชน์ต่อการประเทืองปัญญาและปฏิภาณไหวพริบของประชาชนที่จะต้องดำรงชีวิตอยู่ในสังคมสมัยใหม่ที่เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว
2. การสร้างบุคลิกภาพแนวใหม่ (New Framework for the Personality) อาณาจักรของการสื่อสารแนวใหม่ทำให้ประชาชนเปลี่ยนวิถีชีวิตในการทำงาน และในการใช้เวลาว่าง ซึ่งใช้เวลาไม่น้อยในการรับข่าวสารหรือเล่นอยู่กับเครื่องมือสื่อสาร ทำให้ผู้เข้ามาในอาณาจักรของการสื่อสารในยุคปัจจุบันต้องเปลี่ยนบุคลิกภาพใหม่ เพราะข้อมูลข่าวสารและความคิดใหม่ๆ จากใกล้และไกลเข้ามามีอิทธิพลต่อทัศนคติ การใช้ความรู้และเหตุผลในการตัดสินใจ รวมทั้งพฤติกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน
3. การปรับภูมิปัญญาเข้าสู่มาตรฐานเดียวกัน (Intellectual Standardization) การนำเอาปรัชญาการศึกษามาใช้ในการจัดการและผลิตเนื้อหาสื่อมวลชนเกิดมีรายการวิทยุหรือโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของประชาชนทั้งประเภทไม่เป็นทางการ (informal) และเป็นทางการ (formal) หนังสือพิมพ์ในหลายประเทศก็มีการพัฒนาเนื้อหาเพื่อการศึกษาของผู้อ่านที่คาดหวังว่ายังอยู่ในวัยเรียน ในบางประเทศมีการตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาโดยเฉพาะ และกลายเป็นสื่อมวลชนอิเล็กทรอนิกส์ประเภทหนึ่งที่มีการดำเนินงานร่วมกันระหว่างนักสื่อสารทางวิทยุโทรทัศน์และนักการศึกษา จะเห็นได้ว่าการสื่อสารเข้ามาผูกพันกับการศึกษามากขึ้นทุกที ทำให้การปรับภูมิปัญญาของประชาชนพลเมืองวิ่งเข้ามาสู่มาตรฐานเดียวกันมากขึ้นและเร็วขึ้น แต่มาตรฐานจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับภูมิปัญญาและประสิทธิภาพการทำงานร่วมกันของนักการศึกษาและนักการสื่อสารทั้งสองฝ่าย
4. บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน (School's Function) เมื่อการสื่อสารถูกนำเข้าไปผูกพันกับระบบการศึกษาของสังคมมากขึ้นในแบบไม่เป็นทางการและเป็นทางการ การศึกษานอกโรงเรียนเท่ากับว่ามีบทบาทหน้าที่การสื่อสารเข้าไปเกี่ยวข้องการศึกษาในแนวลึกลงไปคู่คล้ายกับว่าการสื่อสารถูกผลักดันให้เข้าสู่อาณานิคมระบบการศึกษา โรงเรียนช่วยทำหน้าที่ส่วนหนึ่งของสื่อมวลชน และสื่อมวลชนก็ทำหน้าที่ส่วนหนึ่งของโรงเรียน

เดนิส แม็คเคลว (อ้างถึงในสมควร กวียะ, 2545:63) ได้สรุปแนวความคิดพื้นฐาน จากทัศนะของนักวิชาชีพหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการสื่อสารมวลชน เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่พึงประสงค์ของสื่อมวลชนต่อสังคมไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. การจัดเสนอข่าวสาร (Information Provision)
 - รวบรวมข่าวสารที่ผู้รับสารเกี่ยวข้องหรืออาจสนใจ
 - เลือกประมวล (processing) และเผยแพร่ข่าวสารเหล่านั้น
 - ให้ความรู้และการศึกษาแก่สาธารณชนทั่วไป
2. การแปลความหมาย
 - แสดงออกซึ่งความคิดเห็นของฝ่ายบรรณาธิการ
 - ให้ข่าวสารที่เป็นภูมิหลังและข้อวิพากษ์วิจารณ์
 - ทำหน้าที่คอยเป็นผู้ติชมหรือคอยเฝ้าดู (Watchdog) ผู้มีอำนาจหน้าที่ในบ้านเมือง
 - สะท้อนหรือแสดงออกซึ่งสาธารณมติเป็นเวทีแสดงออกและแลกเปลี่ยนทัศนะที่แตกต่างกัน
3. การแสดงออกทางวัฒนธรรมต่อเนื่อง
 - สะท้อนแสดงออกซึ่งวัฒนธรรมและค่านิยมหลัก ระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น
 - เป็นปากเสียงให้วัฒนธรรมและค่านิยมของกลุ่มต่าง ๆ (subgroups) ในสังคม
4. ความบันเทิงรื่นรมย์ (Entertainment)
 - สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับสารด้วยการละเล่นสนุกสนาน ความเพลิดเพลินเป็นต้น
5. การระดมสรรพกำลัง (Mobilization)
 - โฆษณาสินค้าหรือโฆษณาชวนเชื่อให้กับผู้ใช้บริการที่เป็นลูกค้า
 - รณรงค์เพื่อหลักการอย่างใดอย่างหนึ่ง
 - เพิ่มปริมาณผู้รับสารและจัดการวิธีการใช้สื่อแบบใหม่ ๆ ในการรับสาร

เดนิส แม็คเคลว เสนอบทบาทหน้าที่ของการสื่อมวลชนที่มาจากเจตจำนงของผู้รับสาร ดังนี้

1. เกี่ยวกับข่าวสาร
 - ทำให้รู้เหตุการณ์และสภาพรอบครัว รอบสังคมและรอบโลก
 - ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตน ความคิดเห็นและการเลือกตัดสินใจ

- สนองตอบความอยากรู้อยากเห็นและความสนใจในเรื่องต่าง ๆ
- ช่วยกระบวนการเรียนรู้และศึกษาด้วยตนเองของผู้รับสาร
- ให้ความรู้ที่ทำให้เกิดความรู้ลึกซึ้งตลอดคัย

2. เกี่ยวกับเอกลักษณ์ของบุคคล (Personal Identity)

- ทำให้มั่นใจในค่านิยมของบุคคล
- ให้แบบอย่างของการประพฤติตน (model of behavior)
- ทำให้สามารถเปรียบเทียบตนเองกับบุคคลอื่นที่สื่อมวลชนประเมิณค่าแล้ว
- ทำให้รู้จักตนเองลึกซึ้งมากขึ้น

3. เกี่ยวกับการเข้าสังคมและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction)

- ทำให้เรียนรู้ลึกซึ้งในสถานการณ์ของผู้อื่นหรือที่เรียกว่าการรู้เขารู้เรา (Social Empathy)
- ทำให้เข้ากับผู้อื่นได้และเกิดความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน
- ทำให้มีเรื่องราวที่จะสนทนากัน และเกิดความตอบสนองกันทางสังคม
- ช่วยทำหน้าที่แทนเพื่อนในชีวิตจริง
- ช่วยทำให้บทบาททางสังคมบรรลุตามเป้าประสงค์
- ทำให้บุคคลสามารถติดต่อกับครอบครัวเพื่อนฝูงและสังคม

4. เกี่ยวกับการบันเทิงเริงรมย์

- ช่วยให้หนีหรือหลีกเลี่ยงจากปัญหาต่าง ๆ (escape from problems)
- พักผ่อนหย่อนอารมณ์
- ทำให้ชื่นชมกับความงามของศิลปะและวัฒนธรรม
- ช่วยฆ่าเวลา
- ช่วยกระตุ้นความสนใจทางเพศ

โรเบิร์ต โกลด์สตี (อ้างถึงในสมควร กวียะ, 2545:68) ได้กล่าวว่าบทบาทหน้าที่ของ

สื่อมวลชนสามารถแบ่งเป็น 2 ด้านคือ

1. บทบาทหน้าที่สื่อสารทางปัญญา (Intellectual communication)

การให้ข่าวสาร ซึ่งรวมถึงข่าวประจำวันและข่าวสารทั่วไปเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ฯลฯ

การให้การศึกษอบรม ซึ่งหมายถึง การเสนอข่าวสารและความรู้ที่มีระบบและกรรมวิธี เพื่อให้ผู้รับสารได้รับการศึกษาและอยู่ร่วมสังคมกับผู้อื่นได้ (Socialization) รวมถึงการถ่ายทอด ค่านิยม และบทบาทหน้าที่ทางสังคมที่เป็นยอมรับกันโดยทั่วไป อาจจะแบ่งได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

- การสร้างความคิดและความรู้สึกโดยการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมและอารยธรรม
- การสร้างความคิดเห็น โดยการวิจารณ์เชิงอธิบายเหตุการณ์ วัฒนธรรม และอารยธรรม
- การพัฒนาด้านอาชีพโดยการศึกษาเกี่ยวกับวิชาชีพ และการทำมาหากินอื่น ๆ

การแสดงออก หมายถึง การสร้าง การผลิต และการสอดใส่ค่านิยมและบทบาทหน้าที่ที่พึงกระทำลงไป ในความคิดและกิจกรรม รวมทั้งการให้เหตุผล เพื่อเปลี่ยนแปลงความคิด ความคิดเห็น ทักษะ และพฤติกรรม

- การแสดงออกซึ่งวัฒนธรรมและอารยธรรม การสร้างค่านิยม และบทบาทหน้าที่ที่เป็นหรืออาจจะเป็นมรดกทางวัฒนธรรม
- การแสดงออกซึ่งอุดมการณ์ที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ประจำวัน คือการสร้างค่านิยมและบทบาทหน้าที่อันเกิดจากผลกระทบทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และอื่น ๆ
- การใช้เหตุผล คือ การโต้แย้งด้านความคิดเห็นที่จะต้องใช้เทคนิควิธีการนำเสนอ การอภิปรายและการชักจูงใจเพื่อเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงหลักเหตุผลที่ประชาชนยึดมั่นกันอยู่แล้ว

ความกดดัน หมายถึง ความพยายามที่จะสร้างหรือเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น ทักษะ หรือพฤติกรรม โดยอาศัยเทคนิคการพลิกแพลง และปรับปรุงแต่งข่าวสารที่อาจนำไปสู่การละเมิดต่อบุคคล ได้แก่ การโฆษณาสินค้า หรือการโฆษณาชวนเชื่อทางการเมือง

2. บทบาทหน้าที่ทางจิตวิทยาสังคม (Psycho Social Functions)

ความผูกพันทางสังคม หมายถึง การช่วยให้คลายเหงา ช่วยทดแทน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งลดน้อยลงไป ทำให้ได้รับความอบอุ่นจากการติดต่อกับเพื่อนมนุษย์ในรูปแบบใหม่

การพักผ่อนหย่อนใจ ช่วยทำให้ร่างกายและจิตใจได้พักผ่อนและมีกำลังขึ้นมาใหม่ หลังจากความอ่อนเพลียและตึงเครียดจากการทำงาน

จิตบำบัด (Psychotherapy) คือการรักษาเยียวยาภาวะไม่สบายต่าง ๆ ในความคิดจิตใจ เช่น ความโศกเศร้า ความผิดหวัง ความกลัดกลุ้มกังวล ทั้งนี้ด้วยการให้ข่าวสารที่อาจชดเชยทดแทนสิ่งที่ขาดไปหรือสิ่งที่อยากได้ หรือด้วยการเล่าเรื่องราวที่ปลอบประโลมใจ ให้ลดหรือลืมความทุกข์ จะเรียกว่าเป็นการชำระมลทินที่เกิดจากสังคม (social catharsis) หรือชะล้างความไม่สบายใจต่าง ๆ อันเกิดจากการติดต่อกับผู้อื่นก็ได้

R. Merton (อ้างถึงในกาญจนา แก้วเทพ, 2545:211) ได้กล่าวถึงการสร้างความสมดุลระหว่างหน้าที่ต่าง ๆ (Function equivalence) สื่อมวลชนได้ทำหน้าที่ dysfunction จนกระทั่งทำให้

ประชาชนมีความคับข้องใจและมีความก้าวร้าวเพิ่มมากขึ้น แต่สื่อมวลชนได้ทำหน้าที่บางประการที่ทำให้สังคมสามารถอยู่ได้อย่างเป็นระบบ คือ

1. หน้าที่พาผู้คนหลบหนีจากโลกแห่งความเป็นจริง (escapist) เช่น ละคร โทรทัศน์ ประเภทซินเดอเรลล่าที่มีชีวิตอย่างมั่งคั่ง และแสนสุขในตอนท้าย เรื่องราวในสื่อแบบนี้ช่วยให้บุคคลลืมโลกแห่งความจริงชั่วขณะและมีความสุขกับความบันเทิงที่สื่อมวลชนนำเสนอ และสำหรับโลกของการสื่อสารในอินเทอร์เน็ตแล้ว ผู้ใช้งานก็สามารถเปลี่ยนแปลงเอกลักษณ์ของตัวเองให้เป็นอย่างที่ตัวเองปรารถนาได้

2. หน้าที่ผ่อนคลายความตึงเครียด (Tension-relaxing) เป็นการให้ความบันเทิงชนิดหนึ่งเพื่อผ่อนคลายจากหน้าที่การงานประจำวัน ผู้ใช้สามารถใช้เทคโนโลยีสื่อสารแห่งอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ช่วยปลดปล่อยความตึงเครียด โดยการใช้เป็นสื่อที่จะพูดคุยกับบุคคลอื่นหรือระบายอารมณ์ได้

3. หน้าที่สร้างสิ่งชดเชยหรือทดแทน (Compensation) เช่น การออกข่าวเด็กชายที่ยากจนแต่ยังคงมีความซื่อสัตย์อย่างน่ายกย่อง ราชการระดมความช่วยเหลือในรูปแบบการกุศลที่คนรวยช่วยคนจน เป็นต้น

H. Lasswell (อ้างถึงในกาญจนา แก้วเทพ, 2545:212) กล่าวว่าหน้าที่พื้นฐานของสถาบันสื่อมวลชนเป็นไปตามความต้องการของระบบสังคมใหญ่ คือ การธำรงรักษาเสถียรภาพของสังคม ดังนี้

1. หน้าที่สอดส่องดูแล (Surveillance) เพื่อคอยตรวจตรา ติดตามเหตุการณ์ว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้าง และจะได้มีปฏิกิริยาตอบโต้อย่างถูกต้อง

2. หน้าที่สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม (Correlation) เป็นการตีความ การให้คำอธิบาย และชี้แนะ เพื่อทุกส่วนเสี้ยวของสังคมที่สื่อมวลชนสามารถเข้าถึงมีความเข้าใจและมีการกระทำเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

3. หน้าที่สืบทอดวัฒนธรรมของสังคม (Cultural Transmission) วัฒนธรรมเป็นสมบัติส่วนรวมของสังคมที่จะต้องสืบทอดให้เกิดความต่อเนื่องยาวนานจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง ในขณะที่หน้าที่สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวนั้นจะเน้นหนักในแง่พื้นที่ (space) คือไม่ว่าคนทุกกลุ่ม ทุกหนแห่งจะได้รับการชี้แนะให้มีความคิดเป็นเอกภาพเดียวกัน (รวมใจเป็นหนึ่งเดียว) แต่ทว่าหน้าที่สุดท้ายจะเน้นหนักในแง่ของกาลเวลา สื่อมวลชนได้รับมอบหมายบทบาทให้ช่วยพิทักษ์รักษามรดกของสังคมให้มีความยั่งยืนต่อไปหลาย ๆ ชั่วอายุคน

ต่อมา C. Wright ได้เพิ่มหน้าที่ของสื่อมวลชนอีก 1 ข้อคือ

4. หน้าที่ในการให้ความบันเทิง (Entertainment) ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน และความตึงเครียดในสังคม

ทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน (Functionalism) เป็นทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ โดยเป็นการแสดงบทบาทหน้าที่ดังนี้ คือ

1. บทบาทหน้าที่ทางปัญญา การให้ข่าวสารความรู้ที่เป็นประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เป็นต้น
2. บทบาทหน้าที่ทางสังคมประภคิต ได้แก่ การได้มาซึ่งความรู้ ความเข้าใจที่จะทำให้บุคคลดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพในฐานะสมาชิกของสังคม ช่วยให้เกิดความสำนึกในการอยู่ร่วมสังคมกับบุคคลอื่น ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจกันเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม รวมถึงการเผยแพร่ และดำรงรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมอันดีงามต่างๆ ให้คงอยู่ต่อไป
3. บทบาทหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความเป็นจริง คือเรื่องราวในสื่อแบบนี้ช่วยให้บุคคลลืมโลกแห่งความจริงชั่วขณะและมีความสุขกับความบันเทิงที่สื่อมวลชนนำเสนอ และสำหรับโลกของการสื่อสารในอินเทอร์เน็ตแล้ว ผู้ใช้งานก็สามารถเปลี่ยนแปลงเอกลักษณ์ของตัวเองให้เป็นอย่างที่ต้องการได้
4. บทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด เป็นการให้ความบันเทิงชนิดหนึ่ง เพื่อผ่อนคลายจากหน้าที่การงานประจำวัน ผู้ใช้สามารถใช้เทคโนโลยีสื่อสารแห่งอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ช่วยปลดปล่อยความตึงเครียด โดยการใช้เป็นสื่อที่จะพูดคุยกับบุคคลอื่นหรือระบายอารมณ์ได้
5. บทบาทหน้าที่สอดส่องดูแล เพื่อคอยตรวจตรา ติดตามเหตุการณ์ว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้าง และจะได้มีปฏิกิริยาตอบโต้อย่างถูกต้อง
6. บทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง คือการความสนุกสนานเพลิดเพลิน พักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยสามารถศึกษาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ที่ว่าด้วยการศึกษาบทบาทและหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในฐานะสื่อ เพื่อดูว่าบล็อกเกอร์มีการแสดงบทบาทในฐานะสื่ออย่างไร และในรูปแบบไหน รวมถึงบทบาทของสมาชิกในเว็บบล็อกมีบทบาทอย่างไร

2.1.7 แนวคิดกฎหมายและจริยธรรมของสื่อมวลชน

จริยธรรมของสื่อมวลชน

มีผู้ให้คำจำกัดความของจริยธรรม (Ethics) ไว้มากมาย ผู้รู้และเชี่ยวชาญทางภาษาบางท่านได้แยกแยะความหมายตามหลักของภาษาไว้ดังนี้

จริย หมายถึง ความประพฤติหรือ กริยาที่ควรปฏิบัติ

ธรรม หมายถึง คุณความดี

ดังนั้นจริยธรรมจึงหมายถึงการประพฤติปฏิบัติเกี่ยวกับคุณความดี หรือคุณความดีที่ควรประพฤติปฏิบัติกันเอง ซึ่งในความหมายดังกล่าวนี้บางทีก็เรียกว่าจรรยาบรรณ แต่ความหมายของจริยธรรมจะกว้างกว่าจรรยาบรรณ เพราะจริยธรรมนั้นเป็นหลักปรัชญาหรือระบบที่เกี่ยวกับความประพฤติของคนทั้งสังคมส่วนจรรยาบรรณนั้นจำเพาะเจาะจงลงไปในแต่ละวิชาชีพ ซึ่งได้มีการร่วมกันกำหนดขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นดังธรรมเนียมความประพฤติอันดีงามซึ่งคนในแต่วิชาชีพจะยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติต่อไป เช่น จรรยาบรรณแพทย์ จรรยาบรรณทนายความ จรรยาบรรณนักหนังสือพิมพ์ ฯลฯ

การตัดสินใจเชิงจริยธรรมจะทำให้เกิดคุณค่าต่าง ๆ ในข่าว เช่น การรายงานความจริง เพื่อตอบสนองสาธารณะและปกป้องสิทธิส่วนบุคคล แท้จริงแล้ว การตัดสินใจเชิงจริยธรรมเป็นหลักพื้นฐานของการรายงานข่าวในทุกวันนี้ การเขียนข่าว การบรรณาธิการข่าว และการถ่ายภาพไม่ได้เป็นเพียงแค่ทักษะของการทำงาน แต่ยังต้องอาศัยศิลปะของการตัดสินใจที่ดีการตัดสินใจเชิงจริยธรรมเป็นงานที่ทำทนาย สามารถสอน เรียนรู้ได้ และพัฒนาได้ ทั้งนี้ จะต้องฝึกฝนและปฏิบัติอยู่เป็นประจำ

กระบวนการตัดสินใจในแต่ละครั้งอาจไม่ได้ขึ้นอยู่กับคราวเดียว เพราะการตัดสินใจของผู้สื่อข่าวอาจก่อให้เกิดผลตามมาที่จะสะท้อนกลับ (Feedback) มาเป็นสถานการณ์ในการตัดสินใจครั้งต่อไป กระบวนการตัดสินใจอาจไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอน แต่อาจสลับไปมาตามความเหมาะสม จึงควรมองในภาพรวมที่เป็นวงจรเชื่อมต่อกันอย่างมีระบบมากกว่าการเลือกวิเคราะห์เฉพาะจุดใดจุดหนึ่ง ทั้งนี้สื่อมวลชนอาจสร้างหรือพัฒนานโยบายเฉพาะตัวขึ้นมาได้ (Particular Judgement Policy) จากประสบการณ์การตัดสินใจหลาย ๆ ครั้ง แล้วนำหลักการส่วนนี้ไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้

อย่างไรก็ตามกระบวนการตัดสินใจเหล่านี้จะเกิดขึ้นภายในตัวของแต่ละบุคคลเอง โดยในท้ายที่สุด สิ่งที่ คิดและตัดสินใจ จะทำให้เกิดการกระทำตามมา พฤติกรรมที่แสดงออกนั้นจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงแนวทางในการตัดสินใจเชิงจริยธรรม ซึ่งบุคคลอื่นสามารถรับรู้ได้โดยการสังเกตจากพฤติกรรมนั้นๆ นิยดา พุทธวงษ์ (อ้างถึงใน เรณูกาชลิ คำนวนสิน,2547)

นอกจากนี้ สุกัญญา สุขบรรทัด และคณะ,2548 ที่ว่าจริยธรรม หมายถึงปรัชญา หรือระบบที่เกี่ยวเนื่องด้วยศีลธรรม เป็นหลักประพฤติปฏิบัติของคนในสังคมใดสังคมหนึ่ง กล่าวโดยทั่วไป จริยธรรมเป็นทฤษฎี หรือหลักเกี่ยวกับความประพฤติปฏิบัติของคนว่าดีหรือไม่ดี เป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับความสมัครใจว่าจะทำหรือไม่ทำก็ได้

ปรัชญาว่าด้วยเสรีภาพ

สำหรับนักสื่อสารมวลชนแล้ว แม้จริยธรรมจะมีความสำคัญยิ่ง แต่การปฏิบัติหน้าที่อย่างมีจริยธรรมของสื่อมวลชนก็ขึ้นอยู่กับว่า เรามีเสรีภาพหรือไม่เป็นประการสำคัญ

แนวความคิดตะวันตกที่เกี่ยวข้องโยงกับศรัทธาในพระเจ้าในศาสนาคริสต์น ได้กล่าวถึงเสรีภาพในนัยยะที่เป็นคุณสมบัติของมนุษย์ที่พระเจ้าประทานมาให้ นักเสรีนิยมถือว่า เสรีภาพเป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐานของมนุษย์ จนถึงขนาดกล่าวว่า สิ่งใดไม่เอื้อต่อเสรีภาพ สิ่งนั้นไม่ใช่จริยธรรม

มนุษย์ต้องมีเสรีภาพเสียก่อน จึงจะสามารถเลือกปฏิบัติในสิ่งที่เขาเห็นว่าดีได้ มิฉะนั้นแล้ว เขาจะต้องตกอยู่ภายใต้เงื้อมมือของทรราช ซึ่งทำให้มนุษย์มีสภาพที่ไม่ต่างจากสัตว์ เพราะไม่มีโอกาสใช้สมองในการเลือกสิ่งที่ดีงาม

เสรีภาพทำให้มนุษย์สามารถรับผิดชอบต่อตัวเอง และการรับผิดชอบต่อตัวเองทำให้รับผิดชอบต่อคนอื่นด้วย

แนวคิดของปรัชญาเมธีคนสำคัญที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับจริยธรรม

ปรัชญาเมธีแต่ละคนก็มีแนวคิดที่แตกต่างกันไป ตัวอย่างเช่น

Aristotle “Golden Mean” ในการตัดสินใจว่าจะอะไรดีอะไรไม่ดี บุคคลย่อมหลีกเลี่ยงความประพฤติที่ “สุดโต่ง” คุณนายทวนผู้ชำนาญ ย่อมรู้วิธีการพุ่งทวนออกไปสู่เป้าหมายอย่างแม่นยำ โดยการวางมือในจุดที่เหมาะสมที่สุดของด้ามทวน ซึ่งหมายถึงจุดใดจุดหนึ่งตรงกลางระหว่างความสุดโต่งของปลายทวนและคมทวน

John Stuart Mill’s Utilitarianism จุดยืนที่เหมาะสมที่สุดในเชิงจริยธรรมได้แก่ จุดที่อาจนำความสุขมาแก่ชนส่วนใหญ่ได้มากที่สุด

Immanuel Kant’s “Duty Ethics” จริยธรรมไม่พึงคำนึงถึงผลที่จะเกิด บุคคลพึงกระทำในสิ่งที่เขาคิดว่า มันคือหน้าที่ ไม่ว่าจะอะไรจะเกิดขึ้นก็ตาม

มโนสำนึก (Conscience) ย่อมติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิด และมโนสำนึกนี้เองที่วางกฎเกณฑ์ทางศีลธรรม (moral law) ให้เราปฏิบัติตาม เป็นหน้าที่ของเราที่จะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทางศีลธรรมนี้

Kant ยังได้กล่าวถึง “Categorical Imperative” ว่า บุคคลพึงปฏิบัติแต่สิ่งที่เขาปรารถนา จะเห็นผู้อื่นกระทำเช่นนั้นด้วย ซึ่งทำให้สิ่งนั้นกลายเป็นกฎสากล (universal law)

อธิบายเพิ่มเติมได้ว่า เมื่อบุคคลเลือกที่จะกระทำสิ่งใดแล้ว เขาย่อมเชื่อมั่นว่า สิ่งนั้นเป็นความดีงามเขาจึงได้เลือก และเขาย่อมหวังจะให้ผู้อื่นกระทำเช่นเขาด้วย เพราะเขาเชื่อมั่นในสิ่งนั้นนั่นเอง

เสรีภาพจึงมาก่อนจริยธรรม เพราะจะต้องมีเสรีภาพก่อน จึงจะสามารถเลือกปฏิบัติในสิ่งที่ตนคิดว่าดีได้ ผู้ที่ยอมจำนนต่อเผด็จการ เป็นความเลวร้ายอย่างยิ่ง เพราะเท่ากับการยอมเป็นทาส ซึ่งทำให้คนผู้นั้นไม่ต่างไปจากสัตว์ซึ่งไม่มีสมอง

จริยธรรมเกี่ยวข้องกับคุณธรรมและมโนธรรม

จริยธรรมของสื่อมวลชน ย่อมเกี่ยวข้องกับคุณธรรมและมโนธรรมของแต่ละบุคคล

Aristotle ได้กล่าวถึงคุณธรรม 4 ประการที่มนุษย์พึงปฏิบัติต่อมนุษย์ด้วยกันดังนี้

1. ความรอบคอบ (prudence)
2. ความรู้จักประมาณ (temperance)
3. ความกล้าหาญ (courage)
4. ความยุติธรรม (justice)

กฎเกณฑ์ทางศีลธรรม หมายถึง “สิ่งที่ถูก” ในความคิดของเรา และเป็นสิ่งที่เราสามารถอธิบายพฤติกรรมของเรา “ว่าถูก” เมื่อมีผู้อื่นสงสัย

กฎเกณฑ์ทั่วไปทางศีลธรรมได้แก่การหลีกเลี่ยงกระทำความเลวร้ายได้แก่การฆ่า การกักขังจับกุม การสร้างความทุกข์ ให้แก่ผู้อื่นด้วยประการต่าง ๆ การไม่หลอกลวง ไม่คดโกง ในขณะเดียวกันก็ รักษาคำมั่นสัญญา เชื่อฟังกฎหมาย และปฏิบัติตามหน้าที่

หากเราประพฤติปฏิบัติสิ่งที่เลวร้ายเหล่านี้โดยไร้เหตุผล เราก็เป็น “คนไร้เหตุผล” (irrational) และถ้าเราทำสิ่งนี้แก่ผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผลที่สมควร เราก็เป็นคน “ไร้ศีลธรรม” (immoral)

ทุกคนพึงปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทางศีลธรรมนี้ จะได้รับการยกเว้นเฉพาะกรณีที่เราสามารถสร้างความชอบธรรมได้ ความชอบธรรมนี้จะเกิดขึ้นเมื่อคนที่มิเหตุผลทุกคนเห็นว่าการฝ่าฝืนกฎดังกล่าวสามารถยอมรับได้ หมายความว่า การฝ่าฝืนกฎนั้นจะต้องมีเหตุผลพอเพียง เช่นการที่หมอผ่าตัดคนไข้ หรือบังคับให้คนไข่นอนโรงพยาบาล เป็นการกระทำที่ทุกคนยอมรับได้ว่าไม่เป็นการฝ่าฝืนกฎทางศีลธรรมแต่อย่างใด

จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสื่อมวลชน

จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสื่อมวลชนได้แก่ความรับผิดชอบ และความรับผิดชอบนั้นยังสัมพันธ์กับสิ่งที่สาธารณชนจะต้องรู้ และความสามารถของสื่อมวลชนที่จะรายงาน

ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบของสื่อมวลชนขึ้นอยู่กับบทบาทของสื่อมวลชนในสังคมนั่นเอง เพราะสังคมประกอบขึ้นด้วยปัจเจกชนที่เป็นเสรี การกระทำของปัจเจกชนแต่ละคนนั้นย่อมมีผลถึงผู้อื่น

จึงย่อมมีความผูกพันซึ่งกันและกัน ความรับผิดชอบของปัจเจกชนจะมีความหมายก็ต่อเมื่อพิจารณาในมุมมองของเขาในฐานะหน่วยหนึ่งในสังคม การทำดีหรือเลวของเขามีผลต่อคนอื่น ดังนั้นมนุษย์แต่ละคนจึงจะต้องรับผิดชอบซึ่งกันและกันเพื่อที่สังคมนั้นจะดำรงอยู่ได้

ความรับผิดชอบของสื่อมวลชน ผูกพันกับบทบาทของสื่อมวลชนในแต่ละสังคมอันได้แก่

1. บทบาททางการเมือง

รัฐบาลซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของประชาชนจะไม่สามารถดำรงอยู่ได้ หากไม่เปิดโอกาสให้พลเมืองได้รู้ว่า ผู้ปกครองกำลังทำอะไร หรือกำลังไม่ทำอะไร หรือกำลังคิดว่าจะทำอะไร

คำว่าผู้มีอำนาจนั้นมักมีแนวโน้มที่จะใช้อำนาจในทางที่ผิด เพราะสัญชาตญาณของมนุษย์นั้นมักจะหมั่นเติมเชื้อแห่งความกระหายในอำนาจ จนไปฟุ้งงิ้นทุกวันเหมือนลูกช่างที่ยิ่งหมุนก็ยิ่งขยายบนส่วนหัว

แม้ว่าสื่อมวลชนไม่อาจป้องกันความบ้าอำนาจ การคอร์รัปชันด้วยตัวของมันเอง แต่สื่อมวลชนสามารถนำความไปบอกประชาชนผู้มีอำนาจที่จะจัดการได้ ประชาชนจึงต้องพึ่งพาสื่อมวลชน เพื่อให้ได้รู้เรื่องเกี่ยวกับรัฐบาล แล้วประชาชนจึงจะสามารถเข้าสู่กระบวนการทางการเมืองได้

แต่สื่อมวลชนมีอำนาจในการเลือกประเด็นข่าว และเป็นผู้กำหนดรูปแบบของการรายงาน ตลอดจนแสดงให้ผู้มีอำนาจทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ได้รู้ว่าตนถูกสาธารณชนเฝ้าดู

2. บทบาททางการศึกษา

สื่อมวลชนย่อมปฏิบัติหน้าที่ของตลาดเสรีแห่งการแสดงความคิดเห็น เป็นเวทีที่คนพากันมาแสดงความคิด และอภิปราย การอภิปรายทำให้ความคิดของคนมีชีวิตชีวา ไม่หยุดนิ่ง ตายด้าน ตั้งเป็นอยู่ในโลกเผด็จการ

3. บทบาทในการสะท้อนสังคม

หมายถึงบทบาทในการสะท้อน “ชีวิต” ทำให้มนุษย์มองเห็นเลี้ยวมุมต่าง ๆ แห่งการดำเนินไปของชีวิต วิธีการที่แต่ละชีวิตต่างดิ้นรนเพื่อการมีชีวิตอยู่ เป็นแนวทางสำหรับการดำเนินชีวิตของผู้อื่นต่อไป

ข่าว “สนองปลูชนวิสัย” จะหลอมรวมเป็นตำนานของบ้านเมือง ทำให้สังคมรวมกันเป็นหนึ่งเดียว เพราะคนทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมนั้น

สิ่งที่ควรระวังก็คือ แม้ข่าว “สนองปลูชนวิสัย” จะเป็นสิ่งจำเป็น แต่มิใช่หมายความว่าสื่อมวลชนต้องรายงานหมดทุกเรื่อง สื่อมวลชนยังจะต้องคำนึงถึงปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล และปัญหาเกี่ยวกับผู้เยาว์ เป็นต้น

4. บทบาทในการ โฆษณาและแจ้งความ

สื่อมวลชนมีบทบาทในการประกาศ โฆษณา ทำให้ประชาชนมีความสะดวกในการจับจ่าย ใช้จ่ายทำให้วงจรเศรษฐกิจเคลื่อนที่ไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง

สื่อมวลชนพึงให้อะไรแก่ประชาชน

สื่อมวลชนพึง

- รายงานความจริง
- มีความยุติธรรม
- รายงานข่าวอย่างตรงไปตรงมา
- ให้บริการประชาชน
- เป็น “สุนัขเฝ้าบ้าน” (watchdog) หากมีโจรมาต้องรีบเห่าให้เจ้าของบ้าน (ประชาชน) รู้
- ให้ความหวังแก่ผู้คนที่อาศัยอยู่ในสังคมที่สับสนและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว
- ให้ความบันเทิง
- สดุดีรับฟังเสียงประชาชน

ประเด็นที่เป็นปัญหาทางจริยธรรม

ความจริง (Truth)

1. ความจริงคือสิ่งที่สื่อมวลชนสัญญาจะแสวงหามารับใช้ประชาชนผู้มีสิทธิที่จะรู้ (Right to know) ความจริงจึงเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ จะต้องนำความจริงเสนอต่อประชาชน แล้วประชาชนเอาความจริงนั้นมาตัดสินแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในระบอบประชาธิปไตยเพื่อจะสร้างสังคมที่มีความสุข
2. เพราะหน้าที่นี้ (แสวงหาความจริง) ทำให้สื่อมีเสรีภาพที่จะรายงานความจริง (Right to inform) ที่ต้องแสวงหาความจริงเพราะว่า การที่สื่อมีเสรีภาพในการรายงานความจริง หน้าที่ในการเสนอความจริงเพราะทำให้สื่อมีเสรีภาพ และเสรีภาพก็มีไว้เพื่อให้สื่อรายงานความจริง
3. ปัญหาของความจริงความจริงที่ถูกถ่วง เพราะความจริงมีหลายมิติ ความจริงเป็นสิ่งลึกลับ เราต้องไปขุดค้นถึงจะพบความจริงได้ เมื่อเราไม่แสวงหาได้แต่คัดลอกข่าวของคนอื่นเราก็ไม่มีทางหาความจริงได้ แล้วจะทำให้ความจริงในสังคมนั้นเป็น
 - ความจริงส่วนตัว คือ จริงเหมือนกันแต่จริงชนิดเดียว อาจจะจริงแค่ 10 %

- ความจริงที่ถูกบิดเบือน คือ มีคนจำนวนมากเรื่องราวของเขาถูกเล่าขานในสื่อมวลชนอย่างบิดเบือน และก็ไม่สามารถแก้ตัวได้เลย
- ความจริงในความมืด คือ ไม่มีใครค้นพบความจริงอันนี้เพราะสื่อมวลชนไม่เคยนำเสนอ
- ความจริงสุดขั้ว คือ มีแต่เรื่องพระเอกกับผู้ร้าย ดีที่สุดกับเลวที่สุด
- ความจริงมีหลายมิติจนไม่อาจค้นพบ

ในฐานะที่เป็นสื่อมวลชนทำอะไรจึงจะเอาความจริงไปเสนอได้ ดังนั้นจริงต้องมี

Checklist

Truth Checklist

- แน่ใจหรือว่าความจริงนี้ไม่ผิดพลาด ได้ทดสอบ ทบทวนหลักฐานและไม่มีข้อสงสัยหลงเหลืออยู่อีก คือ เป็นการถามตนเอง ทุกอย่างขึ้นอยู่กับตนเองถามในใจตนเอง จนกระทั่งไม่มีข้อสงสัยหลงเหลืออยู่
- การนำเสนอมีความเที่ยงธรรมต่อทุกฝ่ายอย่างแน่นอน ไม่มีอคติ ไม่มีภาพฝังใจ คือ เมื่อแน่ใจแล้วการรายงานข่าวสารจะต้องไม่มีอคติและไม่มีภาพฝังใจ ว่าคนนี้เป็นคนเลวมาก่อนแล้วจะต้องเป็นคนเลวตลอดไป เป็นต้น
- แหล่งข่าวที่ใช้เชื่อถือได้จริงหรือ คือ เนื่องจากแหล่งข่าวต้องการป้อนข่าวเพื่อหลอกใช้สื่อมวลชน
- ภาษาที่ใช้ตรงไปตรงมา หรือเล่นลิ้น หรือส่อไปในทางให้คุณโทษฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง คือ สื่อไทยจะมีปัญหาในเรื่องภาษามาก อาจจะเป็นการตัดสินใจก่อนที่จะมีการพิพากษาว่าคนนี้เป็นอาชญากรหรือไม่ดี
- การพาดหัวข่าวสอดคล้องกับเนื้อหาหรือไม่ คือ ควรจะต้องสอดคล้องกันระหว่างพาดหัวกับเนื้อหาว่ามิฉะนั้นจะเป็นการบิดจรรยาบรรณ
- พร้อมหรือยังที่จะยืนยันความจริงนี้ต่อสาธารณะ คือ เมื่อเกิดปัญหาขึ้นมาประชาชนเริ่มสงสัยในการทำข่าวเราก็ต้องพร้อมที่จะยืนยันที่เสนอคือความจริง

ปัญหาการแอบแฝงเข้ามาทำธุรกิจ (Business Pressure)

การแก้ปัญหา

- ต้องถือว่า หน้าที่และจรรยาบรรณสำคัญกว่าผลประโยชน์

- ต้องถือว่า Public Interest สำคัญกว่าประโยชน์ของตน หรือขององค์กร หรือของแหล่งข่าว
- ต้องถือว่าสื่อต้องมี Credibility, Dignity, Honesty อันจะนำไปสู่ Honor
- ในกรณีของการเลี้ยงอาหาร ควรรับเมื่อเราเห็น โอกาสที่จะตอบแทน
- ไม่ให้ความสนิทสนมกับแหล่งข่าวจนเกินพอดี

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล (Right to Privacy)

- การเปิดเผยเรื่องส่วนตัวต่อสาธารณะ (Public Disclosure of Private Facts)
- การบุกรุกความเป็นส่วนตัวของผู้อื่น (Intrusion)
- การบิดเบือนข้อมูลจนกระทบชื่อเสียงและภาพลักษณ์ (False Light)
- การนำชื่อหรือภาพของผู้อื่นมาโฆษณาโดยไม่ได้รับอนุญาต (Misappropriation)

(สุกัญญา สูดบรรทัด, 2547 อ้างถึงในเอกสารประกอบการสอนวิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อ)

ประเทศไทยกับกฎหมายอินเทอร์เน็ต

การบริการอินเทอร์เน็ต “เชิงพาณิชย์” ในประเทศไทยได้เกิดขึ้นเมื่อปี 2538 โดยมีองค์กรที่ให้บริการคือ บริษัทอินเทอร์เน็ต (ประเทศไทย) จำกัด เป็นการลงทุนร่วมระหว่าง การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) องค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) และศูนย์อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTECH) บริษัทอินเทอร์เน็ตคอมเมอร์เชียลเอนด์ โนวเลจเซอร์วิส จำกัด และอีกกลุ่มหนึ่งที่ได้ลงทุนดำเนินการอินเทอร์เน็ตร่วมกันระหว่าง กสท. กลุ่มบ้านฉาง และเอแบค นอกจากนี้บริษัทล็อกซ์เลย์ อินเฟอร์เมชั่น จำกัด ได้ลงทุน ร่วมกันระหว่าง กสท. บริษัทล็อกซ์เลย์ บริษัทไอไอเจ และบริษัทไอโตซู

สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตมีจำนวนมหาศาล อาจทำให้เกิดการเรียกใช้และรับรู้ในสิ่งที่ไม่เหมาะสมกับสังคมวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนแต่ละสังคม โดยเฉพาะวิถีชีวิตของคนไทย อาทิ ภาพลามกอนาจาร การสื่อสารที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ การนำแบบอย่างหรือความรู้ไปในทางที่ผิด เช่น ความรู้ทางอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการสร้างและวางระเบิดเพื่อก่ออาชญากรรม หรือ สารสารสนเทศบางอย่างในหลายประเทศไม่ถือเป็นความผิด เช่น การพนัน ภาพโป๊เปลือย ประเทศทางตะวันตกมักไม่ถือว่าเป็นเรื่องผิดกฎหมายหรือศีลธรรม สำหรับประเทศไทยแล้วถือว่าสิ่งเหล่านี้ผิดกฎหมายและศีลธรรมอันดีของไทย จำเป็นต้องหามาตรการควบคุมที่เหมาะสม ดังนั้น จึงจำเป็นต้องศึกษาบรรดากฎหมาย กฎระเบียบ ที่มีผลบังคับใช้ปัจจุบันมีลักษณะอย่างไร จะควบคุมหรือก้าวไปทันใหม่กับสื่ออินเทอร์เน็ต (อรรณพ เขียวถาวร, 2540)

รัฐธรรมนูญกับอินเทอร์เน็ต

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแต่ละฉบับก็ได้รับรองสิทธิในการสื่อสารของบุคคลไว้ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้ให้การรับรองในเรื่องนี้ไว้ในมาตรา 42 ได้บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีประสิทธิภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางที่ชอบด้วยกฎหมาย การตรวจ การกัก หรือเปิดเผยสิ่งสื่อสารที่บุคคลมีติดต่อกัน รวมทั้งการกระทำด้วยประเภทอื่นใดเพื่อให้ล่วงรู้ถึงข้อความในสิ่งสื่อสารทั้งหลายที่บุคคลมีติดต่อกัน จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อรักษาความมั่นคง” หรือในมาตรา 44 ได้บัญญัติสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศหรือชื่อเสียง และความ เป็นอยู่ส่วนตัว ย่อมได้รับความคุ้มครองตามที่กล่าวแล้ว ถึงแม้ว่ารัฐธรรมนูญไทยจะให้ความคุ้มครองสิทธิของบุคคลและสิทธิในการสื่อสารไว้ แต่ยังไม่มีกฎหมายที่ใช้ในการคุ้มครองเจ้าของ หรือผู้ผลิตสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตไว้ จะมีเฉพาะ โปรแกรมคอมพิวเตอร์คือ กฎหมายลิขสิทธิ์ และสิทธิบัตรเท่านั้น สำหรับการคุ้มครองสิทธิเกียรติยศหรือชื่อเสียงและความเป็นอยู่ส่วนตัว กฎหมายได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกำหนดโทษไว้ต่ำไม่เหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน ซึ่งเจ้าของเครือข่ายหรือผู้ให้บริการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต ต้องรับผิดชอบในเมื่อมีความไม่ถูกต้องเกิดขึ้นไม่เฉพาะการละเมิดลิขสิทธิ์ และหมิ่นประมาท เท่านั้น (อรรถพ เรือรถาวร, 2540)

กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กับอินเทอร์เน็ต

กฎหมายอาญาของไทยมีความเกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตหลายด้าน โดยเฉพาะการทำอาชญากรรมด้านสารสนเทศ ในกรณีที่บุคคลภายนอกลักลอบเข้าถึง (Access) สารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์หรือนำไปเป็นของตนหรือทำลายข้อมูลโดยที่ผู้นั้นไม่มี “สิทธิ” หรือเป็นผู้มีอำนาจ ถือว่าเป็นการ “ลักทรัพย์” ของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย มีข้อสังเกตว่า สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตเป็น “ทรัพย์” หรือไม่ ซึ่งการพิจารณาคิดตามคำฟ้องศาลอาจวินิจฉัยแตกต่างกันไป นอกจากนี้กฎหมายอาญาของไทยได้บัญญัติความผิดฐานเปิดเผยความลับหรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่น (ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 322:324) ในทางอินเทอร์เน็ตจะมีผลบังคับใช้เพียงใด และโทษที่กำหนดไว้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าพิจารณาในสภาพสังคมปัจจุบัน โทษที่กำหนดไว้น้อยเกินไป ผู้ทำความผิดอาจไม่สำนึกและกระทำผิดในกรรมเดียวซ้ำอีก

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตจะเป็นเรื่อง “ละเมิด” สามารถนำไปปรับใช้เพื่อลงโทษผู้กระทำผิดเรียกค่าเสียหายหรือใช้ค่าสินไหมทดแทน (ตามที่บัญญัติไว้ใน

มาตรา 420) และที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตมากที่สุดคือ มาตรา 423 เรื่องการกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย ซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนตามจริงเป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงเกียรติยศของผู้อื่นหรือการทำมาหาได้หรือทางเจริญของเขา ผู้นั้นจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เขา แม้ทั้งเมื่อตนมิได้รู้ว่าข้อความนั้นไม่จริงแต่ควรจะรู้ได้ ดังนั้นผู้สื่อสารบนอินเทอร์เน็ตเสนอข้อเท็จจริงและทำให้ผู้อื่นเสียหายต่อชื่อเสียง เกียรติยศ หรือการทำมาหาได้ จะมีความผิดตามมาตรา 423 (อรรถพ เชียรถาวร, 2540)

ลิขสิทธิ์ (Copyright)

ลิขสิทธิ์ หมายถึง “สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใดๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ทำขึ้น เช่น วรรณกรรม นาฏกรรม ศิลปกรรม ดนตรีกรรม โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง งานแพร่เสียง แพร่ภาพ งานอื่นใดใน(แผนก)วรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ” รวมทั้ง สิทธิข้างเคียง (คือการนำงานด้านลิขสิทธิ์ออกแสดง เช่น นักแสดง ผู้บันทึกเสียง และสถานีวิทยุโทรทัศน์ในการบันทึกหรือถ่ายทอดเสียงหรือภาพ) โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (computer program หรือ computer software) และงานฐานข้อมูล (data base) “ลิขสิทธิ์ เป็นผลงานที่เกิดจากการใช้สติปัญญา ความรู้ความสามารถ และความวิริยะอุตสาหะในการสร้างสรรค์งานให้เกิดขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่ง ลิขสิทธิ์หมายถึงสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใดๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ทำขึ้น

ประเภทของงานสร้างสรรค์

งานทั่วไป

- งานวรรณกรรม เช่น หนังสือ จุลสาร สิ่งเขียน สิ่งพิมพ์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์
- งานนาฏกรรม เช่น งานเกี่ยวกับการรำ การเต้น การทำท่า หรือการแสดงที่ประกอบเป็นเรื่องเป็นราว การแสดงโดยวิธีใบ้
- งานศิลปกรรม เช่น งานด้านจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ภาพพิมพ์ ภาพประกอบแผนที่ โครงสร้าง ศิลปะประยุกต์ ภาพถ่าย และแผนผัง ของงานดังกล่าว
- งานดนตรีกรรม เช่น เนื้อร้อง ทำนอง โน้ตเพลงที่ได้แยกแยะเรียบเรียงเสียงประสานแล้ว
- งานโสตทัศนวัสดุ เช่น วีดีโอเทป แผ่นเลเซอร์ดิสก์ เป็นต้น
- งานภาพยนตร์
- งานสิ่งบันทึกเสียง เช่น เทปเพลง แผ่นคอมแพคดิสก์
- งานแพร่เสียงแพร่ภาพ

- งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ

งานสืบเนื่อง

- งานดัดแปลง หมายถึง การทำซ้ำโดยเปลี่ยนรูปใหม่ ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์
- งานรวบรวม หรือประกอบเข้าด้วยกัน โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์

สิ่งที่ไม่คุ้มครอง

- แนวความคิด หลักการ การค้นพบ หรือ ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์หรือคณิตศาสตร์
- ขั้นตอน กรรมวิธี ระบบ วิธีใช้ หรือการทำงาน

สิ่งที่ไม่ถือว่าเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์

- ข่าวประจำวัน และข้อเท็จจริงต่างๆ ที่มีลักษณะเป็นเพียงข่าวสาร
- รัฐธรรมนูญ และกฎหมาย
- ประกาศ คำสั่ง ระเบียบ คำชี้แจง ของหน่วยงานรัฐหรือท้องถิ่น
- คำพิพากษา คำสั่ง คำวินิจฉัย และรายงานของทางราชการ
- คำแปล และการรวบรวมสิ่งต่างๆ ชำรงต้น ที่หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นจัดทำขึ้น

การได้มาซึ่งลิขสิทธิ์

สิทธิในลิขสิทธิ์จะเกิดขึ้นโดยทันทีนับตั้งแต่ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างผลงานโดยไม่ต้องจดทะเบียนซึ่งมีลักษณะการได้มา ดังนี้

- คุ้มครองทันทีที่ได้มีการสร้างสรรค์งานนั้น
- กรณีที่ยังไม่ได้มีการโฆษณา งาน ผู้สร้างสรรค์ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยหรือมีสัญชาติในประเทศไทยที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญา ว่าด้วยการคุ้มครองลิขสิทธิ์ที่ประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย
- กรณีที่มีการโฆษณาแล้ว ต้องเป็นการโฆษณารั้งแรกได้ทำขึ้นในราชอาณาจักรหรือในประเทศที่เป็นภาคีฯ

เจ้าของลิขสิทธิ์

- ผู้ที่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ ได้แก่ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลดังต่อไปนี้

- ผู้สร้างสรรค์งานชิ้นใหม่ ซึ่งอาจเป็นผู้สร้างสรรค์งานด้วยตนเองเพียงผู้เดียว หรือผู้สร้างสรรค์งานร่วมกัน

- ผู้สร้างสรรค์ในฐานะพนักงานหรือลูกจ้าง
- ผู้ดัดแปลงหรือผู้รวบรวม โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของ
- ผู้ว่าจ้างจะเป็นผู้มีลิขสิทธิ์ในงานที่จ้าง เว้นแต่จะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น
- กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่น
- ผู้รับ โอนสิทธิ
- ผู้พิมพ์โฆษณางานที่ใช้ชื่อปลอมหรือนามปากกาที่ไม่ปรากฏชื่อผู้สร้างสรรค์
- กรณีที่ผู้สร้างสรรค์เป็นนิติบุคคล ต้องเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

สิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์

1. เจ้าของลิขสิทธิ์ย่อมมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใดๆ ต่องานอันมีลิขสิทธิ์ของตน ดังต่อไปนี้ มีสิทธิในการทำซ้ำ ดัดแปลง จำหน่าย ให้เช่า คัดลอก เลียนแบบทำสำเนา การทำให้ปรากฏต่อสาธารณชนหรืออนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิของตน โดยมีหรือไม่มีค่าตอบแทนก็ได้
2. นอกจากสิทธิที่เจ้าของลิขสิทธิ์จะได้รับความคุ้มครองในรูปของผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจดังกล่าวแล้ว กฎหมายยังคุ้มครองสิทธิที่เรียกว่า ธรรมสิทธิ หรือ สิทธิในทางศีลธรรมด้วย โดยกำหนดว่าผู้สร้างสรรค์มีสิทธิที่จะแสดงตนว่าเป็นผู้สร้างสรรค์และห้ามผู้อื่นมิให้กระทำการบิดเบือน ตัดทอน ดัดแปลง หรือกระทำการให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของผู้สร้างสรรค์

สิ่งที่ไม่คุ้มครอง

- แนวความคิด หลักการ การค้นพบ หรือ ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์หรือคณิตศาสตร์
- ขั้นตอน กรรมวิธี ระบบ วิธีใช้ หรือการทำงาน

อายุการคุ้มครองลิขสิทธิ์

- งานทุกๆ ไป ลิขสิทธิ์จะมีตลอดอายุผู้สร้างสรรค์ และจะมีต่อไปอีก 50 ปี นับแต่ผู้สร้างสรรค์ถึงแก่ความตาย กรณีเป็นนิติบุคคล ลิขสิทธิ์จะมีอยู่ 50 ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น

- งานภาพถ่าย โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ หรืองานแพร่เสียง แพร่ภาพ ลิขสิทธิ์มีอยู่ 50 ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น
- งานที่สร้างสรรค์โดยการจ้างหรือตามคำสั่ง มีอายุ 50 ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น
- งานศิลปประยุกต์ ลิขสิทธิ์มีอยู่ 25 ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น
- กรณีได้มีการโฆษณาณงานเหล่านั้น ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวให้ลิขสิทธิ์มีอยู่ต่อไปอีก 50 ปี นับแต่โฆษณาครั้งแรก ยกเว้นในกรณีศิลปประยุกต์ ให้มีลิขสิทธิ์อยู่ต่อไปอีก 25 ปี นับแต่โฆษณาครั้งแรก (เศรษฐกิจ มติสุวรรณ, 2457)

หมิ่นประมาท

หมิ่นประมาท ได้แก่ การใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สามโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ตามบทบัญญัติไว้ตามมาตรา 326 ต่างกันเฉพาะบุคคลผู้ถูกใส่ความ ซึ่งความผิดมาตรา 112 นี้จะต้องเป็นการใส่ความพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ มิใช่บุคคลธรรมดาทั่วไป และโดยที่สถาบันกษัตริย์เป็นสถาบันที่ผู้ใดจะละเมิดมิได้ เมื่อมีการหมิ่นประมาทสถาบันนี้แล้วผู้กระทำจะยกมาตรา 329 มาแก้ตัวเพื่อมิให้พ้นผิดไม่ได้ (เศรษฐกิจ มติสุวรรณ, 2457)

ตามประมวลกฎหมายอาญา ว่าด้วย

หมวด 3 ความผิดฐานหมิ่นประมาท

มาตรา 326 ผู้ใดใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม โดยประการที่น่าจะ ทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือ ปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ หมายเหตุ พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2535

มาตรา 327 ผู้ใดใส่ความผู้ตายต่อบุคคลที่สามและการใส่ความนั้น น่าจะเป็นเหตุให้ บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้ตายเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทต้องระวางโทษดังบัญญัติไว้ในมาตรา 326 นั้น

มาตรา 328 ถ้าความผิดฐานหมิ่นประมาทได้กระทำโดยการโฆษณา ด้วยเอกสาร ภาพวาด ภาพระบายสี ภาพยนตร์ ภาพหรือตัวอักษรที่ทำให้ปรากฏด้วยวิธีใด ๆ แผ่นเสียง หรือสิ่งบันทึกเสียง

บันทึกภาพ หรือบันทึกอักษร กระทำโดยการกระจายเสียง หรือการกระจายภาพ หรือโดยกระทำการป่าวประกาศด้วยวิธีอื่น ผู้กระทำต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสองปีและปรับไม่เกินสองแสนบาท

หมายเหตุ พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2535

มาตรา 329 ผู้ใดแสดงความคิดเห็นหรือข้อความใดโดยสุจริต

1. เพื่อความชอบธรรม ป้องกันตนหรือป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม
2. ในฐานะเป็นเจ้าของพนักงานปฏิบัติการตามหน้าที่
3. ดิชมด้วยความเป็นธรรม ซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัย ของประชาชนยอมกระทำ หรือ
4. ในการแจ้งข่าวด้วยความเป็นธรรม เรื่องการดำเนินการอันเปิด เผยในศาลหรือในการประชุมผู้ันั้น ไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท

มาตรา 330 ในกรณีหมิ่นประมาท ถ้าผู้ถูกหาว่ากระทำความผิด พิสูจน์ได้ว่าข้อที่หาว่าเป็นหมิ่นประมาทนั้นเป็นความจริง ผู้ันั้นไม่ต้อง รับโทษ แต่ห้ามไม่ให้พิสูจน์ ถ้าข้อที่หาว่าเป็นหมิ่นประมาทนั้นเป็นการใส่ ความในเรื่องส่วนตัว และการพิสูจน์จะไม่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน

มาตรา 331 คู่ความ หรือทนายความของคู่ความ ซึ่งแสดงความคิดเห็น หรือข้อความในกระบวนการพิจารณาคดีในศาล เพื่อประโยชน์แก่คดี ของตน ไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท

มาตรา 332 ในคดีหมิ่นประมาทซึ่งมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความ ผิด ศาลอาจสั่ง

1. ให้ชด และทำลายวัตถุหรือส่วนของวัตถุที่มีข้อความหมิ่นประมาท
2. ให้โฆษณาคำพิพากษาทั้งหมด หรือแต่บางส่วนในหนังสือ พิมพ์หนึ่งฉบับหรือหลายฉบับครั้งเดียวหรือหลายครั้ง โดยให้จำเลย เป็นผู้ชำระค่าโฆษณา

มาตรา 333 ความผิดในหมวดนี้เป็นความผิดอันยอมความได้ ถ้าผู้เสียหายในความผิดฐานหมิ่นประมาทตายเสียก่อนร้องทุกข์ ให้บิดามารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้เสียหายร้องทุกข์ได้ และให้ถือว่าเป็นผู้เสียหาย

ข้อแตกต่างของการหมิ่นประมาททางแฟงกับหมิ่นประมาททางอาญา

หมิ่นประมาททางแฟง	หมิ่นประมาททางอาญา
1. การกระทำเป็นการกล่าวหรือแจ้งข่าว ซึ่งตนรู้หรือควรรู้ว่าไม่เป็นความจริง	1. เป็นการกระทำโดยมีเจตนาใส่ความ
2. เป็นการละเมิด จะเป็นการล่วงละเมิดส่วนบุคคล	2. เป็นข้อความเสียหายในสาธารณะชนในวงกว้าง
3. ทำให้เสียหายต่อชื่อเสียง เกียรติคุณ และยังรวมถึงการทำมาหากิน และความเจริญก้าวหน้า	3. เป็นเรื่องเสียหายต่อชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นและถูกเกลียดชัง

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ช่วยให้เห็นภาพและกรอบในการวิจัยในลักษณะที่ใกล้เคียง เพื่อใช้ในการประยุกต์และพัฒนาในงานวิจัยนี้ อีกทั้งเป็นแนวทางในการทำวิจัย

วลัักษณ์กมล เอี่ยมวิวัฒน์กิจ (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “เว็บไซต์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในฐานะเป็นแหล่งสารสนเทศเกี่ยวกับปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก” พบว่าเว็บไซต์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งความรู้และข้อมูลการเป็นเวทีในการแสดงความคิดเห็น และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสาร นอกจากนี้ยังเน้นรูปแบบการรายงานข้อเท็จจริง (Fact Sheet) และลักษณะการนำเสนอแบบข้อความ (Text)

สายชล บุรณกิจ (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “บทบาทของเว็บไซต์ไทยในกระบวนการประสานสังคม” พบว่าเว็บไซต์ไทยมีรูปแบบและลักษณะเฉพาะ เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นชุดข้อมูลเดิมที่ได้มีการเผยแพร่ทางสื่อปกติอยู่แล้ว นโยบายการคัดเลือกและกำหนดวาระเนื้อหา มีความแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของแต่ละองค์กร มีการใช้ระบบหลายมือเข้ามาช่วยสร้างจุดดึงดูดให้น่าสนใจทั้งรูปแบบและสไตล์ ด้วยการจัดวางรูปแบบ (lay-out) การเสนอภาพเด่น การใช้ภาษาสำนวนไทยแสดงลักษณะความเป็นท้องถิ่น (localization) โดยที่สื่อแต่ละประเภทยังคงรักษาสภาพการสร้างสรรค์ในรูปแบบเดิมไว้ และยังมีบทบาทในการเชื่อมโยงประสานสังคม (social integration and correlation) ด้วยการเสนอข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประเทศไทย มีการติดต่อสื่อสารสองทาง แบบต่อเนื่องระหว่างผู้ใช้กับ web master ทั้งยังก่อให้เกิดปรากฏการณ์ขยายฐานของสังคม

(social expansion) ด้วยการโฆษณาและประชาสัมพันธ์บนเว็บไซต์ ทำให้ฐานข้อมูลสมาชิกเพิ่มขึ้น การเชื่อมโยงข้อมูล (link) แพร่กระจายออกไปกลายเป็นโลกาภิวัตน์ และยังมีบทบาทในการถ่ายทอดวัฒนธรรม โดยเสนอเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับกรอบทิศทางรณรงค์วัฒนธรรมไทย

รัตนาวลี เกียรตินิยมศักดิ์ (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “มณฑลสาธารณะของการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์: กรณีศึกษา www.pantip.com และ www.sanook.com” พบว่าลักษณะในมณฑลสาธารณะของการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์นั้นเป็นเวทีเสวนาทงวัฒนธรรม (Cultural forum) ที่มีประเด็นตามความสนใจของผู้ใช้งานและยังมีลักษณะเป็นชุมชนเสมือน (Virtual community) ที่เกิดขึ้นขนานไปกับโลกแห่งความเป็นจริง ลักษณะของการมีส่วนร่วมเป็นการปฏิสัมพันธ์กับเครื่องคอมพิวเตอร์ (Machine interactivity) หน้าที่ในมณฑลสาธารณะของการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์ คือ เป็นช่องทางให้ผู้ใช้งานมีส่วนร่วมในหน้าที่ดังต่อไปนี้ คือ การให้ข้อมูลสาธารณะ การสอดส่องดูแลสภาพแวดล้อม การกระตุ้นเร้า และผลักดันเพื่อพัฒนาผลประโยชน์แห่งชาติ การสร้างสายสัมพันธ์ การให้ความบันเทิง และช่องทางการสื่อสารต้องห้าม

นอกจากนี้แล้วผู้ใช้งานยังใช้มณฑลสาธารณะของการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์เพื่อประโยชน์และความพึงพอใจของตนเองดังนี้คือ การใช้มณฑลสาธารณะของการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์ เพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตัว เป็นแหล่งข้อมูลเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากคนอื่น ๆ เพื่อนำไปเป็นประโยชน์ต่อตัวเอง และใช้เพื่อเป็นตัวกลางในการสร้างสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ

ศุภิสรา ทดลา (2542) ได้ศึกษาเรื่อง “รูปแบบพฤติกรรมกรรมการสื่อสารในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต: กรณีศึกษา www.pantip.com , www.hunsa.com , www.sanook.com และโปรแกรม Pirch 98” พบว่ารูปแบบพฤติกรรมของการสื่อสารของการสื่อสารของผู้สนทนาเป็นไปทั้งในรูปแบบที่แตกต่างและคล้ายคลึงกันกับการแสดงออกในโลกของความเป็นจริงและเปิดโอกาสให้ผู้สนทนามีอิสรเสรีภาพในการแสดงออกในการสื่อสารอย่างไร้ขอบเขต และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของผู้สนทนาประกอบด้วย ลักษณะที่เป็นชุมชนจำลอง สภาวะไร้การขัดขวางและการควบคุม การไร้ขอบเขต ในการสร้างความหมาย การไม่รู้จักผู้ที่สื่อสารด้วย การปลอมตัว การหลอกลวง ความเป็นตัวตนหลากหลาย การเปลี่ยนเพศ การสร้างจินตนาการ สรุปลงถึงแนวคิดเกี่ยวกับตนเองรวมทั้งทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม และความคิดเห็นของผู้สนทนา

จิรัฐ ศุภการ (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การอธิบายตัวตนในชุมชนเสมือนจริง” เป็นการสำรวจชุมชนใหม่บนโซเชียลเน็ตเวิร์กที่มีชื่อว่า แลมป์ดามู พบว่าผู้คนในชุมชนเสมือนจริงแห่งนี้มีการสร้างตัวตนที่หลากหลายและมีรูปร่างหน้าตาเหมือนกับมนุษย์ในโลกแห่งความเป็นจริงและยังมีรูปแบบการปกครองตนเองในแบบที่เรียกว่า เดโมแครติก เทคโนโลยี หรือ ประชาธิปไตยผ่านผู้แทนที่มีความสามารถทางด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ขั้นสูง และยังสามารถให้เห็นถึงอิทธิพลของค่านิยมต่าง ๆ ในโลกแห่งความเป็นจริงผ่านตัวตนของประชากรด้วย

วิรัช รักเยี่ยมสะอาด (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การสื่อสารระหว่างบุคคลในเว็บไซต์ไทยเมท กับการเคลื่อนย้ายจากชุมชนเสมือนจริงสู่ความจริง : กรณีศึกษาเว็บไซต์ไทยเมท” พบว่าเว็บไซต์ไทยเมทตั้งขึ้นเพื่อแก้ปัญหาทางสังคมที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่นิยมผ่านกระทู้ค้นหาเพื่อนตามเว็บไซต์ต่าง ๆ มีเจตนาให้คนไทยหรือสมาชิกได้เพื่อนหรือแฟน พบว่ามุมมองของหญิง-ชายเกี่ยวกับการหาคู่ในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากสมัยอดีตคือ การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในการค้นหาเป็นการค้นหาที่สามารถเลือกเองได้ และกำหนดคุณสมบัติได้ สามารถค้นหาได้ทุกพื้นที่และตลอดเวลาที่ต้องการ การหาคู่ในเว็บไซต์ไทยเมทมีลักษณะการเคลื่อนย้ายจากชุมชนเสมือนมาสู่โลกแห่งความเป็นจริง คือสมาชิกต้องการที่จะเคลื่อนย้ายและสมาชิกมีการเคลื่อนย้ายที่เร็ว สำหรับสมาชิกที่มีประสบการณ์การเคลื่อนย้ายบ่อยและมีเหตุผลในการเคลื่อนย้าย คือต้องการเห็นตัวตนที่แท้จริงและไม่ต้องการเสียเวลา โดยสมาชิกมองการเคลื่อนย้าย เป็นเรื่องไม่เห็นเสียหายตรงไหน

ปิยนตร ขาวโต (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์ไดอารี่ออนไลน์: www.chtcha.co.th” พบว่า ลักษณะของไดอารี่ออนไลน์มี 2 ลักษณะคือ ลักษณะทางกายภาพ มีพื้นที่ที่เป็นเฉพาะเจ้าของไดอารี่ใช้และส่วนที่แชร์ร่วมกับผู้อื่น และ ลักษณะด้านเนื้อหา ซึ่งปรากฏ 2 ลักษณะคือ เป็นส่วนตัวและเรื่องทั่วไป รูปแบบการใช้ไดอารี่ออนไลน์ของผู้บันทึก มีวัตถุประสงค์เพื่อบันทึกเรื่องราวความรัก, เรื่องทั่วไปในชีวิตประจำวัน, เรื่องราวที่ช่วยปรับปรุงข้อผิดพลาดในชีวิต, เรื่องความคิดเห็นส่วนตัวที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและเรื่องที่ต้องการ “ระบาย” ดังนั้นบทบาทของไดอารี่ออนไลน์ นอกจากจะเป็นพื้นที่ในการ “ระบาย” ยังเป็นพื้นที่ของการสมาคมปรึกษาหารือ บอกเล่าประสบการณ์ เก็บความลับ ตลอดจนตอบสนองจินตนาการของผู้บันทึกในการสร้างตัวตนและเรื่องราวต่าง ๆ ที่ช่วยผ่อนคลายและปลดปล่อยความต้องการของผู้บันทึก ซึ่งความหมายที่ปรากฏอยู่ในไดอารี่ออนไลน์ คือมนุษย์ต้องการให้ผู้คนในสังคมยอมรับ ต้องการเป็นผู้นำทางความคิด ต้องการมีคนให้รับรู้สิ่งที่ตนประสบ ทั้งดีใจ เสียใจ ภูมิใจ ผู้คนจึงนำชีวิตส่วนตัวมาเปิดเผยในพื้นที่ส่วนรวมอย่างเสรี

2.3 งานวิจัยต่างประเทศ

Anita Blanchard, University of North Carolina at Charlotte “**Blogs as Virtual Communities: Identifying a Sense of Community**”

Some researchers even argued that virtual communities could allow people to connect with others from around the world who share similar interests (Wellman & Guilia, 1999) This would not necessarily create a global village, but it would expand a person’s village around the globe (Hampton & Wellman, 2001). As people became more connected with others through these virtual communities, they would reap the benefits of social relationships with like minded others. Sense of community (SOC) has been the focus for face-to-face (FtF) community researchers for some time. McMillan and Chavis (1986) have the most well-regarded and well-researched conceptualization of SOC. They define SOC as consisting of the following four characteristics:

- * Feelings of membership: Feelings of belonging to, and identifying with, the community;
- * Feelings of influence: Feelings of having influence on, and being influenced by, the community;
- * Integration and fulfillment of needs: Feelings of being supported by others in the community while also supporting them; and
- * Shared emotional connection: Feelings of relationships, shared history, and a “spirit” of community.

Can Blogs Be Virtual Communities?

To answer this question, we must first determine if blogs have the characteristics of a virtual settlement and then determine what their sense of community is. Blogs, or weblogs, are interactive webpages in which the blog owner, or author, posts regular updates. Blogs can be about a particular topic, current events, or personal thoughts and expression, much like that of a personal journal. As information is updated, it is added to the “top” of the blog. In addition to the space where the primary information is updated, there may be places for readers to post comments about the blog entries or to email the blog author. This creates two opportunities for interaction on the blog for the readers: one with the blog author and one with other readers.

Additionally, blogs can have links to other Internet sites. Sometimes these are links to online newspaper articles or other traditional media. In other instances, these are links to

websites to which the author refers in his/her entries (eg, restaurants, stores and other people's homepages). Often, there are lists of other blogs that the blog author reads, a technological feature called a "blogroll." Blogs can develop networks of blogrolls which refer to each other. instances That is, Blog A lists Blog B, C, and D in a blogroll. Blog B lists Blogs, A, D, and F in a blogroll and Blog C lists Blog A, B, F and E in a blogroll, etc..

From these characteristics, is it possible that a blog could be a virtual settlement? Some researchers would argue "no." From the definition, virtual settlements need public interaction among a minimal number of participants. On a blog, instead of the many-to-many communication found in much group CMC, there tends to be a one-to-many form of communication from the author to the readers, especially on the main blog page.

Readers who wish to read the comments or to comment themselves may have to move off the main page onto a separate space for comments. Some blogs don't even have a place for comments. Thus, from Jones's (1997) perspective, the lack of public interaction would preclude a blog from being a virtual settlement and, thus, from being a virtual community.

Others might argue that at least some blogs could be virtual settlements. Despite there being no place for public interaction directly on the main page of the blog, blogs do offer interactivity. Blogs are regularly updated. So the author is clearly interacting, through updating, with the audience. In addition, there is clearly an audience as indicated by the presence of comments. Even if the readers do not comment, blog authors may know people are reading because of the number of "hits" or visits to their blog site as reported through their blog software.

In addition, although the main page of the blog is based on a one-to-many interaction, the blog author may interact individually with his or her readers. This may occur through private email, thereby creating private online interactions between the blog author and the readers. Some blog authors even reference comments and emails from their readers within their blog entries publicly opening up the interaction to the rest of the participants. By definition, it would appear that blog authors are aware of and writing to their audience. Thus, for the blog author in particular, there is interactivity.

There is also interaction between blogs authors through blogrolls, the lists of other blogs that the blog author reads. Readers can see which blogs the author fancies and click on a link to go to the blog site. Blogrolls provide a link between blogs, inter-connecting them.

Additionally, through the blog's software, blogrolls allow the recipients of the link to notice 1) that they have been added to someone's blogroll and 2) to identify who added them. Occasionally, the recipients of a blogroll link will then add the referring blog to their own blogroll.

Blog authors will also refer to other blogs in their posts. They may refer to something the other blog author wrote about or simply encourage the readers to "check this blog out." Thus, blogs create a social network between themselves through their references links to each other.

Finally, although comments may not be stored on the main blog page, they are nevertheless included in a public space for many-to-many communication. Commenters can communicate with the blog author and each other, and readers can review these interactions. Commenters Thus, blogs with active comments can have spaces for public interactions.

Is there something special about those who choose to comment and those who do not? Those who choose not to read or respond to comments in blogs are most similar to lurkers in other virtual communities. Lurkers are members of a virtual community who regularly participate by reading messages but do not contribute to the conversation. They are generally viewed negatively by many researchers because they do not actively contribute to the virtual community (Kollok & Smith, 1996). Nonetheless, lurkers may comprise the vast majority of participants of a virtual community (Blanchard & Markus, 2003). Additionally, Blanchard and Markus (2003) report that lurkers do have a clear sense of community within the virtual community, although it is weaker than that of the more active members. It seems reasonable to expect that non-commenters in a blog would be similar.

We can conclude, then, that some blogs, especially active, popular and highly referenced blogs, may fit Jones's (1997) definition of a virtual settlement. They meet the requirements of having a minimal level of public interactions. These interactions, however, are not nearly as public as other forms of CMC-based virtual settlements. There is evidence of a sustained number of members shown by the presence of regular commenters, a stable number of daily hits, and links in blogrolls. Thus, a blog could be a virtual settlement But, can it have a sense of virtual community?

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 วิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่อง บทบาทหน้าที่และมุมมองทางกฎหมายและจริยธรรมของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อก เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ 2 รูปแบบคือ

1. วิเคราะห์ Weblog ในรูปแบบ Content Analysis ซึ่งการวิจัยนี้เรียกว่า Blog Analysis
2. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth-Interview)

โดยเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Analytic Description) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อก โดยเป็น 2 ด้าน คือ บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อกและบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อของบล็อกเกอร์ โดยใช้วิธี Blog Analysis และ In-Depth-Interview
2. วิเคราะห์ทัศนคติของบล็อกเกอร์และเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรม โดยใช้วิธี In-Depth-Interview
3. วิเคราะห์มุมมองของสมาชิกในเว็บบล็อกต่อบทบาทหน้าที่และเรื่องของกฎหมายและจริยธรรมของบล็อกเกอร์และตนเอง โดยใช้วิธี In-Depth-Interview

ซึ่งในแต่ละประเด็นหลัก จะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นประเด็นย่อยต่าง ๆ ตามแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้เป็นกรอบในการวิจัยครั้งนี้

3.2 กรอบระเบียบวิธีวิจัย

ปัญหานำวิจัย	แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	ระเบียบวิธีวิจัย
บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อกเป็นอย่างไร	แนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์บนไซเบอร์สเปซ (Identity & Cyberspace) แนวคิดเกี่ยวกับตัวตน (Self Concept) และอัตลักษณ์ (Self-Identity) แนวคิด ชุมชนเสมือน (Virtual Community) ความจริงเสมือน (Virtual Reality)	ใช้วิธี สัมภาษณ์แบบเจาะลึก In-depth Bolger และ In-depth สมาชิกในเว็บบล็อก และใช้วิธี Blog Analysis เพื่อให้เห็นบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อก และบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อก
บทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อเป็นอย่างไร	ทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสมัยใหม่ในยุคสารสนเทศ แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์	ใช้วิธี สัมภาษณ์แบบเจาะลึก In-depth Bolger และ In-depth สมาชิกในเว็บบล็อก และใช้วิธี Blog Analysis เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอผ่านทางเว็บบล็อกที่ปรากฏตามเว็บไซต์
ทัศนคติของบล็อกเกอร์เกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมเป็นอย่างไร	แนวคิดจริยธรรมสื่อมวลชน กฎหมายอินเทอร์เน็ต กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์กับอินเทอร์เน็ต กฎหมายลิขสิทธิ์ กฎหมายหมิ่นประมาท	ใช้วิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึก In-depth blogger และสมาชิกในเว็บบล็อก

และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดังกล่าวผู้วิจัยจึงเลือกเครื่องมือดังต่อไปนี้มาช่วยในการทำการวิจัย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

1. การสัมภาษณ์ (In-Depth-Interview) ผู้วิจัยทำการศึกษาบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ โดยใช้วิธี สัมภาษณ์แบบเจาะลึก Blogger คือ บล็อกเกอร์ในเว็บบล็อกของ 3 เว็บไซต์ ได้แก่ storythai.com/ exteen.com/ และbloggang.com

โดยทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อกของ 3 เว็บไซต์ ได้แก่ storythai.com exteen.com และbloggang.com จำนวน เว็บบล็อกละ 7 คน รวมจำนวน บล็อกเกอร์ที่ทำการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 21 คน และทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกสมาชิกเว็บ บล็อกในเว็บบล็อกของ 3 เว็บไซต์ ได้แก่ storythai.com exteen.com และbloggang.com จำนวน เว็บบล็อกละ 7 คน รวมจำนวนสมาชิกที่ทำการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 21 คน

และผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่เป็นทั้งบล็อกเกอร์และสมาชิกเว็บบล็อก ในเว็บบล็อกของ 3 เว็บไซต์ ได้แก่ storythai.com จำนวน 5 คน exteen.com จำนวน 13 คน และ bloggang.com จำนวน 9 คน รวมจำนวนผู้ที่เป็นทั้งบล็อกเกอร์และสมาชิกเว็บบล็อกที่ทำการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 27 คน เพื่อให้เห็นบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีของ บล็อกเกอร์ในเว็บบล็อก และบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อของบล็อก เกอร์รวมทั้งมุมมองของสมาชิกในเว็บบล็อก และทัศนยะของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บ บล็อกเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรม

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์บล็อกเกอร์ สมาชิกเว็บบล็อก และผู้ที่เป็นทั้งบล็อกเกอร์และ สมาชิกเว็บบล็อก โดยวิธีการสัมภาษณ์ทางอีเมลล์ สัมภาษณ์ทางการสื่อสารผ่านโปรแกรม พุดคุยทางอินเทอร์เน็ต หรือ MSN และการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ โดยจะเห็นว่าจำนวน ของผู้ที่เป็นทั้งบล็อกเกอร์และสมาชิกเว็บบล็อกของแต่ละเว็บบล็อกที่ทำการสัมภาษณ์นั้น มีจำนวนที่ไม่เท่ากัน เนื่องมาจากระหว่างทำการสัมภาษณ์ปรากฏผู้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างใน ลักษณะนี้ขึ้นภายหลัง และเป็นผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

2. การสังเกต (Direct Observation) เป็นการสังเกตลักษณะเนื้อหาที่ปรากฏและรูปแบบการใช้ และการนำเสนอเว็บบล็อกของบล็อกเกอร์ที่ได้ถูกคัดเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำไปใช้ ช่วยในส่วนของการวิเคราะห์เนื้อหา
3. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผู้วิจัยทำการศึกษาบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ โดยใช้วิธี Blog Analysis เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอผ่านทางเว็บบล็อก ที่ปรากฏตามเว็บไซต์ เพื่อให้เห็นบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีของบล็อก เกอร์ในเว็บบล็อก และบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อของบล็อกเกอร์

3.4 หน่วยในการวิเคราะห์

เนื่องจากประชากรในการศึกษาเรื่อง บทบาทหน้าที่และมุมมองทางกฎหมายและจริยธรรมของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อกนั้นแบ่งได้เป็นหลายกลุ่ม โดยมีงานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ไดอารี่ออนไลน์ของ ปิยนตร ขาวโต ซึ่งมีความเหมือนกันกับประชากรของเว็บบล็อก อีกทั้งไดอารี่ออนไลน์และเว็บบล็อกนั้น เป็นการใช้พื้นที่ในโลกอินเทอร์เน็ตเช่นเดียวกัน ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ของงานวิจัยในครั้งนี้

บล็อกเกอร์ในเว็บบล็อกจำนวน 3 เว็บไซต์ คือ เว็บไซต์ storythai.com/ exteen.com/ และ bloggang.com โดยคัดเลือกจากคุณลักษณะ คือ เป็นบล็อกเกอร์ที่ทำเว็บบล็อกอย่างเดียว ไม่อ่านของใครให้เห็นปรากฏทั้งสิ้น กล่าวคือ ไม่มีการลงบันทึกข้อเสนอแนะ (Comment) แต่ก็ยังคงมีเว็บบล็อกเป็นของตัวเอง และบล็อกเกอร์ที่ทำเว็บบล็อกและอ่าน แต่ไม่แสดงความคิดเห็นในเว็บบล็อกในเว็บบล็อกของใครทั้งสิ้น และเว็บบล็อกที่อ่าน เขียน และ ลงบันทึกข้อเสนอแนะ (Comment) เราจะสามารถเห็นเว็บบล็อกของเขา และเห็นบันทึกข้อเสนอแนะ (Comment) ของเขาในเว็บบล็อกของผู้อื่นด้วย

3.5 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Sampling)

กลุ่มตัวอย่างของประชากรที่จะทำการศึกษา คือ

1. บล็อกเกอร์ที่บันทึกและทำเว็บบล็อกอย่างเดียว ไม่ปรากฏในเว็บบล็อกของผู้ใดเลย คือ ไม่มีการลงบันทึกข้อเสนอแนะ (Comment) แต่ก็ยังคงทำเว็บบล็อก
2. บล็อกเกอร์ที่ทำเว็บบล็อกและอ่าน แต่ไม่แสดงความคิดเห็นในเว็บบล็อกในเว็บบล็อกของใครทั้งสิ้น
3. บล็อกเกอร์ที่อ่าน เขียน และ ลงบันทึกข้อเสนอแนะ (Comment) ในเว็บบล็อก

โดยการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 ลักษณะนี้ เพราะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างของบล็อกเกอร์ที่มีปรากฏในเว็บบล็อกและผู้วิจัยสามารถใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยได้ ซึ่งในงานวิจัยนี้กลุ่มตัวอย่างในทั้ง 3 ลักษณะอาจจะเป็นคนเดียวกัน

3.6 วิธีการเลือกพิจารณาเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การเลือกพิจารณาผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากประชากรที่จำแนกแล้วนั้น จะให้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ คือ

Purposive sampling คือการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งจะทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะตรงตามที่จะต้องการศึกษา โดยแบ่งเป็น

1. เลือกเว็บบล็อก 3 เว็บบล็อกโดยพิจารณาจากความนิยม อันได้แก่ เว็บไซต์ storythai.com/ exteen.com/ และ bloggang.com
2. บล็อกเกอร์ในเว็บบล็อกของ 3 เว็บบล็อก ได้แก่ storythai.com exteen.com และ bloggang.com จำนวน เว็บบล็อกละ 7 คน รวมจำนวนบล็อกเกอร์ที่ทำการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 21 คน และทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกสมาชิกบล็อกในเว็บบล็อกของ 3 เว็บบล็อก โดยพิจารณาจาก
 - ความสม่ำเสมอของการเข้ามาใช้พื้นที่
 - มีคนเข้ามามีปฏิสัมพันธ์มาก
3. สมาชิกที่มีปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง (Active blog members) ในเว็บบล็อกของ เว็บไซต์ทั้ง 3 เว็บไซต์ ได้แก่ storythai.com exteen.com และbloggang.com จำนวนเว็บบล็อกละ 7 คน รวมจำนวนสมาชิกที่ทำการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 21 คน
4. ผู้ที่เป็นทั้งบล็อกเกอร์และสมาชิกเว็บบล็อก ในเว็บบล็อกของ 3 เว็บบล็อก ได้แก่ storythai.com จำนวน 5 คน exteen.com จำนวน 13 คน และ bloggang.com จำนวน 9 คน รวมจำนวนผู้ที่เป็นทั้งบล็อกเกอร์และสมาชิกเว็บบล็อกที่ทำการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 27 คน

3.7 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

หน่วยในการวิเคราะห์ที่เป็นตัวบุคคล จะใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth) ซึ่งผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ โดยวิธีการสัมภาษณ์ทางอีเมลล์ สัมภาษณ์ทางการสื่อสารผ่าน โปรแกรมพูดคุยทางอินเทอร์เน็ต หรือ MSN และการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์

หน่วยในการวิเคราะห์ที่เป็น เว็บบล็อก จะใช้การบันทึกข้อมูลจากเว็บไซต์ที่เป็นกรณีศึกษาลงบน ซิตีรอม แล้วพิมพ์ออกมาเพื่อสะดวกในการวิเคราะห์

3.8 ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ใช้แบบ Cross section หรือแบบภาคตัดขวาง คือการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสังเกตกลุ่มตัวอย่างในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งการศึกษาภาคตัดขวางจะเกิดขึ้น ณ จุดหนึ่งของเวลาเท่านั้น

ผู้วิจัยจึงได้วางแผนการเก็บข้อมูลเพียงครั้งเดียวเท่านั้น ในช่วงเวลาที่กำหนด เนื่องจากผู้วิจัยเชื่อว่าการเก็บข้อมูลในช่วงใดก็ตามจะได้ผลจากการวิจัยไม่ต่างกัน ผู้วิจัยจึงเลือกเก็บข้อมูลในช่วงวันที่ 1 ตุลาคม 2549-31 ตุลาคม 2549

3.9 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวางแผนที่จะศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ทำการศึกษาบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ โดยใช้วิธี สัมภาษณ์แบบเจาะลึก In-depth Blogger และ In-depth สมาชิกใน weblog เพื่อให้เห็นบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อก และบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะสื่อของบล็อกเกอร์ รวมทั้งมุมมองของสมาชิกในเว็บบล็อก
2. ทำการศึกษาบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ โดยใช้วิธี Blog Analysis เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอผ่านทางเว็บบล็อก ที่ปรากฏตามเว็บไซต์ รวมถึงการสัมภาษณ์บล็อกเกอร์ เพื่อให้เห็นบทบาทในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อที่ชัดเจน
3. ทำการศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมของบล็อกเกอร์ โดยใช้วิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึก In-depth blogger และสมาชิก เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อก

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

ผู้วิจัยได้กำหนดตั้งคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก สำหรับ ผู้เกี่ยวข้องที่จะทำการศึกษา ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ในการทำเว็บบล็อกคืออะไร
2. เว็บบล็อกกับความสัมพันธ์ในฐานะความเป็นสื่อเป็นอย่างไร

3. บทบาทหน้าที่ทางปัญญาเป็นอย่างไร
4. บทบาทหน้าที่ทางสังคมประคิดเป็นอย่างไร
5. บทบาทหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความจริงเป็นอย่างไร
6. บทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียดเป็นอย่างไร
7. บทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแลเป็นอย่างไร
8. บทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิงเป็นอย่างไร
9. เว็บไซต์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีเป็นอย่างไร
10. การเป็นสื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้เป็นอย่างไร
11. การกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ (รูป เสียง สัมผัส) เป็นอย่างไร
12. การสร้างความจริงเสมือนเป็นอย่างไร
13. บล็อกเกอร์กับมุมมองของกฎหมายและจริยธรรมเป็นอย่างไร
14. มุมมองเรื่องประเทศไทยกับกฎหมายอินเทอร์เน็ตเป็นอย่างไร
15. กฎหมายลิขสิทธิ์กับเว็บไซต์เป็นอย่างไร
16. กฎหมายหมิ่นประมาทกับเว็บไซต์เป็นอย่างไร
17. กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กับอินเทอร์เน็ตเป็นอย่างไร
18. มุมมองในเรื่องความจริงในเว็บไซต์เป็นอย่างไร
19. มุมมองในเรื่องการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเป็นอย่างไร
20. มุมมองในเรื่องปัญหาการแอบแฝงทางธุรกิจเป็นอย่างไร
21. มุมมองในเรื่องเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การนำเสนอเรื่องราว ความเห็นเกี่ยวกับการควบคุมดูแล เป็นอย่างไร

Blog Analysis

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธี Blog Analysis นั้น ผู้วิจัยจะทำการบันทึกลงในตารางบันทึกข้อมูล (Coding Sheet) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตัวอย่างตารางรหัส (Coding Sheet)

เว็บบล็อก	บทบาทหน้าที่-สื่อ						บทบาทหน้าที่-เทคโนโลยี		
	M 1	M 2	M 3	M 4	M 5	M 6	T 1	T 2	T 3
Storythai.com									
Exteen.com									
Bloggang.com									

หมายเหตุ

M 1 คือ บทบาทหน้าที่ทางปัญญา

M 2 คือ บทบาทหน้าที่ทางสังคมประกิด

M 3 คือ บทบาทหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความเป็นจริง

M 4 คือ บทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด

M 5 คือ บทบาทหน้าที่สอดส่องดูแล

M 6 คือ บทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง

T 1 คือ สื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้

T 2 คือ การกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ (รูป เสียง สัมผัส)

T 3 คือ การสร้างความจริงเสมือน

เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วผู้วิจัยจะใช้การทำแบ่งข้อมูลออกเป็นหมวดต่าง ๆ อย่างเป็นแบบแผนของข้อมูลว่ามีแบบใดบ้างแล้วใช้แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ มาช่วยในการค้นหา “ความหมาย” ที่มีอยู่ในข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาได้แล้วใช้การสัมภาษณ์เพื่อเป็นการยืนยันข้อมูล

การนำเสนอผลการวิจัย

นำเสนอข้อมูลในรูปแบบของการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ และอ้างตัวอย่างเว็บล็อกที่พบประกอบโดยอิงกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “บทบาทหน้าที่และมุมมองทางกฎหมายและจริยธรรมของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อก” จากการศึกษา เว็บบล็อกทั้ง 3 เว็บบล็อก ได้แก่ www.storythai.com, www.exteen.com และ www.bloggang.com ภายใต้ระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งสามารถตอบปัญหานำวิจัย ดังนี้ คือ

1. บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อกเป็นอย่างไร
2. บทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อเป็นอย่างไร
3. ทัศนคติของบล็อกเกอร์เกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมเป็นอย่างไร
4. มุมมองของสมาชิกในเว็บบล็อกเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์และของตนเอง รวมถึงเรื่องกฎหมายและจริยธรรมเป็นอย่างไร

โดยแสดงผลการวิจัยเป็น 2 ส่วน ดังนี้

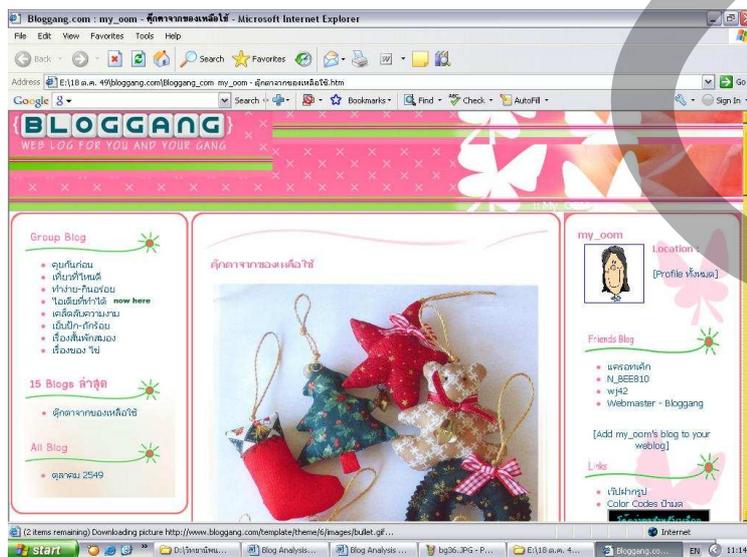
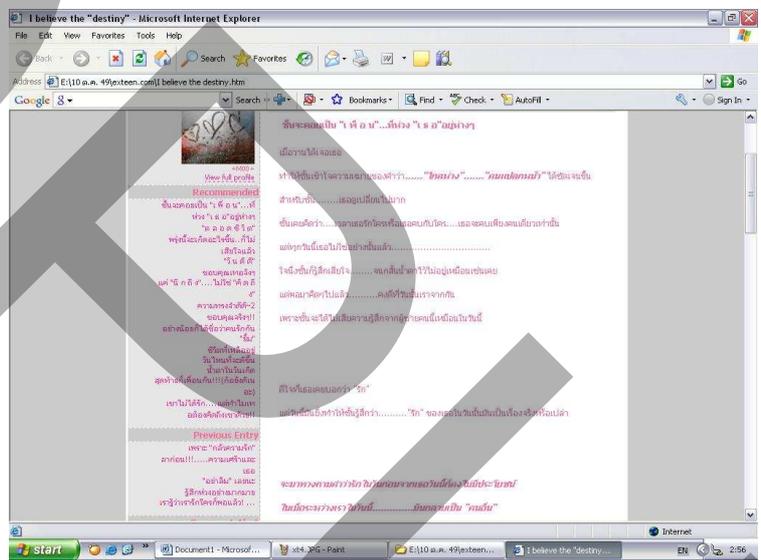
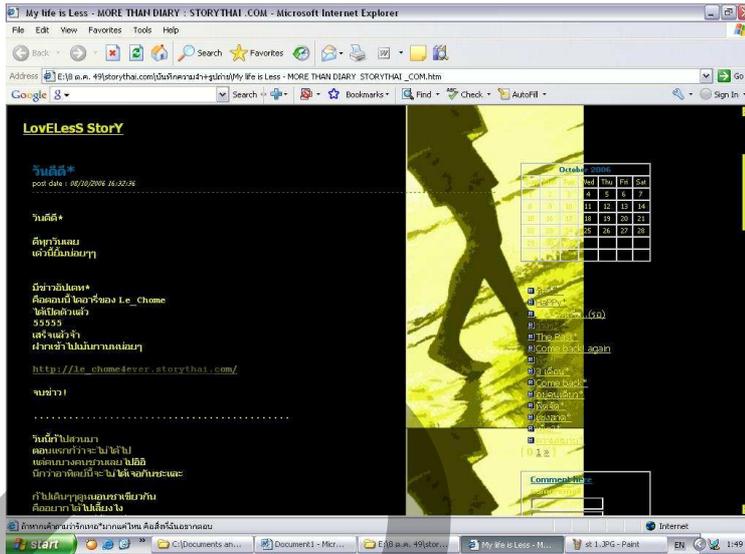
1. วิเคราะห์ Weblog ในรูปแบบ Content Analysis ซึ่งการวิจัยนี้เรียกว่า Blog Analysis
2. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth-Interview)

4.1 วิเคราะห์ Weblog ในรูปแบบ Content Analysis (Blog Analysis)

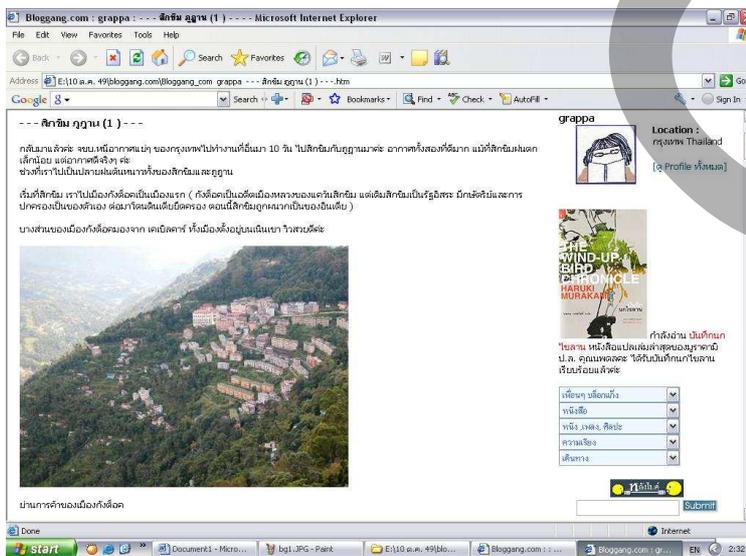
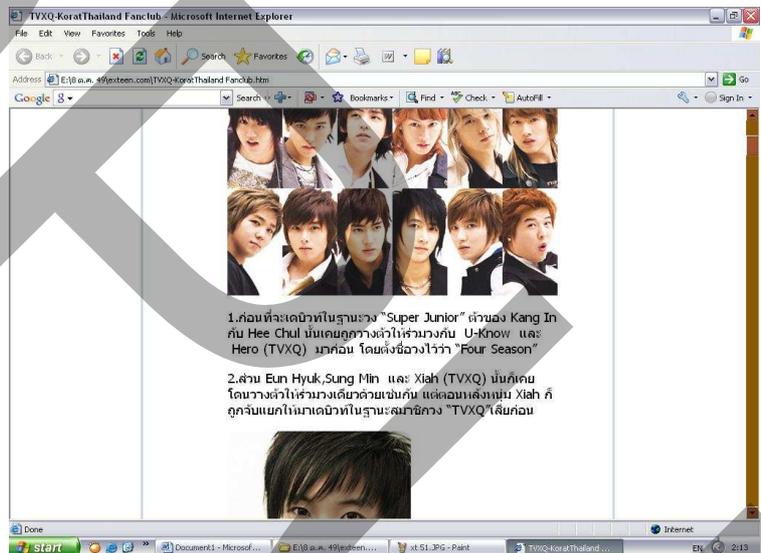
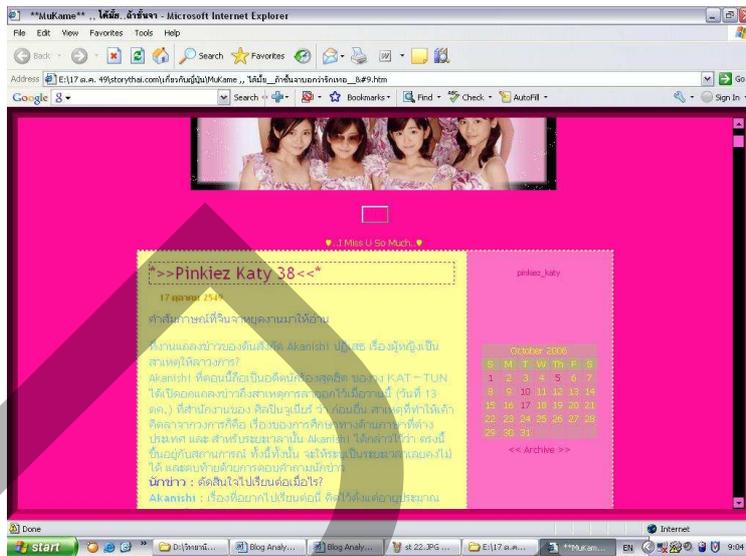
ผู้วิจัยทำการศึกษาวีจยเว็บบล็อกทั้ง 3 เว็บบล็อก ได้แก่ www.storythai.com, www.exteen.com และ www.bloggang.com เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอผ่านทางเว็บบล็อก ที่ปรากฏในเว็บบล็อกทั้ง 3 เว็บบล็อก

โดยจากการทำ Blog Analysis โดยใช้ข้อมูลในการวิจัยตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2549-31 ตุลาคม 2549 ผู้วิจัยพบว่า เว็บบล็อก ทั้ง 3 เว็บบล็อก ได้แก่ www.storythai.com, www.exteen.com และ www.bloggang.com ผู้วิจัยสามารถแบ่งเว็บบล็อกออกได้เป็น 5 ประเภทหลัก ดังนี้

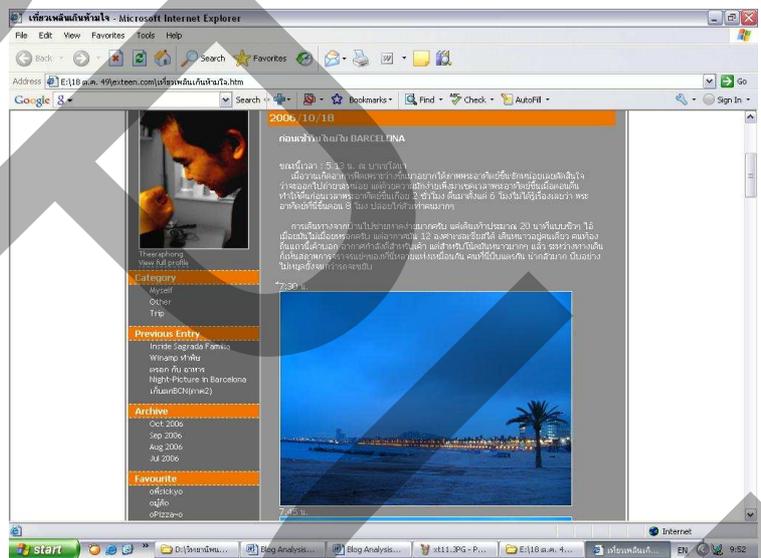
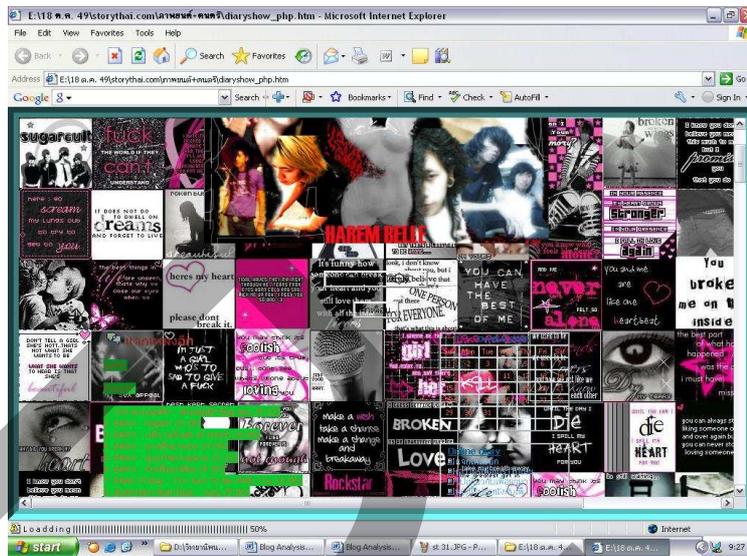
1. เรื่องส่วนตัว ได้แก่ บันทึกไดอารี่ บทกวี งานอดิเรก ความสนใจเฉพาะเช่น สัตว์เลี้ยง เครื่องประดับ
2. ต่างประเทศ ได้แก่ เรื่องราวของต่างประเทศ รวมถึง ศิลปินนักร้อง นักแสดง ไม่ว่าจะ เป็น ญี่ปุ่น ไต้หวัน เกาหลี อังกฤษ
3. การใช้เวลาว่าง และความเพลิดเพลิน ได้แก่ อาหารการกิน การท่องเที่ยว เพลง ภาพยนตร์
4. สารประโยชน์ ได้แก่ สารทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม สุขภาพ
5. อื่นๆ ได้แก่ เว็บไซต์ที่ไม่ปรากฏเนื้อหา โฆษณาสินค้า

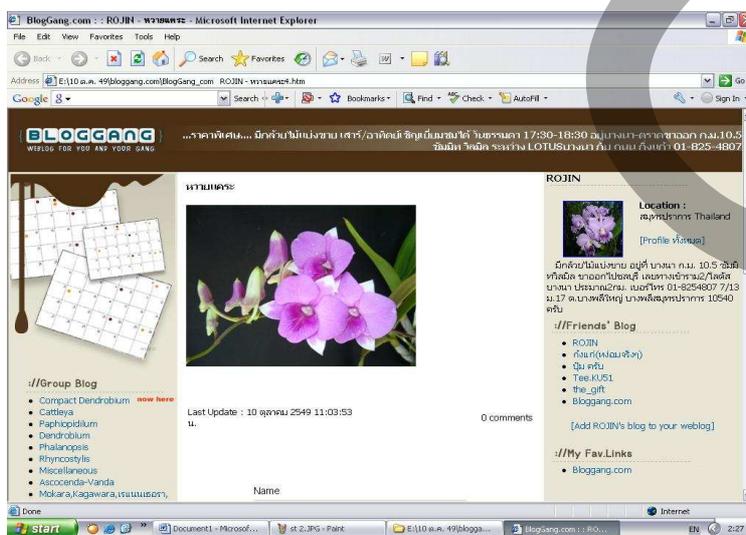
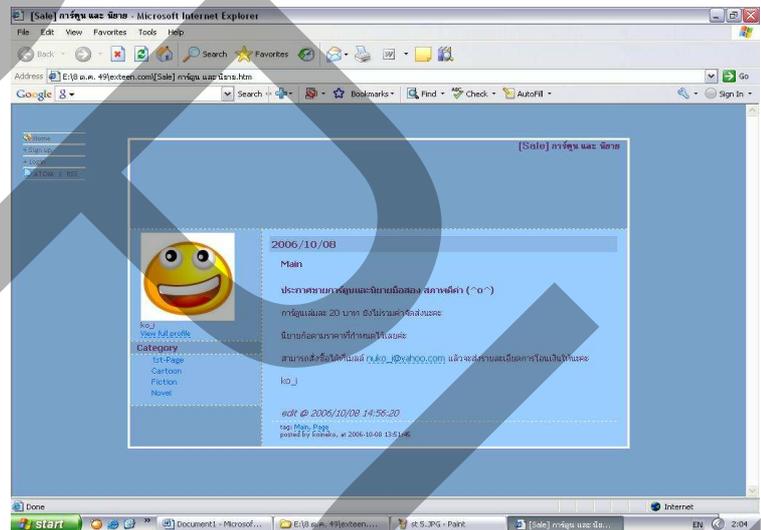
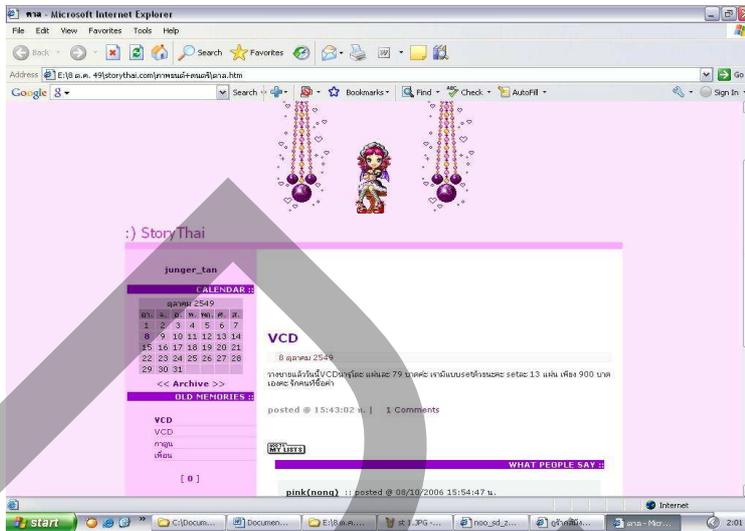
ภาพที่ 4.1 ตัวอย่างเว็บบล็อกประเภท เรื่องส่วนตัว

ภาพที่ 4.2 ตัวอย่างเว็บบล็อกประเภท ต่างประเทศ

ภาพที่ 4.3 ตัวอย่างเว็บบล็อกประเภท การใช้เวลาว่าง และความเพลิดเพลิน

ภาพที่ 4.5 ตัวอย่างเว็บบล็อกประเภทอื่นๆ

เว็บบล็อกสามารถแบ่งได้เป็น 5 ประเภท คือ 1. เรื่องส่วนตัว 2. ต่างประเทศ 3. การใช้เวลาว่าง 4. สารประโยชน์ และ 5. อื่นๆ ซึ่งผู้วิจัยทำการแบ่งประเภทของเว็บบล็อกจากการทำ Blog Analysis โดยใช้ข้อมูลในการวิจัยตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2549-31 ตุลาคม 2549 ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากเว็บบล็อกทั้ง 3 เว็บบล็อกที่ทำการวิจัย ได้แก่ www.storythai.com, www.exteen.com, และ www.bloggang.com โดย www.storythai.com เก็บข้อมูลวันละ 150 เว็บบล็อก รวมเป็นจำนวน 4,650 เว็บบล็อก www.exteen.com เก็บข้อมูลวันละ 240 เว็บบล็อก รวมเป็นจำนวน 7,440 เว็บบล็อกและ www.bloggang.com เก็บข้อมูลวันละ 250 เว็บบล็อก รวมเป็นจำนวน 7,750 เว็บบล็อก ผู้วิจัยพบว่าในเว็บบล็อกทั้ง 3 เว็บบล็อกดังกล่าว มีลักษณะของประเภทเว็บบล็อกดังนี้

www.storythai.com จากการทำให้ Blog Analysis ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเว็บบล็อกประเภท เรื่องส่วนตัว พบจำนวน 1,853 เว็บบล็อก รองลงมาคือ ต่างประเทศ จำนวน 1,221 เว็บบล็อก และ การใช้เวลาว่าง จำนวน 1,072 เว็บบล็อก และ สารประโยชน์ จำนวน 349 เว็บบล็อกและ อื่นๆ จำนวน 145 เว็บบล็อก ตามลำดับ

www.exteen.com จากการทำให้ Blog Analysis ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเว็บบล็อกประเภท การใช้เวลาว่าง พบจำนวน 2,406 เว็บบล็อก รองลงมาคือ เรื่องส่วนตัว พบจำนวน 2,154 เว็บบล็อก และสารประโยชน์ พบจำนวน 1,519 เว็บบล็อก และ ต่างประเทศ พบจำนวน 1,085 เว็บบล็อก และ อื่นๆ พบจำนวน 276 เว็บบล็อก ตามลำดับ

www.bloggang.com จากการทำให้ Blog Analysis ผู้วิจัยพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเว็บบล็อกประเภท การใช้เวลาว่าง พบจำนวน 2,551 เว็บบล็อก รองลงมาคือ เรื่องส่วนตัว พบจำนวน 2,118 เว็บบล็อก และ สารประโยชน์ พบจำนวน 1,753 เว็บบล็อก และต่างประเทศ พบจำนวน 1,078 เว็บบล็อกและ อื่นๆ พบจำนวน 256 เว็บบล็อก ตามลำดับ

โดยจากการทำให้ Blog Analysis เว็บบล็อกของ **www.storythai.com** ส่วนใหญ่เป็นเว็บบล็อกประเภท เรื่องส่วนตัว คือใช้เว็บบล็อกในการเป็นไดอารี่ส่วนตัว ที่แสดงออกถึงความสนใจเฉพาะตัวของบล็อกเกอร์ รองลงมาคือ ต่างประเทศ เป็นเรื่องราวของศิลปิน ดารา นักร้อง ของประเทศญี่ปุ่นเป็นส่วนใหญ่ ส่วนเว็บบล็อกประเภท การใช้เวลาว่างและความเพลิดเพลิน เรื่องที่นำเสนอเป็นเรื่องเกี่ยวกับ การท่องเที่ยว เพลง ภาพยนตร์ อาหารการกิน เป็นต้น เว็บบล็อกประเภท

สารประโยชน์ ปรากฏบทความเกี่ยวกับสุขภาพ สังคม และในส่วนของเว็บบล็อกประเภทอื่นๆ พบเว็บบล็อกที่ไม่ปรากฏเนื้อหาอะไรเลย และเว็บบล็อกโฆษณาสินค้า

เว็บบล็อกของ www.exteen.com เป็นเว็บบล็อกที่มีประเภทของเว็บบล็อกในจำนวนที่ใกล้เคียงกันของเว็บบล็อกประเภท การใช้เวลาว่างและความเพลิดเพลิน เรื่องส่วนตัว สารประโยชน์ โดยเว็บบล็อกประเภทเวลาว่างและความเพลิดเพลิน เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเพลง ภาพยนตร์ การท่องเที่ยว อาหารการกินต่างๆ เว็บบล็อกประเภทเรื่องส่วนตัว เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสนใจเฉพาะตัว เช่น สัตว์เลี้ยง งานฝีมือ บันทึกลงไดอารี่ เว็บบล็อกประเภทสารประโยชน์ ปรากฏบทความที่เกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และสาระความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่างๆ ส่วนเว็บบล็อกประเภทต่างประเทศ เป็นเรื่องราวของต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศในยุโรป อเมริกา หรือเอเชีย รวมไปถึงเรื่องราวของศิลปิน นักร้อง นักแสดงจากต่างประเทศด้วย ส่วนเว็บบล็อกประเภทอื่นๆ พบเว็บบล็อกที่ไม่ปรากฏเนื้อหาและ เว็บบล็อกโฆษณาสินค้า

เว็บบล็อกของ www.bloggang เป็นเว็บบล็อกที่มีประเภทของเว็บบล็อกในจำนวนที่ใกล้เคียงกันของเว็บบล็อกประเภท การใช้เวลาว่างและความเพลิดเพลิน เรื่องส่วนตัว สารประโยชน์ อีกทั้งมีการแยกเป็นหมวดหมู่อย่างชัดเจน ทำให้ง่ายในการเลือกตามความสนใจ โดยเว็บบล็อกประเภทเวลาว่างและความเพลิดเพลิน เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเพลง ภาพยนตร์ การท่องเที่ยว อาหารการกินต่างๆ เว็บบล็อกประเภทเรื่องส่วนตัว เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสนใจเฉพาะตัวเช่น สัตว์เลี้ยง งานฝีมือ บันทึกลงไดอารี่ เว็บบล็อกประเภทสารประโยชน์ ปรากฏบทความที่เกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และสาระความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่างๆ ส่วนเว็บบล็อกประเภทต่างประเทศ เป็นเรื่องราวของต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศในยุโรป อเมริกา หรือเอเชีย รวมไปถึงเรื่องราวของศิลปิน นักร้อง นักแสดงจากต่างประเทศด้วย ส่วนเว็บบล็อกประเภทอื่นๆ พบเว็บบล็อกที่ไม่ปรากฏเนื้อหาและ เว็บบล็อกโฆษณาสินค้า

ตารางที่ 4.1 ตาราง Blog Analysis แสดงประเภทของเว็บบล็อก

เว็บบล็อก ประเภท	เรื่องส่วนตัว	ต่างประเทศ	ใช้เวลาวาง	สารประโยชน์	อื่นๆ
Storythai.com	1,853 เว็บบล็อก	1,221 เว็บบล็อก	1,072 เว็บบล็อก	349 เว็บบล็อก	145 เว็บบล็อก
Exteen.com	2,154 เว็บบล็อก	1,085 เว็บบล็อก	2,406 เว็บบล็อก	1,519 เว็บบล็อก	276 เว็บบล็อก
Bloggang.com	2,118 เว็บบล็อก	1,078 เว็บบล็อก	2,551 เว็บบล็อก	1,753 เว็บบล็อก	256 เว็บบล็อก

ผู้วิจัยทำการศึกษาวิจัยเว็บบล็อกทั้ง 3 เว็บบล็อก ได้แก่ www.storythai.com, www.exteen.com และ www.bloggang.com ว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร และศึกษาถึงการแสดงบทบาทหน้าที่ของเว็บบล็อกโดยแบ่งการศึกษาออกเป็น

1. บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ
2. บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี

บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ

โดยแบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

- บทบาทหน้าที่ทางปัญญา
- บทบาทหน้าที่ทางสังคมประภิด
- บทบาทหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความเป็นจริง
- บทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด
- บทบาทหน้าที่สอดส่องดูแล
- บทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง

จากการทำ Blog Analysis โดยใช้ข้อมูลในการวิจัยตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2549-31 ตุลาคม 2549 โดยเก็บข้อมูลจากเว็บบล็อก ทั้ง 3 เว็บบล็อก ได้แก่ www.storythai.com, www.exteen.com

และ www.bloggang.com ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ โดยการวิเคราะห์ถึงบทบาทหน้าที่ของเว็บบล็อก เพื่อทราบถึงการแสดงบทบาทหน้าที่ของเว็บบล็อก ดังนี้

www.storythai.com

จากการทำ Blog Analysis ผู้วิจัย พบว่า เว็บบล็อกสามารถแสดงบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ โดยเว็บบล็อก 1 เว็บบล็อกสามารถแสดงบทบาทหน้าที่ได้ในหลายด้าน โดยอาจจะปรากฏทั้ง บทบาทหน้าที่ทางปัญญา ฟ่อนคลายความตึงเครียด และให้ความบันเทิงได้ แต่ไม่ปรากฏเว็บบล็อกที่แสดงบทบาทหน้าที่ครบทุกด้าน

ซึ่งปรากฏบทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิงมากที่สุด จำนวน 3,491 เว็บบล็อก รองลงมาคือบทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด จำนวน 2,689 เว็บบล็อก และบทบาทหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความจริง จำนวน 1,046 เว็บบล็อก และบทบาทหน้าที่ทางปัญญา จำนวน 457 เว็บบล็อก และบทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล จำนวน 312 เว็บบล็อก และบทบาทหน้าที่ทางสังคมประภิต จำนวน 135 เว็บบล็อก ตามลำดับ จึงทำให้เห็นว่าเว็บบล็อก storythai.com เป็นเว็บบล็อกที่มีบทบาทหน้าที่ให้ความบันเทิงเด่นชัดกว่าด้านอื่น

www.exteen.com

จากการทำ Blog Analysis ผู้วิจัย พบว่า เว็บบล็อกสามารถแสดงบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ โดยเว็บบล็อก 1 เว็บบล็อกสามารถแสดงบทบาทหน้าที่ได้ในหลายด้าน โดยอาจจะปรากฏทั้ง บทบาทหน้าที่ทางปัญญา ฟ่อนคลายความตึงเครียด และให้ความบันเทิงได้ แต่ไม่ปรากฏเว็บบล็อกที่แสดงบทบาทหน้าที่ครบทุกด้าน

ซึ่งปรากฏบทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิงมากที่สุด จำนวน 5,823 เว็บบล็อก รองลงมาคือบทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด จำนวน 3,597 เว็บบล็อก และบทบาทหน้าที่ทางปัญญา จำนวน 1,981 เว็บบล็อก และบทบาทหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความจริง จำนวน 1,536 เว็บบล็อก และบทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล จำนวน 1,175 เว็บบล็อก และบทบาทหน้าที่ทางสังคมประภิต จำนวน 911 เว็บบล็อก ตามลำดับ จึงทำให้เห็นว่าเว็บบล็อก exteen.com เป็นเว็บบล็อกที่มีบทบาทหน้าที่ให้ความบันเทิงเด่นชัดกว่าด้านอื่น

www.bloggang.com

จากการทำ Blog Analysis ผู้วิจัย พบว่า เว็บไซต์สามารถแสดงบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ โดยเว็บไซต์ 1 เว็บไซต์สามารถแสดงบทบาทหน้าที่ได้ในหลายด้าน โดยอาจจะปรากฏทั้ง บทบาทหน้าที่ทางปัญญา ผ่อนคลายความตึงเครียด และให้ความบันเทิงได้ แต่ไม่ปรากฏเว็บไซต์ที่แสดงบทบาทหน้าที่ครบทุกด้าน

ซึ่งปรากฏบทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิงมากที่สุด จำนวน 3,249 เว็บไซต์ รองลงมาคือบทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด จำนวน 2,778 เว็บไซต์ และบทบาทหน้าที่ทางปัญญา จำนวน 2,456 เว็บไซต์ และบทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล จำนวน 1,541 เว็บไซต์ และบทบาทหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความจริง จำนวน 1,498 เว็บไซต์ และบทบาทหน้าที่ทางสังคมประภคิต จำนวน 1,274 เว็บไซต์ ตามลำดับ จึงทำให้เห็นว่าเว็บไซต์ bloggang.com เป็นเว็บไซต์ที่มีบทบาทหน้าที่ที่หลากหลาย แม้จะปรากฏบทบาทด้านให้ความบันเทิงมากที่สุด แต่บทบาทหน้าที่อื่นๆ ก็มีจำนวนที่ลดหลั่นกันในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ทำให้เห็นว่า bloggang.com นี้เป็นเว็บไซต์ที่แสดงบทบาทหน้าที่ในฐานะสื่อที่หลากหลาย

ตารางที่ 4.2 ตาราง Blog Analysis แสดงบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อของเว็บไซต์

บทบาท เว็บไซต์	ปัญญา	สังคม ประภคิต	หลีกเลี่ยง จากโลก ของความจริง	ผ่อนคลาย ความตึง เครียด	สอดส่อง ดูแล	ให้ความ บันเทิง
Storythai.com	457 เว็บไซต์	135 เว็บไซต์	1,046 เว็บไซต์	2,689 เว็บไซต์	312 เว็บไซต์	3,491 เว็บไซต์
Exteen.com	1,981 เว็บไซต์	911 เว็บไซต์	1,536 เว็บไซต์	3,597 เว็บไซต์	1,175 เว็บไซต์	5,823 เว็บไซต์
Bloggang.com	2,456 เว็บไซต์	1,274 เว็บไซต์	1,498 เว็บไซต์	2,778 เว็บไซต์	1,541 เว็บไซต์	3,249 เว็บไซต์

บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี

โดยแบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

สื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้

การกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ (รูป เสียง สัมผัส)

การสร้างความจริงเสมือน

จากการทำ Blog Analysis โดยใช้ข้อมูลในการวิจัยตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2549-31 ตุลาคม 2549 โดยเก็บข้อมูลจากเว็บบล็อก ทั้ง 3 เว็บบล็อก ได้แก่ www.storythai.com, www.exteen.com และ www.bloggang.com ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี โดยการวิเคราะห์ถึงบทบาทหน้าที่ของเว็บบล็อก เพื่อทราบถึงการแสดงบทบาทหน้าที่ของเว็บบล็อก ดังนี้

www.storythai.com

จากการทำ Blog Analysis ผู้วิจัย พบว่า ปรากฏบทบาทในการเป็นสื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้มากที่สุด จำนวน 4,147 เว็บบล็อก รองลงมาคือกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ จำนวน 3,834 เว็บบล็อก และการสร้างความจริงเสมือน จำนวน 1,279 เว็บบล็อก จึงทำให้เห็นว่าเว็บบล็อก [storythai.com](http://www.storythai.com) เป็นเว็บบล็อกที่มีบทบาทการเป็นสื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้เด่นชัดกว่าด้านอื่น โดยปรากฏอยู่ในเกือบทุกเว็บบล็อก

www.exteen.com

จากการทำ Blog Analysis ผู้วิจัย พบว่า ปรากฏบทบาทในการเป็นสื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้มากที่สุด จำนวน 6,839 เว็บบล็อก รองลงมาคือกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ จำนวน 5,876 เว็บบล็อก และการสร้างความจริงเสมือน จำนวน 2,193 เว็บบล็อก ตามลำดับ จึงทำให้เห็นว่าเว็บบล็อก [exteen.com](http://www.exteen.com) เป็นเว็บบล็อกที่มีบทบาทการเป็นสื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้เด่นชัดกว่าด้านอื่น โดยปรากฏอยู่ในเกือบทุกเว็บบล็อก

www.bloggang.com

จากการทำ Blog Analysis ผู้วิจัย พบว่า ปรากฏบทบาทในการเป็นสื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้มากที่สุด จำนวน 7,075 เว็บบล็อก รองลงมาคือกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ จำนวน

5,654 เว็บบล็อก และการสร้างความจริงเสมือน จำนวน 1,834 เว็บบล็อก ตามลำดับ จึงทำให้เห็นว่า เว็บบล็อก bloggang.com เป็นเว็บบล็อกที่มีบทบาทการเป็นสื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้เด่นชัดกว่า ด้านอื่น โดยปรากฏอยู่ในเกือบทุกเว็บบล็อก

ตารางที่ 4.3 ตาราง Blog Analysis แสดงบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีของเว็บบล็อก

บทบาท เว็บบล็อก	สื่อที่สามารถ ปฏิสังสรรค์ได้	การกระตุ้นให้เกิดการ รับรู้ทางผัสสะ	การสร้างความจริง เสมือน
Storythai.com	4,147 เว็บบล็อก	3,834 เว็บบล็อก	1,279 เว็บบล็อก
Exteen.com	6,839 เว็บบล็อก	5,876 เว็บบล็อก	2,193 เว็บบล็อก
Bloggang.com	7,075 เว็บบล็อก	5,654 เว็บบล็อก	1,834 เว็บบล็อก

4.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth-Interview)

โดยทำการวิเคราะห์

1. บทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อก โดยเป็น 2 ด้าน คือ บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อกและบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อของบล็อกเกอร์
2. ทักษะของบล็อกเกอร์เกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรม
3. มุมมองของสมาชิกในเว็บบล็อกต่อบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ และกฎหมายและจริยธรรม

ทั้งนี้ เจ้าของเว็บบล็อกและสมาชิกไม่สามารถระบุชื่อ สิ่งที่สามารถยืนยันได้คือคำว่า “เจ้าของบล็อกหรือบล็อกเกอร์” และ “สมาชิกบล็อกหรือผู้รับสาร” เนื่องจากในโลกอินเทอร์เน็ตเป็นโลกที่ไม่มีตัวตน ผู้วิจัยจึงแสดงชื่อของผู้ที่ให้สัมภาษณ์ โดยใช้เป็นนามแฝงแทน

โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ บล็อกเกอร์จากเว็บบล็อกของ 3 เว็บไซต์ ได้แก่
www.storythai.com www.exteen.com และ www.bloggang.com ดังนี้

www.storythai.com จำนวน 7 คน ได้แก่

pupoo

puiza_yg

Anus_s

rhythmndgangster

ob_armyranger2029

nupim_pinkberry

newsnomama

www.exteen.com จำนวน 7 คน ได้แก่

katai_noi

love_haha

patcharin

machishow117

kaninmike

Rack_are_Rock

suay_na

www.bloggang.com จำนวน 7 คน ได้แก่

Zumo_121

Fullmoon_indy

Mumu_meemee

theplexka

superblackpig

supawanc

wingy_k

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ สมาชิกบล็อกในเว็บบล็อกของ 3 เว็บไซต์ ได้แก่
www.storythai.com www.exteen.com และ www.bloggang.com ดังนี้

www.storythai.com จำนวน 7 คน ได้แก่

po_ka_tai

satan632

zombie138

shulanz

ton_nc

reltigh_lonea

teerut27

www.exteen.com จำนวน 7 คน ได้แก่

cobaltbluetint

ruk.nok

koyubihime

biwnmai

tangmo_mail

free_style563

sonicboom1980

www.bloggang.com จำนวน 7 คน ได้แก่

numtan_7

ninoy_111

nipaporn_t

w_pansuwan

ae_dm

Oilly_w

shabumaki

โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ ผู้ที่เป็นทั้งบล็อกเกอร์และสมาชิกเว็บบล็อก จากเว็บบล็อกของ 3 เว็บไซต์ ได้แก่ www.storythai.com www.exteen.com และ www.bloggang.com ดังนี้

www.storythai.com จำนวน 5 คน ได้แก่

mimi_pp_br

air_club2you

wi_nds_suki

yume_kame

lady_cho

www.exteen.com จำนวน 13 คน ได้แก่

jedi_neko

alias_yuyuh

gospeller

sakagro002

nosomi_aya7

dawannloo

itachi_tsuki

kavin00

snowy29

panithan_b

thandons

lp_cee

onn_jay

www.bloggang.com จำนวน 9 คน ได้แก่

pidta_10

patthanids

sr_ratta

jingcool

easy_mrpaul

numtran

paul_lin_md

Mrs.tachibana

Merveillesxx

โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ บล็อกเกอร์ สมาชิกเว็บบล็อก และผู้ที่เป็นทั้งบล็อกเกอร์ และสมาชิกเว็บบล็อก ในเดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2550

บทบาทของบล็อกเกอร์ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี ใน 3 เว็บไซต์เป็นดังนี้

โดยแบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ได้แก่

สื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้

การกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ (รูป เสียง สัมผัส)

การสร้างความจริงเสมือน

สื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้

www.storythai.com

เว็บบล็อกเป็นสื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้ เว็บบล็อกเป็นเหมือนสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นระหว่างบล็อกเกอร์กับกลุ่มผู้รับสาร บล็อกเกอร์สามารถใช้เว็บบล็อกในการสื่อสารเรื่องราวต่างๆ กับกลุ่มผู้รับสารให้รับรู้ ทำให้เกิดการติดต่อสื่อสาร ได้ตอบแลกเปลี่ยนความรู้ หรือแม้กระทั่งการพูดคุยธรรมดา สร้างเป็นความสัมพันธ์ในรูปแบบใหม่ ผ่านทางเว็บบล็อก ที่สามารถทำให้ผู้ที่สนใจในเรื่องราวที่น่าสนใจในเว็บบล็อก หรือสนใจในดัวบล็อกเกอร์ได้เกิดการโต้ตอบ แลกเปลี่ยนทางความคิดผ่านทางเว็บบล็อก แต่ก็ขึ้นอยู่กับความน่าสนใจตัวเว็บบล็อกด้วยว่าจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยน ตอบโต้ได้มากน้อยแค่ไหน เพราะถ้าไม่มีคนสนใจเว็บบล็อกก็จะเป็นเหมือนกับเว็บไซต์ธรรมดาเว็บไซต์หนึ่งเท่านั้น

สอดคล้องกับคำกล่าวของ puiza_yg ที่กล่าวว่า “ทำให้เรารู้ว่าสิ่งที่เราสื่อสารออกมา มีคนรับรู้และตอบกลับมา พุคคุยแลกเปลี่ยนกัน ทำให้เห็นในสิ่งที่แต่ละคนคิดกับเราอย่างไร และเราต้องการให้เขาทำอะไร ก็บอกออกมา แต่ในบางทีคนที่เข้ามาอาจจะไม่ได้สนใจอะไรในตัวเว็บบล็อกเลยนะ เข้ามาแค่พูดคุยเฉยๆ ก็มีเยอะแยะไป แต่จะว่าไปมันก็ดีนะมันทำให้เราสามารถตอบโต้กับผู้ที่เข้ามาในเว็บบล็อกของเราได้”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ Anus_s ที่กล่าวว่า “ต้องยอมรับว่า เว็บบล็อกเป็นตัวแทนของเราในการสื่อสารกับผู้คนมากมายที่ผ่านเข้ามาในเว็บบล็อก แต่มันก็ไม่ใช่ว่าทุกเว็บบล็อกจะเป็นอย่างนั้นหมดนะ อย่างเมื่อก่อนตอนเราทำใหม่ๆ นะ ไม่เห็นมันจะมีใครมาสนใจ มันอาจจะไม่โดนใจคนที่เข้ามาดูเท่าไหร่มั้ง มันเลยทำให้เราคิดว่าเว็บบล็อกมันก็แค่เว็บไซต์ธรรมดาๆ เว็บหนึ่งเท่านั้นเอง”

www.exteen.com

เว็บบล็อกเป็นสื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้ เว็บบล็อกเป็นช่องทางในการสื่อสารของบล็อกเกอร์กับผู้รับสาร ซึ่งไม่ใช่การสื่อสารแบบหนึ่งต่อหนึ่ง(การสื่อสารระหว่างบุคคล) แต่บล็อกเกอร์สามารถสื่อสารกับผู้รับสารหมู่มากได้พร้อมกัน บล็อกเกอร์กับผู้รับสารสามารถตอบโต้กันได้ เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นระหว่างบล็อกเกอร์กับผู้รับสารจำนวนมาก ซึ่งตอบโต้กันได้โดยตรง เกิดการไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผ่านทางการโต้ตอบกันของบล็อกเกอร์และผู้รับสาร โดยขึ้นอยู่กับว่า เว็บบล็อกมีความน่าสนใจมากน้อยเพียงใด หากเป็นเว็บบล็อกที่ได้รับความนิยมมาก ก็จะทำให้พบทบทตรงด้านนี้เห็นชัดเจนมากขึ้น

ดังคำกล่าวของ jedi_neko ที่กล่าวว่า “บล็อกเกอร์ จะมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้อ่านเว็บบล็อกสูงมากเนื่องจากทั้งสองฝ่ายสามารถโต้ตอบกันได้โดยตรง โดยการใส่คอมเมนต์ ทำให้สื่อสารถึงกันได้ แลกเปลี่ยนความรู้ ความเห็นกันได้อย่างมากมาย จึงทำให้เว็บบล็อกเกิดการไหลเวียนอย่างมากมาย เกิดการติดต่อโต้ตอบกันระหว่างผู้ใช้กับสมาชิกเว็บ ยังเป็นเรื่องที่ได้รับความนิยม หรืออยู่ในกระแสของเหตุการณ์ในช่วงนั้นๆ ยิ่งจะทำให้เว็บบล็อกคลุกคลีกันมากขึ้นทีเดียว”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ alias_yuyuh ที่กล่าวไว้ว่า “เกิดการติดต่อสื่อสารกันและสามารถตอบโต้กันได้อย่างรวดเร็ว เช่นคนเขียนบล็อกเขียนข้อความเสร็จ แล้วโพสต์ การที่คนเข้าอ่านและตอบข้อความส่งกลับมานั้นใช้เวลาที่ไม่มากเลย ไม่เหมือนจดหมายที่กว่าจะถึงต้องใช้เวลาที่นานถึงประมาณ3-7วัน การสื่อสารด้วยอารมณ์ในตอนนั้นกับเวลาที่ข้อความถึงมือผู้รับแล้วจึง

แตกต่างกันมากจนผู้ส่งสารเปลี่ยนความคิดไปแล้วก็ได้ เว็บบล็อกจึงค่อนข้างทันใจ โปสเตอร์อะไรไว้ตอนไหนความรู้สึกตอนนั้นเป็นยังไง มันก็เห็นๆ กันอยู่”

www.bloggang.com

เว็บบล็อกเป็นสื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้ บล็อกเกอร์สามารถสื่อสารถึงผู้รับและผู้รับสามารถร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงเรื่องราวที่น่าเสนอผ่านเว็บบล็อก เว็บบล็อกจึงเป็นสื่อกลางระหว่างบล็อกเกอร์กับผู้รับสาร เกิดเป็นการรวมกลุ่ม ทำให้เกิดการติดต่อ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ทศนคติ ต่อเรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้นในเว็บบล็อก ทำให้กลุ่มคนที่สนใจในเรื่องราวต่างๆ สามารถโต้ตอบ พุดคุย แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันอย่างมากมาย เกิดการสื่อสารโต้ตอบกันไปมาภายในเว็บบล็อก

ดั่งคำกล่าวของ fullmoon_indy ที่กล่าวว่า “เรื่องราวในเว็บบล็อก สร้างความน่าสนใจให้กับผู้ที่สนใจในเรื่องราวนั้นๆ ได้เข้ามาแลกเปลี่ยนความรู้กัน โดยบล็อกเกอร์เป็นเหมือนสื่อกลางที่ทำให้ผู้คนต่างๆ ที่เข้ามาในเว็บบล็อกมีความรู้สึกรับรู้ร่วมกัน เกิดเป็นกลุ่มทางความคิด ผ่านทางเว็บบล็อก”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ pidta_10 ที่กล่าวว่า “สามารถสื่อถึงความเป็นตัวตนให้บุคคลอื่นรับทราบในความเป็นตัวตนของเรา มีบุคคลอื่นเข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็น โต้ตอบกัน บ้างครั้งก็ได้คำตอบที่ตรงใจ หรือไม่ก็เป็นการกล่าวทักทาย”

การกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ (รูป เสียง สัมผัส)

www.storythai.com

เว็บบล็อก กระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะได้เป็นอย่างดี บล็อกเกอร์สามารถทำให้เว็บบล็อกเกิดความน่าสนใจโดยใช้รูปภาพประกอบ คนตรีประกอบ สีสันทที่สวยงาม รวมทั้งลูกเล่นต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับสารสนใจ และสามารถทำให้เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่นำเสนอออกมาได้ง่าย ช่วยทำให้เรื่องราวที่น่าเสนอ มีจุดเด่น เว็บบล็อกที่สวยงาม จึงช่วยกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ที่ดี แม้เรื่องราวที่น่าเสนออาจจะไม่น่าสนใจเทคนิคต่างๆ เหล่านี้ก็สามารถทำให้เว็บบล็อกน่าสนใจขึ้นมาได้ เว็บบล็อกที่สวยงามจึงมักจะมีสมาชิกเป็นจำนวนมาก แต่ก็มีเว็บบล็อกที่ไม่กระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ ซึ่งมักจะไม่ได้รับความสนใจแม้จะมีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์

ดั่งคำกล่าวของ mimi_pp_br ที่กล่าวว่า “ค่อนข้างจะครบอะนะ มันให้เราได้ทุกอย่างนี้ น่ายกเว้นสัมผัสนะ เพราะในบล็อกเนี่ยเราเอาโค้ดอะไรใส่ก็ได้เพื่อสนองความต้องการของเราหรือเพื่อตกแต่งอะ ทั้งรูปเคลื่อนไหวได้หรือเว็บๆ เสียง เพลงนู่นนี่บางที่ใส่หลายๆ เพลงก็ได้แต่ละหน้า ใส่คนละเพลงก็ได้ ทั้งหมดนี้นะมันเป็นริมนี่ได้ มันจะช่วยให้คนที่เข้ามาอ่าน ได้เข้าใจเรื่องราวหรือความเป็นเราได้มากขึ้น รับรู้มากขึ้นก็เข้าใจมากขึ้นไง”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ air_club2you ที่กล่าวไว้ว่า “บางเว็บไม่มีรูป ไม่มีเสียง แต่บางเว็บมี ทำให้เกิดความรู้สึกต่างกัน เว็บบล็อกที่น่าสนใจส่วนใหญ่เค้าก็จะมีรูป มีเพลงให้ฟังกันทั้งนั้น ถ้าไม่มีใครจะมาดูของเราละ มันไม่กระตุ้นอะ ไม่น่าดู เราว่านะ เว็บที่สวยๆ จึงมักได้เปรียบ มีคนติดตามเพียบ เพราะงั้นถ้าจะทำเว็บบล็อกต้องทำให้สวย เพราะมันช่วยให้เว็บบล็อกดูน่าสนใจ น่าติดตามได้นะ”

www.exteen.com

เว็บบล็อกกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ โดยกระตุ้นทางภาพและเสียงมากกว่าทางอื่น เว็บบล็อกมีเครื่องมือที่สามารถทำทุกอย่างที่บล็อกเกอร์ต้องการได้ ทั้งภาพ เสียง และอื่นๆ ขึ้นอยู่กับ การนำเสนอของบล็อกเกอร์ ซึ่งจะสร้างความสนใจให้กับตัวเว็บบล็อกได้เป็นอย่างดี เว็บบล็อกเป็นสื่อที่สามารถเข้าใจรูปเสียงสัมผัสได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้อื่นได้รับรู้ตามที่บล็อกเกอร์ต้องการสื่อได้ แต่ในบางเว็บบล็อกแม้จะมีการกระตุ้นการรับรู้ทางผัสสะด้วยภาพและเสียง แต่อาจไม่ได้ผล เนื่องจากภาพและเสียง อาจมีผลกระตุ้นการรับรู้ของคนกลุ่มหนึ่ง และไม่มีผลต่อคนอีกกลุ่มหนึ่งได้ เนื้อหาที่น่าสนใจอาจจะกระตุ้นการรับรู้ได้มากกว่าภาพและเสียงได้ แต่ส่วนใหญ่เว็บบล็อกจะมีการใช้รูปแบบต่างๆ ที่กระตุ้นการรับรู้ของผู้รับได้มากกว่าจะเป็นเว็บบล็อกที่ไม่กระตุ้นการรับรู้

ดั่งคำกล่าวของ gospeller ที่กล่าวว่า “บล็อกกระตุ้นได้ทางภาพและเสียงมากกว่าอย่างอื่น ด้วยรูปภาพหรือเพลงต่างๆ และหากบล็อกเกอร์ที่มีสำนวน โวหารดีก็สามารถก่อให้เกิดผัสสะทางอารมณ์ได้เช่นกัน”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ katai_noi ที่กล่าวไว้ว่า “เว็บบล็อกไม่น่าจะทำให้เกิดการกระตุ้นใดๆ หรืออาจจะกระตุ้นน้อยมากๆ แล้วแต่เรื่องที่เราทำ ว่ามีความน่าสนใจมากน้อยเพียงใดมากกว่า คนที่เข้ามาอ่านเขาจะเข้าใจเรื่องมากน้อยแค่ไหน มันก็ขึ้นกับตัวบุคคลด้วยว่าเขาจะชอบกันแบบไหน เว็บบล็อกที่มีเอฟเฟกมากๆ บางทีก็ดูรกเกินไป จนทำให้ไม่ช่วยกระตุ้นอะไรเลย”

www.bloggang.com

เว็บบล็อกกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะได้ เนื่องจากมีอิสระในการนำเสนอที่เจ้าของเว็บบล็อกสามารถนำเสนอสื่อต่างๆ ได้หลายรูปแบบ ทั้งรูป ทั้งเสียง ทั้งภาพเคลื่อนไหว ขึ้นอยู่กับความสามารถทางคอมพิวเตอร์ และความต้องการของบล็อกเกอร์ การนำเสนอที่น่าสนใจจะช่วยกระตุ้นการรับรู้ทางผัสสะได้ดี ทำให้สิ่งที่บล็อกเกอร์ต้องการจะสื่อ่นั้นมีความน่าสนใจ และดึงดูดความสนใจของผู้รับสาร เว็บบล็อกที่สวยงาม จะช่วยกระตุ้นให้ผู้รับสารเกิดการติดตาม ทั้งเนื้อหาหรือแม้แต่ตัวเว็บบล็อกกว่าจะมีพัฒนาการที่ดีขึ้น น่าสนใจขึ้น ช่วยกระตุ้นให้เกิดการติดตาม เว็บบล็อกที่มีข้อความเพียงอย่างเดียวจะกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ได้น้อยกว่า

สอดคล้องกับคำกล่าวของ fullmoon_indy ที่กล่าวว่า “เว็บบล็อกมีอิสระในการนำเสนอมาก ดังนั้นเจ้าของแต่ละท่านสามารถที่จะนำเสนอสื่อต่างๆ ได้หลายรูปแบบ ทั้งรูป ทั้งเสียง ทั้งภาพเคลื่อนไหว ขึ้นอยู่กับความสามารถทางคอมพิวเตอร์และความสามารถของแต่ละท่าน ซึ่งทำให้การนำเสนอมีความน่าสนใจ และมีแรงดึงดูดในการเข้าหามากขึ้น”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ pidta_10 ที่กล่าวว่า “ตื่นตาตื่นใจ เป็นอะไรที่ใหม่สำหรับผม มันน่าสนใจ ยิ่งถ้ามีภาพและเสียงก็จะทำให้เกิดความน่าสนใจในบล็อกนั้นๆ มากขึ้น ให้เข้ามาติดตามบล็อกนั้นๆ มันทำให้ไม่น่าเบื่อ ดูแล้วเพลินดี ทำให้น่าติดตาม ที่จะดูพัฒนาการของเว็บบล็อกต่อไป ว่าจะมีความน่าสนใจและกระตุ้นการรับรู้เพิ่มขึ้นหรือป่าว”

การสร้างความจริงเสมือน

www.storythai.com

เว็บบล็อกสามารถสร้างความจริงเสมือนได้ เรื่องราวต่างๆ ที่บล็อกเกอร์สื่อสารผ่านเว็บบล็อก บล็อกเกอร์สามารถสื่อสารเรื่องใดก็ได้ตามที่บล็อกเกอร์ต้องการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องจริงหรือไม่จริง ความจริงเสมือนจึงเกิดขึ้นในเว็บบล็อก บล็อกเกอร์ทำให้ผู้รับสารเชื่อในสิ่งที่ปรากฏในเว็บบล็อกกว่าเป็นจริงตามที่ปรากฏ บล็อกเกอร์สามารถหนีความจริงในชีวิตจริง ไปสร้างชุดความจริงใหม่ในเว็บบล็อกได้ จนทำให้กลายเป็นคนละคนกับความจริงในชีวิตจริงได้ โดยบล็อกเกอร์สามารถทำได้ตามความสามารถและจินตนาการของบล็อกเกอร์ ทำให้เกิด ความจริงที่ไม่จริง แต่ก็ไม่ใช่ทั้งหมด เว็บบล็อกที่มีการสร้างความจริงเสมือน คือเว็บบล็อกที่เป็นเรื่องราวส่วนตัวของตัวเอง

บล็อกเกอร์ที่ต้องการให้ผู้รับสารเชื่อตามสิ่งที่ปรากฏในเว็บบล็อก เว็บบล็อกที่ไม่สร้างความจริง เสมือนคือเว็บบล็อกที่เป็นบทความต่างๆ หรือเรื่องราวต่างๆ ที่มีแหล่งที่มาที่ชัดเจน น่าเชื่อถือได้

ดั่งคำกล่าวของ pupoo ที่กล่าวว่า “เรื่องความจริงเสมือน มันเป็นเรื่องที่หนีไม่พ้นในโลก อินเทอร์เน็ต เรื่องที่เจอในเว็บบล็อกมันอาจไม่จริงก็ได้ เป็นเรื่องที่สร้างขึ้นหรือเป็นเรื่องจริง ใครจะ รู้ได้ พิจารณากันให้ดีแล้วกัน ก่อนที่จะเชื่อหรือไม่เชื่ออะไร แต่สำหรับเรา เราว่า มีการสร้างความ จริงเสมือนเยอะแยะในเว็บบล็อก”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ puiza_yg ที่กล่าวไว้ว่า “ทำได้แทบทุกอย่างได้ตามจินตนาการและ ความสามารถของตัวเองบล็อกเกอร์เอง แค่เรื่องความจริงหรือไม่จริง ทำได้สบายอยู่แล้ว จับไม่ได้ด้วย อันไหนจริง อันไหนไม่จริงก็ไม่รู้ อย่างเช่นนะ เว็บบล็อกพวกโคอริส่วนตัวว่า เชื่อถือไม่ค่อยได้ หรือจะทำให้อายุคนไหนก็ได้ใครจะรู้ รูปที่ลงใช้รูปตัวเองป่าวก็ไม่รู้ แต่ก็ไม่ใช่ว่าจะมีแต่ความ จริงเสมือน ความจริง ที่เป็นจริงๆ ก็มี เยอะแยะไป ก็พวกเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับตัวบล็อกเกอร์ พวกสัตว์ เลี้ยง สุขภาพ บทความวิชาการ อะไรประมาณนี้ พวกที่มีที่มาชัดเจนว่า มาจะได้คิดเอง”

www.exteen.com

เว็บบล็อกสามารถสร้างความจริงเสมือนได้ บล็อกเกอร์สามารถสื่อสารสิ่งต่างๆ ได้ตามที่ บล็อกเกอร์ต้องการ บล็อกเกอร์เป็นคนตัดสินใจที่จะทำให้เว็บบล็อกของตนเป็นอย่างไร ดังนั้น เรื่องราวที่บล็อกเกอร์นำเสนอในบางเรื่อง เป็นเรื่องที่หาข้อมูลอ้างอิงได้ยาก ทำให้พิสูจน์ได้ยากว่า เรื่องไหนจริง เรื่องไหนไม่จริง แต่บล็อกเกอร์ต้องการสื่อออกมาให้ผู้รับเข้าใจว่าเรื่องราวที่ปรากฏ ในเว็บบล็อกนั้นเป็นไปตามที่บล็อกเกอร์สื่อสารออกมา เว็บบล็อกจึงปรากฏการสร้างความจริง เสมือน ซึ่งมีทั้งตั้งใจและไม่ตั้งใจที่จะสร้างความจริงเสมือน หรืออาจจะสร้างโดยที่ไม่รู้ตัว เว็บ บล็อกจึงปรากฏการสร้างความจริงเสมือน แต่ก็มีเรื่องราวที่เป็นความจริงปรากฏในเว็บบล็อก บทความที่เป็นความรู้ต่างๆ ที่มีแหล่งที่มาชัดเจน เป็นความจริงที่แท้จริงที่ปรากฏบนเว็บบล็อก

ดั่งคำกล่าวของ alias_yuyuh ที่ว่า “ข่าวสารในเว็บบล็อกเป็นเรื่องที่หาข้อมูลอ้างอิงได้ยาก ในบางเรื่อง มันขึ้นอยู่กับตัวบล็อกเกอร์คนเดียวน่าจะทำให้เว็บบล็อกเป็นอย่างไร บางทีการโพสต์ ข้อความที่สมจริงแต่ไม่ใช่ความจริงก็มีมากมาย ดังนั้นอาจมีการสร้างความจริงเสมือนโดยที่เจ้าตัว ไม่รู้ตัวก็ได้ บางทีเราก็ไม่รู้ว่เรื่องที่เรานำมาลง จริงแค่ไหน เป็นเรื่องที่ต้องใช้วิจารณญาณใน กับรับข่าวสารข้อมูลในการวิเคราะห์อย่างมาก แต่เราก็ว่าเรากลั่นกรองดีแล้วนะ น่าจะไม่ผิดพลาด อะไร ชัวร์ๆ”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ nosomi_aya7 ที่กล่าวไว้ว่า “เราว่ามันไม่เกี่ยวกับเลขนะ คือ การเขียนอะไรเงี้ย บางครั้งเราก็เขียนเรื่องจริง บางครั้งก็แต่งเรื่องบ้าง เพราะมัน จะหาความจริงจากบล็อกมันไม่ค่อยมีนะ มันขึ้นอยู่กับบล็อกเกอร์ว่าต้องการอะไรจะสร้างภาพให้ตัวเองดี รับรู้เรื่องใหม่ๆ มาอยากบอกต่อ แต่ไม่ได้ตรวจสอบว่าเรื่องนั้นจริงมั๊ย มันก็แล้วแต่กรณีๆ ไป ที่จะทำให้ความจริงเสมือนเกิดขึ้น ที่จะทำให้เห็นว่าคุณจะมีความจริงอยู่บ้าง ก็คงเป็นเว็บบล็อกที่เป็นพวกบทความวิชาการมั้งที่พอจะเห็นว่าเป็นความจริง”

www.bloggang.com

เว็บบล็อกสามารถสร้างความจริงเสมือนได้ บล็อกเกอร์สามารถสื่อสารให้ผู้รับเข้าใจว่าเรื่องราวที่ปรากฏในเว็บบล็อกเป็นไปตามที่บล็อกเกอร์สื่อสารออกมา บล็อกเกอร์สามารถทำในสิ่งที่ต้องการให้เป็นได้ โดยนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านทางเว็บบล็อก แต่เรื่องราวที่ปรากฏจะเป็นความจริงหรือสร้างขึ้นพิสูจน์ได้ยาก เพราะมีข้อมูลหลายรูปแบบปรากฏออกมาในเว็บบล็อก ทั้งเรื่องจริง เรื่องที่สร้างขึ้น บล็อกเกอร์สามารถสื่อสารเรื่องใดก็ได้ตามที่บล็อกเกอร์ต้องการ ทั้งเรื่องจริงหรือไม่จริง จึงทำให้ความจริงเสมือนจึงเกิดขึ้นในเว็บบล็อก เป็นความจริงที่บล็อกเกอร์ทำให้ผู้รับสารเชื่อในสิ่งที่ปรากฏในเว็บบล็อกว่าเป็นจริงตามที่ปรากฏ แต่ก็ไม่ได้มีแต่ความจริงเสมือน เรื่องที่เป็นความจริงก็มีปรากฏในเว็บบล็อก เรื่องที่มีแหล่งที่มาชัดเจน ที่สามารถอ้างอิงได้ ถือเป็นความจริงที่แท้จริงในเว็บบล็อก

สอดคล้องกับคำกล่าวของ mumu_meemee ที่กล่าวว่า “เรื่องราวต่างๆ ในเว็บบล็อก เป็นสิ่งที่ทำขึ้นจากคน คนเดียว การตัดสินใจ ก็ทำคนเดียว ดังนั้น การจะสร้างให้เป็นอย่างไรจึงเป็นเรื่องง่าย การจะใส่อะไรลงไปในเว็บไซต์จึงขึ้นอยู่กับที่คน คนเดียว ไม่แปลกหรอก หากเรื่องที่อยู่ในเว็บบล็อกจะไม่เป็นจริงอย่างที่เห็น”

ดังคำกล่าวของ patthanids ที่ว่า “บล็อกคือเรื่องที่ถ่ายทอดมาจากเรื่องจริงเป็นส่วนใหญ่ ประสบการณ์ตรง อะไรทำนองนั้น” และคำกล่าวของ fullmoon_indy ที่ว่า “เว็บบล็อกสร้างความจริงเสมือนไม่ได้หรอก บล็อกเกอร์นั่นแหละที่สร้าง เรามะรู้เลยว่าใครเป็นคนเจ้าของ การที่เขานำเรื่องอะไรมาลงในเว็บบล็อก มะว่าจะเป็นเรื่องอะไรก็ตามเราจะรู้ได้อย่างไรว่ามันเป็นความจริง เว็บบล็อกจะสร้างให้มันออกมาเป็นยังไงก็ได้ ดังนั้นผู้รับต้องเลือกตัดสินใจเอาเองนะคะ ว่าเรื่องที่เห็นมันเป็นความจริง หรือเป็นความจริงเสมือนที่บล็อกเกอร์สร้างขึ้น”

จากการศึกษาวิจัยถึง การแสดงบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี แสดงให้เห็นว่า เป็นกระบวนการสื่อสารที่มีเทคโนโลยีมาเกี่ยวข้อง โดยแสดงบทบาททางด้านต่างๆ ได้แก่ การเป็นสื่อที่ปฏิสังสรรค์ได้ การกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ การสร้างความจริงเสมือน ซึ่งจากการศึกษาวิจัยทำให้ทราบว่า การสื่อสารในอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นการสร้างความจริงเสมือนขึ้นมา ซึ่งอาจจะเป็นความจริง หรือความจริงที่สร้างขึ้นมาก็ได้ บล็อกเกอร์จึงสามารถใช้เว็บบล็อก เป็นเหมือนสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ มีการสื่อสารโต้ตอบแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ทักษะคิด เกิดการแลกเปลี่ยนทางความคิด โดยขึ้นอยู่กับความน่าสนใจของเว็บบล็อกด้วยว่าจะ กระตุ้นการรับรู้ กระตุ้นความสนใจเพื่อทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางความคิดได้มากน้อยเพียงใด ถ้า เป็นเว็บบล็อกที่มีความน่าสนใจและกระตุ้นการรับรู้ได้ดี จะส่งผลให้เว็บบล็อกเป็นสื่อที่ปฏิสังสรรค์ได้ดีขึ้น และทำให้การแสดงบทบาทในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีชัดเจนขึ้น

บทบาทของบล็อกเกอร์ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ ใน 3 เว็บไซต์เป็นดังนี้

โดยแบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ได้แก่

- บทบาทหน้าที่ทางปัญญา
- บทบาทหน้าที่ทางสังคมประภคิต
- บทบาทหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความเป็นจริง
- บทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด
- บทบาทหน้าที่สอดส่องดูแล
- บทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง

บทบาทหน้าที่ทางปัญญา

www.storythai.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ทางปัญญา มีการให้ข่าวสารความรู้ต่างๆ สามารถสื่อถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างตรงกลุ่ม มีให้เลือกตามความต้องการ ความสนใจและความถนัดของบล็อกเกอร์ มีความรู้ใหม่ๆ ที่ให้สารประโยชน์ เป็นจุดแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่างๆ จากบล็อกเกอร์ถึงผู้รับ และจากบล็อกเกอร์ถึงบล็อกเกอร์ จึงทำให้มีข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในเว็บบล็อก แต่มีน้อย บล็อกเกอร์ส่วนใหญ่สนใจด้านความบันเทิงมากกว่า

ดั่งคำกล่าวของ mimi_pp_br ที่กล่าวว่า “เว็บบล็อกให้ข่าวสารในวงกว้างได้นะ คือมันให้ความรู้ไปได้ไกลขึ้น เราเลือกที่จะรับได้ตรงจุดมากขึ้นอย่างถ้าเราสนใจเรื่องอะไรแล้วอัฟไว้มีคนที่สนใจเหมือนกันมาอ่านเค้าก็ได้ความรู้ หรือบางทีเค้าก็เอาเรื่องที่เรายังไม่รู้มาอัฟ เรายังได้ความรู้เพิ่ม เค้าเรียกว่าแลกเปลี่ยนความรู้กันไง”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ wi_nds_suki ที่ว่า “เว็บบล็อกที่ให้ข่าวสารหรือความรู้มีน้อยถึงน้อยมาก ส่วนใหญ่ไร้สาระ บ้าดารา เรายังเป็นหนึ่งในนั้น ไร้สาระไปเรื่อย จะไปวิชาการทำไมละ มันเครียด หาเรื่องมาใส่ยาก แต่เราก็ชอบอ่านนะที่ให้ความรู้ มันทำให้เราไม่โง่ดี”

www.exteen.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ทางปัญญา เป็นช่องทางในการให้ข่าวสารที่ดี และหลากหลายตามความสนใจของบล็อกเกอร์ เป็นแหล่งรวบรวมความรู้สำหรับเรื่องที่เฉพาะเจาะจง และบางเว็บบล็อกอาจเป็นเพียงเรื่องราวที่รู้กันเฉพาะกลุ่มเท่านั้น ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งในการให้ความรู้และข้อมูลที่ดีในระดับหนึ่ง แต่ยังคงขาดความน่าเชื่อถือ เพราะส่วนใหญ่แล้ว ข้อมูลต่างๆ ในเว็บบล็อกเป็นประสบการณ์หรือแนวคิดส่วนบุคคล อาจขาดการคัดกรอง ข้อมูลจึงมีความหลากหลาย มีทั้งข้อมูลที่เป็นจริงและเป็นเท็จ

ดั่งคำกล่าวของ gospeller ที่กล่าวว่า “เป็นแหล่งรวบรวมความรู้สำหรับเรื่องที่เฉพาะเจาะจงลงไป และบางบล็อกอาจเป็นเพียงเรื่องราวที่รู้กันเฉพาะกลุ่มเท่านั้น” และคำกล่าวของ sakagro002 ที่ว่า “ถือว่าเป็นแหล่งในการให้ความรู้และข้อมูลที่ดีในระดับหนึ่ง แต่ยังคงขาดความน่าเชื่อถือ เพราะส่วนใหญ่แล้ว ข้อมูลต่างๆ ในเว็บบล็อกเป็นแค่ประสบการณ์หรือแนวคิดส่วนบุคคล ยังขาดการตั้งเคราะห์”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ machishow117 ที่กล่าวว่า “ถ้าในบล็อกของผมนั้นจะเป็นบทความที่ได้จากการ FW เมลล์มาอีกที อาจจะมีมูลความจริงน้อย คือ อ่านแล้วก็ต้องพิจารณาเอาเองว่าจะเชื่อดีหรือไม่ เพราะผมก็ไม่รู้ว่าเป็นความจริงรึเปล่า แต่อ่านไว้ก็ดีเพราะอาจจะเกิดขึ้นกับตัวเราเองก็ได้”

www.bloggang.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ทางปัญญา เว็บบล็อกเป็นสื่อที่เปิดกว้างมาก มีข่าวสารความรู้ต่างๆ มากมาย ขึ้นอยู่กับบล็อกเกอร์เป็นสำคัญ เว็บบล็อกเป็นสื่อที่เข้าถึงง่ายจึงทำให้ข่าวสารความรู้ถูกส่งถึงผู้รับได้อย่างรวดเร็ว การที่เว็บบล็อกเป็นสื่อที่เข้าถึงง่ายและรวดเร็วอาจทำให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ลดความน่าเชื่อถือลงได้ เนื่องจากขาดการคัดกรองความถูกต้อง และบางเรื่องไม่เหมาะสม ผู้รับสารต้องพิจารณา คัดกรอง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง

ดั่งคำกล่าวของ sr_ratta ที่กล่าวว่า “มีการให้ข่าวสารความรู้เยอะ แต่ข้อมูลข่าวสารที่ได้ส่วนตัวเห็นว่ามีค่าน่าเชื่อถือน้อย ไม่สามารถนำมาอ้างอิงได้” และคำกล่าวของ jingcool ที่กล่าวว่า “เป็นสื่อที่เปิดกว้าง มีความรู้มาก แต่ขาดการคัดกรองความถูกต้อง และบางเรื่องไม่เหมาะสม ผู้รับสื่อต้องพิจารณา คัดกรอง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ easy_mrpaul ที่กล่าวว่า “ขึ้นอยู่กับบล็อกเกอร์ แต่ละบล็อกว่าต้องการนำเสนออะไร บางบล็อกก็นำเสนอข่าวสารทั่วไป บางบล็อกก็นำเสนอบทความความรู้ ซึ่งระดับความลึกของเนื้อหา ก็จะแตกต่างกันไปด้วย ดังนั้นในฐานะการให้ความรู้ของแต่ละบล็อกจึงขึ้นอยู่กับเจ้าของเป็นสำคัญ แต่อย่างไรก็ดี จากการที่บล็อกเป็นสื่อที่เข้าถึงได้ง่าย จึงทำให้ความรู้ต่างๆ นั้นเข้าถึงผู้รับสารได้ง่ายขึ้น”

บทบาทหน้าที่ทางสังคมประภิด

www.storythai.com

บทบาทหน้าที่ทางสังคมประภิด ในเว็บบล็อกแม้จะปรากฏให้เห็นน้อยมาก แต่ก็ปรากฏเว็บบล็อกที่แสดงบทบาทหน้าที่ทางสังคมประภิด เป็นเว็บบล็อกที่เป็นการเผยแพร่วัฒนธรรม สอดแทรกค่านิยม ความเชื่อ สังคม วัฒนธรรม ความเป็นไทยหรือ ความเชื่อและค่านิยมของบล็อกเกอร์ หรือเอกลักษณ์ท้องถิ่นต่าง ๆ ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง และเป็นการสืบสานและดำรงรักษาเอาไว้ อีกทั้งการสร้างค่านิยม ความเชื่อที่ไม่ถูกต้องก็สามารถทำได้ สอดแทรกอยู่ในเว็บบล็อกจนกลายเป็นค่านิยมที่ผิดๆ ให้ถ่ายทอดออกมาผ่านทางเว็บบล็อก จนอาจจะทำให้ค่านิยม ความเชื่อที่ผิดๆ นั้น ได้รับการนำเสนอซ้ำๆ จนกลายเป็นเรื่องที่ไม่ผิดอะไรไป ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ากลัวในการใช้เว็บบล็อกเป็นเครื่องมือในการสร้างค่านิยมผิดๆ โดยเฉพาะกับวัยรุ่น เพราะมีวิจรรย์ญาณในการตัดสินใจน้อย เว็บบล็อกประเภทนี้ปรากฏให้เห็นในจำนวนน้อยมากและไม่ค่อยได้รับความนิยมนอีกด้วย แต่ควรได้รับการป้องกันก่อนที่จะกลายเป็นปัญหาตามมาได้

ดั่งคำกล่าวของ Anus_s ที่กล่าวไว้ว่า “คำนิยม ความเชื่อ หรือเรื่องราวอะไรก็ตามที่นำเสนอผ่านทางเว็บบล็อก ซึ่งเป็นสื่อที่เป็นสาธารณะ มีผลต่อการตัดสินใจเชื่อ และรับรู้ของคนที่ได้อ่านได้มากพอควรเลยทีเดียว การนำเสนออะไรออกมา นั้น จึงควรพิจารณาให้รอบคอบ ไม่ควรทำให้คำนิยม และสิ่งที่ดึงามเลื่อมทรมลง ซึ่งมันห้ามกันไม่ได้หรือ การทำบล็อกมันง่าย การจะทำอะไรลงไปมันก็ง่าย ของอย่างนี้มันเหมือนดาบสองคม มีประโยชน์ มันก็มีโทษเหมือนกัน ยังดีหน่อยที่เว็บบล็อกประเภทนี้ยังมีน้อยอยู่”

เช่นเดียวกับที่ mimi_pp_br ที่กล่าวว่า “อ้อ ถ้าเรื่องสร้างคำนิยมเราว่ามีผลมากเหมือนกันนะ เพราะอย่างในสตอรี่ไทยเนี่ยจะมีไคอริ์ต่างๆอยู่ แล้วเหมือนกับว่าเด็กๆบางคนก็เค้าก็เริ่มเลียนแบบ คือคนที่โตแล้วก็ทำอะไรหรือ แต่ว่าเด็กแบบเพิ่งจะวัยรุ่นนี่เค้าก็ทำตามไม่ค่อยได้คิดมันไม่รู้ตัวมันเป็นเรื่องส่วนตัวจริงๆ แต่ บางทีสิ่งที่เจ้าของไคอริ์ทำอะมันก็ไม่ดีแต่เด็กใหม่ๆเค้าอาจไม่คิดนั้นเพราะเห็นทำกันเยอะ อะไรแบบนี้”

www.exteen.com

เว็บบล็อกที่เป็นเว็บบล็อกด้านสังคมประกิดน้อยมาก แต่ค่อนข้างมีบทบาทมากในด้านสังคมประกิด ด้วยการที่เว็บบล็อกสามารถสร้างขึ้นได้ง่ายๆ และรวดเร็ว การนำเสนอคำนิยม ความเชื่อต่างๆ ก็สามารถทำได้ง่าย จึงมีการนำเสนอประสบการณ์ ที่พบเจอมาในชีวิตประจำวันมานำเสนอ สอดแทรกกับแนวความคิดและคำนิยมส่วนตัว ทำให้เว็บบล็อกสามารถสะท้อนแนวความคิด ความเชื่อ คำนิยม ของบล็อกเกอร์ออกมา ว่า ณ ขณะนั้นเป็นอย่างไร เหมือนกับเป็นการสร้างคำนิยมของตัวเองบุคคล หรืออาจจะถึงขั้นของการสร้างคำนิยมเฉพาะกลุ่ม ของกลุ่มผู้ใช้งานเว็บบล็อก

สอดคล้องกับคำกล่าวของ dawannloo ที่กล่าวว่า “อันนี้ก็ช่วยได้นะคะ บางครั้งที่คุณเข้าไปบางเว็บไซต์ที่มีเว็บบล็อก คุณจงสังเกตอย่างหนึ่งว่า หากมีกลุ่มที่ทำเว็บบล็อกดีๆ ไว้ กลุ่มต่อๆ มา ก็จะทำดีๆ ในแนวเดียวกัน เช่นภาษาที่สุภาพ ให้ความรู้ที่เหมาะสมกับกลุ่ม แต่ในทางกลับกันบางเว็บบล็อกก็ไม่สุภาพ มีแต่เรื่องที่ไม่เหมาะสม เขาเรียกว่าเป็นคำนิยมเฉพาะกลุ่ม”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ alias_yuyuh ที่กล่าวว่า “ตอนนี้การทำเว็บบล็อกเป็นของตนเองเป็นคำนิยมที่วัยรุ่นกำลังทำอยู่ เพราะเว็บบล็อกเป็นอะไรที่สร้างขึ้นได้ง่าย ถ่ายทอดสิ่งที่คิดได้ง่าย และมีผลตอบรับที่รวดเร็ว แต่ก็ทำให้เกิดการสร้างประสบการณ์ร่วมกับการพบปะซึ่งกันและกันนั้นน้อยลง ไม่เหมือนสมัยที่ยังไม่มีอินเทอร์เน็ตเข้ามา ช่วงนั้นหากคนอยากแสดงออกก็จะสร้างกิจกรรมขึ้นมาด้วยกันได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กันอย่างตรงๆอีกรูปแบบหนึ่ง ดังนั้นข้อดีข้อเสีย

ของค่านิยมการทำเว็บบล็อกนี้จึงแล้วแต่บุคคลจะคิดจะทำ เพราะประสบการณ์นั้นเกิดขึ้นได้ทุกที่ แม้ในโลกออนไลน์ก็ตาม”

www.bloggang.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ทางสังคมประภคิต สะท้อนความคิด ความเชื่อ ค่านิยมของ บล็อกเกอร์ สามารถแสดงทัศนคติ วิพากษ์วิจารณ์ และสื่อสารเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ใน สังคมได้โดยตรงโดยไม่ต้องผ่านการทำงานของสื่อมวลชน สามารถทำได้ด้วยตัวเองเป็นสื่อเองและ ทำได้รวดเร็วและสื่อสารกันโดยตรง แต่ไม่มีการจำกัดขอบเขตในการนำเสนอ หรือระบุมความ ถูกต้องที่เหมาะสม ดังนั้น ผู้รับสารต้องมีวิจารณญาณด้วยตนเอง มีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของแต่ละวัฒนธรรมเพื่อประโยชน์ในการวางตัว ให้เหมาะสม อาจเกิดวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่มได้ เป็นการส่งต่อและถ่ายทอดโดยเป็นสิ่งที่รู้กันเฉพาะ กลุ่มเช่น วัฒนธรรมด้านภาษา เกิดเป็นสังคมใหม่ในโลกเสมือน ที่มีความเชื่อ และค่านิยมเป็นของ ตนเองได้

ดั่งคำกล่าวของ pidta_10 ที่กล่าวไว้ว่า “มีความผิดเพี้ยนไปโดยเฉพาะเรื่องของวัฒนธรรม ด้านภาษา ที่มีการใช้ในเฉพาะกลุ่มของตน เช่นการใช้ภาษาหรือคำใหม่ที่จะเป็นที่รู้จักกันในเฉพาะ กลุ่มหรือตัวการ์ตูนเพื่อแสดงอารมณ์ที่ดูแล้วน่ารัก ก็จะมีการส่งต่อๆกันไป ทำให้เกิดเป็นสังคม ใหม่ ภาษาแบบใหม่ในกลุ่มของโลกเสมือนขึ้น เป็นต้น ประชาชนโดยทั่วไปสามารถแสดงทัศนคติ วิพากษ์วิจารณ์ และสื่อสารเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ในสังคมได้โดยตรงโดยไม่ต้องผ่านการ ทำงานของสื่อมวลชนแต่ฝ่ายเดียวเหมือนในอดีตเนื่องจากปัจจุบันสามารถทำได้ด้วยตัวเองเป็นสื่อ เองและทำได้รวดเร็วและสื่อสารกันโดยตรง”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ numtran ได้กล่าวไว้ว่า “ก็มีส่วนช่วยเยอะ เพราะเราได้รู้ว่าคุณ อื่นเค้าทำอะไรยังไง มีมารยาทและการยอมรับทางสังคมยังไง ถ้าเราทำแบบนี้ จะได้ผลตอบแทน มาเป็นยังไง มันทำให้เห็นถึงความแตกต่างทางความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ทำให้เรารู้จักที่จะวางตัวใน สังคมให้ดี โดยที่ไม่เป็นการละเมิด หรือผิดต่อวัฒนธรรมที่ไม่เหมือนกัน”

บทบาทหน้าที่ในการหลีกเร้นจากโลกของความเป็นจริง

www.storythai.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการหลีกเร้นจากโลกของความเป็นจริง ในเว็บบล็อก บล็อกเกอร์ สามารถจะเป็นอะไรก็ได้ เป็นใครก็ได้ ตามแต่จะสร้างให้เป็น จึงทำให้มีคนกล้าพูดและกล้าเปิดเผยตัวตนมากขึ้น การสื่อสารโดยที่ไม่เห็นหน้าตา ทำให้สามารถสร้างตัวตนใหม่ขึ้นมาได้ จึงเหมือนเป็นการหลีกเร้นจากโลกของความเป็นจริงมาสร้างตัวตนในเว็บบล็อก ซึ่งมีทั้งตั้งใจและไม่ตั้งใจที่จะหลีกเร้นจากโลกของความเป็นจริง

ดังเช่นคำกล่าวของ mimi_pp_br ที่กล่าวไว้ว่า “อันนี้เห็นด้วยสุดๆ เวลาเล่นเน็ตเนี่ย คำว่าเราทุกคนจะหลีกเร้นจากโลกแห่งความจริงกันทุกคนแหละ มากน้อยหรือรู้ตัวรีปาวก็ขึ้นอยู่กับแต่ละคน บางคนเค้าก็ไม่ตั้งใจแต่บางคนก็ตั้งใจเลย เรื่องที่คนเขียนเค้าเขียนบางทีไม่ได้เขียนจริงหมด บางทีเค้าก็โกหกมากน้อย จึงต้องระวังไม่เชื่ออะไรง่ายๆ เวลาอยู่ในโลกอินเทอร์เน็ตเราจะเป็นใครก็ได้ จะเป็นตัวของตัวเองแบบสุดฤทธิ์หรือว่าจะแกล้งเป็นคนที่ยากเป็นคนโน้นคนนี้ก็ได้”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ Anus_s ที่กล่าวไว้ว่า “อธิบายไม่ถูกแต่บอกได้คำเดียวว่า เว็บบล็อกกับโลกของการแชทและอินเทอร์เน็ตมันเป็นโลกเสมือนจริงที่ใครๆ ก็ใครรู้ใครจะทำกันทั้งนั้น แม้แต่เพื่อนเราที่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยที่ไม่ชอบเขียนพอเห็นเราทำบล็อก และเพื่อนคนอื่นๆ ทำก็ยังไม่ขยับเลยเรียกว่าเป็นโลกสำหรับคนที่อยากหลีกหนีจากความจริงเลยแหละมั้ง”

www.exteen.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการหลีกเร้นจากโลกของความเป็นจริง เว็บบล็อกเป็นสังคมออนไลน์ ที่หลายๆ คนมาพบปะกัน โดยที่ไม่รู้ตัวตนจริงของบุคคลอื่นๆ มีความกล้าในการแสดงความคิดเห็น ช่วยให้มีโลกอีกโลกหนึ่ง มีเพื่อน มีสังคมใหม่ สามารถเป็นอย่างที่บล็อกเกอร์ต้องการจะเป็นได้ มีการใช้โลกอินเทอร์เน็ตในการหลีกหนีปัญหา เว็บบล็อกเป็นเหมือนที่ระบายอารมณ์ และสร้างโลกของตัวเองขึ้นมา เพราะไม่สามารถบอกได้ว่าใครเป็นบล็อกเกอร์ บางคนจะใช้ฉายาต่างๆ หรือแสร้งเป็นคนอื่น ผู้ชายอาจจะปลอมเป็นผู้หญิงได้ สามารถเป็นได้ตามที่บล็อกเกอร์ต้องการ เว็บบล็อกจึงมีการสร้างตัวตนใหม่เพื่อหลีกเร้นจากโลกของความเป็นจริง หรือไม่สร้างก็ได้

สอดคล้องกับคำกล่าวของ itachi_tsuki ที่กล่าวว่า “มีส่วนอย่างมาก คนบางคนใช้โลกอินเทอร์เน็ตในการหนีปัญหาที่เจอมาในแต่ละวันและส่วนใหญ่ก็มักจะเลือกเว็บบล็อกเป็นที่ระบายอารมณ์และสร้างโลกของตัวเองขึ้นมา พอๆกับในเว็บบอร์ดบางแห่งที่รวบรวมคนที่ชอบเรื่องเดียวกันเอาไว้ ยิ่งถ้ามีคนให้ความสนใจกับเว็บบล็อกที่ทำขึ้นมากๆ ในขณะที่ชีวิตจริงประสบแต่ปัญหาจะยังเป็นแรงผลักดันให้คนเหล่านี้เอาแต่หนีความจริงอยู่เรื่อยไป”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ kavin00 ที่ว่า “จุดนี้การสนทนาหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันย่อมไม่สามารถบอกได้ถึงบุคลิกที่แท้จริงของคนๆ นั้น บางคนจะใช้ฉายาต่างๆหรือสร้างเป็นคนอื่นก็ได้ โดยเขาอาจจะปลอมเป็นหญิง มีการเสแสร้ง แปลงเพศ ของคนเขียนเว็บบล็อกได้ เพราะไม่จำเป็นต้องโชว์ข้อมูลที่แท้จริง หน้าตา ของคนเขียนบล็อก”

www.bloggang.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความเป็นจริง บล็อกเกอร์สามารถสร้างโลกส่วนตัวโดยเปิดเผย หรือไม่เปิดเผยตัวตนก็ได้ เพราะไม่มีใครรู้ว่าบล็อกเกอร์เป็นใคร การสร้างตัวตนใหม่ เป็นไปอย่างอิสระ ไร้ขอบเขต ไม่มีกฎข้อบังคับหรือบรรทัดฐานทางสังคมมาปิดกั้น เป็นเรื่องที่น่ากลัวอีกเรื่องหนึ่งที่เกิดในสังคมทางอินเทอร์เน็ต จนอาจทำให้เกิดการละเลยตัวตนที่แท้จริงไปได้ บล็อกเกอร์แค่เขียนเรื่องราวต่างๆ ลงไปในเว็บบล็อก ก็สามารถเป็นไปได้ตามที่บล็อกเกอร์ต้องการ การจะเขียนเรื่องจริงหรือเท็จก็ไม่สามารถรู้ได้ จึงมีบล็อกเกอร์หลีกเลี่ยงจากโลกของความเป็นจริงมาใช้พื้นที่ในเว็บบล็อกให้เกิดการยอมรับที่ไม่สามารถทำได้ในชีวิตจริง แต่ก็มีผู้ใช้ที่ไม่ได้หลีกเลี่ยงจากโลกของความเป็นจริง

ดังเช่นคำกล่าวของ Mrs_tachibana ที่กล่าวไว้ว่า “เป็นเรื่องที่น่ากลัวอีกเรื่องหนึ่งที่เกิดในสังคมทางอินเทอร์เน็ตมากเหลือเกิน ตัวตนจริงคือใคร หน้าตาเป็นอย่างไร ไม่มีใครรู้ รู้แค่ว่าเขาเขียนเรื่องราวต่างๆ ลงไปในบล็อกเรื่องจริงหรือเท็จก็ยากจะคาดเดาได้หากไม่รู้จักกันจริงๆ ซึ่งต้องยอมรับว่ามีเด็กวัยรุ่นหลายคนที่เป็นแบบนี้ ที่โรงเรียนอย่างที่บ้านอย่าง และในไคอารีก็เป็นอีกอย่าง ยกตัวอย่างง่ายๆ ของเด็กที่เคยเจอ เขียนลงบล็อกว่าทำงานอยู่ในบริษัทค่ายเพลงของญี่ปุ่น เป็นสต๊าฟในนั้นคอยช่วยเหลือศิลปิน และสนิทกับตัวศิลปิน ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วตัวเองก็รู้ว่ามันเป็นเรื่องของจินตนาการที่ตัวเองอยากให้เป็น พอถูกทุกคนรุมว่าเข้ามาๆ ก็ออกมาเขียนลงบล็อกสารภาพว่าอยากให้เป็นอย่างที่เขียนเป็นต้น”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ merveillesxx ที่กล่าวไว้ว่า “เป็นสิ่งที่เหล่าบล็อกเกอร์ ต้องระวัง ระวังอยู่พอสมควร เพราะบางทีการได้รับการยอมรับในโลกโซเชียล อาจทำให้คนผู้นั้นละเลย “ตัวตน” และ “การดำรงอยู่” ของตัวเองในโลกแห่งความเป็นจริง (ซึ่งเขามักไม่ได้การยอมรับ)”

บทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด

www.storythai.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด บล็อกเกอร์สามารถที่จะเขียน หรือใช้เว็บบล็อกเป็นพื้นที่ในการระบายอารมณ์ ระบายปัญหาต่างๆ เรื่องที่ไม่สามารถบอกใครได้ สามารถมาเขียนระบายในเว็บบล็อกได้ จึงมีบล็อกเกอร์ที่ใช้พื้นที่ในเว็บบล็อกในการระบายความตึงเครียด แต่ก็มีบล็อกเกอร์ที่ไม่ใช้พื้นที่เว็บบล็อกในการผ่อนคลายความตึงเครียด และใช้เว็บบล็อกในการนำเสนอเรื่องที่บล็อกเกอร์สนใจ

ดังเช่นคำกล่าวของ mimi_pp_br ที่กล่าวไว้ว่า “มันก็ผ่อนคลายได้มากเลยนะเว็บบล็อกอะ เพราะเหมือนกับเราได้ระบายสิ่งที่อยู่ในใจที่ชีวิตจริงเราพูดไม่ได้ออกมาเวลามีคนเห็นด้วยเราก็เออมีคนเป็นแบบเราด้วยเนอะ อะไรแบบนี้ รู้ว่าไม่ได้อยู่คนเดียว ไม่ได้เป็นอย่างนี้คนเดียวตั้งคมก็อาจจะกว้างขึ้นนิดนึง”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ lady_cho ที่ว่า “ไม่ค่อยได้ระบายอะไรทางเว็บบล็อก เนื่องจากไม่ต้องการเผยแพร่สิ่งที่ตึงเครียดให้ผู้อ่านต้องหนักใจด้วย เรามีเว็บบล็อกไว้ทำเรื่องที่เราสนใจ และถนัดมากกว่า”

www.exteen.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด มีการเขียนระบายความทุกข์ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ไม่สามารถจะอธิบายออกมาได้ในชีวิตจริง เว็บบล็อกสามารถเป็นที่ระบายความตึงเครียดในชีวิตประจำวัน หรือการนำเว็บบล็อกมาใช้เป็นสื่อบันเทิง เพื่อใช้ในการผ่อนคลายความตึงเครียด ทั้งจากการทำเว็บบล็อกของตนเองและการอ่านเว็บบล็อกของผู้อื่น

ดังคำกล่าวของ gospeller ที่กล่าวไว้ว่า “ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดได้ในระดับหนึ่ง บางคนอาจใช้บล็อกแทนไดอารี่ระบายเรื่องราวต่างๆ ที่อัดอั้น หรือบางคนก็ใช้บล็อกเป็นสื่อบันเทิงที่

รวบรวมเอาเพลงเพราะๆ มิวสิกวิดีโอสวยๆ ไว้ดูไว้ฟังเพื่อผ่อนคลาย หรือบางคนก็ใช้เป็นศูนย์กลางของบุคคลที่มีความชื่นชอบอย่างเดียวกัน แลกเปลี่ยน พูดคุยกัน”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ jedi_meko ที่กล่าวว่า “ขึ้นอยู่กับแนวทางการเขียนเว็บบล็อก แต่ส่วนใหญ่แล้วทุกคนได้ระบายความเครียดออกไปทางเว็บบล็อกทั้งสิ้น ไม่ว่าจะผู้เขียน เขียนระบายความเศร้าให้คนอ่านหรือ เขียนสนุกๆ เรียกเสียงหัวเราะให้ผู้อ่านด้วยกัน” และคำกล่าวของ snowy29 ที่กล่าวว่า “ค่อนข้างมีบทบาทในการผ่อนคลายเลยทีเดียว เพราะบางคนอาจจะใช้บล็อกเป็นที่ระบายเรื่องต่างๆ ที่ไม่สามารถคิดเป็นคำพูดออกมาได้”

www.bloggang.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด บล็อกเกอร์สามารถใช้พื้นที่เว็บบล็อกเป็นที่ระบายเรื่องต่างๆ ได้ เป็นทางหนึ่งที่ทำให้ผ่อนคลายความตึงเครียด ความเครียดในชีวิตจริงที่ไม่สามารถบอกใครได้ บล็อกเกอร์สามารถนำมาเขียนระบายผ่านทางเว็บบล็อก ช่วยให้เกิดการผ่อนคลายได้ บล็อกเกอร์ที่มีปัญหาเหมือนกัน ก็จะช่วยกันแก้ไขปัญหาหรือช่วยกันหาทางออก จึงมีบล็อกเกอร์ที่ใช้เว็บบล็อกในการผ่อนคลายความตึงเครียด

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ easy_mrpaul ที่กล่าวว่า “ในฐานะเจ้าของบล็อก บางครั้งเราก็สามารถที่จะใช้พื้นที่บล็อกเป็นที่ระบายอะไรบางอย่าง เช่นความรู้สึกต่างๆ ซึ่งเป็นทางหนึ่งที่ทำให้เราได้ปลดปล่อยความเครียดออกไปบ้าง เพราะบางทีเราก็ไม่ได้มีใครที่จะมารับฟังเราได้ทุกเรื่อง และทุกครั้ง การเขียนอะไรออกไปก็เป็นอีกทางหนึ่งที่จะช่วยได้”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ pidta_10 ที่กล่าวว่า “เป็นเครื่องช่วยให้ผ่อนคลายความเหงา ความเครียดได้เป็นอย่างดีและได้พบเพื่อนในโลกที่เราสามารถแสดงเป็นใครก็ได้โดยไม่จำกัดขอบเขตทางสังคม เหมือนได้พูดคุย หรือระบายอารมณ์ให้ใครฟังก็ได้ หรืออาจจะมีใครสักคนที่มีความรู้สึกคล้ายกับเราในขณะนั้นเข้ามาร่วมพูดคุยเป็นเพื่อนกันก็อาจเป็นไปได้ เหมือนมีคนเข้าใจเรา และช่วยกันหาทางออกของปัญหาในบางที”

บทบาทหน้าที่สอดส่องดูแล

www.storythai.com

เว็บบล็อกปรากฏบทบาทหน้าที่สอดส่องดูแล แต่ไม่มากนัก เว็บบล็อกที่แสดงบทบาทสอดส่องดูแลนี้เป็นเว็บบล็อกที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับข่าวสารต่างๆ บทความรายงานสถานการณ์ต่างๆ เพื่อแสดงให้เห็นความเป็นไป ความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน หรือการมีนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อทำรับรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงในขณะนั้นๆ ใช้เป็นที่แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ให้ทราบว่าตอนนั้นๆ มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นเพื่อจะได้รับมือกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและทันท่วงที

ดั่งคำกล่าวของ Anus_s ที่กล่าวว่า “การนำเสนอเรื่องราวข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ลงไปในเว็บไซต์ก็เท่ากับว่าเราช่วยสอดส่องดูแลและแฉระวัง บอกกล่าว เตือนหรืออะไรก็ตามที่ทำให้คนที่เข้าไปอ่านได้ประโยชน์ ก็เท่ากับเราทำหน้าที่ในการสอดส่องดูแลสถานการณ์ความเป็นไปให้กับเพื่อนสมาชิกไปในตัวแหละครับ แต่จะว่าไปแล้ว ก็ไม่ค่อยจะมีให้เห็นเยอะนะ ที่จะเป็นประเภทนี้ เพราะส่วนใหญ่ผู้ใช้เว็บบล็อกเป็นไดอารี่หรือใช้เพื่อความบันเทิงมากกว่า”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ puiza_yg ที่กล่าวไว้ว่า “เวลามีอะไรเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในบ้านเมืองของเรา หรือมีการคิดค้นอะไรใหม่ๆ หรือแม้แต่มีเหตุการณ์อะไรที่น่าสนใจและคิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์ ถ้าเราหาข้อมูลตรงนั้นมาได้ เราก็มักจะนำมาอัปเดตในเว็บไซต์ของเรา อย่างนี้หรือเปล่าละที่เรียกว่าเราสอดส่องดูแลให้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย และสดใหม่ แต่ก็ไม่ตลอดทุกเรื่องหรอกนะ ถ้าวางก็จะทำ แต่ถ้าไม่วางไม่ทำ”

www.exteen.com

เว็บบล็อกปรากฏบทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล แต่ปรากฏในจำนวนที่น้อย แต่ค่อนข้างมีความสำคัญ เว็บบล็อกมีการนำเสนอข่าวสารบ้านเมือง บทความวิชาการเกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆ หรือแม้แต่ข่าวบันเทิง เพื่อให้เว็บไซต์มีความทันสมัย และทำให้ผู้ที่เข้ามาอ่านเว็บบล็อกได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ทำให้สามารถติดตามข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้ เพราะข่าวสารในเว็บบล็อกสามารถกระจายอย่างรวดเร็วในกลุ่มผู้ที่สนใจในเรื่องเดียวกัน เหมือนกับเป็นการสอดส่องดูแลกันในกลุ่มผู้ใช้งานเว็บบล็อก

ดั่งคำกล่าวของ itachi_tsuki ที่กล่าวว่า “มีส่วนอยู่บ้าง เพราะบางคนที่เป็นคนรอบรู้ข่าวสารต่างๆ จะคอยเอาสิ่งเหล่านั้นมาอัพเดทในบล็อกทำให้คนที่อาจจะบังเอิญหรือตั้งใจเข้าไปอ่านได้ความรู้ไปด้วย” และคำกล่าวของ panithan_b ที่กล่าวว่า “นับว่ามีความสำคัญเหมือนกันครับ คนบางคนอาจจะไม่มีเวลาในการ ดูข่าว ฟังข่าวทางโทรทัศน์หรือวิทยุ หรืออ่านหนังสือพิมพ์ ก็สามารถเข้าบล็อกที่ผู้เขียนอัพเดทบล็อกของตนบ่อยๆ เพื่อติดตามเหตุการณ์ต่างๆ ได้ครับ”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ snowy29 ที่กล่าวว่า “กรณีนี้แล้วแต่เจ้าของเว็บบล็อกแต่ละเว็บ บล็อกและประเภทบล็อกด้วยว่าเว็บบล็อกนั้นมีวัตถุประสงค์หลักในการนำเสนออะไร โดยในกรณี ผมจะเขียนเฉพาะหน้าที่เพิ่งไปดู แต่บางบล็อกก็จะเขียนข่าวสารเรื่องต่างๆ เช่นการเมือง บ้านเกิด แล้วแต่การนำเสนอของแต่ละบล็อก”

www.bloggang.com

เว็บบล็อกปรากฏบทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล สามารถสื่อสารได้ในวงกว้าง มีการนำเสนอข่าวสารต่างๆ ทำให้เกิดการไหลเวียนข่าวสารอย่างรวดเร็ว ถ้าเรื่องที่น่าสนใจมีความน่าสนใจและทันต่อเหตุการณ์จะทำให้เกิดการติดตาม ทำให้ทันต่อข่าวสารและข้อมูลต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงทำให้เกิดการตื่นตัวต่อเหตุการณ์และสามารถเข้าใจและรับรู้ต่อเหตุการณ์ได้อย่างทันทั่วถึง

ดั่งคำกล่าวของ jingcool ที่กล่าวไว้ว่า “สอดส่องและติดตามเหตุการณ์ได้รวดเร็ว เนื่องจากมีเครือข่ายเป็นผู้ใช้ในวงกว้าง แต่ปฏิกิริยาตอบโต้อาจเป็นสิ่งที่ถูกหรือไม่ก็ได้ หรืออาจไม่มีใครตัดสินใจได้ว่าถูกหรือไม่ เพราะเรื่องต่างๆ ถูกถ่ายทอดผ่านความคิดเห็นส่วนตัวและอารมณ์ของผู้เขียนเว็บบล็อก”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ patthanids ที่กล่าวว่า “ยิ่งเว็บบล็อกมีเรื่องที่น่าสนใจและติดตามเท่าไร จะดึงดูดคนเข้ามาเองบล็อกเองอัตโนมัติ เพราะฉะนั้นการทำเว็บบล็อกต้องเร็วและติดตามสถานการณ์ต่างๆ ให้ทัน” เช่นเดียวกับคำกล่าวของ easy_mrpaul ที่ว่า “เนื่องจากเป็นสื่อที่เข้ากันได้รวดเร็ว เข้าถึงง่าย รวมทั้งค่อนข้างมีอิสระในการนำเสนอ ดังนั้นเมื่อเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นก็สามารถสื่อ และรับสื่อได้ทันเหตุการณ์”

บทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง

www.storythai.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง ในหลากหลายรูปแบบ เช่น ภาพยนตร์ ละคร เพลง ดารา เป็นต้น บล็อกเกอร์นำเสนอทั้ง ภาพ เสียง วิดีโอ ตามความถนัดของบล็อกเกอร์ โดยจะเน้นทางด้านความบันเทิงเป็นหลัก บล็อกเกอร์จึงนิยมทำเว็บบล็อกที่เป็นเว็บบล็อกที่ให้ความบันเทิงมากกว่าเว็บบล็อกในด้านอื่นๆ และเป็นบทบาทของเว็บบล็อกที่เด่นชัดที่สุดของเว็บบล็อก

ดั่งคำกล่าวของ lady_cho ที่กล่าวว่า “มีความบันเทิงหลากหลาย แล้วแต่ได้ไปทำกิจกรรมอะไรมาบ้างก็จะเอามาเล่า สร้างความบันเทิงได้ดีทีเดียว” และคำกล่าวของ air_club2you ที่กล่าวว่า “ให้ความบันเทิงอย่างหลากหลาย ทั้ง ภาพยนตร์ ละคร เพลง เยอะแยะเลยขึ้นอยู่กับความชอบของเจ้าของเว็บบล็อก ซึ่งมักจะใช้เว็บบล็อกเพื่อความบันเทิงเป็นส่วนใหญ่”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ pupoo ที่กล่าวไว้ว่า “มีการนำเสนอความบันเทิงในหลากหลายรูปแบบ ทั้งภาพ เสียง วิดีโอ ให้ความบันเทิงได้ดีทีเดียว จะว่าไปแล้วเว็บบล็อกส่วนใหญ่ เรามักจะเป็นเว็บบล็อกที่ให้ความบันเทิงนี้แหละ เยอะที่สุดแล้วละค่ะ เรายังชอบเลย เราว่าเว็บบล็อกของเราก็คือให้ความบันเทิงเหมือนกันนะ”

www.exteen.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิงเป็นอย่างมาก เว็บบล็อกสามารถเป็นได้ทั้ง ไดอารี่ส่วนตัว หรือเป็นอัลบั้มรูปสวยๆ เป็นห้องสมุดดนตรี เป็นโรงภาพยนตร์ เป็นแหล่งรวมมิวสิควิดีโอต่างๆ ตามแต่ที่บล็อกเกอร์ต้องการ ได้ครบและหลากหลายรูปแบบ เป็นเหมือนกับเป็นศูนย์รวมความบันเทิง เพราะบล็อกเกอร์ส่วนใหญ่จะทำบล็อกที่เกี่ยวกับความบันเทิง

ดั่งเช่นคำกล่าวของ thandon_s ที่กล่าวไว้ว่า “บทบาทนี้น่าจะชัดเจนกว่าประโยชน์ด้านอื่นๆ ส่วนใหญ่คนมักจะลงเรื่องที่เป็นเรื่องบันเทิง” และคำกล่าวของ panithan_b ที่กล่าวว่า “โดยรวมแล้วเว็บบล็อกก็เป็นศูนย์รวมความบันเทิงต่างๆ ครบ เช่น คนชอบกีฬา ก็จะทำบล็อกที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกีฬา ชอบดารา ก็จะทำเกี่ยวกับดารา คนที่สนใจในเรื่องอื่นๆ ก็จะทำบล็อกในเรื่องนั้นๆ ครบ”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ gosseller ที่กล่าวไว้ว่า “มีบทบาทอย่างมาก เพราะบล็อกสามารถเป็นได้ทั้งไดอารี่ส่วนตัว หรือเป็นอัลบั้มรูปสวยๆ เป็นห้องสมุดดนตรี เป็นโรงภาพยนตร์ เป็นแหล่งรวมมิวสิกวิดีโอต่างๆ ตามแต่ที่เจ้าของบล็อกต้องการ”

www.bloggang.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง มีการนำเสนอในหลากหลายรูปแบบ ทั้งภาพ เสียง วิดีโอ ให้ความบันเทิงได้ดี บล็อกเกอร์สามารถใช้พื้นที่ในเว็บบล็อกในการเป็นสื่อบันเทิงได้ตามความสนใจของบล็อกเกอร์ เช่น เพลง ภาพยนต์ ดารา เป็นต้น เว็บบล็อกด้านบันเทิงจึงเป็นที่นิยม ทำให้บล็อกเกอร์ส่วนใหญ่จะทำเว็บบล็อกที่เกี่ยวกับความบันเทิงมากกว่าด้านอื่นๆ

ดั่งคำกล่าวของ numtran ที่กล่าวว่า “ช่วยมาก เว็บบล็อกก็เหมือนเป็นสื่อความบันเทิงอย่างหนึ่ง ได้ระบาย มีคนรับฟัง มีเพลงให้ฟัง มีเรื่องให้อ่านเยะเยะ ตามแต่ความสนใจ ซึ่งมักจะมียากในด้านบันเทิงนี้แหละ” และคำกล่าวของ merveillesxx ที่กล่าวว่า “ในแง่หนึ่ง บล็อกก็ถือเป็นสื่อบันเทิงได้ อาจจะช่วยความสวยงาม เนื้อหาที่ผ่อนคลาย เช่น บล็อกเพลงออนไลน์ (ซึ่งได้รับความนิยมมาก)”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ pidta_10 ที่กล่าวไว้ว่า “เว็บบล็อกมีการนำเสนอในหลากหลายรูปแบบ ทั้งภาพ เสียง วิดีโอ ให้ความบันเทิงได้ดีทีเดียว ทำเว็บบล็อกก็ให้ความบันเทิงได้ดีทีเดียว ก็มันครบนี่นา ครบทุกความบันเทิง”

จากการศึกษาวิจัยถึง การแสดงบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ แสดงให้เห็นว่า เป็นการแสดงบทบาทหน้าที่ในฐานะสื่อของบล็อกเกอร์ ซึ่งทำให้ทราบถึงการใช้พื้นที่ในโลกอินเทอร์เน็ตในการแสดงบทบาทหน้าที่ในการสื่อสาร โดยเป็นการแสดงบทบาทในด้านต่างๆ คือ บทบาทหน้าที่ทางปัญญา บทบาทหน้าที่ทางสังคมประภิด บทบาทหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความเป็นจริง บทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด บทบาทหน้าที่สอดคล้องดูแล บทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง โดยแสดงให้เห็นว่าบล็อกเกอร์สามารถใช้เว็บบล็อกเป็นส่วนหนึ่งในการสื่อสาร โดยผ่านการแสดงบทบาทหน้าที่ต่างๆ ได้ค่อนข้างดี ซึ่งทำให้ทราบว่าถึงแม้ว่าบล็อกเกอร์จะมีหรือไม่มีความรู้ความสามารถ ในเรื่องการสื่อสาร ก็สามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการแสดงบทบาทสื่อได้

ทักษะของบล็อกเกอร์เกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรม ใน 3 เว็บไซต์เป็นดังนี้

โดยแบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ได้แก่

ด้านกฎหมาย แบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

กฎหมายอินเทอร์เน็ต

กฎหมายลิขสิทธิ์

กฎหมายหมิ่นประมาท

กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กับอินเทอร์เน็ต

ด้านจริยธรรม แบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

ความจริง (Truth)

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

ปัญหาแอบแฝงเข้ามาทำธุรกิจ (Business Pressure)

เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การนำเสนอเรื่องราว และความเห็นเกี่ยวกับการควบคุม

ทักษะด้านกฎหมาย

กฎหมายอินเทอร์เน็ต

www.storythai.com

ในโลกอินเทอร์เน็ต มีข้อมูลข่าวสารต่างๆ มากมาย หากที่จะควบคุมให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ทำให้มีข้อมูลที่ไม่เหมาะสมปรากฏขึ้น ไม่ว่าจะเป็นภาพโป๊ เว็บไซต์ลามกอนาจาร ถึงจะมีกฎหมายออกมาบังคับ ก็มีการละเมิดอยู่ เว็บไซต์ก็有一部分ในโลกอินเทอร์เน็ต ที่แม้จะมีกฎระเบียบในการทำเว็บไซต์ แต่ก็มีการละเมิดเช่นเดียวกัน เนื่องจากเป็นเรื่องยากในการควบคุมเนื้อหาและเรื่องราวต่างๆ ที่ปรากฏออกมาให้เห็น แม้จะมีกฎระเบียบในการทำเว็บไซต์ก็ยังมีผู้ที่จะละเมิดอยู่ดี ผู้ใช้งานจะไม่ค่อยกลัว ถ้าถูกปิดหรือระงับการใช้งาน ก็สามารถทำขึ้นมาใหม่ได้ อาจเป็นเพราะกฎหมายไทยตามไม่ทันเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว และที่สำคัญเรื่องของกฎหมายอินเทอร์เน็ตดูเหมือนจะเป็นเรื่องไกลตัวผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต

สอดคล้องกับคำกล่าวของ Anus_s ที่กล่าวไว้ว่า “อินเทอร์เน็ตถึงจะมีกฎหมายออกมาบังคับใช้ก็จริง แต่ในทางปฏิบัติ ยังไม่เข้มงวดเท่าที่ควร ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตจึงละเลย ไม่ค่อยสนใจเรื่องนี้นักเท่าไรหรอก อยากทำอะไรก็ทำ จึงมีข้อมูลข่าวสารพรุ้งพรูออกมาเพียบ ทั้งดีและไม่ดี ที่ดีก็ดีไป แต่ไอ้พวกที่ไม่ดี ไม่ดีเนี่ยก็เยอะ ก็อย่างเช่นพวกเว็บโป๊ อะไรอย่างนี้ มีเพียบ ก็กฎหมายบ้านเรา ยังตามเทคโนโลยีไม่ค่อยจะทันหละมั้ง คนเลยไม่ค่อยใส่ใจกับเรื่องนี้เท่าไร”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ pupoo ที่กล่าวไว้ว่า “คิดว่ายังอ่อนอยู่มาก มีก็เหมือนไม่มี อย่างเว็บไซต์นี้โดนปิด ก็ไปทำใหม่ได้อีก เว็บบล็อกก็เหมือนกัน ถ้าโดนบล็อกไม่ให้เล่นในยูสเซอร์นี้ก็ไปสมัครใหม่แล้วก็ทำใหม่ได้อีกเรื่อยๆ อยากมากก็แค่ทำขึ้นมาใหม่จะเห็นจะมีไรรุนแรงเลย กฎหมาย ขอบังคับอะไรพวกนี้ในอินเทอร์เน็ตมันเป็นเรื่องที่อยู่ไกลตัวเรามากๆ ถ้าเราไม่ทำผิดมากจนให้อภัยไม่ได้ หรือผิดกฎหมายอย่างรุนแรงนั้นแหละถึงจะสาวมาถึงตัวเราได้ ถ้าผิดเล็กๆ น้อยๆ ไม่มีใครเข้ามาใส่ใจหรอก”

www.exteen.com

กฎหมายอินเทอร์เน็ตของไทยขาดความชัดเจน เด็ดขาด ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตจึงไม่ใส่ใจกับกฎหมาย คุณเป็นเรื่องไกลตัวจึงทำให้ขาดความเกรงกลัวต่อกฎหมาย ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา แม้จะมีกฎหมายออกมาบังคับใช้ ก็ยังละเมิดอยู่ดี ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม ใช้เป็นช่องทางในการทำเรื่องไม่ดีต่อสังคม การแก้ปัญหา ก็เป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ มีบทลงโทษที่ไม่จริงจัง จึงเป็นเรื่องยากที่จะควบคุมเรื่องราวและเนื้อหา การออกกฎหมายมาบังคับใช้อาจแก้ปัญหาอะไรไม่ได้มาก การสร้างจิตสำนึกที่ดีให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตอาจช่วยแก้ปัญหาได้ดีกว่า

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ kavin00 ที่กล่าวว่า “กฎหมายเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ ที่จริงน่าจะมีการสร้างจิตสำนึกมากกว่าที่จะมาแก้ปัญหาปลายเหตุ โดยอันที่จริงถ้ามีการแบ่งอายุผู้ใช้งานการบล็อกเว็บบางเว็บก็ไม่จำเป็นด้วยซ้ำ กฎหมายทางอินเทอร์เน็ตบางกฎหมายน่าจะจัดการเด็ดขาดมากกว่านี้ แต่กับปล่อยให้มิฉฉาชีพมาใช้งานบางคนใช้ข้อความไม่สุภาพสร้างความแตกแยกให้กลุ่ม เกิดเป็นปัญหาสังคม เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องว่ามานั่งบล็อกเว็บลามกอีก”

ดังคำกล่าวของ nosomi_aya7 ที่กล่าวไว้ว่า “เมืองไทยควบคุมการใช้เน็ตยังไม่เป็นนะ หมายถึง จะห้าม จะบล็อกยังไง คนก็ยังทำอยู่ดี เหมือนกับคนไม่เกรงกลัวกฎหมายแล้ว มันคุณเป็น

เรื่อง ไกลตัว ไม่เหมือนกฎหมายหลักที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะมัน ทำยัง ไรก็เหมือนเดิม คิดว่า น่าจะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตมากกว่านี้ และมีบทลงโทษที่จริงจัง”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ itachi_tsuki ที่กล่าวว่า “ประเทศไทยยังออกกฎหมายในเรื่องของอินเทอร์เน็ตได้ไม่ดีเท่าต่างชาติ หรือบางข้อที่ออกมาแล้วก็ไปปราบปรามในสิ่งที่ดูไร้สาระและไม่ก่อประโยชน์อะไรเลย เช่นการบล็อกเว็บลามก อย่างที่เข้าใจกันว่าการทำสิ่งนี้เป็นเรื่องที่ดีแต่รัฐบาลไม่ได้ทำแค่เว็บพวกนี้เพียงอย่างเดียวแต่กลับไปบล็อกเว็บอื่นที่ไม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องอนาจารเลยแม้แต่หน่อย หรือการจำกัดว่าเด็กควรเล่นเน็ตในเวลาเท่านั้นเท่านี้ซึ่งเคยเป็นข่าวเมื่อไม่นานมานี้ ดูๆแล้วมันเหมือนการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุและไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อะไรเลย”

www.bloggang.com

กฎหมายอินเทอร์เน็ตของไทย ตามเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาไม่ทัน เป็นเรื่องที่ควบคุมได้ยาก การบัญญัติกฎหมายจึงไม่ครอบคลุมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในโลกอินเทอร์เน็ต กฎหมายที่บังคับใช้ก็ไม่ชัดเจนทั้งบทบัญญัติ ระเบียบข้อบังคับ แนวทางปฏิบัติ และ บทลงโทษ ผู้กระทำผิด จึงทำให้ผู้ใช้งานขาดความใส่ใจ อีกทั้งยังไม่แพร่หลายในกลุ่มผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต

ดังคำกล่าวของ Mrs_tachibana ที่กล่าวว่า “กฎหมายอินเทอร์เน็ตในไทยไม่ค่อยได้สนใจเท่าไร เพราะเราก็พอจะทราบและไม่ชอบเกี่ยวกับการทำผิดกฎหมายบ้านเขาอยู่แล้ว เรียกว่าไม่มีอะไรให้ต้องทำผิดจะง่ายกว่า จนต่อเมื่อมีการถกเถียงกันถึงกฎหมายข้อนี้ข้อนั้นนั่นแหละถึงจะให้ความสนใจ ดังนั้นเลยคิดว่า กฎหมายอินเทอร์เน็ตยังไม่แพร่หลายในหมู่นักใช้งานอินเทอร์เน็ตนะค่ะ”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ patthanids ที่กล่าวว่า “บ้านเรายังช้าเรื่องกฎหมาย ไม่ค่อยชัดเจนทางด้านการปฏิบัติ เนื่องจากความเร็วของเทคโนโลยี สวนทางกับการบัญญัติกฎหมาย ทำให้กฎหมายบ้านเรายังไม่ครอบคลุมกับสถานการณ์ต่างๆ บนโลกออนไลน์ กว่ากฎหมายจะบังคับใช้ได้ก็มีปัญหาใหม่ๆ เกิดขึ้นมาอีกและเรียกว่าออกกฎหมายมาไม่ทันใช้ก็ว่าได้ และกฎหมายที่ออกมาก็เชื่อว่าใช้ได้ ไม่ชัดเจนทั้งบทบัญญัติ ระเบียบข้อบังคับ แนวทางปฏิบัติ และ บทลงโทษผู้กระทำผิดด้วย”

กฎหมายลิขสิทธิ์

www.storythai.com

มีการละเมิดลิขสิทธิ์ปรากฏในเว็บบล็อกเป็นจำนวนมาก ทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา บล็อกเกอร์ส่วนใหญ่มักจะละเลยเรื่องของลิขสิทธิ์ มักจะนำเพลง รูปภาพ และอื่นๆ มาทำให้เว็บบล็อกของตนน่าสนใจ โดยมองข้ามเรื่องลิขสิทธิ์ แต่ถ้าหากการกระทำนั้นๆ ไม่หวังผลทางธุรกิจ เป็นการกระทำเพื่อการเผยแพร่ผลงานนั้นๆ ต่อสาธารณะ โดยที่ไม่สร้างความเสียหายให้กับคนอื่นหรือเจ้าของผลงาน เรื่องของลิขสิทธิ์จึงเป็นเรื่องที่ไม่เสียหายอะไรในโลกอินเทอร์เน็ต

สอดคล้องกับคำกล่าวของ puiza_yg ที่กล่าวไว้ว่า “เห็นเยอะเลย ไม่ค่อยมีคนสนใจเรื่องนี้เท่าไรหรอก มันเป็นเรื่องง่ายที่จะทำผิด พวกเอาเพลงของค่ายเพลงต่างๆ มาลงในเว็บบล็อกของตัวเอง ผิดเห็นๆ หรือแม้แต่การนำเรื่องราวมาลง ไม่ค่อยจะระบุแหล่งที่มาของข้อมูลเลย ตัวเองไม่ได้คิดเองซะหน่อยลอกเขามา น่าจะให้เครดิตคนทำกันบ้าง หรือแม้แต่การโพสต์รูปภาพ หากนำรูปของคนอื่นมาลง ก็ถือว่าผิดแล้วนะ ซึ่งมันเป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะละเอียดอ่อน ถ้าหากมันไม่ทำให้คนอื่นเสียหายก็มองข้ามได้ก็มองๆ ข้ามกัน ไปเถอะ”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ pupoo ที่กล่าวว่า “ไม่รู้จะว่ากฎหมายลิขสิทธิ์มันควบคุมแค่ไหน แต่เราว่านะ การที่ลงเพลงในเว็บบล็อกไม่ผิดหรอกมั้ง เราว่ามันเท่ากับเป็นการเผยแพร่เพลงให้ค่ายเพลงไปในตัวนะ เราไม่ได้ทำให้ใครเสียหาย เราไม่ได้เอาเพลงเขามาขายเพื่อหาประโยชน์ใส่ตัว มันก็ไม่น่าจะมีความผิด ถ้าจะจับไปจับพวกเทปผี ซีดีเถื่อนดีกว่านะ”

www.exteen.com

แม้จะมีกฎหมายลิขสิทธิ์ ก็ปรากฏการละเมิดลิขสิทธิ์ในเว็บบล็อกเป็นจำนวนมาก ทั้งเจตนาและไม่เจตนา กฎหมายลิขสิทธิ์ไม่ควรที่จะให้เว็บบล็อกนำเอา เพลงหรือสิ่งอื่นใดที่มีลิขสิทธิ์มานำเสนอในเว็บบล็อก แต่ก็ยังมีการละเมิดอยู่ดี ซึ่งในทางกฎหมายถือว่าการกระทำนั้นมีความผิด เว็บบล็อกเป็นเหมือนสื่อที่เป็นสาธารณะ เป็นสื่อที่เปิดกว้างและมีความเป็นอิสระในการนำเสนอ แม้จะมีกฎหมายลิขสิทธิ์ ก็จะปรากฏการละเมิดลิขสิทธิ์ แต่ถ้าการกระทำนั้นไม่ส่งผลเสียต่อผู้อื่น และสังคม หรือหาผลประโยชน์ให้กับตนเอง ถึงจะไม่ถูกต้องในหลักปฏิบัติ ก็คงไม่มีใครถือเป็นการผิด

ดั่งคำกล่าวของ Ip_cee ที่กล่าวว่า “มองว่า เว็บบล็อกมันเปิดกว้างและมีเสรีภาพทางความคิด และอิสระในการทำ การที่ใครจะก๊อปความคิดนั้นไป ก็ไม่ใช่เรื่องแปลกเพราะเป็นสาธารณะ การที่เราจะก๊อปของคนอื่นก็จึงไม่แปลกอีกเช่นกัน จิตสำนึกของคนบอกว่าไม่ควร คนที่โดนลอกก็เคียดแค้น คือ ต้องเข้าใจว่า บล็อกมันสาธารณะ เราไม่มีสิทธิ์จดลิขสิทธิ์ที่เราใส่ไปในบล็อกอยู่แล้ว จึงไม่ควรไปคิดมาก เป็นความรู้สึกทางจิตใจมากกว่า”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ nosomi_aya7 ที่กล่าวว่า “เออ...มันเป็นเรื่องที่ขัดกันนะ คือ เหมือนกับกฎหมายลิขสิทธิ์สมควรจะไม่ให้เว็บบล็อกเอาพวกเพลงหรืออะไรที่มีลิขสิทธิ์มาลง แต่ที่ทำอะไรไม่ได้อยู่ดี แต่ถ้าไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น ทำให้คนอื่นเสียหาย บางทีกฎหมายลิขสิทธิ์ก็ไม่จำเป็นต้องมีก็ได้ มีแค่จิตสำนึกก็พอ”

www.bloggang.com

ในโลกอินเทอร์เน็ตการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ เป็นเรื่องง่ายและสะดวก การละเมิดลิขสิทธิ์จึงเป็นเรื่องที่ง่ายมากเช่นกัน การเป็นสื่อสาธารณะทำให้ มีอิสระในการนำเสนอสูง การควบคุมเป็นไปได้ยาก ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ที่ปรากฏต่อสาธารณะจึงอาจมีการละเมิดลิขสิทธิ์ ทั้งที่เจตนาและไม่เจตนา กฎหมายลิขสิทธิ์ที่บังคับใช้ในปัจจุบันจึงใช้ไม่ได้ผลในทางปฏิบัติ การสร้างจิตสำนึกที่ดีจึงเป็นทางออกของปัญหา แม้จะละเมิดลิขสิทธิ์แต่อย่าทำให้สังคมและผู้อื่นเดือดร้อน อย่าสร้างปัญหาให้สังคมและอย่าหาประโยชน์ใส่ตน สังคมคงยอมให้อภัย

ดั่งคำกล่าวของ “sr_ratta ที่กล่าวว่า ไม่ใช่แค่เว็บบล็อก แต่คิดว่าเกิดการละเมิดลิขสิทธิ์กันมากในอินเทอร์เน็ต เพราะมีความเป็นสาธารณะมาก ดังนั้น เจ้าของบล็อก ต้องรู้จักระวังตัวเองเพื่อเป็นการป้องกันในที่จะไม่ละเมิดกันเอง ไม่ว่าจะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ในส่วนปัญหาการละเมิดควรแก้ที่สำนึกคน”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ paul_lin_md ที่กล่าวไว้ว่า “คิดว่า โอกาสที่บทความในเว็บบล็อกจะถูกคนนำไปใช้ประโยชน์โดยไม่บอกกล่าวนั้น จะมีสูงมาก เพราะว่าคนเขียนเว็บบล็อกถ้าไม่จริงจัง ๆ จะมีคนติดตามอ่านไม่มาก พอคนอ่านไม่มาก เวลามีคนเอางานไป โอกาสที่จะมีคนรู่วางงานนั้นเอามาจากเว็บบล็อกนี้ ก็จะน้อย แต่ถ้าเอาไปแล้วไม่มีผลเสียหายกับเรา เราก็ไม่ว่าอะไรหรอก”

กฎหมายหมิ่นประมาท

www.storythai.com

กฎหมายหมิ่นประมาทในโลกอินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องที่สามารถกระทำได้ การนำเรื่องราวของบุคคลอื่นมาเผยแพร่โดยที่ไม่ได้รับอนุญาตและทำให้บุคคลนั้นเสื่อมเสียชื่อเสียง ก็เข้าข่ายกฎหมายหมิ่นประมาท เว็บบล็อกก็สามารถถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาทได้ แต่ยังไม่ปรากฏชัดให้เห็นว่ามีการใช้เว็บบล็อกในการละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาท

ดั่งคำกล่าวของ Anas_s ที่กล่าวว่า “ถ้าเราทำบล็อกแล้ว เอาเรื่องของคนอื่นมาลง แล้วพูดถึงคนนั้นในทางที่เสื่อมเสีย ทำให้ผู้อื่นเสียหายอันนี้หมิ่นประมาท แต่เท่าที่เห็นในเว็บบล็อกยังไม่พบปัญหาการหมิ่นประมาทนะ”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ pui_yg ที่กล่าวว่า “การกล่าวพาดพิงถึงบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต แล้วทำให้บุคคลนั้นเสียหาย เข้าข่ายการหมิ่นประมาทนะคะ แต่ถ้าเรานำเรื่องของบุคคลอื่นที่เขามีการกระทำผิดจริง เป็นไปตามที่เรานำมาลงไว้จริง อันนี้ไม่ผิดนะคะ ถือเป็นการแจ้งข่าวให้ทราบโดยทั่วกัน”

www.exteen.com

การละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาทในโลกอินเทอร์เน็ตสามารถกระทำได้ง่าย การกล่าวพาดพิง โจมตีให้ผู้อื่นเสียหาย ถือเป็นการผิด แม้ว่าจะมีการปรากฏความผิด แต่การนำตัวผู้กระทำผิดคิดมาลงโทษเป็นไปได้ยากมาก เว็บบล็อกก็ถูกนำมาเป็นเครื่องมือในการกระทำผิดกฎหมายหมิ่นประมาท แม้ปัจจุบันเว็บบล็อกจะปรากฏการนำมาใช้กระทำผิดน้อย กฎหมายหมิ่นประมาทก็สมควรครอบคลุมถึงเว็บบล็อกด้วย เพราะความง่ายต่อการใช้งาน จึงเป็นสื่อที่สามารถก่อให้เกิดการหมิ่นประมาทผู้อื่นได้โดยง่ายตามไปด้วย

สอดคล้องกับคำกล่าวของ dawamloo ที่กล่าวไว้ว่า “ไม่ควรใช้เว็บบล็อกในการทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียโดยไม่เป็นจริง เพราะการทำอย่างนั้นเค้าเรียกว่าหมิ่นประมาท ซึ่งมีความผิด แต่ก็ไม่รู้อีกเหมือนกันว่า เมื่อมีคนทำผิดแล้วจะนำตัวมาลงโทษได้ยังไง จากเท่าที่เห็นนะ มีคนทำผิดอย่างนี้บ้างพอสมควรเหมือนกันนะ แต่แทบจะไม่เห็นมีข่าวการนำตัวคนผิดมาลงโทษเลย แสดงว่ากฎหมายไทยยังไม่ชัดเจนพอ”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ itachi_tsuki ที่กล่าวว่า “เช่นเดียวกับในหลายๆ ข้อด้านบนเพราะกฎหมายหมิ่นประมาทอาจจะไม่สามารถเอาความผิดกับเจ้าของเว็บไซต์ที่คนอื่นอาจจะไม่รู้ว่าเป็นใครได้ แต่หากเป็นเว็บชื่อดังที่รู้เจ้าของอย่างเว็บของกระทรวงต่างๆ จึงจะสามารถเอาความได้ เพราะนั่นกฎหมายไทยยัง ینگ ینگ ก็มีช่องให้ละเมิดอยู่ดี”

www.bloggang.com

ในโลกอินเทอร์เน็ตกฎหมายหมิ่นประมาทเป็นเรื่องที่ควบคุมยาก การกระทำผิดสามารถทำได้ง่าย การกระทำผิดในรูปแบบนี้แม้จะมีหลักฐานที่ชัดเจน ก็หาตัวผู้กระทำผิดมารับโทษได้ยาก ไม่สามารถรู้ว่าผู้กระทำผิดเป็นใคร จึงทำให้ผู้กระทำผิดขาดความเกรงกลัวต่อกฎหมาย เว็บไซต์ก็เป็นที่อีกสื่อหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาท ด้วยความที่ง่ายในการใช้งาน และการเข้าถึงสื่อชนิดนี้ แต่ยังไม่ปรากฏการนำเว็บไซต์มาใช้ในการหมิ่นประมาทมากนัก

ดังคำกล่าวของ jingcool ที่กล่าวว่า “เป็นเรื่องที่ควบคุมได้ยาก โดยเฉพาะการไม่ได้ระบุตัวบุคคลชัดเจน ในโลกไซเบอร์ การจะทำอะไรมันอยู่นอกเหนือการควบคุม และยังใช้งานง่ายด้วยแล้วละก็ เรื่องการควบคุมเสร็จเลย แม้จะมีกฎหมายออกมากแค่ไหน แต่หากมีคนทำผิดแล้ว นำมารับโทษไม่ได้ ก็ไม่มีใครเค้าเกรงกลัวหรอก กฎหมายก็จะกลายเป็นแค่เศษกระดาษที่ไม่มี ความหมายอะไร”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ merveillesxx ที่ว่า “เข้าใจว่ายังไม่มียกกฎหมายชัดเจนในส่วนนี้ เข้าใจว่าแม้จะมีการหมิ่นประมาทกันจริงโดยใช้เว็บไซต์ แล้วจะหาตัวคนผิดมาลงโทษได้ยังไง เข้าใจว่าเว็บไซต์ใช้งานง่าย อาจถูกนำไปใช้ในการหมิ่นประมาท ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำผิด แม้ตอนนี้จะยังมีการใช้เว็บไซต์ในการหมิ่นประมาทอยู่บ้าง ใครจะรู้ว่าต่อไปจะมีมากขึ้นหรือน้อยลง หรือยังไง ก็ยังบอกไม่ได้ ทางผู้เกี่ยวข้องน่าจะมองหาแนวทางป้องกัน แก้ไขไว้บ้างก็ดีนะ”

กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กับอินเทอร์เน็ต

www.storythai.com

กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กับอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ขาดความรู้ในเรื่องนี้ รู้เพียงแค่ว่ามีกฎหมายบังคับใช้อยู่ แต่ไม่รู้ว่ากฎหมายเป็นอย่างไร ความผิดเป็น

อย่างไร จึงจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตได้รับรู้ เพื่อที่จะได้บังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดั่งคำกล่าวของ pupoo ที่กล่าวว่า “คงเหมือนกันกฎหมายจริงๆ มั้ง อาญาคงเป็นการละเมิดสิทธิ สร้างความเสียหาย แต่คงไม่ถึงขั้นฆ่ากันตายหรือคองแค่ขโมยข้อมูลไปสร้างความเสียหายให้กับคนอื่น ส่วนเรื่องแพ่งคงเป็นอะไรที่เกี่ยวกับเงินๆ ทองๆ ขายของผิดกฎหมายหรือพวกโพสต์คลิปวิดีโอที่น่าจะผิดแพ่งนะ น่าจะประมาณนี้มั้ง ส่วนความผิด ผลของการกระทำผิดเป็นอย่างไร ไม่รู้เลย งงๆ อยู่เหมือนกัน”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ Anus_s ที่ว่า “รู้ว่ามีกฎหมายไว้ควบคุม แต่ไม่รู้ว่ามันเป็นอย่างไรทางที่ดีควรจะมีการ P.R. ให้คนเล่นอินเทอร์เน็ตอย่างเราๆ ทราบไว้บ้างก็น่าจะดี จะได้รู้ว่าอะไรทำแล้วผิด อะไรไม่ผิด แล้วอะไรที่เราทำได้บ้าง แต่จะว่าไปแล้วเมื่อมีการกระทำผิดแล้ว การจะหาตัวคนผิดมารับโทษมันก็ยากอยู่นะ”

www.exteen.com

กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กับอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ขาดความรู้ในเรื่องนี้ รู้เพียงแค่ว่ามีกฎหมายบังคับใช้อยู่ แต่ไม่รู้ว่ามีกฎหมายเป็นอย่างไร ความผิดเป็นอย่างไร จึงจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตได้รับรู้ เพื่อที่จะได้บังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดั่งคำกล่าวของ katai_noi ที่กล่าวว่า “อาญาและแพ่ง เหมือนจะรู้ว่ามึ แต่ไม่รู้ว่าจะบังคับอย่างไร โทษเป็นอย่างไร เพราะขาดการประชาสัมพันธ์จากภาครัฐ คนเล่นอินเทอร์เน็ตซึกก็คนที่จจะรู้ว่ากฎหมายพวกนี้เป็นอย่างไร จะรู้ว่ามีอยู่ด้วยหรือเปล่า ก็ไม่รู้ อย่างนี้ถึงจะมีก็เหมือนไม่มีกฎหมายก็ไม่ต่างกับเศษกระดาษ”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ patcharin ที่กล่าวไว้ว่า “เหมือนกันหมดไม่ว่าจะเป็นสังคมใหญ่อย่างอินเทอร์เน็ตหรือสังคมเล็กๆ อย่างเว็บบล็อก ที่ถึงจะมีกฎหมายเข้ามาบังคับใช้ แต่ก็ยังขาดความชัดเจนและขาดการใส่ใจจากทางภาครัฐ คือมีกฎหมายไว้เป็นหัวโจน แต่ประชาชนไม่ค่อยจะรับรู้ว่ากฎหมายที่มีอยู่นะ มันบังคับอย่างไร โทษเป็นอย่างไร”

www.bloggang.com

กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กับอินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องไกลตัวของผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตเนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์ทำให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้น้อย รู้เพียงแค่ว่ามีกฎหมายบังคับใช้อยู่ แต่ไม่รู้ว่ากฎหมายเป็นอย่างไร ความผิดเป็นอย่างไร จึงจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตได้รับรู้ เพื่อที่จะได้บังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดั่งคำกล่าวของ Zumo ที่กล่าวไว้ว่า “ในตอนนี้คนส่วนใหญ่เลยนะที่ใช้งานอินเทอร์เน็ต จะไม่ค่อยรู้ว่าเป็นอย่างไร การควบคุมของกฎหมาย หรือแม้แต่บทลงโทษ ก็ไม่ค่อยจะรู้ ทางที่ดีนะในเมื่อมีกฎหมายไว้บังคับใช้แล้ว ก็น่าจะให้ความสำคัญกับเรื่องของการรับรู้ของประชาชนด้วย”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ fullmoon_indy ที่กล่าวว่า “ตรงนี้ทางรัฐน่าจะเข้ามาทำการประชาสัมพันธ์ให้ทราบด้วยนะ และต้องทำในทุกตัวของกฎหมายให้ทราบโดยทั่วกัน เพราะในโลกอินเทอร์เน็ต มันไร้ขอบเขต ไร้ตัวตน การจะใช้กฎหมายในการควบคุมความเป็นระเบียบเรียบร้อย จำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ที่ดีจากทางภาครัฐ”

ทัศนะด้านจริยธรรม

ความจริง (Truth)

www.storythai.com

ความจริงเป็นเรื่องที่พิสูจน์ยากในโลกอินเทอร์เน็ต ความจริงในเว็บบล็อกก็เป็นเรื่องที่พิสูจน์ได้ยาก ขึ้นอยู่กับความน่าเชื่อถือของบล็อกเกอร์และความน่าเชื่อถือของบทความหรือเรื่องราวที่ปรากฏ ความจริงจึงขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของบล็อกเกอร์และวิจารณญาณของผู้รับสาร ซึ่งไม่สามารถแยกแยะ หรือตัดสินได้ว่าระดับของความจริงในเว็บบล็อกเป็นอย่างไร อาจจะจริงทั้งหมด จริงบางส่วน หรืออาจจะไม่มีความจริงอยู่เลยก็ได้

ดั่งคำกล่าวของ wi_nds_suki ที่กล่าวว่า “50/50 จริงครึ่งหนึ่ง ไม่จริงอีกครึ่ง เว้นแต่ว่าเจ้าของบล็อกเป็นคนน่าเชื่อถือจึงให้ความเชื่อถือเพิ่มขึ้นแต่ไม่เชื่อถึงกับร้อยเปอร์เซ็นต์”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ mimi_pp_br ที่กล่าวว่า “คำโกหกซ่อนอยู่ในความจริง ที่ต้องพูดนี้ นะ เพราะถึงเรื่องที่เราเขียนมันจะเป็นเรื่องจริง จริงๆก็เถอะ แต่ธรรมชาติของมนุษย์มักเข้าข้างตัวเอง เราเวลาทำเรื่องไม่ดีเราก็ต้องเขียนโกหกเล็กๆเข้าข้างตัวเองบ้างบางครั้งอยู่แล้วคือเราเองก็ไม่ได้ ตั้งใจแต่มัน ไม่รู้ตัวนะ แล้วก็มีอีกอย่างหนึ่งคือเขียนแบบโกหกไปเลยไม่มีเรื่องจริงเลยก็มี”

www.exteen.com

ความจริงขึ้นอยู่กับบล็อกเกอร์ว่าจะนำเสนอความจริงหรือไม่นำเสนอความจริง เป็นเรื่องที่ พิสูจน์ยากว่าเรื่องราวที่นำเสนอเป็นความจริงหรือไม่เป็นความจริง เรื่องราวที่ปรากฏอาจเป็น ความจริงทั้งหมด ความจริงบางส่วนหรืออาจจะไม่มีความจริงอยู่เลยก็ได้ การจะตัดสินว่าเว็บบล็อกมี ความจริงมากแค่ไหน อยู่ที่วิจารณญาณของผู้รับสารและจิตสำนึกของบล็อกเกอร์และความ น่าเชื่อถือของข้อมูลที่ปรากฏในเว็บบล็อก

สอดคล้องกับคำกล่าวของ itachi_tsuki ที่กล่าวว่า “ขึ้นอยู่กับผู้ใช้ บางคนแต่งเรื่องโกหก โปสต์ลงในเว็บบล็อกก็มีหรือบางคนแต่งพิภพชั้นที่เป็นเรื่องราวของนักร้องที่ชอบนั่นก็นับว่าเป็น เรื่องไม่จริงก็มี แต่บางคนโปสต์ลงแต่ความจริงไม่เคยแต่งเรื่องลง เน้นที่เรื่องในแต่ละวันก็มี”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ om_jay ที่กล่าวว่า “ความจริงในเว็บบล็อก เราคิดว่า สังคมในเว็บ บล็อก ไม่ค่อยมีคนโกหกกัน มีแต่เพียง เปิดเผยตัวเองในอีกมุมหนึ่งออกมาเท่านั้น” และสอดคล้อง กับคำกล่าวของ snowy29 ที่กล่าวว่า “ขึ้นอยู่กับคนเขียนแต่ละคนว่าจะใส่ความจริงลงไปมากแค่ไหน บางคนอาจจะไม่มีเลย เพียงเพราะอยากให้เรื่องที่ตัวเองเขียนดูสนุก น่าเข้ามาอ่านเท่านั้นเอง”

www.bloggang.com

การนำเสนอความจริงในโลกอินเทอร์เน็ต เป็นเรื่องที่พิจารณายาก ขึ้นอยู่กับบล็อกเกอร์ เพราะเว็บบล็อกมีอิสระในการนำเสนอสูง บล็อกเกอร์สามารถนำเสนอได้ตามความต้องการ เรื่องราวที่นำเสนอจึงมีทั้งความจริงและไม่จริง อยู่ที่วิจารณญาณของผู้รับที่จะตัดสินว่าเรื่องทำ นำเสนอออกมาเป็นความจริงหรือไม่เป็นความจริง โดยขึ้นอยู่กับความน่าเชื่อถือของบล็อกเกอร์ และเรื่องราวที่นำเสนอ

สอดคล้องกับคำกล่าวของ easy_mrpaul ที่กล่าวไว้ว่า “จากการที่เว็บบล็อกให้อิสระในการ นำเสนออย่างมาก ดังนั้นเจ้าของจึงสามารถเสกสรรปั้นแต่งสิ่งที่จะนำเสนอได้ตามใจชอบ ดังนั้นถ้า

จะถามถึงเรื่องความจริงในเว็บบล็อกแล้ว คงต้องขึ้นอยู่กับว่าเราทราบพื้นเพเจ้าของเว็บบล็อกมากแค่ไหน ถ้าเป็นเรื่องทั่วไป เราสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้จากแหล่งอื่นๆ แต่ถ้าเป็นเรื่องที่มีความเป็นส่วนตัวมากขึ้น ถ้าไม่ได้รู้จักเจ้าของเว็บบล็อกดีพอ ความน่าเชื่อถือคงจะลดลงไม่มากนักน่ะ”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ Mrs_tachibana ที่กล่าวว่า “ความจริงแทบจะหาไม่ได้ ต้องกลั่นกรองความคิดและพิจารณาดีๆ เพราะบางสิ่งที่เจ้าของเขียนออกมาอาจไม่ใช่เรื่องจริงก็ได้ เพียงแต่เขาเขียนในสิ่งที่ “อยากให้เรารู้” เท่านั้นเอง”

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

www.storythai.com

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลมีปรากฏให้เห็นในโลกอินเทอร์เน็ต ด้วยความง่ายในการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะนี้และง่ายในการใช้งาน ทำให้เรื่องของการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเป็นเรื่องที่ง่ายมาก การนำรูปภาพหรือเรื่องราวใดๆ โดยที่เจ้าของไม่รับรู้ ไม่ได้อนุญาตถือเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ซึ่งการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลนี้ อาจเป็นการที่บล็อกเกอร์ไปละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น หรืออาจเป็นการโดนละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่นต่อตัวบล็อกเกอร์เอง เนื่องจากการที่เป็นพื้นที่สาธารณะ จึงเลี่ยงไม่ได้ที่จะโดนละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

ดังคำกล่าวของ wi_nds_suki ที่กล่าวว่า “การกระทำและนิสัยของแต่ละคนย่อมไม่เหมือนกันแน่นอน ทุกคนก็แทบละเมิดสิทธิส่วนบุคคลกันอยู่แล้วเพียงแต่ว่าละเมิดมากน้อยแค่ไหนเท่านั้นเอง”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ mimi_pp_br ที่กล่าวว่า “เว็บบล็อกมันเหมือนเป็นพื้นที่ที่ถึงเสรีอะ ถ้าคุณทำเว็บบล็อกคุณก็ต้องรู้อยู่แล้วว่ามันจะไม่ส่วนตัวทั้ง100%หรอก มันแสดงว่าคุณยอมให้คนอื่นเข้ามาในพื้นที่ของคุณ ดังนั้นเรื่องละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเนี่ยมันเกิดขึ้นตลอดเวลาแหละ แต่เราจะรู้หรือรู้สึกิริเปล่าเท่านั้นเอง”

www.exteen.com

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ในโลกอินเทอร์เน็ตนี้มีความเป็นอิสระสูง และไร้ตัวตน จึงทำให้การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเป็นเรื่องที่กระทำได้ง่ายมาก การเป็นสื่อสาธารณะที่ทุกคนเข้าถึงได้เหมือนกัน การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของคนอื่นหรือแม้แต่การถูกคนอื่นละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเป็นเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้ จึงควรมีความรอบคอบก่อนที่จะตัดสินใจทำอะไรบนสื่อที่เป็นสาธารณะเพื่อที่จะได้ไม่เป็นการละเมิดสิทธิของผู้อื่น และป้องกันการถูกละเมิดสิทธิจากบุคคลอื่น

ดังเช่นคำกล่าวของ panithan_b ที่กล่าวว่า “ความเป็นอิสระ (Freedom) และความไร้ตัวตน (Anonymity) ก่อให้เกิดปัญหาแบบนี้ได้ง่ายมากครับ เนื่องจากบล็อกเกอร์ (บางคน) จะใจชื้นว่า ไม่มีใครรู้ตัวจริงของเรา ทำให้แสดงความคิดเห็นออกมาเกินความจริงได้ครับ”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ alisa_yuyuh ที่กล่าวไว้ว่า “เป็นสิ่งที่ทุกคนควรรู้ไว้ เพื่อจะได้ไม่ทำผิดกฎหมาย และล่วงล้ำสิทธิของผู้อื่น และเราจะได้ไม่ถูกล่วงล้ำอีกด้วย”

www.bloggang.com

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในโลกอินเทอร์เน็ตนี้เป็นเรื่องที่กระทำได้ง่ายมากไม่ต่างจากการกระทำผิดในเรื่องอื่นๆ เนื่องจากเป็นโลกที่ไร้ขอบเขต มีความเป็นอิสระสูง เว็บบล็อกก็ปรากฏการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของคนอื่นหรือแม้แต่การถูกคนอื่นละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งนี้ผู้ใช้งานเว็บบล็อกที่มีเป็นจำนวนมาก ระดับจริยธรรมของจิตใจก็แตกต่างกันไป มีความมักง่ายเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาจากการใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่ไม่ถูกต้อง

สอดคล้องกับคำกล่าวของ Mrs_tachibana ที่กล่าวว่า “ยังคงเป็นประเด็นที่พบเห็นได้โดยทั่วไปไม่ต่างอะไรกับการคัดลอกหนังสือหรือบทความของคนอื่นมา เทคโนโลยียิ่งก้าวไกล EQ คนก็ยิ่งต่ำ สังเกตจากเด็กสมัยนี้ก็ได้ อะไรที่ไม่ควรทำ มันก็ทำกันอย่างปรกติเหมือนกับว่ามันไม่ได้เป็นความผิดแต่อย่างใดทั้งๆที่ในความคิดเราผิดอย่างเห็นๆ เช่น ลอกนิยายดังของทมยันตีมาเป็นนิยายตัวเองแล้วบอกว่าไม่ได้ลอก แค่เป็น “แรงบันดาลใจ” บทความวิจารณ์หนังในอินเทอร์เน็ตถูกคัดลอกไปลงหนังสือขายโดยไม่บอกกล่าว นี่แหละที่ทำให้สังคมเสื่อมโทรมเพราะความมักง่ายและเอาแต่ได้ที่เกิดในปัจจุบัน”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ easy_mrpaul ที่กล่าวไว้ว่า “สิ่งที่ได้เห็นกันบ่อยๆถึงเรื่องการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ละเมิดลิขสิทธิ์ เพราะบล็อกมีโครงข่ายกว้างไกล การที่จะตรวจสอบจึงเป็นไปได้ยาก คนที่เข้ามาทำเว็บบล็อกก็มีมากมาย ระดับจริยธรรมจิตใจก็แตกต่างกันไป เปิดโอกาสให้มีการขโมยผลงานและละเมิดสิทธิส่วนบุคคลกันได้โดยง่าย และยากที่จะเอาผิด เพราะแม้ตรวจสอบเจอ ก็สามารถที่จะลบทิ้ง ทำลายข้อมูลในส่วนนั้นได้”

ปัญหาแอบแฝงเข้ามาทำธุรกิจ (Business Pressure)

www.storythai.com

ในโลกอินเทอร์เน็ตนี้มีการแอบแฝงเข้ามาทำธุรกิจ ด้วยการเป็นสื่อที่เข้าถึงง่าย และเป็นสื่อสาธารณะ เป็นการสื่อสารถึงคนหมู่มากในคราวเดียว โดยไม่มีต้นทุนด้านการโฆษณา ทำให้มีการเข้ามาหาผลประโยชน์จากพื้นที่สาธารณะนี้ ในเว็บบล็อกก็มีการเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือหาประโยชน์ทางธุรกิจอยู่บ้าง แต่ยังคงอยู่ในจำนวนที่น้อย โดยใช้เพื่อหาผลประโยชน์ทางธุรกิจโดยตรงและแอบแฝงมาหาผลประโยชน์ หาประโยชน์ทางธุรกิจโดยตรง เช่น ใช้เว็บบล็อกในการขาย เพลง ภาพยนตร์ เป็นต้น ส่วนที่หาผลประโยชน์แอบแฝง เช่น สินค้าทำด้วยมือ เหมือนกับเป็นการแสดงความสามารถออกมาอย่างหนึ่งของบล็อกเกอร์ แต่ไม่ได้แสดงความสามารถเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการขายสินค้าแอบแฝง

ดังคำกล่าวของ puiza_ya ที่กล่าวว่า “เคยเจอเหมือนกันนะ พวกที่ทำเว็บบล็อกไว้ขายของ ไม่ว่าจะเป็นเพลง หนังสือ หรือพวกสินค้าที่เป็น แชนด์เมค เราว่าไม่ดีเลย มันไม่ใช่ที่ที่เอาไว้ขายของซะหน่อย เอามาหาประโยชน์ใส่ตัวเฉยเลย ของที่ขายก็ผิคนะนะ”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ pupoo ที่กล่าวว่า “เราเคยเห็นพวกที่ทำเว็บบล็อกแล้วเหมือนจะแอบแฝงมาทำธุรกิจ คือประมาณว่าเอาของตัวเองทำเองมาโชว์ ดูเฝินๆ ก็ไม่มีอะไร เหมือนกับเป็นการแสดงความสามารถออกมาอย่างหนึ่ง แต่ถ้ามองดีดี ก็มีการบอกว่า ถ้าสนใจจะซื้อก็ได้นะ ให้ติดต่อมาได้ อะไรทำนองนี้ แต่ไม่ใช่ทุกคนนะที่จะขาย ที่ตั้งใจจะโชว์จริงๆ ก็มี”

www.exteen.com

โลกอินเทอร์เน็ตนี้เป็นเหมือนตลาดที่ไม่มีต้นทุน และง่ายในการใช้งาน เป็นพื้นที่สาธารณะ จึงมีการเข้ามาใช้ในการหาผลประโยชน์ทางธุรกิจ ทั้งทางตรงและแอบแฝงเข้ามาหาผลประโยชน์

เว็บล็อกก็มีการนำไปใช้เพื่อการหาประโยชน์ทางธุรกิจ โดยใช้เป็นสื่อกลางในการขายของต่างๆ หรือการลงโฆษณาสินค้าต่างๆ อีกทั้ง มีการขายเพลง ภาพยนตร์ สินค้าทำมือ ของสะสม แต่ยังไม่ปรากฏในจำนวนที่น้อย

ดั่งคำกล่าวของ dawannloo ที่กล่าวว่า “อันนี้น่าเบื่อมาก ที่มักจะเจอผู้ที่ทำเว็บล็อกเพื่อการโฆษณาสินค้าของตน เราไม่ได้ต้องการอ่านโฆษณาสักหน่อย คนกลุ่มนี้นั้นไม่เรียกว่าบล็อกเกอร์หรอกค่ะ”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ machishow117 ที่กล่าวว่า “เออ ถ้าทางผู้ให้บริการต้องการให้ผู้ขอใช้กดโฆษณา คนละ1ครั้งต่อวันก็ไม่น่าจะเป็นอะไรแต่ถ้าผู้ขอใช้บริการก็คงต้องเสี่ยงว่าจะมีคนเข้ามาดูรีปาวผมก็เคยหลงเข้าไปทีนึงเป็นบล็อกขายเพลงแต่ก็อยู่ที่ว่าเชื่อใจได้รีปาวส่งเงินไปแล้วไม่ได้ของก็รูนวายอีก” เช่นเดียวกับคำกล่าวของ gospeller ที่กล่าวว่า “เป็นพื้นที่สำหรับขายสินค้าทำมือ Handmade เสียมากกว่า เพราะง่ายและสะดวกในการทำมากกว่าทำเว็บไซต์”

www.bloggang.com

มีการใช้เว็บล็อกในการหาผลประโยชน์ทางธุรกิจ เนื่องจากความง่ายในการใช้งานและสะดวกในการเสนอขายสินค้า ผู้ขายกับผู้ซื้อสามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรง และเป็นสื่อสาธารณะที่มีคนใช้งานเป็นจำนวนมาก จึงทำให้มีการนำเว็บล็อกมาใช้ในการหาประโยชน์ทางธุรกิจ ทำให้สินค้าเป็นที่รู้จัก โดยเป็นสิทธิที่พึงกระทำได้ของบล็อกเกอร์ และไม่ควรขายของที่ผิดกฎหมายและขัดต่อหลักศีลธรรม อันพึงจะทำได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ห้ามไม่ให้เกิดขึ้นได้ยาก

ดั่งคำกล่าวของ Mrs_tachibana ที่กล่าวไว้ว่า “จากข้อที่เคยบอกไว้เกี่ยวกับการขายของลงบล็อกก็แสดงให้เห็นแล้วว่าธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้องแน่นอน เพราะหนึ่งง่ายต่อการอัพเดทสินค้า สองติดต่อกันสะดวกแค่โพสต์ตาม และสามไม่ต้องแต่งอะไรมากมายก็ขายของได้แล้ว อย่างของบล็อกดิฉันก็ใช้แบนเนอร์ในการประกาศขายบัตรเข้างานมีตติ้งเช่นเดียวกันซึ่งคนเข้ามาชมเว็บล็อกมากกว่าเว็บไซต์เสียอีก เพราะเขาได้รู้จักตัวเราเพิ่มขึ้นด้วยสำหรับคนที่อยากรู้จักเรา”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ pidta_10 ที่กล่าวว่า “ปัจจุบันนี้เป็นที่นิยมในวงธุรกิจ ที่นำมาใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารเพื่อการขายสินค้ามีมากขึ้น จะว่าแอบแฝงมัยมันก็อาจเป็นไปได้ อาจจะเป็นการโจมตีสินค้าคู่แข่งก็ได้ ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาความเป็นเสรีใครก็ทำได้”

เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การนำเสนอเรื่องราว และความเห็นเกี่ยวกับการควบคุม

www.storythai.com

ในโลกอินเทอร์เน็ตนี้มีอิสระในการนำเสนอสูงมาก มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นสูง การนำเสนอเรื่องราวต่างๆ ก็ทำได้ตามความต้องการ ตามความสนใจของบล็อกเกอร์ โดยไม่มีใครสามารถมาบังคับได้ การควบคุมดูแลในการแสดงความคิดเห็นและนำเสนอเรื่องราวจึงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก บล็อกเกอร์จึงควรใช้เว็บบล็อกในทางที่ถูกต้อง ใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และนำเสนอเรื่องราวด้วยความเหมาะสมและมีขอบเขต ไม่ใช่เป็นเครื่องมือในการสร้างความเสียหายให้กับส่วนรวม

ดั่งคำกล่าวของ lady_cho ที่กล่าวว่า “มีการเสรีภาพในการสื่อสาร หรือการเขียนมาก เพื่อเปิดเสรีภาพให้มีการแสดงความคิดเห็นมากขึ้น การควบคุมดูแลก็ไม่ต้องเข้มงวดมากจนเกินไป”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ air_club2you ที่ว่า “ทุกคนมีสิทธิ์เสนอความคิดเห็นของตนเองได้ และเรื่องราวที่นำมานั้นก็สามารถนำมาจากที่อื่นได้เช่นกัน แต่การควบคุมดูแล ยังไม่ทั่วถึงพอ และควบคุมดูแลได้ยาก มันเป็นเรื่องของความคิดส่วนบุคคล จึงยากที่จะบังคับกันได้”

www.exteen.com

ในโลกอินเทอร์เน็ตนี้มีอิสระในการนำเสนอและมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นสูง การนำเสนอเรื่องราวต่างๆ ก็ทำได้ตามความต้องการ ตามความสนใจของบล็อกเกอร์ โดยไม่มีใครสามารถมาบังคับได้ การควบคุมดูแลในการแสดงความคิดเห็นและนำเสนอเรื่องราวจึงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก บล็อกเกอร์จึงควรใช้เว็บบล็อกในทางที่ถูกต้อง ใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และนำเสนอเรื่องราวด้วยความเหมาะสมและมีขอบเขต ประกอบกับจิตสำนึกที่ดี ไม่ใช่เป็นเครื่องมือในการสร้างความเสียหายให้กับส่วนรวม

สอดคล้องกับคำกล่าวของ itachi_tsuki ที่กล่าวไว้ว่า “มีอย่างเต็มที่ ทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นใดหรือเรื่องราวประเภทก็ได้ตามแต่ต้องการเพราะยังไงเสียก็ไม่รู้ว่าผู้ที่โพสต์ข้อความ เป็นใคร ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่ควบคุมได้ยาก ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของแต่ละคนมากกว่าว่าจะตระหนักได้หรือไม่ว่าสิ่งใดควรโพสต์สิ่งใดไม่ควรโพสต์ลงในเว็บบล็อก”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ gospeller ที่ว่า “เปิดเสรีมากพอควร และการนำเสนอเรื่องราวก็หลากหลายแนว ส่วนการตรวจสอบอาจทำได้ยากเพราะจำนวนที่นับวันมีแต่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ” และคำกล่าวของ jedi_neko ที่กล่าวว่า “เว็บบล็อกมีความอิสระสูงในเรื่องความคิดเห็นและเสนอเรื่องราว หากเจอผู้เขียนคนไหนเขียนไปในทางที่ไม่ดี คนอ่านก็สามารถแจ้งกับโฮสหรือคนที่เกี่ยวข้องในดำเนินตามกฎหมายได้ทันที”

www.bloggang.com

ในโลกอินเทอร์เน็ตนี้มีอิสระในการนำเสนอสูงมาก มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นสูง การนำเสนอเรื่องราวต่างๆ ก็ทำได้ตามความต้องการ ตามความสนใจของบล็อกเกอร์ โดยไม่มีใครสามารถมาบังคับได้ อีกทั้งการที่มีอิสระสูงมาก จึงนำไปสู่ปัญหาต่างๆ ได้ การควบคุมดูแลในการแสดงความคิดเห็นและนำเสนอเรื่องราว จึงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก บล็อกเกอร์จึงควรใช้เว็บบล็อกในทางที่ถูกต้อง ใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และนำเสนอเรื่องราวด้วยความเหมาะสมและมีขอบเขต ไม่ใช่เป็นเครื่องมือในการสร้างความเสียหายให้กับส่วนรวม

ดังคำกล่าวของ paul_lin_md ที่กล่าวว่า “ในฐานะประชาชน ทุกคนก็มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นอยู่แล้ว เพียงแต่ถ้าพูด ๆ อยู่ที ๆ หนึ่ง ก็ยากที่คนที่ห่างไกลจะได้ยินได้ ตอนที่เริ่มมี online community เช่น webboard การเสนอความคิดเห็นจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ที่บ้านจุดเดียว ก็ทำให้คนอื่น ๆ อีกหลายคนได้รับทราบด้วย เป็นการง่ายที่จะเผยแพร่ความคิดตัวเอง ที่นี้ เว็บบล็อกระบบที่ไม่ต่างกับ webboard นัก แต่จะไม่เหมือน webboard เสียทีเดียว โอกาสที่คนจะเปิดมาจะน้อยมาก ดังนั้น การเขียนแล้วมีคนมาอ่าน ขึ้นกับการเลือกด้วยว่า จะเขียนที่ไหน ที่ webboard หรือเว็บบล็อกและเว็บบล็อกของใคร แต่การควบคุมดูแลของเว็บบล็อกจะยากกว่า เพราะโดยระบบแล้วคนอ่านมีสิทธิ์ comment แต่ไม่มีสิทธิ์แจ้งลบ เพราะถือว่าเว็บบล็อกเป็นเหมือนเว็บไซต์ส่วนตัว จะมาลบง่าย ๆ ไม่ได้ อย่างไรก็ตาม คิดว่าการควบคุมนั้น... ในที่สุดก็อาจจะเป็นไปโดยกระบวนการทางสังคม คือ ถ้าเขียนเรื่องไม่ดี คนก็ไม่เข้ามา ถ้าเขียนเรื่องจบบ้าง คนก็แจ้งตำรวจเอง”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ namtran ที่กล่าวว่า “โดยทั่วไปแล้ว คนไทยชอบอ้างเรื่องเสรีภาพในการทำสิ่งต่างๆ อยู่แล้ว โดยไม่คำนึงถึงมารยาท หรือการละเมิดคนอื่น หรือกฎต่างๆ ของสังคม นี้ก็รวมถึงในเว็บบล็อกเช่นกัน คือคนชอบอ้างเพื่อที่จะทำอะไรตามใจตัวเองได้ คิดว่าบางทีก็มากเกินไป คนไทยต้องเรียนคำว่าสิทธิและเสรีภาพใหม่”

จากการศึกษาวิจัย ทศนคติของบล็อกเกอร์เกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรม ทำให้ทราบว่า เรื่องของกฎหมายในโลกอินเทอร์เน็ตนั้น แม้จะมีกฎหมายต่างๆ ออกมาบังคับใช้มากมาย แต่ในทางปฏิบัติแล้ว ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต ไม่ค่อยมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย จึงทำให้เห็นเป็นเรื่องไกลตัว และทำให้ขาดความเกรงกลัวต่อกฎหมาย อีกทั้งกฎหมายตามการพัฒนาของเทคโนโลยีไม่ทัน ทำให้เกิดช่องว่างในการกระทำผิดได้ แต่เรื่องสำคัญเร่งด่วนมากกว่าการออกกฎหมายให้สามารถบังคับใช้ให้ได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ควรมีการทำการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตทราบและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย เพราะไม่ว่ากฎหมายจะดีเพียงใด แต่ถ้าผู้ใช้งานไม่รู้กฎหมายก็จะไม่ต่างกับเศษกระดาษ และก็จะปรากฏการกระทำผิดกฎหมายอยู่เรื่อยไป นอกจากนี้ในเรื่องของจริยธรรม ที่ในโลกอินเทอร์เน็ตมีความเป็นอิสระสูงมาก ทำให้เรื่องของการควบคุมให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เพราะผู้ใช้งานแต่ละคนมีระดับทางจริยธรรมต่างกัน จึงขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต ซึ่งการจะทำให้เกิดความสงบเรียบร้อย ปราศจากปัญหาต่างๆ ในอินเทอร์เน็ต กฎหมายและจริยธรรมมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาควบคู่กันไป

มุมมองของสมาชิกตอบทบทวนหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี ใน 3 เว็บไซต์เป็นดังนี้

โดยแบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ได้แก่

สื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้

การกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ (รูป เสียง สัมผัส)

การสร้างความจริงเสมือน

สื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้

www.storythai.com

เว็บบล็อกเป็นสื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้ ผู้รับสารสามารถเข้าใจสิ่งที่บล็อกเกอร์สื่อสาร และสามารถตอบกลับ สื่อสารโต้ตอบกับบล็อกเกอร์ได้ เว็บบล็อกเป็นเหมือนตัวเชื่อมระหว่างบล็อกเกอร์กับผู้รับ ให้ผู้รับกับบล็อกเกอร์สื่อสารถึงกันได้ ผู้รับสารสามารถติดต่อกับบล็อกเกอร์ได้โดยตรง สื่อสารตอบโต้กันได้ ทำให้ผู้ที่มีความสนใจในเรื่องราวเดียวกัน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เกิดการรวมตัวกันของกลุ่มคนที่สนใจเรื่องเดียวกัน เพื่อสร้างความเหนียวแน่นของกลุ่ม

ที่สนใจเรื่องเดียวกัน และในกลุ่มเพื่อนหรือคนที่รู้จักกัน ก็สามารถใช้เว็บบล็อกเป็นพื้นที่ในการพูดคุย นัดหมายต่างๆ ผ่านเว็บบล็อกได้

ดั่งคำกล่าวของ yume_kame ที่กล่าวว่า “เว็บบล็อกเป็นแหล่งที่ทำให้คนที่ชอบเหมือนกันมา รู้จักกันได้ มาติดต่อกัน แลกเปลี่ยนความรู้กัน เกิดเป็นกลุ่มเล็กๆ ของคนที่ชอบเหมือนกัน”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ po_ka_tai ที่กล่าวว่า “เราติดต่อกับเจ้าของเว็บได้ เราข้องใจอะไรก็ตอบ เห็นด้วยก็ตอบ ไม่เห็นด้วยก็ตอบ มันทำให้เราสามารถตอบโต้ได้ แต่มันก็ไม่ได้ในทันทีหรอกนะ ถ้าเป็นเว็บบล็อกที่ไม่เคยเข้าไปดูมาก่อนเลย อาจจะตอบโต้ได้ช้า แต่ถ้าเป็นเว็บบล็อกประจำ เราจะรู้ว่าเจ้าของเว็บจะอยู่ตอบเราตอนไหน อาจจะวัน 2 วัน หรืออาจจะตอบเลยก็ได้ จะว่าไปมันก็ได้ตอบกับเราได้ทันทีพอใช้ได้เลยนะ”

www.exteen.com

เว็บบล็อกเป็นสื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้ เว็บบล็อกเป็นสื่อกลางที่ทำให้ผู้รับสารสามารถสื่อสารกับบล็อกเกอร์และผู้รับสารด้วยกันได้ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล และติดต่อสื่อสารกันผ่านพื้นที่ในเว็บบล็อก ผู้ที่สนใจในเรื่องเดียวกัน จะเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน ทำให้เกิดเป็นกลุ่มทางความคิด เว็บบล็อกสามารถตอบโต้กันได้รวดเร็ว ทำให้เกิดการไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผ่านทางการโต้ตอบกันของบล็อกเกอร์และผู้รับสาร และหากเว็บบล็อกมีการรวมกลุ่มกันมากขึ้น มีการโต้ตอบ ไหลเวียนข่าวสารมากขึ้น บทบาทในการเป็นสื่อที่ปฏิสังสรรค์จะยิ่งชัดเจนมาก

ดั่งคำกล่าวของ cobaltbluetint ที่กล่าวว่า “เว็บบล็อก มีการรับคอมเมนต์ และโต้ตอบเพื่อรับสารบางประการ (แล้วแต่หัวข้อบล็อก) ระหว่างบล็อกเกอร์และผู้อ่าน ทำให้ในเว็บบล็อกความคิดเห็นที่หลากหลายออกไป ในเรื่องเดียวกัน เหมือนการแชร์ความรู้ร่วมกันเลย”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ ruk.nok ที่กล่าวว่า “เว็บบล็อกที่มีสมาชิกมากเท่าไร เว็บบล็อกนั้นจะตอบคำถามข้อนี้ได้เป็นอย่างดี ยิ่งมีการโต้ตอบ พูดคุยกันมากเท่าไร บทบาทด้านปฏิสัมพันธ์จะชัดเจนเท่านั้น”

www.bloggang.com

เว็บบล็อกเป็นสื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้ การนำเสนอเรื่องราวของบล็อกเกอร์สามารถสื่อถึงผู้รับได้โดยตรง และผู้รับสามารถโต้ตอบกับบล็อกเกอร์ได้ ทำให้ผู้ที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันสามารถแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ให้แก่กันได้ ผู้รับสามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราวที่ปรากฏในเว็บบล็อก ทำให้เกิดการตอบโต้แลกเปลี่ยนทางความคิด ระหว่างผู้รับกับบล็อกเกอร์ และผู้รับกับผู้รับด้วยกันเองในกลุ่มที่สนใจเรื่องเดียวกัน แต่สำหรับผู้ที่ไม่สนใจคนละเรื่องจะเห็นเป็นเรื่องไร้สาระมากกว่าน่าสนใจ จึงทำให้ไม่เข้าไปมีส่วนร่วมด้วย

สอดคล้องกับคำกล่าวของ ninoy_111 ที่กล่าวว่า “เว็บบล็อกที่มีคนเข้าไปอ่านเยอะๆ ก็จะมีการโต้ตอบกันได้ดี เกิดการแชร์ประสบการณ์และความรู้กันด้วย แลกเปลี่ยนกันไปแลกเปลี่ยนกันมา เกียงกันบ้างก็มีนะ บางทีเข้าไปอ่านเจอยังจำเลย ว่าเว็บบล็อกเป็นได้มากขนาดนี้แล้วหรอ”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ paul_lim_md ที่กล่าวว่า “คิดว่าเว็บบล็อกทำได้ดีเลยนะ อย่างเช่นมีเว็บบล็อกแนะนำประเทศศรีลังกา ก็มีคนเข้าไปดูเยอะมาก คอมเมนต์ไว้อย่างเยอะ และก็มีส่วนที่ E-mail คุยกันหลังจากมาอ่าน blog”

การกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ (รูป เสียง สัมผัส)

www.storythai.com

เว็บบล็อกสามารถช่วยกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะได้ดี มีการใช้รูปภาพ ทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว มีดนตรีประกอบ ทำให้เว็บบล็อกน่าสนใจ น่าติดตาม และเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่นำเสนอออกมา กระตุ้นการรับรู้ของผู้รับ เว็บบล็อกที่มีความสวยงาม จะกระตุ้นการรับรู้ได้ดีกว่าเว็บบล็อกธรรมดา แต่ก็ยังมีบางเว็บบล็อกที่ไม่กระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ และถึงจะมีการใช้เทคนิคต่างๆ ให้น่าสนใจ ถ้าเนื้อหา เรื่องราวที่น่าสนใจไม่น่าสนใจก็ไม่มีผลต่อการกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะได้ เว็บบล็อกที่กระตุ้นให้เกิดการรับรู้จึงเป็นเว็บบล็อกที่สวยงามและมีเนื้อหาที่น่าสนใจ

ดังคำกล่าวของ zombie138 ที่กล่าวว่า “ในบล็อกเขาสามารถเอาใส่ลูกเล่นต่างๆ ได้ ทั้งรูปเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง เสียง มันทำให้น่าสนใจขึ้นเยอะเลย มันก็เหมือนกับช่วยกระตุ้นให้เราอ่าน ให้เราติดตามอะ แบบว่าถ้าไม่สวยไม่ดูหรอกจริงๆ นะคะ”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ po_ka_tai ที่ว่า “เราว่าไม่เห็นเกี่ยวเลย เราว่าเนื้อหาต่างหากล่ะที่ทำให้เราอยากติดตาม เนื้อหาดี รูปแบบไม่ดีก็ไม่เห็นเป็นไรเลยล่ะ เราว่าไอ้ที่รูปสวยๆ นะ มันก็แค่นามอง แต่ไม่เห็นกระตุ้นอะไรได้เลยอะคะ แต่ถ้าสวยด้วย เนื้อหาดีด้วยล่ะ แจ่มเลยล่ะ”

www.exteen.com

เว็บบล็อกกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ มีการใช้ ภาพและเสียง รวมไปถึงลูกเล่นต่างๆ ที่น่าสนใจ ส่งผลให้เกิดการกระตุ้นการรับรู้ของผู้รับสาร ผู้รับสารสามารถเลือกเว็บบล็อกได้ตามความสนใจ ซึ่งเว็บบล็อกที่น่าสนใจจะเป็นเว็บบล็อกที่กระตุ้นให้เกิดการรับรู้ มีความสวยงาม มีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ น่าติดตาม ทำให้ผู้รับสารเกิดความสนใจที่จะติดตามเว็บบล็อก เว็บบล็อกที่น่าสนใจอาจไม่จำเป็นที่เป็นเว็บบล็อกที่สวยงาม เรื่องราวที่น่าสนใจที่เป็นเรื่องราวที่ดี และเป็นประโยชน์ ก็กระตุ้นการรับรู้ได้ ซึ่งเว็บบล็อกที่ดี จึงเป็นเว็บบล็อกที่มีการนำเสนอที่ดี มีความสวยงามและเนื้อหาที่น่าสนใจ

ดังเช่นคำกล่าวของ kavin00 ที่กล่าวว่า “ข่าวสารต่างๆ ในเนื้อหาของเว็บบล็อกย่อมสร้างความสนใจแก่ผู้อ่านขึ้นอยู่กับการนำเสนอโดยการสร้างสรรค์ของผู้เขียนนั้นๆ ที่จะช่วยสร้างความน่าสนใจให้เว็บบล็อกของคนได้ดีเพียงใด ซึ่งเท่าที่เห็น ก็อยู่ในระดับที่เรียกได้ว่า น่าสนใจทีเดียว”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ free_style563 ที่กล่าวว่า “แล้วแต่เรื่องที่เราอ่านว่ามีความน่าสนใจมากน้อยเพียงใด เรื่องน่าสนใจกว่าการนำเสนอ เรื่องเป็นตัวนำ การนำเสนอเป็นตัวรอง ลูกเล่นต่างๆ ที่ใช้ในเว็บบล็อกเพื่อทำให้เกิดความน่าสนใจ ก็ช่วยให้น่าติดตามขึ้นนิดหน่อย แต่ก็ไม่ได้กระตุ้นให้เกิดการรับรู้ได้มากเท่าเรื่องราวที่ดีดี”

www.bloggang.com

เว็บบล็อกกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ เว็บบล็อกที่มีการนำเสนอที่น่าสนใจ จะช่วยให้ผู้รับ เกิดความสนใจ และเกิดการติดตามเว็บบล็อกนั้นๆ ซึ่งเว็บบล็อกมีการนำเสนอหลายรูป มีการใช้รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว เสียง ช่วยกระตุ้นการรับรู้ของผู้รับสารได้ดี ทำให้เว็บบล็อกมีความน่าสนใจ น่าติดตาม เว็บบล็อกที่มีรูปแบบการนำเสนอดีจะช่วยกระตุ้นการรับรู้ได้ดีกว่า เว็บบล็อกที่มีแต่ตัวหนังสือเพียงอย่างเดียว ผู้รับสารจะให้ความสนใจกับเว็บบล็อกที่สวยงามมากกว่าเนื้อหา

สอดคล้องกับคำกล่าวของ Mrs_tachibana ที่กล่าวว่า “เป็นตัวกระตุ้นพอสมควร ตัวอย่างของการวิจารณ์หนึ่ง ถ้าวิจารณ์ดีก็อยากไปดู ไม่ได้ก็เริ่มมีอคติ กินข้าวร้านนี้ ร้อยร้านนี้ไม่ร้อยก็เริ่มคิดว่าเออไม่อยากไปเลยนะ การได้ดูตัวอย่างหนังที่โพสต์ พร้อมบทวิจารณ์บางทีก็ช่วยให้เราตัดสินใจง่ายขึ้นนะว่าจะดูหนังเรื่องนั้นมั๊ย หรืออาหารร้านนี้ ร้อยมั๊ย นำกินมั๊ย แล้วมีรูปให้ดูนะ บางทีแค่เห็นรูปก็อยากกินแล้ว”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ merveillesxx ที่กล่าวว่า “อาจเห็นได้ชัดจากการโพสต์เพลง และวิดีโอ ผู้ที่เข้ามาชมบล็อกอาจเกิดความรู้สึกสนใจในเพลง หรือภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ขึ้นมา ส่วนในรูปของบทความก็กระตุ้นได้ในระดับหนึ่ง แต่อาจประสบความสำเร็จน้อยกว่า เนื่องจากประเทศไทยมีวัฒนธรรมการอ่านที่อ่อนแอลงทุกวัน”

การสร้างความจริงเสมือน

www.storythai.com

เว็บบล็อกสามารถสร้างความจริงเสมือนได้ เว็บบล็อกสามารถทำได้ทุกอย่างตามความต้องการของบล็อกเกอร์ จึงทำให้เกิดการสร้างความจริงเสมือนขึ้นในเว็บบล็อก เพื่อต้องการให้ผู้รับสาร รับรู้ตามที่บล็อกเกอร์ต้องการจะสื่อสาร สิ่งที่บล็อกเกอร์สื่อสารออกมาผ่านทางเว็บบล็อก ผู้รับสารไม่สามารถรู้ว่าเรื่องที่กำลังอ่านจริงหรือไม่จริง เว็บบล็อกจึงปรากฏการสร้างความจริงเสมือน เว็บบล็อกมีทั้งเรื่องจริงและไม่จริงอยู่มากมาย ผู้รับสารต้องพิจารณาเองว่าจะเชื่อหรือไม่เชื่อ เรื่องราวที่ปรากฏในเว็บบล็อก

ดังคำกล่าวของ satan632 ที่กล่าวว่า “ถ้าเราอ่านแบบไม่คิดอะเราก็มักจะเข้าใจไปว่าเรื่องทั้งหมดที่ได้อ่านมันจริงทั้งๆที่มันอาจไม่จริงก็ได้มันอาจเป็นแค่ภาพที่คนเขียนเค้าสร้างขึ้นมามีเป็นความจริงเสมือนที่เค้าสร้างขึ้นไรแบบนี้แล้วบางทีคนที่เค้าเขียนเองนานๆไปอาจจะเริ่มสับสนเองก็ได้นะว่าอันไหนคือตัวจริงของเค้ากันแน่”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ po_ka_tai ที่กล่าวว่า “ทำได้หมดแหละ ตามจินตนาการและความสามารถของคนทำ จะเชื่อไม่เชื่อ จะจริงไม่จริง มันยากที่จะเรารู้ เราอ่านเรายังไม่รู้เลยว่าเชื่อดีหรือไม่เชื่อดี แหะแหะ”

www.exteen.com

เว็บบล็อกสามารถสร้างความจริงเสมือน การสื่อสารโดยที่ไม่พบหน้ากันย่อมมีการสร้างตัวตน เพื่อให้ผู้รับสาร รับรู้ข้อมูลที่ผู้ส่งสารต้องการให้เป็น โดยที่ผู้รับไม่สามารถรับรู้ได้เลยว่าอะไรจริง อะไรไม่จริง เว็บบล็อกสามารถทำได้ทุกอย่างอย่าง ทั้งเรื่องจริง เรื่องไม่จริง เว็บบล็อกจึงปรากฏการสร้างความจริงเสมือน ความจริงในเว็บบล็อกจึงเป็นความจริงที่ไม่จริง ทำให้ไม่สามารถทราบได้ว่าเรื่องใดเป็นความจริงที่แท้จริง ซึ่งอาจไม่มีผลอะไรกับผู้รับสาร เพราะเป็นเพียงตัวหนังสือเท่านั้น จะเชื่อหรือไม่เชื่อก็ขึ้นกับผู้รับสาร

สอดคล้องกับคำกล่าวของ panithan_b ที่ว่า “ความจริงเสมือน มักจะดูเหมือนจริงมาก แต่ก็ไม่ใช่ความจริงอยู่ดี ขึ้นอยู่กับผู้อ่านบล็อกครับว่าจะยอมรับหรือไม่ว่าที่เห็นอยู่ตรงหน้านั้นไม่ใช่ความจริงที่แท้จริง”

ดังเช่นคำกล่าวของ free_style563 ที่กล่าวว่า “เรื่องนี้ไม่แปลกหรอก เห็นออกบ่อยๆ ไปในเว็บบล็อก เรามักจะไม่ค่อยเชื่อหรอก เรื่องที่มันดูเกินจริง มันไม่มีความน่าเชื่อถือหรอก ใครอ่านก็รู้แล้วว่ามันไม่จริง ไม่รู้เหมือนกันนะว่าทำเพื่ออะไร สงสัยจะทำในชีวิตจริงไม่ได้มั้ง” และคำกล่าวของ itachi_tsukimu ที่ว่า “ในความคิดข้าพเจ้าเว็บบล็อกไม่มีส่วนที่สามารถสร้างความจริงเสมือนได้เลย ไม่น่าจะมีอิทธิพลอะไรขนาดนั้น เพราะเป็นเพียงแค่ตัวหนังสือเท่านั้น”

www.bloggang.com

เว็บบล็อกสามารถสร้างความจริงเสมือน มีการแสดงตัวตนที่หลากหลาย สามารถแสดงในสิ่งที่ต้องการให้เป็นได้ ตามที่ผู้ใช้ต้องการ โลกอินเทอร์เน็ต เป็นโลกเสมือนที่ ใครจะแสดงตัวตนอย่างไรก็ได้ เพราะไม่มีใครรู้ว่าผู้ที่แสดงตัวตนนั้นเป็นใคร จะแสดงตัวตนที่แท้จริงหรือสร้างขึ้นยากที่จะรู้ได้ ทำให้ความจริงกับความจริงเสมือนยากที่จะแยกออกจากกัน ผู้รับต้องพิจารณาว่าจะเชื่อในความจริงที่ปรากฏในเว็บบล็อกหรือไม่ ความน่าเชื่อถือมีมาน้อยเพียงใด เพราะเป็นเรื่องยากที่จะตัดสินว่าเรื่องไหนจริงเรื่องไหนไม่จริง จึงปรากฏทั้งความจริงและความจริงเสมือนในเว็บบล็อก เรื่องที่เป็นจริง เช่น บทความทางวิชาการต่างๆ ที่มีแหล่งอ้างอิงชัดเจน เรื่องที่เป็นความจริงเสมือนส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องส่วนตัวของบล็อกเกอร์

ดังคำกล่าวของ ninoy_111 ได้กล่าวไว้ว่า “มันก็มีทั้งจริงและไม่จริงค่ะ ขึ้นอยู่กับเราว่าเราจะเลือกเชื่อหรือไม่ แต่เท่าที่เรารู้เห็นนะ ไม่ค่อยมีเท่าไรหรอกนะ ที่จะสร้างความจริงเสมือน แต่ก็เห็นบ้าง

นะ ก็พวกที่ทำเว็บบล็อกเป็นแบบ โคอารีส่วนตัวนะ แต่ก็ไม่รู้อีกแหละว่า มันใช่หรือป่าว มันแยกยากอะ อันนี้ก็ขึ้นกับแต่ละคนแล้วนะว่าจะตัดสินว่าเรื่องไหนจริงหรือไหนไม่จริง”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ nipapron_t ได้กล่าวไว้ว่า “เราว่าบล็อกคือการนำเสนอเรื่องจริงเป็นส่วนใหญ่นะ เราว่าระดับความน่าเชื่อถือก็ใช้ได้ทีเดียว เพราะเราก็เห็นมีการนำข่าว บทความต่าง ๆ มาลง มันก็เรื่องจริงทั้งนั้นแหละ แต่ถ้าจะไม่จริง ก็คงเป็นเรื่องส่วนตัวของคนทำแหละมั้ง ที่เชื่ออะค่อยจะได้เอาเลย”

จากการศึกษาวิจัยถึง มุมมองของสมาชิกต่อบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี แสดงให้เห็นว่า เป็นการแสดงบทบาททางด้านต่างๆ ได้แก่ การเป็นสื่อที่ปฏิสังสรรค์ได้ การกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ การสร้างความจริงเสมือน เว็บบล็อกเป็นช่องทางการสื่อสารที่มีอินเตอร์เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการสื่อสารที่มีการสร้างความจริงเสมือนขึ้น โดยเว็บบล็อกเป็นสื่อกลางในการสื่อสารระหว่างสมาชิกกับบล็อกเกอร์ เว็บบล็อกมีการสื่อสาร ได้ตอบแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ทศนคติ ทำให้เว็บบล็อกเป็นสื่อที่ปฏิสังสรรค์ได้ ยังมีการแลกเปลี่ยนความรู้ต่างๆ มาก เว็บบล็อกก็จะแสดงบทบาทนี้ได้ชัดเจน ซึ่งขึ้นอยู่กับความน่าสนใจของเว็บบล็อกด้วยว่าจะทำให้ผู้รับสารเกิดความสนใจ ติดตาม และกระตุ้นการรับรู้ของผู้รับสาร เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ได้ตอบได้มากเพียงใด จึงทำให้เห็นว่า การแสดงบทบาทต่างๆ ของบล็อกเกอร์นั้นมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน และจะส่งผลให้บทบาทในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีนั้นมีความชัดเจนขึ้น

มุมมองของสมาชิกต่อบทบาทในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ ใน 3 เว็บไซต์เป็นดังนี้

โดยแบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

บทบาทหน้าที่ทางปัญญา

บทบาทหน้าที่ทางสังคมประภคิต

บทบาทหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความเป็นจริง

บทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด

บทบาทหน้าที่สอดส่องดูแล

บทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง

บทบาทหน้าที่ทางปัญญา

www.storythai.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ทางปัญญา มีสาระความรู้หลากหลายประเภท ให้เลือกอ่านตามความสนใจของผู้รับ เป็นการเพิ่มองค์ความรู้ให้กับผู้รับสาร อาจมีการพัฒนาไปเป็นสังคมความรู้เล็กๆ ในเว็บบล็อกได้ เป็นเหมือนที่รวมของความรู้และกลุ่มคนที่มีความสนใจเหมือนกัน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรื่องราว และความรู้ต่างๆ เว็บบล็อกจึงสามารถสื่อถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างตรงกลุ่ม และตามความต้องการ ความสนใจของผู้รับ แต่ส่วนใหญ่เว็บบล็อกมักจะเป็นเหมือนไดอารี่ส่วนตัวมากกว่า ที่ให้ประโยชน์และความรู้ก็มี แต่น้อยกว่าด้านอื่นๆ

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ zombie138 ที่ว่า “เราว่าเว็บบล็อกที่ให้ความรู้นะ มีน้อยนะคะ มักจะเห็นใช้เว็บบล็อกเป็นไดอารี่ ชะมาก แต่เรื่องราวในชีวิตประจำวันของแต่ละคน ในบางทีมันก็ให้ความรู้อะไรเราได้เหมือนกันนะ อิม ประมาณว่า ประสบการณ์เป็นบทเรียนชีวิต อะไรประมาณนี้”

ดังคำกล่าวของ po_ka_tai ที่กล่าวไว้ว่า “เว็บบล็อกที่ให้ข่าวสารก็มี มีหลายเว็บบล็อกเลยที่ให้ความรู้ เนื้อหา มีประโยชน์ทั้งนั้น มันให้เราได้รับรู้เรื่องที่ยังไม่รู้ หรือเรื่องที่เราารู้แล้ว ซึ่งก็มีทั้งตรงกับไม่ตรงที่เราเคยรู้มา เราจะได้รู้ใจ ว่าเราไม่ได้ฉลาดที่สุด ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้กันในเรื่องที่สนใจเหมือนๆ กันอีกด้วย”

www.exteen.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ทางปัญญา เป็นช่องทางในการรับรู้ข่าวสารที่ดี และหลากหลายตามความสนใจของผู้รับสาร เป็นแหล่งรวบรวมความรู้ต่างๆ ที่ดีในระดับหนึ่ง มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะคิดต่อกัน ทำให้มีความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้น แต่ความน่าเชื่อถือค่อนข้างน้อย อาจขาดการกลั่นกรอง เพราะอาจไม่รู้แหล่งที่มาของข้อมูลว่ามีความน่าเชื่อถือเพียงใด จึงทำให้ข้อมูลในเว็บบล็อกมีทั้งข้อมูลที่เป็นจริงและเป็นเท็จ

ดังคำกล่าวของ dawamlloo ที่กล่าวว่า “หลายเว็บบล็อกที่มีประโยชน์ก็มีมากนะคะ ฉันเคยเข้าเว็บบล็อกบางที่ โดยเฉพาะที่ต่างประเทศ มีการนำวิทยานิพนธ์ของตัวเองมาเผยแพร่ หรือ

ผลงานวิจัย มาบอกเล่าเก้าสิบกัน ดีกว่าเก็บไว้คนเดียว ดิฉันเรียกบทบาทนี้ว่าบทบาทหน้าที่ทางปัญญา”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ alisa_yuyuh กล่าวไว้ว่า “เว็บบล็อกเป็นที่ๆ มีข้อมูลหลากหลายซึ่งมีทั้งจริงและเท็จ อย่างเช่นบางคนนำฟอร์เวดเมลล์ซึ่งไม่มีหลักฐานข้อมูลว่าจริงมาปะให้อ่านกันก็มี ดังนั้นผู้ที่อ่านจึงต้องใช้วิจารณญาณในการอ่านกันเอาเอง การให้ข่าวสารความรู้ต่างๆ จากที่นี่จะให้ประโยชน์ได้ขึ้นอยู่กับผู้ที่โพสต์ว่ามีหลักการอย่างไรในการโพสต์ ข้อความให้คนได้อ่านกันนั่นเอง”

www.bloggang.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ทางปัญญา เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร มีเรื่องราวหลากหลายตามความสนใจของผู้รับสาร เป็นที่รวมความรู้ใหม่ๆ ข่าวสารบ้านเมืองต่างๆ มีเรื่องที่น่าสนใจและให้ประโยชน์มีปรากฏในเว็บบล็อก เป็นเหมือนการเปิดโลกทัศน์ใหม่ทางความรู้ แต่ค่อนข้างมีน้อย แต่ค่อนข้างเปิดกว้างในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ต่างๆ ที่สำคัญเว็บบล็อกส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ในการแสดงความรู้สึก หรือใช้เป็นไดอารี่ออนไลน์มากกว่าด้านอื่น

ดังคำกล่าวของ pidta_10 ที่กล่าวว่า “เป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้คนได้แสดงความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ได้เป็นอย่างดี มีทั้งเรื่องใหม่และเรื่องเก่า และเรื่องราวข่าวสารที่ทันเหตุการณ์ นำมาเล่าสู่กันฟัง แต่บางครั้งข้อมูลนั้นก็เชื่อถือไม่ได้หาความจริงได้ยากอยู่เหมือนกัน”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ Mrs_tachibana ที่กล่าวว่า “การให้ข่าวสารต่างๆ ทางบล็อกไม่แน่ใจว่าแพร่หลายมากนักน้อยเพียงไร เพราะส่วนใหญ่ที่เห็นใช้กันจะใช้สำหรับระบายเรื่องราวของตัวเอง และขายของเท่านั้น ถ้าเป็นเรื่องความรู้ที่ตนได้พบเห็นก็ดูจะมีเรื่องของการกำจัดไวรัสตัวใหม่ๆ หรือเทคนิคการถ่ายภาพนี้แหละที่คนจะนำมาลงอัพไว้ในบล็อกแนะนำกัน ซึ่งถือว่าดีมากเพราะไม่ทำให้เปิดเข้าอินเตอร์เน็ตอย่างสูญเปล่า แต่หากแม้ว่าจะมีคนใจดีสอนเรื่องราวและเทคนิคต่างๆ ภายในบล็อกแต่คนส่วนใหญ่เห็นเป็นแค่ “ไดอารี่ออนไลน์” เท่านั้นก็คงยากที่จะมีบทบาทเกี่ยวกับข่าวสารความรู้ต่างๆ ก็ต้องดูต่อไปว่าจะเปิดกว้างได้มากแค่ไหน”

บทบาบทหน้าทีทางสังคมประกิต

www.storythai.com

บทบาบทหน้าทีทางสังคมประกิต มีปรากฏให้เห็นน้อยมาก ทีปรากฏบทบาบทหน้าทีทางสังคมประกิตนี้ เป็นเว็บบล็อกทีมีเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมต่างๆ ทีเป็นการแสดงถึงความเชื่อ และค่านิยมต่างๆ ให้เผยแพร่ออกไปในวงกว้าง ทำให้ผู้รับสารได้รับรู้ถึงวัฒนธรรมทีแตกต่างกันไป ในแต่ละพื้นที่เพื่อเป็นการเผยแพร่ละดำรงรักษาศิลปะ ความเชื่อ และค่านิยมต่างๆ ให้คงอยู่ต่อไป โดยใช้เว็บบล็อกเป็นสื่อกลางในการแสดงบทบาบทหน้าทีทางสังคมประกิต ซึ่งอาจมีการสร้างค่านิยมและความเชื่อใหม่ๆ โดยผ่านเว็บบล็อกได้ ซึ่งอาจจะเป็นค่านิยม ความเชื่อทีดีงาม หรืออาจจะเป็นค่านิยม ความเชื่อทีผิดๆ ก็ได้ ขึ้นอยู่กับผู้รับสารว่าตัดสินใจเชื่อ เนื้อหา หรือเรื่องราวทีปรากฏ จนกลายเป็นการสร้างค่านิยมใหม่ทีอาจจะดีหรือเป็นค่านิยมทีผิด อยู่ทีวิจารณ์ญาณของสมาชิกหรือผู้รับสารทีจะต้องตัดสินใจเอง

สอดคล้องกับคำกล่าวของ satan632 ทีว่า “เรื่องสังคมประกิต เป็นเรื่องทีสื่อสารยากนะ บางครั้งเรากังๆ ในสิ่งที่ตัวบล็อกเกอร์ต้องการสื่อสารออกมาเหมือนกัน ถ้าเป็นเรื่องของความเชื่อ ค่านิยม หรือแม้แต่ศิลปะพื้นเมืองต่างๆ อันนี้เราพอเข้าใจ ถึงจะแตกต่างกันแคไหนก็เข้าใจได้ไม่ยาก แต่ทีไม่เข้าใจ คือ ในเว็บบล็อกบางเว็บบล็อก ไม่แน่ใจเหมือนกันนะว่าเป็นการสร้างค่านิยมใหม่ หรือความเชื่อแปลกๆ อะไรหรือเปล่า เราเข้าไปอ่านแล้วงมมาก มันใช้ภาษาแปลกๆ คูเหมือนจะเป็นพวกวัยรุ่นนี่แหละ สงสัยนะ ว่าจะเป็นการสร้างค่านิยมทางภาษาทีผิดๆ โดยอาศัยเว็บบล็อกเป็นเครื่องมือในการทำให้ภาษาแปลกๆ นั้นกระจายออกไปในกลุ่มวัยรุ่นด้วยกัน”

เช่นเดียวกับ zombie138 ทีกล่าวว่า “การจะเชื่อสิ่งใดๆ ทีปรากฏออกมาในเว็บบล็อกเราว่า อยู่ทีวิจารณ์ญาณของแต่ละบุคคลเลยนะ ถ้าบล็อกเกอร์ทำเว็บบล็อกแล้วสื่อสาร โดยอาศัยพื้นฐานของค่านิยมและความเชื่อส่วนตัวมากๆ เว็บบล็อกนั้นก็อาจจะอคติทางความคิดก็ได้ ถ้าหากเราเชื่อตามนั้นเราก็จะมีความเชื่อและค่านิยมทีผิดๆ ตามทีเราเห็นหรือรับทราบมา นั้นแหละ ถึงแม้ว่าเว็บบล็อกจะทำหน้าทีในการสังคมประกิตแต่ก็ต้องผ่านจากตัวบล็อกเกอร์ซึ่งก็ไม่ว่าเข้าจะทำอะไรออกมาให้อ่าน เราว่าสิ่งทีดีทีสุดคือการเข้าใจแต่อย่าปักใจเชื่อซะหมดคนทีเดียวควรดูจากหลายๆ ทีเพื่อทำให้เข้าใจว่าสิ่งทีเราเห็นนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง”

www.exteen.com

บทบาทหน้าที่ทางสังคมประภคิต เว็บบล็อกเป็นที่เสรีในการแสดงออกทางความคิด ผู้รับสารย่อมจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไป ตามขนบธรรมเนียม ความเชื่อ ค่านิยมก็แตกต่างกัน จึงมีการสร้างค่านิยม และความเชื่อต่างๆ ผ่านทางเว็บบล็อก ซึ่งจะเป็นการสร้างค่านิยมและความเชื่อที่ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง กล่าวคือเว็บบล็อกเป็นการสื่อสารจะเป็นการสื่อสารกับคนหมู่มากในโลกอินเทอร์เน็ต ดังนั้นกลุ่มผู้ใช้งานจะเป็นผู้ตัดสินเองจากสิ่งที่ปรากฏในเว็บบล็อก

ดั่งคำกล่าวของ panithan_b ที่ว่า“อันนี้ต้องดูกันที่ผู้อ่านครับ ว่าผู้อ่านเว็บบล็อกจะมีความคิดเห็นอย่างไร ต่างคน ย่อมต่างความคิดครับ แล้วก็ขึ้นอยู่กับขนบธรรมเนียมประเพณี ในปัจจุบันด้วยครับ” และคำกล่าวของ koyubihime ที่กล่าวไว้ว่า “เป็นที่เสรีในการออกความคิดเห็นแบบไม่ยัดเยียด หากแรง หรือขัดกับคนหมู่มาก คนส่วนใหญ่ก็จะเป็นผู้ตัดสินลงโทษเอง โดยการไม่เข้าไปดู เป็นต้น”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ nosomi_aya7 ที่กล่าวว่า “เราว่ามันสร้างค่านิยมมากๆ เพราะคนใช้กันเยอะ สังคมอาจจะวิจารณ์นะ แต่เราก็ไม่สนใจ คือ มันเป็นเรื่องของเรา และคนอื่นเค้าจะว่ายังไงก็ช่าง เค้าไม่ได้มีส่วนร่วมกับในชีวิตเรา ก็เป็นแค่สังคม ถึงมันจะมีบทบาทมากแต่เราก็ไม่ค่อยสนใจว่าใครจะว่าอะไรอยู่แล้ว”

www.bloggang.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ทางสังคมประภคิต สะท้อนความคิด ความเชื่อ ค่านิยมของบล็อกเกอร์ มีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของแต่ละวัฒนธรรมและการมีอยู่ของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เพื่อให้เห็นถึงค่านิยม ความเชื่อ และทัศนคติที่แตกต่างกันออกไป เพื่อประโยชน์ในการวางตัวในสังคมได้อย่างเหมาะสม

ดั่งคำกล่าวของ easy_mr paul ที่กล่าวว่า “ขึ้นอยู่กับเจ้าของเว็บบล็อกเป็นสำคัญว่าจะนำเสนออะไร เนื้อหากว้างและลึกขนาดไหน รวมทั้งมีความสามารถในการสื่อและ โน้มน้าวผู้อ่านให้เข้าใจและคล้อยตามได้แค่ไหน”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ ninoy_111 ที่ว่า “ทำให้เห็นถึงความแตกต่างทางความคิด ความเชื่อ ตลอดจนค่านิยมทางสังคม ว่ายังมีความแตกต่างกัน การมีอิสระในการนำเสนอของบล็อกเกอร์

ทำให้เราไปถึงวัฒนธรรมที่ต่างกันออกไป ทำให้เข้าใจถึงความต่างนี้มากขึ้น” และคำกล่าวของ mipapron_t ที่กล่าวว่า “การถ่ายทอดอะไรก็ตามออกมาทางเว็บบล็อก มันแฝงไปด้วยแนวคิด และทัศนคติ ของคนทำอยู่แล้ว ดังนั้นเราว่ายังไง เว็บบล็อกก็มีบทบาททางสังคมประกิด แต่อาจจะไม่ชัดเท่าด้านอื่นๆ เท่านั้นเอง”

บทบาทหน้าที่ในการหลีกเร้นจากโลกของความเป็นจริง

www.storythai.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการหลีกเร้นจากโลกของความเป็นจริง เรื่องบางอย่างที่ไม่สามารถทำในชีวิตจริงได้ ก็สามารถทำได้ในโลกของอินเทอร์เน็ต หากหมกหมุ่นอยู่ในโลกของอินเทอร์เน็ตมากเกินไป อาจกลายเป็นคนที่ไม่ยอมรับความจริงได้ เว็บบล็อกเป็นเหมือนพื้นที่ ที่ให้คนที่ไม่กล้าแสดงออก มาเป็นคนที่น่าสนใจในโลกของเว็บบล็อกได้ ในเว็บบล็อกสามารถสร้างตัวตนใหม่ขึ้นมาได้ ไม่ว่าจะเป็บบล็อกเกอร์หรือ ผู้รับสาร เพราะไม่มีใครรู้ว่าบล็อกเกอร์หรือผู้รับสารเป็นใคร อาจจะได้รับการยอมรับหรือไม่ได้รับการยอมรับ จึงเหมือนเป็นการหลีกเร้นจากโลกของความเป็นจริงมาสร้างตัวตนในเว็บบล็อก

ดังคำกล่าวของ mimi_pp_br ที่ว่า “บางคนเอาแต่อยู่ในโลกอินเทอร์เน็ตก็มีแต่คนพวกนี้เค้าว่ามีปัญหาในจิตใจอยู่แล้ว พอมาอยู่กะเน็ตก็ไม่มีใครมารู้มาแก้ปัญหา มันก็แยกกลายเป็นพวกโศกคุณแปลกๆ (คนที่หมกหมุ่นกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นความคลั่งไคล้ที่มากเกินไป) หรือกลายเป็นโรคฮิสทรีโมริ (พวกที่อยู่แต่ในห้องไม่ออกไปไหนหรือออกแต่ตอนกลางคืน) ไปเลยก็มี”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ satan632 ที่ว่า “มีคนหลีกหนีจากโลกจริงเยอะแยะไป ไม่งั้นจะมีพวกคิดเกมส้ออนไลน์ ดิคอนอินเทอร์เน็ต เกิดขึ้นหรือ ก็คงเป็นเพราะ มีการใช้อินเทอร์เน็ตในการหนีปัญหา มากเกินไปหน่อยก็ได้มั้ง เว็บบล็อกก็เหมือนกัน ถูกใช้ในการหนีจากโลกจริง คือจะว่าไป เหมือนกับว่าชีวิตจริงขาดการยอมรับ จึงหนีมาสร้างให้คนยอมรับในเว็บบล็อกไง เพราะเขาจะสร้างให้เขา ดีเลิศยังไงก็ได้ ไม่มีใครรู้” และคำกล่าวของ air_club2you ที่ว่า “มองได้ 2 แง่ คือ 1. การที่เราแสดงตัวเองผ่าน โลกอินเทอร์เน็ตมากเกินไป จะเป็นสิ่งไม่ดี เหมือนกับนำความลับของเราไปเปิดเผยให้ผู้อื่น 2. ถ้าไม่แสดงตัวตนผ่านโลกอินเทอร์เน็ตก็เหมือนเราไปหลอกลวงคนอื่น ทำนองนี้”

www.exteen.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความเป็นจริง มีการใช้โลกอินเทอร์เน็ตในการหนีปัญหาที่เจอมาในแต่ละวันและส่วนใหญ่ก็มักจะเลือกเว็บบล็อกเป็นที่ระบายอารมณ์และสร้างโลกของตัวเองขึ้นมา เว็บบล็อกเป็นสังคมออนไลน์ที่ที่หลากหลาย คนมาพบปะกัน โดยที่ไม่รู้ตัวตนจริงของบุคคลอื่นๆ ทำให้มีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นมากกว่าการพูดคุยทั่วไป การจะสร้างตัวตนใหม่จึงเกิดขึ้น จึงไม่สามารถตัดสินจากการทำเว็บบล็อกได้ เพราะสามารถสร้างให้เป็นอย่างไรก็ได้ตามต้องการ

ดั่งคำกล่าวของ gospeller “ที่กล่าวว่า มีความเป็นไปได้ที่จะมีการหลบหนีโลกของความจริง แต่คงเป็นส่วนน้อยหากเทียบกับเกมออนไลน์ซึ่งมีมากกว่า เพราะการทำบล็อกจำเป็นต้องใช้ข้อมูล ความเข้าใจ ความสามารถให้คนอื่นคล้อยตามตนมากกว่าเกมออนไลน์ที่เพียงแค่ศึกษาวิธีการเล่นเล็กๆน้อยๆแล้วก็สามารถเล่นได้เลย สร้างตัวตนใหม่ของตัวเองได้เลย”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ lp_cee ที่กล่าวว่า “อันนี้เป็น โรคจิตเฉพาะตัวของเจ้าของบล็อก ถ้าเขาต้องการสร้างตัวตนใหม่ ก็เหมือนกับตัวตนของเขาอีก โลกหนึ่ง ทางจิตวิทยาเขาเรียกบุคคลหลายหน้า ก็เหมือนกับเราใส่หน้ากากนะแหละ นิสัยจริง กับนิสัยที่พิมพ์ในบล็อกมันอาจไม่ใช่ตัวตนของเขาก็ได้ เราไม่สามารถไปตัดสินคนได้จากการเขียนบล็อกหรอก”

www.bloggang.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความเป็นจริง เป็นการสร้างโลกส่วนตัวโดยอาจเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยตัวตน การได้รับการยอมรับในโลกไซเบอร์ ทำให้ผู้ใช้ละเลย “ตัวตน” และ “การดำรงอยู่” ของตัวเองในโลกแห่งความเป็นจริงจึงทำให้เกิดการหลีกเลี่ยงมาใช้พื้นที่ในเว็บบล็อก การใช้เว็บบล็อกในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความจริงจึงมีปรากฏให้เห็น แต่ก็ไม่ใช่ว่าทั้งหมด

ดั่งคำกล่าวของ ninoy_111 ที่ว่า “การสร้างตัวตนในโลกอินเทอร์เน็ตไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่ อะไร เว็บบล็อกก็เช่นกัน คงไม่แปลกหรอกที่จะแสดงอะไรออกไปที่ตรงข้ามกับชีวิตจริง ก็ไม่มีใครรู้ว่าใครเป็นใคร อยากเป็นอะไรก็เป็นอย่างนั้น สบายจะตายไป จนทำให้มองข้ามความจริงไปว่า เราไม่สามารถใช้ชีวิตอย่างนั้นไปได้ตลอด”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ namtan_7 ที่กล่าวว่า “ไม่ได้สร้างตัวตนใหม่ในโลกไซเบอร์ค่ะ เป็นตัวเองจริงๆ เข้าไปร่วมกับกลุ่มที่มีแนวคิดไปในทางเดียวกัน ถ้าเจอกลุ่มที่คิดว่าเข้าไม่ได้ก็ไม่เข้าไปเพราะเคยไปด้วยแล้วไม่รู้สึกสนุก”

บทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด

www.storythai.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด มีเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้รับสารได้อ่าน สามารถระบายความรู้สึก ช่วยในการคลายเครียดได้ เพราะมีเรื่องราวที่หลากหลาย ได้อ่านได้รับรู้ปัญหาของคนอื่น ทำให้ความรู้สึกว่าผู้ที่เข้าไปอ่านไม่ได้มีปัญหาคคนเดียว อาจได้มุมมองในการแก้ปัญหาได้ และเว็บบล็อกส่วนใหญ่ก็เน้นทางด้านบันเทิง จึงช่วยในการคลายเครียดได้ แต่ก็มีเว็บบล็อกที่ไม่สามารถช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด

ดังคำกล่าวของ po_ka_tai ที่ว่า “ช่วยได้เยอะเลย เวลาว่างๆ เครียดๆ ก็มานั่งดูเว็บบล็อกเล่นมันก็เพลินๆ ดินะ มีเรื่องให้อ่านเพียบเลย”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ satan632 ที่กล่าวว่า “มีคนทำบล็อกมาเขียนระบายเรื่องเครียดๆ ของเขาไว้เยอะแยะ เราว่ามันช่วยให้เค้าผ่อนคลายได้นะ เราก็เห็นด้วยนะ บางทีเรามีปัญหาอะไรมานะ มาอ่านในเว็บบล็อกบางทีก็เจอคนที่มีปัญหา เหมือนๆ กันกับเรา มันช่วยให้เรารู้สึกว่าเราไม่เจอปัญหาแบบนั้นคนเดียว แล้วเราก็อาจจะได้คุยแลกเปลี่ยนกับคนทำเพื่อช่วยกันหาทางออกของปัญหา ช่วยให้เราหายเครียดไปได้เยอะเลยละ”

www.exteen.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด ความหลากหลายของเนื้อหาของเว็บบล็อกทำให้ผ่อนคลายความตึงเครียดได้ เว็บบล็อกให้ทั้งความรู้และบันเทิง ผู้รับสารสามารถเลือกอ่านได้ตามความสนใจ เว็บบล็อกสามารถช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดได้ดี ไม่ต่างจากการดูภาพยนตร์ ฟังเพลง หรือคุยกับเพื่อน อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นพื้นที่ในการระบายความรู้สึกต่างๆ ออกมา ทำให้ผู้ใช้งานรู้สึกผ่อนคลายได้

ดั่งที่ itachi_tsuki ได้กล่าวไว้ว่า “มีมาก เพียงแต่ว่าคนที่ใช่เป็นที่ผ่อนคลายความตึงเครียด คือคนที่ใช่แบบมีสติ ไม่เอาแต่หมกมุ่นเหมือนกับคนที่ใช่เป็นที่หลีกเลี่ยงความจริงและสร้างโลกส่วนตัวขึ้นมา คนเหล่านี้เพียงแค่ว่าหากมีปัญหาที่ระบายลงในเว็บบล็อกซึ่งนั่นจะทำให้รู้สึกดีขึ้นแค่นั้นเอง”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ tangmo_mail ที่กล่าวว่า “ใช้ผ่อนคลายความตึงเครียดได้ดี เหมือนการดูหนัง ฟังเพลง หรือคุยโทรศัพท์กับเพื่อน” สอดคล้องกับ alisa_yuyuh ที่กล่าวว่า “ช่วยให้ผ่อนคลายได้อย่างมาก ทั้งได้รับความรู้ เพราะการที่เราได้ทำงานมาตั้งแต่เช้าจดเย็นนั้นทำให้เราเครียดเหนื่อยล้ามาทั้งวัน การที่เราเปิดคอม เราสามารถทำได้หลายอย่างเช่นการ โพสต์ การอ่าน การดูหนัง ฟังเพลงที่ผู้อื่นแนะนำว่าดี”

www.bloggang.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด ผู้รับสารสามารถใช้เว็บบล็อกในการผ่อนคลายได้ ผู้รับสารสามารถเลือกเว็บบล็อกที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจ ในการผ่อนคลายความเครียดได้ เว็บบล็อกรวมเอาความบันเทิงต่างๆ ไว้ด้วยกัน การที่มีผู้ใช้เยอะ เรื่องราวต่างๆ เลย หลากหลายตามไปด้วย จึงมีความบันเทิงที่หลากหลายในเว็บบล็อกที่สามารถทำให้ผู้รับเกิดการผ่อนคลายได้

ดั่งคำกล่าวของ paul_lin_md กล่าวไว้ว่า “ที่เว็บบล็อก จะมีในส่วนที่เป็นเรื่องขำขัน คนใช้บริการเยอะมาก (มากกว่าส่วนสาระหลายเท่าตัว)”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ easy_mrpaul ที่กล่าวว่า “ในฐานะผู้รับสื่อ เราสามารถเลือกบล็อกที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจ เพื่อผ่อนคลายได้ เช่นบางครั้งเข้าไปหาข้อมูลเกี่ยวกับหนัง ดูหนังตัวอย่าง ฟังเพลง อ่านเรื่องขำๆ ซึ่งล้วนเป็นเรื่องบันเทิงที่ช่วยคลายเครียดได้ทั้งสิ้น”

บทบาทหน้าที่สอดส่องดูแล

www.storythai.com

เว็บบล็อกปรากฏบทบาทหน้าที่สอดส่องดูแล เว็บบล็อกที่แสดงบทบาทสอดส่องดูแลนี้เป็นเว็บบล็อกที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับข่าวสารต่างๆ บทความรายงานสถานการณ์ต่างๆ เพื่อแสดงให้เห็น

ความเป็นไป ความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เพื่อทำรับรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงในขณะนั้นๆ อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นที่แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ให้ทราบว่าตอนนั้นๆ มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นเพื่อจะได้รับการรับมือกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและเกิดประโยชน์กับตัวผู้รับสาร

ดั่งคำกล่าวของ mimi_pp_br ที่กล่าวว่า “บทบาทในการสอดส่องของใครล่ะ เราที่เป็นคนใช้หรือ ถ้าเป็นนั่นนะ อืมม เอาติดตามเหตุการณ์ก่อน อันนี้มันแล้วแต่คนแล้วแต่เว็บบล็อกแล้วก็ได้แต่เรื่องด้วย ถ้าเราอ่านแล้วสนใจ หรืออยากรู้ต่ออะไรก็จะติดตามไปเรื่อยๆ บางทีมันก็เป็นแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารได้นะแต่น้อยมากๆ อืมแล้วก็สอดส่องดูแลเนี่ย อืมม มันไม่รู้จะดูแลทำไมเนี่ยสิ เพราะบางทีเราอ่านส่วนหนึ่งในใจมันบอกว่ามันเป็นเรื่องของคนอื่นเค้าจะทำอะไรเราไม่ยุ่งอยู่แล้วอะ ถึงเค้าจะเสพยา เค้าจะขายตัว ทำผิด มันก็ยังเป็นเรื่องของเค้าอะ แต่ส่วนใหญ่เรื่องแบบนี้เค้าก็ไม่เขียนกันอยู่แล้วแหละ”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ satan632 ที่ว่า “เว็บบล็อกบางที่ก็ช่วยเราได้มากเหมือนกันนะ นอกจากอ่านกันเพลินๆ แล้ว ยังมีการเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในเวลานั้น ไม่ว่าจะข่าวดารา บ้านเมืองหรือ อะไรก็ตามที่อยู่ในความสนใจในตอนนั้น อย่างนี้ก็เท่ากับว่าเราไม่ตกข่าวเลยนะเพราะมีบล็อกเกอร์คอยช่วยอัพเดทข้อมูลให้ แต่ก็มีไม่มากนัก เราต้องเลือกว่าบล็อกเกอร์คนไหนอัพเดทข้อมูลบ่อย เพื่อจะได้ติดตามได้ ไม่งั้นคงได้แต่อ่านไปเพลินๆ ไม่ได้ประโยชน์อะไร”

www.exteen.com

เว็บบล็อกปรากฏบทบาทหน้าที่สอดส่องดูแล เรื่องราวต่างที่นำเสนอผ่านเว็บบล็อกที่มีเนื้อหาที่หลากหลายให้ผู้รับสารได้เลือกอ่านตามความสนใจ ทำให้ผู้รับสารรับรู้ความเป็นไปในขณะนั้นว่าเป็นอย่างไร ทำให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เพื่อทำรับรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงในขณะนั้นๆ อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นที่แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ให้ทราบว่าตอนนั้นๆ มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นเพื่อจะได้รับการรับมือกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและเกิดประโยชน์กับตัวผู้รับสาร

ดั่งคำกล่าวของ dawannloo ที่กล่าวว่า “อันนี้ก็ทำได้พอสมควร หากขยันเข้ามาอ่าน จะรู้ว่าเหตุการณ์ต่างๆ บนโลกใบนี้ ไม่ว่าจะเป็นแฟชั่น เทรน แนวคิดทางการเมือง มันเปลี่ยนได้ตลอด”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ lp_cee ที่กล่าวว่า “ขึ้นอยู่กับเวลาว่างมากกว่า ถ้าเรามีเวลาว่างเหลือเพื่อ เขาก็จะสามารถท่องอินเทอร์เน็ต อ่านบล็อกได้อย่างเพลิดเพลิน และตามติดเหตุการณ์ต่างๆ การอัปเดตของเพื่อนบล็อกเป็นต้น” และคำกล่าวของ koyubihime ที่กล่าวว่า “ไว้เช็คเวลา มีหัวข้อพีคๆ สามารถตรวจข้อเท็จจริงโดยการดูจากหลายๆบล็อก เช่นตอนปฏิวัติเป็นต้น”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ alisa_yuyuh ที่กล่าวไว้ว่า “การตามข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของเรานั้น เป็นเรื่องที่ยากมากขึ้น เพราะเว็บบล็อกเฉพาะเหล่านี้จะมีผู้คนที่สนใจในสิ่งเดียวกันมาชุมนุมและพูดคุยถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นอย่างรวดเร็ว ข่าวในอินเทอร์เน็ตจึงเป็นแหล่งที่แพร่กระจายได้ง่าย แม้จะเป็นข้อมูลที่ไม่มีหลักฐานก็ตาม เมื่อมีข่าวสารก็จะต้องมีผู้ตอบสนองต่อข่าวสารนั้นเป็นเรื่องธรรมดา เพราะต่างคนต่างมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปแล้วแต่บุคคล”

www.bloggang.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล โดยเฉพาะเว็บบล็อกที่มีข้อมูลที่ทันสมัยอยู่เสมอจะทำให้เป็นเว็บบล็อกที่ทำหน้าที่สอดส่องดูแลได้ดี เว็บบล็อกมีข้อมูลที่หลากหลายจึงช่วยให้ผู้รับสารได้ความรู้มากขึ้นได้ เว็บบล็อกจึงเท่ากับว่าตรวจตรา ติดตามเหตุการณ์ว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้าง เพื่อที่ผู้รับสารจะได้คอยติดตามเพื่อจะได้รู้เท่าทัน นอกจากนี้จะเป็นการแจ้งถึงข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ เว็บบล็อกยังทำหน้าที่ในการคัดเตือนและดูแลกันเองเวลาที่มีใครทำเรื่องที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมด้วย

ดังคำกล่าวของ namtran ที่ว่า “ส่วนมากจะเป็นสมาชิกช่วยกันเองมากกว่า คือใครทำอะไรไม่ถูก หรือรำคาญแก่คนหมู่มาก ก็จะมีการว่าลุมกล่าวเตือนกัน แต่บางทีเพราะการลุมเนี่ยทำให้เหมือนเรื่องเล็กเป็นเรื่องใหญ่ เพราะคนเข้ามาตอบกันมากแล้วก็พวกมากลากไป”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ nipapron_t ที่กล่าวว่า “การอ่านเว็บบล็อก ก็เหมือนกับเป็นการอัปเดตข่าวสารต่างๆ เว็บบล็อกมีเนื้อหามากมายและหลายแบบด้วย การอ่านเยอะ ช่วยให้เราได้ความรู้มากขึ้นได้ เว็บบล็อกจึงเท่ากับว่าตรวจตรา ติดตามเหตุการณ์ว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้าง เพื่อที่ผู้รับข้อมูลอย่างเราจะได้อคอยติดตามเพื่อจะได้รู้เท่าทัน”

บทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง

www.storythai.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ และหลากหลายรูปแบบ เช่น ภาพยนตร์ ละคร เพลง ดารา เป็นต้น มีการนำเสนอข่าวสารต่างๆ ในวงการบันเทิง ทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ ซึ่งมีากจนทำให้เว็บบล็อกดูไร้สาระ มีแต่ข่าวดารา ซุบซิบ นินทรา ไม่ได้ให้ความบันเทิง ผู้รับสารที่เป็นวัยรุ่นจะให้ความนิยมนกับเว็บบล็อกที่เป็นเว็บบล็อกบันเทิง ส่วนที่เป็นวัยผู้ใหญ่จะไม่ค่อยชอบเว็บบล็อกประเภทนี้

ดั่งคำกล่าวของ zombie138 ที่กล่าวว่า “เป็นศูนย์รวมความบันเทิงเลยล่ะ ดูแล้วเพลินดี เรียกว่าครบแหละค่ะ พวกวัยรุ่นน้อยจะชอบเว็บบล็อกที่บันเทิงๆ อย่างนี้ แต่ผู้ใหญ่หน่อยอาจจะว่า มันไร้สาระก็ได้ มีแต่ดารา”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ satan632 ที่ว่า “ให้ความบันเทิงได้ดีทีเดียว ทั้งรูปแบบ เนื้อหา แต่ที่ไร้สาระ ไม่ได้ให้ความบันเทิงอะไร ได้เลยก็มีเยอะครับ ก็อย่างพวกข่าว รัก รัก เลิก เลิก ของดารา อะไรอย่างนี้ จะไปรู้ทำไม มันไม่เห็นจะบันเทิงอะไรเลย ไร้สาระจริงๆ แค่เพลงเพราะๆ บทความดี ดี ก็บันเทิงใจแล้วครับ”

www.exteen.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง ขึ้นอยู่กับว่าในแต่ละเว็บบล็อกที่เข้าไป อ่านนั้นมีเนื้อหาอย่างไร ถ้าเป็นเรื่องที่ตรงกับความสนใจของผู้รับสารหรือเป็นเรื่องที่ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน ก็นับว่าให้ความบันเทิง เว็บบล็อกจึงให้ความบันเทิงกับผู้รับได้ดี มีให้เลือกอ่านตามความสนใจ เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ทำให้ความบันเทิงกับผู้รับสารได้ แต่ก็มีเว็บบล็อกที่ไม่ให้ความบันเทิง

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ dawannloo ที่ว่า “หากบล็อกไหน อ่านแล้วมีความสุขใจ สร้างสรรค์ก็เรียกว่ามีความบันเทิงนะคะ คือสร้างสุขให้สมาชิกได้ โดยส่วนใหญ่แล้ว ก็จะเห็นเว็บบล็อกอย่างนี้เยอะ เพราะคนส่วนมากจะทำบล็อกที่เน้นบันเทิงกัน เราก็สบาย ชอบ เราไม่ชอบอะไรเครียดๆ”

สอดคล้องกับ kavin00 ที่กล่าวว่า “ด้านความบันเทิงนั้น มีส่วนอยู่บ้างแต่คงจะไม่ใช้ทั้งหมด เว็บบล็อกนั้นก็เหมือนกระดานส่วนหนึ่ง ซึ่งบางคนอาจจะใช้เขียนเหมือนไดอารี่ ซึ่งถ้าเนื้อหาไม่มีในส่วนของด้านบันเทิงก็คงไม่ใช่บางครั้งก็เขียนความรู้วิชาการ บางคนก็ใช้เขียนนิยาย ก็นับว่าเป็นด้านบันเทิงจึงต้องยอมรับว่ามีส่วนเช่นกันแต่ไม่ใช่ทุกๆ เว็บบล็อก” และคำกล่าวของ omn_jay ที่ว่า “เป็นช่องทางบันเทิงที่ดีมาก ๆ ทางหนึ่ง เพราะคนที่รักในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เขาจะนำมาเสนอเต็มที่”

www.bloggang.com

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง มีการนำเสนอในหลากหลายรูปแบบ ทั้งภาพ เสียง วิดีโอ ตลอดจนเนื้อหาของเว็บบล็อกก็ให้ความบันเทิงได้ดี ผู้รับสามารถใช้พื้นที่ในเว็บบล็อกในการเป็นสื่อบันเทิงได้ตามความสนใจ เว็บบล็อกด้านบันเทิงจึงเป็นที่นิยม จึงปรากฏเว็บบล็อกที่เกี่ยวกับความบันเทิงมากกว่าด้านอื่นๆ

ดังคำกล่าวของ nipaporn_t ที่กล่าวว่า “บล็อกส่วนใหญ่ เน้นบันเทิงเป็นหลัก สารจะเป็นรอง ดังนั้น บทบาทตรงนี้จึงชัดเจนมาก เว็บบล็อกจึงเป็นเหมือนเป็นสื่อความบันเทิงอย่างหนึ่ง”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ sr_ratta ที่ว่า “ก็ดีค่ะ ว่างๆ เบื่อๆ มานั่งอ่านบล็อกๆ ก็คล้ายกับการหาหนังสืออ่าน ที่มีทั้งภาพ เสียง บางทีมีเป็นคลิปวิดีโอก็มี” และคำกล่าวของ merveillesxx ที่กล่าวว่า “ในแง่หนึ่ง บล็อกก็ถือเป็นสื่อบันเทิงได้ อาจจะด้วยความสวยงาม เนื้อหาที่ผ่อนคลาย เช่น บล็อกเพลงออนไลน์ (ซึ่งได้รับความนิยมมาก)”

จากการศึกษาวิจัยถึง มุมมองของสมาชิกต่อบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ แสดงให้เห็นว่าเว็บบล็อกนั้นสามารถเป็นช่องทางการสื่อสารอีกชนิดหนึ่งบนโลกอินเทอร์เน็ตที่ทำให้ และบล็อกเกอร์สามารถทำให้เว็บบล็อกแสดงบทบาทหน้าที่ในฐานะของสื่อได้ ผ่านการแสดงบทบาทในด้านต่างๆ คือ บทบาทหน้าที่ทางปัญญา บทบาทหน้าที่ทางสังคมประกิต บทบาทหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความเป็นจริง บทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด บทบาทหน้าที่สอดคล้องดูแล บทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง ซึ่งการแสดงบทบาทหน้าที่นั้นไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่บล็อกเกอร์แสดงบทบาทหน้าที่ หรือว่าผู้รับสารแสดงบทบาทหน้าที่ ช่วยส่งผลให้เว็บบล็อกเป็นสื่อที่ทำหน้าที่สื่อที่ดีได้ แม้จะไม่ใช้ทั้งหมด แต่ก็ช่วยทำให้เว็บบล็อกสามารถแสดงบทบาทหน้าที่ของการเป็นสื่อได้

มุมมองของสมาชิกต่อทัศนะเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรม ใน 3 เว็บไซต์เป็นดังนี้

โดยแบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ได้แก่

ด้านกฎหมาย แบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

กฎหมายอินเทอร์เน็ต

กฎหมายลิขสิทธิ์

กฎหมายหมิ่นประมาท

กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กับอินเทอร์เน็ต

ด้านจริยธรรม แบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

ความจริง (Truth)

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

ปัญหาแอบแฝงเข้ามาทำธุรกิจ (Business Pressure)

เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การนำเสนอเรื่องราว และความเห็นเกี่ยวกับการควบคุม

ทัศนด้านกฎหมาย

กฎหมายอินเทอร์เน็ต

www.storythai.com

กฎหมายอินเทอร์เน็ตไทยยังไม่ชัดเจนในแนวทางปฏิบัติ มีกฎหมายออกมาบังคับใช้ที่ไม่
เข้มงวดเท่าที่ควร โลกอินเทอร์เน็ต เป็นโลกที่เปิดกว้าง ไร้ขอบเขต มีความเป็นอิสระสูง กฎหมาย
ไทยยังครอบคลุมได้ไม่หมด บทลงโทษผู้กระทำผิดก็ยังไม่ชัดเจน บังคับใช้กับผู้กระทำผิดได้ยาก
อีกทั้งเทคโนโลยีก็พัฒนาอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ทำให้กฎหมายตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
ไม่ทัน ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตจึงเห็นกฎหมายอินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องไกลตัว

ดั่งที่ wi_nds_suki ได้กล่าวไว้ว่า “มีกฎหมายออกมาบังคับใช้ก็จริงแต่ในทางปฏิบัติยังไม่เข้มงวดมากเท่าที่ควร จะว่าไปเรื่องนี้มันดูไกลตัวนะ จะมีคนรู้ซักรักก็คน ว่ากฎหมายอินเทอร์เน็ตหน้าตาเป็นยังไง”

สอดคล้องกับ lady_cho ที่กล่าวว่า “คิดว่าอิสระเสรีไม่มีการเข้มงวดอะไรเลย หรือจะเรียกว่ามีก็เหมือนไม่มีก็ได้ ไม่เห็นมีใครเกรงกลัวกฎหมายอินเทอร์เน็ตเท่าไรเลย ปิดไปก็เปิดใหม่ได้ ก็กฎหมายมันไม่ชัดเจนเอาซะเลย ที่สำคัญคนที่เล่นเน็ต จะมีซักรักก็คนที่รู้กฎหมายอินเทอร์เน็ต โลกอินเทอร์เน็ต มันไร้ขอบเขต จนบางทีกฎหมายก็ไปไม่ถึง”

www.exteen.com

กฎหมายอินเทอร์เน็ตของไทยขาดประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ ตามไม่ทันการพัฒนาเทคโนโลยี ไม่สามารถครอบคลุมปัญหาที่เกิดขึ้นได้ อีกทั้งไม่มีสื่อที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตที่ถูกต้องหรือกระชับข้อบังคับต่างๆ ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตจึงขาดความรู้เรื่องกฎหมาย ทำให้กฎหมายกลายเป็นเรื่องไกลตัว ไม่เห็นความสำคัญของกฎหมาย เป็นที่มาของปัญหาต่างๆ ตามมา

ดั่งคำกล่าวของ alisa_yuyuh ที่กล่าวว่า “เมืองไทยนั้นไม่ค่อยมีสื่อที่ให้ความรู้ทางด้านความถูกต้องในการใช้อินเทอร์เน็ตสักเท่าไร จึงมีคนใช้งานอินเทอร์เน็ตในทางที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากขาดความรู้ด้านนี้ ทั้งๆ ที่เป็นเรื่องใกล้ตัวคนใช้อินเทอร์เน็ตมากๆ ทำให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตมองข้ามความสำคัญของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ จึงเกิดปัญหาต่างๆ จึงมีมาเรื่อยๆ ไม่จบสิ้น ทำให้เกิดคดีต่างๆ ที่เห็นๆ กันอยู่ในปัจจุบัน”

เช่นเดียวกับ sakagro002 ที่กล่าวไว้ว่า “กฎหมายไทยยังไม่สามารถครอบคลุมปัญหาในอินเทอร์เน็ตได้อย่างที่ควรจะเป็น ถึงมีกฎหมายออกมา ก็เชื่อว่าบังคับใช้ได้ กฎหมายไทยตามไม่ทันเทคโนโลยีที่หมุนไปอย่างรวดเร็วหรอก อย่างมากก็ทำได้แค่เดินตามเทคโนโลยี ไม่มีวันจะควบคุมให้ได้ผลจริงๆ ได้หรอก”

www.bloggang.com

กฎหมายอินเทอร์เน็ตยังไม่มีความชัดเจนเพียงพอ ขาดความเข้มงวด โลกอินเทอร์เน็ตเป็นโลกที่มีความเป็นอิสระสูง กฎหมายจึงเข้าไปควบคุมได้ยาก อีกทั้งการพัฒนาของเทคโนโลยีใน

ปัจจุบันได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วเกินกว่าที่กฎหมายจะพัฒนาตามไปได้ทัน กฎหมายอินเทอร์เน็ตจึงทำให้สมบูรณ์ได้ยาก การจะทำให้โลกอินเทอร์เน็ตปลอดภัย จึงจำเป็นต้องใช้จิตสำนึกที่ดีของผู้ใช้งาน

ดั่งคำกล่าวของ merveillesxx ที่ว่า “ยังไม่มียกกฎหมายที่ชัดเจนเพียงพอ เช่น เรื่องเว็บโป๊ หรือ การแบนเว็บไซต์ การแก้ปัญหาจึงมักทำแบบตืดคลุมรวม เช่น การสั่งให้ ISP หรือผู้ให้บริการหลายๆ เจ้า บล็อกเว็บไซต์ ซึ่งถือว่าล่าช้าและเผด็จการอย่างที่สุด”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ pidta_10 ที่ว่า “น่าจะมีความเข้มงวดมากกว่านี้ ในเรื่องของสื่อที่เป็นการมอมเมาเยาวชน โดยเฉพาะเรื่องของเกมที่เกิดปัญหาทำให้เด็กติดเกม และการเล่นเกมผ่านเกม และเรื่องการแพร่ภาพลามกก็ยังมียู่” สอดคล้องกับคำกล่าวของ ninoy_111 ที่กล่าวว่า “เนื่องจากความมีอิสระสูง ควบคุมได้ยาก ดังนั้นกฎหมายยากที่จะเข้าไปควบคุมถ้าเกิดการนำเสนอที่หมิ่นเหม่ ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของแต่ละคนมากกว่า ซึ่งก็มีไม่เท่ากัน ทำให้เกิดปัญหาต่างๆดังที่เห็นได้ทั่วไป เช่นการขโมยผลงาน การหมิ่นประมาท เป็นต้น”

กฎหมายลิขสิทธิ์

www.storythai.com

บนโลกอินเทอร์เน็ตการเข้าถึงแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่มีลิขสิทธิ์กระทำได้ง่ายมาก และการนำข้อมูลที่มีลิขสิทธิ์นั้นออกมาเผยแพร่นั้นก็ทำได้ง่ายด้วยเช่นกัน จึงส่งผลให้การละเมิดลิขสิทธิ์มีปรากฏอย่างมากมาย ซึ่งถือว่ามีคามผิด ลิขสิทธิ์จึงเป็นเรื่องที่เลี่ยงไม่ได้ในโลกอินเทอร์เน็ต กฎหมายลิขสิทธิ์จึงยากที่จะนำมาบังคับใช้ให้ได้ผลในโลกอินเทอร์เน็ต การนำข้อมูลที่มีลิขสิทธิ์มาเผยแพร่ ถ้าไม่ส่งผลเสียกับเจ้าของลิขสิทธิ์ อาจทำให้ข้อมูลข่าวสารนั้นส่งต่อสู่สาธารณะ เกิดประโยชน์ในวงกว้างได้

ดั่งคำกล่าวของ satan632 ที่ว่า “เรื่องลิขสิทธิ์บนโลกอินเทอร์เน็ต เห็นได้ชัดว่ามีให้เห็นมากมาย ทั้งเพลง รูปภาพ เนื้อหาในเว็บด้วยนะ ถ้าไม่อ้างอิงละเมิดซ้ำๆ และเท่าที่เห็น เว็บบล็อกไทยละเมิดหมดแหละ ในจำนวนที่มากด้วย บางทีเว็บบล็อกหนึ่ง ละเมิดลิขสิทธิ์หมดละ มีทั้ง เพลง ภาพ รวมถึงเนื้อหาด้วย เรื่องของลิขสิทธิ์จึงเป็นเรื่องที่เลี่ยงไม่ได้ในสังคมอินเทอร์เน็ต ก็มันหามาได้ง่ายมาก ๆ นี่นา ใครๆ เขาก็เลยทำกัน ได้หมด”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ po_ka_tai ที่กล่าวว่า “กฎหมายลิขสิทธิ์เธอ ย่อมนอนอยู่มาก ใช้ไม่ได้ผลในโลกอินเทอร์เน็ตหรอก ถ้าเป็น โลกจริงๆ ยังพอเห็นอยู่บ้างว่าถ้าละเมิดจะเป็นอย่างไร มีการปราบเท่าพิ ซึ่ดีเดือน ให้เห็น แต่ในโลกอินเทอร์เน็ต การนำเพลงมาลงก็ละเมิดละ แล้วจะปราบอย่างไร ได้มะละ ก็ไม่ได้ ถึงได้บอกว่ามันยังอ่อนในทางปฏิบัติไง อย่างบังคับใช้ให้เสียเวลาเลย มันยากสามัญสำนึกที่ดีจะช่วยให้เรื่องนี้ไร้ปัญหาได้ดีกว่ามานั่งออกกฎหมายมาบังคับ”

www.exteen.com

บนโลกอินเทอร์เน็ตการละเมิดลิขสิทธิ์สามารถกระทำได้ง่ายมาก และการเผยแพร่ข้อมูลที่มีลิขสิทธิ์ก็ทำได้ง่ายด้วยเช่นกัน จึงปรากฏการละเมิดลิขสิทธิ์บนโลกอินเทอร์เน็ต กฎหมายลิขสิทธิ์จึงบังคับใช้ไม่ได้ผลในโลกอินเทอร์เน็ต จึงปรากฏการละเมิดลิขสิทธิ์ในจำนวนที่ค่อนข้างมาก และเป็นเรื่องปกติธรรมดาไปแล้ว จึงยากที่จะควบคุมดูแลให้เรียบร้อย แต่หากว่าการละเมิดลิขสิทธิ์นั้นไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับเจ้าของผลงาน แต่กลับเป็นการช่วยเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ก็คงจะไม่เสียหายอะไร

ดังคำกล่าวของ biwnmai ที่กล่าวว่า “พบว่า มีการละเมิดลิขสิทธิ์เยอะแยะ เป็นเรื่องชินตาในอินเทอร์เน็ตซะแล้ว เว็บบล็อกส่วนใหญ่มักจะนำเพลงมาลง ซึ่งเพลงก็มีลิขสิทธิ์อยู่แน่ๆ แค่นี้ก็ผิดแล้ว เรื่องอื่นมจะต้องพูดถึงมีแน่ๆ อาจจะด้วยความที่มันทำง่ายด้วยแหละมัง”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ free_style563 ที่กล่าวว่า “ลิขสิทธิ์ กัับการละเมิดสิทธ์มันเป็นเรื่องคู่กัน ไม่ว่าจะโลกจริงหรือโลกอินเทอร์เน็ต แต่ที่ต่างกันคือ แนวทางการปฏิบัติ โลกจริง เราเห็นชัดว่าถ้าละเมิดจะเป็นอย่างไร การปราบเท่าพิ นี้คือตัวอย่าง ส่วนในโลกอินเทอร์เน็ต จะปราบอย่างไร ละ ก็มันไม่มีตัวตน ใครทำก็ไม่รู้ ถ้าโดนสั่งปิด มันก็ไปเปิดใหม่ ทำใหม่ได้อีกเรื่อยๆ ทำให้ยากต่อการควบคุมดูแลให้เรียบร้อย”

www.bloggang.com

กฎหมายลิขสิทธิ์เป็นเรื่องควบคุมยาก จึงมีการละเมิดลิขสิทธิ์เกิดขึ้น การนำเสนอผลงานคนอื่น ไม่ว่าจะเพลง รูปภาพ คลิปวิดีโอ หรือข้อมูลอื่นๆ ล้วนแล้วแต่ผิดกฎหมายลิขสิทธิ์ทั้งสิ้น ถ้าการเผยแพร่นั้นทำไปด้วยเจตนาที่ดี ทำไปโดยไม่หวังผลประโยชน์และไม่สร้างความเสียหายต่อเจ้าของลิขสิทธิ์ เป็นการกระทำเพื่อเผยแพร่เพียงอย่างเดียว โดยการเผยแพร่นั้นอยู่บนจรรยาบรรณที่ดี ปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ก็จะลดลงได้

ดั่งคำกล่าวของ nipapron_t ที่กล่าวว่า “ควบคุมยาก เว็บบล็อกมีอิสระในการนำเสนอมาก ข้อมูลต่างๆ จึงหลากหลาย ผสมปนเปกันไปหมด มีทั้งที่ละเมิดลิขสิทธิ์ ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ ซึ่งมันเป็นเรื่องที่เราเรียกได้ว่าผิด แต่จะให้เราทำอะไรได้ ก็สิ่งที่นำเสนอ นั้น บางทีแม้จะละเมิดลิขสิทธิ์แต่ก็มีความรู้ที่น่าจะได้รับการเผยแพร่ก็มีให้เห็นตั้งเยอะ หรือจะเป็นการละเมิดเพื่อสร้างความบันเทิง โดยการนำคลิปหนังหรือนำเพลงมาลงโดยไม่เห็นแก่ผลประโยชน์แอบอ้าง ขายเพลง ขายหนัง หาประโยชน์เข้าตัว เรามองว่าไม่ผิดนะ”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ ninoy_111 ที่กล่าวว่า “ไม่มีผล กฎหมายลิขสิทธิ์ของไทยเรายังใช้ไม่ได้ผล คนเล่นเว็บอย่างเราๆ ไม่ค่อยสนใจเรื่องขีบข้อยพวกนี้ให้เสียเวลาหรอก กฎหมายมันก็เหมือนกับหัวโขน ใช้งานไม่ได้ ละเมิดกันเป็นปกติ อาจจะโดยเจตนาหรือไม่เจตนาก็ไม่รู้ได้ แต่ละเมิดนะมีแน่ๆ เยอะด้วย กฎหมายจึงไม่ค่อยจะได้ผล สิ่งที่ดีที่สุดคือการสร้างจรรยาบรรณที่ดีให้เกิดขึ้น อาจจะช่วยลดปัญหาตรงนี้ได้ไม่มากนักน้อย”

กฎหมายหมิ่นประมาท

www.storythai.com

กฎหมายหมิ่นประมาทเป็นเรื่องที่สามารถกระทำได้ การกล่าวร้ายผู้อื่น หรือการโจมตีให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการสร้างความเสียหายให้ผู้อื่นเดือดร้อนถือเป็นการละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาท เว็บบล็อกก็สามารถถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาทได้ แต่ยังไม่ปรากฏชัดให้เห็นว่ามีการใช้เว็บบล็อกในการละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาท

ดั่งคำกล่าวของ satan632 ที่ว่า “เรื่องนี้เนะ มีให้เห็นอยู่บ้าง คนเล่นเน็ตเป็นประจำๆ คงจะต้องเห็นบทความด่ากันไปมา หมิ่นประมาทกันไป หมิ่นประมาทกันมา แต่ก็ไม่เห็นมีใครออกมาเรียกร้องหาคนทำผิดเลย สงสัยกฎหมายจะไม่มีควมศักดิ์สิทธิ์พอจะนำมาเป็นหลักปฏิบัติได้ แต่จะว่าไปนะ ในเว็บบล็อกเรายังไม่เห็นคนเค้าเอามาเป็นเครื่องมือด่ากันเลย”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ zombie138 ที่กล่าวว่า “ไม่ค่อยจะเห็นใครเค้าเอาเว็บบล็อกมาหมิ่นประมาทใครนะ แต่ในเว็บไซด์ทั่ว ๆ ไป เยอะเลย ก็เว็บบล็อกมันมักจะใช้ในเรื่องอื่นมากกว่าเรื่องที่จะมาทำผิดกฎหมายนะซี”

www.exteen.com

กฎหมายหมิ่นประมาทสามารถถูกละเมิดได้ง่ายในโลกอินเทอร์เน็ต เนื่องจากสิทธิเสรีภาพในการนำเสนอและแสดงความคิดเห็นมีสูงมาก การหมิ่นประมาทจึงสามารถเกิดขึ้นได้ง่ายตามไปด้วย อีกทั้งกฎหมายไทยยังไม่มี ความชัดเจน ใดๆ ที่มีความจำเป็นต้องใช้กฎหมายเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย แต่กฎหมายยังไม่มีศักยภาพพอ จึงจำเป็นต้องอาศัยจริยธรรมของผู้ใช้งานเพื่อทำให้สังคมอินเทอร์เน็ตเกิดความเรียบร้อย เว็บบล็อกก็เป็นอีกสื่อหนึ่งที่สามารถถูกใช้เป็นเครื่องมือในการละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาทได้ แต่ยังไม่ปรากฏให้เห็นว่ามีการนำเว็บบล็อกมาใช้ในการหมิ่นประมาทผู้อื่น

ดั่งคำกล่าวของ Ip_cee ที่กล่าวว่า “คิดว่าน่าจะเกิดจากการเขียนเสียดสีผู้อื่น ซึ่งมันเป็น สิทธิเสรีภาพของเขาในการแสดงความคิดเห็น ถ้าเปรียบกับชีวิตจริง เราแค่พูดมึง กู แค่นี้ก็สามารถฟ้องหมิ่นประมาทได้แล้ว การเสียดสีอะไรพวกนี้ เป็นจรรยาบรรณของบล็อกเกอร์มากกว่า และเป็น ความรู้สึกส่วนตัวที่ไร้สาระมาก จะว่าไปก็ไม่ค่อยมีใครเค้าใช้เว็บบล็อกมาหมิ่นประมาทกันหรอก มั้ง เราไม่เคยเห็นนะ”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ thandon_s ที่กล่าวไว้ว่า “ไม่ควรมีผลอะไร การเขียนเว็บบล็อกถือเป็นการเขียนเรื่องราวจากมุมมองเฉพาะของบุคคล และถือเป็นที่ส่วนตัว ถ้าไม่มีใครเอาไปโพสต์ต่อ เรื่องที่เขียนก็ควรถือเป็นเรื่องส่วนตัว แต่ผู้ให้บริการเว็บบล็อกอาจแทรกแซงได้บ้าง ไม่ว่าจะใช้วิธีตัดเตือน หรือระงับการใช้งานชั่วคราว เพื่อควบคุมลักษณะของสังคมในเว็บบล็อกไม่ให้เกิดการละเมิดต่อกฎหมายของบ้านเมือง”

www.bloggang.com

ในโลกอินเทอร์เน็ตกฎหมายหมิ่นประมาทบังคับใช้ได้ยาก กฎหมายตามการพัฒนาของเทคโนโลยีไม่ทัน ถึงกฎหมายจะเข้มงวดแต่ก็มีช่องว่างในการกระทำผิด จึงต้องอาศัยจิตสำนึกที่ดีของผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต เพื่อสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยให้กับสังคมอินเทอร์เน็ต เว็บบล็อกก็เป็นอีกสื่อหนึ่งที่สามารถถูกใช้เป็นเครื่องมือในการละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาทได้และสามารถกระทำผิดได้ง่ายอีกด้วย แต่ทั้งนี้เว็บบล็อกก็มีกฎข้อบังคับอยู่แล้ว โดยกลุ่มจะมีการลงโทษกันใน กลุ่ม หากมีการใช้คำพูดไม่สุภาพ รุนแรง ทางเว็บบล็อกก็มีการลงโทษด้วยการลบออกจากความเป็นสมาชิกบล็อก เพื่อสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อย จึงไม่ปรากฏให้เห็นว่ามีการนำเว็บบล็อกมาใช้

ในการหมิ่นประมาทผู้อื่น แม้เว็บบล็อกจะมีกฎระเบียบบังคับอยู่ กฎหมายก็มีความจำเป็นต้องพัฒนาให้สามารถบังคับใช้ได้โดยมีประสิทธิภาพเพื่อความสงบเรียบร้อยในสังคมอินเทอร์เน็ต

สอดคล้องกับคำกล่าวของ pidta_10 ที่กล่าวว่า “อันนี้เราก็คงไม่เคยเจอกะกับเรื่องที่หมิ่นประมาทหรือกล่าวถึงใคร แต่ถ้าเป็นอย่างนั้นจริงว่ามีข้อความที่เป็นการดูถูกหรือหมิ่นประมาทเหยียดหยามใครชัดเจน ในทางกฎหมายน่าจะดำเนินคดีได้แล้วแต่รูปคดีที่ปรากฏในบล็อก ในการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของเว็บบล็อกมาจากการเป็นสมาชิกก็จะมีกฎข้อบังคับอยู่แล้ว โดยกลุ่มจะมีการลงโทษกันในกลุ่ม หากมีการใช้คำไม่สุภาพรุนแรง ทางบล็อกก็มีการลงโทษด้วยการลบออกจากความเป็นสมาชิกบล็อก จึงไม่ค่อยเห็นการใช้เว็บบล็อกในการหมิ่นประมาท”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ patthanids ที่กล่าวว่า “ถ้ามีแล้วใช้ได้จริงๆ ก็ดี จะได้จัดระเบียบเว็บบล็อกไม่ล้ำเส้น ไม่ทำให้ใครเดือนร้อน และคุ้มครองผู้ถูกวิจารณ์ ทำให้เว็บบล็อกมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของอย่างนี้กันไว้ก่อนดีกว่ามาแก้ทีหลัง แม้ออนนี้จะยังไม่เห็นใครมาใช้เว็บบล็อกค่ากัน หรือที่เรียกว่าหมิ่นประมาทกัน แต่ถ้ากฎหมายมันใช้ควบคุมได้จริงๆ ก็คงดี”

กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กับอินเทอร์เน็ต

www.storythai.com

กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กับอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ขาดความรู้ในเรื่องนี้ รู้เพียงแค่ว่ามีกฎหมายบังคับใช้อยู่ แต่ไม่รู้ว่ากฎหมายเป็นอย่างไร ความคิดเป็นอย่างไร จึงจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตได้รับรู้ เพื่อที่จะได้บังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดังคำกล่าวของ po_ka_tai ที่กล่าวว่า “เราในฐานะว่ามีอยู่ แต่เราขอสารภาพว่าแค่รู้ว่ามียุ่จริงๆ ไม่มีความรู้เลยว่ามันเป็นอย่างไร ไม่เห็นมีใครมาบอกหรือมาแจ้งให้ทราบเลย ทางผู้ที่เกี่ยวข้องน่าจะมีการทำการประชาสัมพันธ์ให้ทราบบ้าง เราจะได้รู้ว่ามันไม่ได้แค่มีอยู่แต่มันมีอะไรที่ชัดเจนออกมาให้เห็นบ้าง”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ satan632 ที่กล่าวไว้ว่า “ขาดความรู้ในแนวทางปฏิบัติ อีกทั้งขาดการประชาสัมพันธ์ที่จะให้ประชาชนทั่วไปอย่างเราๆ เกิดความเข้าใจและตระหนักถึงอำนาจ

ของกฎหมาย อีกอย่างอาจจะเป็นเพราะผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตมักจะมองว่า ตนอยู่ไกลจึงถือกฎหมาย จึงไม่ค่อยใส่ใจ สนใจมากนัก”

www.exteen.com

กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กับอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ขาดความรู้ในเรื่องนี้ รู้เพียงแค่ว่ามีกฎหมายบังคับใช้อยู่ แต่ไม่รู้ว่ากฎหมายเป็นอย่างไร ความคิดเป็นอย่างไร จึงจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตได้รับรู้ เพื่อที่จะได้บังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดั่งคำกล่าวของ biwnmai ที่กล่าวว่า “ผมว่าไม่ว่าจะเป็นกฎหมายอะไรก็ตามที่บังคับใช้ในอินเทอร์เน็ต ยังขาดความชัดเจนในทางปฏิบัติ และขาดการเอาใจจริงเอาใจจากทางภาครัฐในการบังคับใช้ และการแจ้งให้ประชาชนรับทราบว่า กฎหมายเป็นอย่างไร และถ้ากระทำผิดจะเป็นอย่างไร ตอนนี้เราว่าเหมือนการเขียนเสือให้วัวกลัวแค่นั้นเอง”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ free_style563 ที่ว่า “ขึ้นชื่อว่ากฎหมาย มันก็มีไว้เพื่อบังคับใช้เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม แต่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ต ยังขาดความชัดเจนทั้งในตัวกฎหมาย และแนวทางในการนำไปใช้จริง ภาครัฐจึงควรมีความชัดเจนในทางปฏิบัติที่เห็นผล และควรเอาใจจริงเอาใจให้มากกว่านี้ และควรทำการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงการมีอยู่ด้วย เพื่อจะได้ใช้ได้อย่างได้ผล”

www.bloggang.com

กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กับอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ขาดความรู้ในเรื่องนี้ รู้เพียงแค่ว่ามีกฎหมายบังคับใช้อยู่ แต่ไม่รู้ว่ากฎหมายเป็นอย่างไร ความคิดเป็นอย่างไร จึงจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตได้รับรู้ เพื่อที่จะได้บังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดั่งคำกล่าวของ ninoy_111 ที่กล่าวว่า “เป็นเรื่องไกลตัวเราจึงเลย ใช้อินเทอร์เน็ตมาหลายปีแล้วนะ แต่ไม่เคยรู้เลยว่า กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งกับอินเทอร์เน็ตมันเป็นยังไง เห็นคนทำผิดกฎหมายทางอินเทอร์เน็ต ก็ไม่รู้หรอกนะว่ามันผิดอะไร ผิดมาก ผิดน้อย โทษเป็นไง เฮ้อ มี

อินเทอร์เน็ตไว้ใช้ มีกฎหมายไว้ควบคุม แต่ไม่รู้ว่าจะไรผิด จะได้ไม่ทำผิด จึงกฎหมายก็เท่ากับเป็นแค่แผ่นกระดาษอะดิ ที่ต้องรอให้มีคนทำผิดก่อน ถึงค่อยหยิบออกมาใช้”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ nipapron_t ที่ว่า “รู้เนาะว่าอินเทอร์เน็ตก็มีกฎหมายไว้ควบคุม แต่ก็แค่รู้ว่ามิแต่ไม่รู้รายละเอียดอะไรเท่าไร จำเป็นมากที่จะได้รับการเอาจริงเอาจังจากทางผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะทำให้กฎหมายออกมาเป็นรูปเป็นร่างมากกว่าที่เป็นในทุกวันนี้ คือต้องให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้ ทุกวันนี้ยังไม่มีความเอาจริงเอาจังพอ”

ทัศนะด้านจริยธรรม

ความจริง (Truth)

www.storythai.com

ความจริงเป็นเรื่องที่พิสูจน์ยากในโลกอินเทอร์เน็ต ความจริงในเว็บบล็อกก็เป็นเรื่องที่พิสูจน์ได้ยาก ขึ้นอยู่กับความน่าเชื่อถือของบล็อกเกอร์และความน่าเชื่อถือของบทความหรือเรื่องราวที่ปรากฏ การจะตัดสินใจเชื่อในข้อมูลที่ปรากฏในเว็บบล็อกว่าเป็นความจริงหรือไม่เป็นความจริงจึงขึ้นอยู่กับวิจารณญาณ ประสบการณ์และ พื้นฐานทางความรู้ของผู้รับสาร เพราะข้อมูลที่ปรากฏในเว็บบล็อก อาจจะจริงทั้งหมด จริงบางส่วน หรืออาจจะไม่มีความจริงอยู่เลยก็ได้

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ po_ka_tai ที่กล่าวว่า “การที่เราจะเชื่อว่าจะไรซักอย่างเป็นความจริง ต้องผ่านการตรวจสอบจากหลายๆ แหล่งข้อมูลเพื่อยืนยันว่าสิ่งไหนจริง สิ่งไหนเท็จ เรื่องของความจริงนี้เราว่าอยู่ที่วิจารณญาณส่วนตัว และความสามารถส่วนบุคคลด้วยเหมือนกันนะ เพราะยังไงซะ อินเทอร์เน็ตมันไม่ได้มีด้านเดียวหรอก มันก็ต้องมีจริงบ้าง ไม่จริงบ้าง หรือไม่จริงเลย ปนกันไป”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ zombie138 ที่กล่าวว่า “อันนี้ขอบอกเลยว่าแยกยากจริงๆ เราว่าอยู่ที่ความน่าเชื่อถือของข้อมูลและตัวคนที่ทำมากกว่า ถ้าน่าเชื่อถือพอ ก็น่าจะเป็นความจริง แต่ถ้าคุณแล้วยังไงก็ไม่เห็นว่าจะมีความน่าเชื่อถืออยู่เลย ก็ให้ตัดสินใจไปก่อนเลยว่าไม่จริง แต่ก็อย่าเพิ่งด่วนสรุป เพราะสิ่งที่เราว่าไม่จริง ทำยที่สุดมันอาจจะมีความจริงอยู่บ้างก็ได้ ขึ้นอยู่ที่ว่ามันจริงมากจริงน้อยแค่ไหนเอง”

www.exteen.com

ความจริงเป็นเรื่องที่พิสูจน์ยากในโลกอินเทอร์เน็ต ความจริงในเว็บบล็อกก็เป็นเรื่องที่พิสูจน์ได้ยาก ขึ้นอยู่กับความน่าเชื่อถือของบล็อกเกอร์และความน่าเชื่อถือของบทความหรือเรื่องราวที่ปรากฏ อีกทั้งการที่เว็บบล็อกเป็นสิ่งที่ใครก็สามารถทำได้ ดังนั้น ข้อมูลที่ปรากฏจึงอาจมีการบิดเบือนความจริงได้ การจะตัดสินใจเชื่อในข้อมูลที่ปรากฏในเว็บบล็อกว่าเป็นความจริงหรือไม่เป็นความจริงจึงขึ้นอยู่กับวิจารณญาณ ประสบการณ์และ พื้นฐานทางความรู้ของผู้รับสาร เพราะข้อมูลที่ปรากฏในเว็บบล็อก อาจจะจริงทั้งหมด จริงบางส่วน หรืออาจจะไม่มีความจริงอยู่เลยก็ได้

ดั่งคำกล่าวของ thandon_s ที่ว่า “พิสูจน์ยาก นอกจากเรื่องที่เป็นข้อเท็จจริง (fact) ความจริง (truth) ขึ้นกับวิจารณญาณของคนอ่านหรือคนเขียน” และคำกล่าวของ sakagro002 ที่กล่าวไว้ว่า “ต้องใช้วิจารณญาณส่วนบุคคล เพราะข้อมูลในเว็บบล็อกไม่มีการตรวจสอบว่าน่าเชื่อถือเพียงไร รวมทั้งขาดการอ้างอิงที่น่าเชื่อถือเพียงพอ”

เช่นเดียวกับ panithan_b ที่กล่าวว่า “สิ่งต่างๆ ในเว็บบล็อกนั้นมียู่มากมาย มีทั้งความจริงและความเท็จปะปนกันไป ผู้เข้าไปอ่านบล็อกจะต้องแยกแยะให้ได้ครับ” และคำกล่าวของ gospeller ที่กล่าวว่า “ต้องใช้วิจารณญาณในการอ่านบล็อกสูงมาก เพราะด้วยความที่ว่าใครอยากเข้ามาเขียนอะไรก็เขียนได้ ทำให้การบิดเบือนข้อมูลความเป็นจริงมีโอกาสสูงตามไปด้วย”

www.bloggang.com

การนำเสนอความจริงในโลกอินเทอร์เน็ต เป็นเรื่องที่พิจารณายาก ขึ้นอยู่กับบล็อกเกอร์ เพราะเว็บบล็อกมีอิสระในการนำเสนอสูง บล็อกเกอร์สามารถนำเสนอได้ตามความต้องการ เรื่องราวที่นำเสนอจึงมีทั้งความจริงและไม่จริง อีกทั้งยังเป็นความจริงที่มาจากมุมมองของบล็อกเกอร์ซึ่งอาจไม่ใช่ความจริงทั้งหมด อยู่ที่วิจารณญาณของผู้รับที่จะตัดสินใจว่าเรื่องทำนำเสนอออกมาเป็นความจริงหรือไม่เป็นความจริง โดยขึ้นอยู่กับความน่าเชื่อถือของบล็อกเกอร์และเรื่องราวที่นำเสนอ

ดั่งคำกล่าวของ paul_lin_md ที่กล่าวว่า “คิดว่ สื่อไหน ๆ ก็มีทั้งเรื่องจริงเรื่องไม่จริงทั้งนั้น ไม่ว่าจะป็นโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ คนอ่านก็ต้องตัดสินใจเองแหละว่า เรื่องที่อ่านน่าเชื่อหรือเปล่า” และคำกล่าวของ namtran ที่กล่าวว่า “ต้องใช้วิจารณญาณอย่างมากในการอ่าน เพราะเว็บ

บล็อก ส่วนใหญ่น่าจะเป็นความจริงที่ปนความคิดเห็นของเจ้าตัวจำนวนมาก และอาจจะมีบางเรื่อง
ปนอยู่ด้วย ถ้าไม่มี source ที่มา ก็ต้องอ่าน ไปคิดไป”

สอดคล้องกับ sr_ratta ที่กล่าวว่า “มันเป็นความจริงที่เกิดจากมุมมองมุมหนึ่งของเจ้าของ
บล็อกเท่านั้น ไม่ใช่ความจริงทั้งหมด” เช่นเดียวกับคำกล่าวของ pidta_10 ที่กล่าวว่า “เป็นการยากที่
จะคาดเดา บางเรื่องก็มีเค้าความจริง บางเรื่องก็ปรุงแต่งขึ้นมา บางเรื่องข้อมูลก็ผิดพลาด หากความ
จริงไม่ค่อยได้”

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

www.storythai.com

เว็บบล็อกสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การเป็นพื้นที่สาธารณะ
และง่ายในการใช้งาน ทำให้การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทำได้ง่ายมาก การนำเสนอข้อมูล หรือ
เรื่องราวใดๆ ที่พาดพิงถึงบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือ ส่งผลให้บุคคลอื่นเสียหาย เท่ากับเป็น
การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งนี้จึงอยู่ที่จิตสำนึกในการนำเสนอของบล็อกเกอร์ และในฐานะผู้รับ
สารก็อาจจะไปละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของบล็อกเกอร์ได้ ถ้าไปทำให้บล็อกเกอร์เสียหาย ใช้เว็บ
บล็อกในการพาดพิงสร้างความเดือดร้อนให้บล็อกเกอร์ ทั้งนี้จึงขึ้นอยู่กับจิตสำนึกที่ดีของทั้งบล็อก
เกอร์และผู้รับสาร

ดังคำกล่าวของ satan632 ที่กล่าวไว้ว่า “เรามองว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ง่ายและมีให้เห็น
บ่อยๆ ในอินเทอร์เน็ต พื้นที่สาธารณะที่ไม่ว่าใครก็เข้าถึงได้ มันทำให้ไม่ว่าใครก็อาจจะถูกละเมิด
สิทธิส่วนบุคคลได้ อินเทอร์เน็ตเป็นเหมือนดาบสองคมเหมือนกัน การจะทำอะไรในนี้ควรรอบคอบ
ให้มาก ไม่งั้นอาจจะไปละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของคนอื่นหรืออาจจะโดนละเมิดซะเองก็ได้”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ zombie138 ที่กล่าวไว้ว่า “ถ้ามีการทำอะไรที่ส่งผลให้บุคคลอื่น
เสียหาย ไม่ว่าจะด้วยความตั้งใจหรือไม่ก็ตาม นั่นคือการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลแล้ว ซึ่งไม่ใช่เรื่อง
ง่ายเลยที่จะควบคุมไม่ให้เกิดปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ไม่ว่าจะ เป็นบล็อกเกอร์ทำเรื่อง
ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล โดยลงเรื่องราวหรืออะไรก็แล้วแต่ แล้วทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เสียหาย หรือ
สมาชิกผู้รับสารอย่างเราก็ทำได้เหมือนกัน ถ้าเราไปคอมเมนต์ในเว็บบล็อกพาดพิง ด่าทอ
บล็อกเกอร์ ทำให้บล็อกเกอร์เสียหาย ก็เท่ากับเราละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของบล็อกเกอร์เหมือนกัน”

www.exteen.com

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเป็นเรื่องที่กระทำได้ง่าย การนำเสนอข้อมูล หรือเรื่องราวใดๆ ที่พาดพิงถึงบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือ ส่งผลให้บุคคลอื่นเสียหาย เท่ากับเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งนี้จึงอยู่ที่จิตสำนึกในการนำเสนอของบล็อกเกอร์ และในฐานะผู้รับสารก็อาจจะไปละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของบล็อกเกอร์ได้ ถ้าไปทำให้บล็อกเกอร์เสียหาย ใช้เว็บบล็อกในการพาดพิงสร้างความเดือดร้อนให้บล็อกเกอร์ ทั้งนี้จึงขึ้นอยู่กับจิตสำนึกที่ดีของทั้งบล็อกเกอร์และผู้รับสาร

ดั่งคำกล่าวของ itachi_tsuki ที่กล่าวว่า “ไม่สามารถให้คำตอบที่แน่นอนได้เพราะเมื่อก่อนข้าพเจ้าเคยคิดว่าเว็บบล็อกเป็นที่ส่วนตัวของแต่ละคน แต่ในระยะหลังมีการเข้าไปโพสต์ค่าในเว็บบล็อกของคนที่ไม่ชอบ หรือไม่ก็ไปโพสต์ค่าในเว็บบล็อกที่มีเนื้อหาในเรื่องที่ตนไม่ชอบซึ่งการทำแบบนี้ถือว่าการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอย่างหนึ่งเหมือนกัน”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ kavin00 ที่ว่า “คงต้องระวังเรื่องการแสดงความคิดเห็นกันบ้าง หากพาดพิงรุนแรงเกินไป อาจจะทำให้เกิดปัญหาได้ ซึ่งบางคน ด้วยความศึกคะนองก็โพสต์ข้อความค่าคนอื่นไปเรื่อยโดยไม่คิดอะไรต่างๆ ที่บางข้อความทำให้อีกฝ่ายเสียหาย (ที่จริงน่าจะโดนจับซะบ้าง)”

www.bloggang.com

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในโลกอินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องที่กระทำได้ง่ายมากไม่ต่างจากการกระทำผิดในเรื่องอื่นๆ เนื่องจากเป็นโลกที่มีความเป็นอิสระสูง และเป็นพื้นที่สาธารณะ เว็บบล็อกจึงปรากฏการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของคนอื่นหรือแม้แต่การถูกคนอื่นละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งนี้ผู้ใช้งานเว็บบล็อกที่มีเป็นจำนวนมาก มีบรรทัดฐานที่แตกต่างกัน ความคิดก็แตกต่างกันการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม ไม่ว่าจะอินเทอร์เน็ตหรือชีวิตจริง การเคารพให้เกียรติกันเป็นเรื่องจำเป็นในสังคม

สอดคล้องกับคำกล่าวของ namtran ที่กล่าวไว้ว่า “คือมันมองยากแหละ ว่าอันไหน ละเมิดอันไหนเสียมารยาท เพราะมันแล้วแต่บรรทัดฐานของแต่ละคน ส่วนตัวมองว่าคนยังไม่ค่อยว่าละเมิดคือแบบไหน ยังไง บางคนก็จะทักทักเอาว่าคนอื่นละเมิด ทั้งๆที่เค้าไม่ได้ละเมิด อาจจะแค่เสียมารยาท หรือ เจ้าของเว็บบล็อกแค่ไม่ชอบการกระทำแบบนี้เท่านั้นเอง”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ pidta_10 ที่ว่า “ไม่ว่าจะใช่เรื่องของการละเมิดสิทธิเพราะผ่านการเป็นสมาชิกและมีการยินยอมที่จะให้ใครก็ได้ของมาร่วมพูดคุย และรับรู้เรื่องราวของเรา และ

การใช้ภาษาก็ไม่ได้จบบ้างเป็นการใช้ที่สุภาพ ไม่เหมือนกับการเล่นแซ่ท เนื่องจากบล็อกมีความเป็นเสรีเปิดกว้าง และแต่ละบุคคลก็ต้องการที่จะเป็นผู้นำเสนอถึงได้เข้ามาในบล็อก”

ปัญหาแอบแฝงเข้ามาทำธุรกิจ (Business Pressure)

www.storythai.com

เว็บบล็อกเป็นสื่อที่เป็นสาธารณะ และเปิดกว้าง ง่ายในการใช้งาน จึงทำให้มีผู้ที่เข้ามาหาผลประโยชน์ทางธุรกิจ เนื่องจากเป็นช่องทางที่ไม่ต้องลงทุนในการโฆษณา อีกทั้งยังมีผู้ใช้งานในจำนวนมาก จึงมีการใช้เว็บบล็อกในการเสนอขายสินค้าได้ ใช้เป็นเครื่องมือหาประโยชน์ทางธุรกิจอยู่บ้าง แต่ยังคงอยู่ในจำนวนที่น้อย ซึ่งถือเป็นเรื่องที่บล็อกเกอร์สามารถทำได้ เพราะบล็อกเกอร์สามารถสื่อสารได้ทุกอย่างตามความต้องการ ดังนั้นจึงมีการใช้เว็บบล็อกในการหาผลประโยชน์ทางธุรกิจ แต่ปรากฏอยู่ในจำนวนที่น้อย และไม่ได้รับความนิยม

ตั้งคำถามของ zombie138 ที่ว่า “สื่อสาธารณะอย่างเว็บบล็อก ถ้าจะใช้เอามาขายของก็ทำได้ไม่ยาก คนใช้งานก็มีเยอะ ไม่ต้องลงทุนอะไรมากด้วย แค่มาลงของที่จะขายไว้ ขายได้ไม่ได้ มันอีกเรื่องนึง แต่อย่างน้อยมันก็ทำให้เราเห็นว่ามีการใช้ในการขายของอยู่เหมือนกัน” และคำถามของ air_club2you ที่กล่าวว่า “น่าจะมีย่างก็ได้ แต่คงไม่มากนัก ส่วนใหญ่เค้าใช้เว็บบล็อกด้านอื่นมากกว่า แต่ก็คงมีที่ใช้ในการแอบแฝงมาทำธุรกิจ”

สอดคล้องกับคำถามของ po_ka_tai ที่กล่าวไว้ว่า “ถ้าจะทำมันทำได้อยู่แล้วนะ ขึ้นอยู่กับว่าวัตถุประสงค์ในการทำของบล็อกเกอร์เป็นอย่างไร เพราะเว็บบล็อกมันทำได้หมดและตามความต้องการของบล็อกเกอร์ เราเป็นผู้รับสาร ก็เลือกเอาเองว่าจะสนใจมันม๊ยะ แต่เราว่านะ ไม่มีใครสนใจจะซื้อของทางนี้กันหรอก บล็อกเกอร์ทำได้ก็ทำไป เราไม่สนใจอยู่แล้ว ไม่ชอบก็แค่ไม่เข้าไปดูแค่นั้นเอง”

www.exteen.com

มีการใช้เว็บบล็อกในการหาประโยชน์ทางธุรกิจ เนื่องจากเป็นสื่อที่มีอิสระทางความคิด และอิสระในการนำเสนอ บล็อกเกอร์จึงมีสิทธิ์ที่จะใช้พื้นที่ในเว็บบล็อกในการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ รวมไปถึงการใช้เป็นช่องทางในการหาประโยชน์ทางธุรกิจ ด้วยการที่เว็บบล็อกเป็นสื่อที่ไม่มีต้นทุน ง่ายในการนำเสนอสินค้า ไม่ว่าจะเป็นการขายของต่างๆ หรือใช้พื้นที่ในเว็บบล็อกในการ

ลงโฆษณาต่างๆ จึงเป็นเรื่องที่สามารถกระทำได้ แต่ยังคงปรากฏการใช้เว็บบล็อกในการหาประโยชน์ทางธุรกิจในจำนวนที่น้อย อีกทั้งไม่ได้รับความนิยม

ดั่งคำกล่าวของ panithan_b ที่กล่าวว่า “บางครั้งบล็อกเกอร์ก็จะหาโฆษณาต่างๆ มาติดเอาไว้ คิดได้หลายแบบครับ บางคนอาจจะคิดว่าเว็บบล็อกเป็นแหล่งที่มีคนนิยมมากันมาก ทำให้มีโอกาสที่คนจะเข้ามาคลิกที่โฆษณาในบล็อกของตนมากขึ้นครับ บางทีก็จะเป็นโฆษณาที่เจ้าของเว็บสำหรับให้บล็อกฟรีเขานำมาติดไว้เพื่อหารายได้ เนื่องจาก ถึงเขาจะให้เราเขียนบล็อกได้ฟรี แต่ทางเว็บมาสเตอร์จะต้องจ่ายค่าเช่า เซิร์ฟเวอร์ สำหรับเก็บข้อมูลบล็อกฟรีที่เราสร้างกัน ในกรณีนี้ เราจะช่วยสักหน่อยก็ไม่เสียหายอะไรครับ” และคำกล่าวของ kavin00 ที่กล่าวว่า “โดยมากผู้ที่อ่านส่วนใหญ่จะไม่ชอบให้มีการโฆษณาโดยทับเนื้อหาส่วนที่อ่าน โดยมากจะรำคาญอย่างที่สุดทำให้เปลืองเนื้อที่ไปโดยเปล่าประโยชน์”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ biwmai ที่ว่า “ยอมรับเลยว่าเรื่องนี้มันมีแน่ๆ ตอนนีเราว่ามันยังน้อยและที่สำคัญไม่ได้รับความนิยมหรอก แต่คิดว่าต่อไปจะยังมีมากขึ้น เพราะมันง่าย ไร้ต้นทุน แต่จะขายอะไรก็ขายไป จะใช้ทำอะไรก็ทำไป อย่าสร้างความรำคาญให้คนอื่นก็ถือว่าเป็นเรื่องที่ยอมรับได้”

www.bloggang.com

มีการใช้เว็บบล็อกในการหาผลประโยชน์ทางธุรกิจ เนื่องจากการง่ายในการใช้งานและสะดวกในการเสนอขายสินค้า ผู้ขายกับผู้ซื้อสามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรง และเป็นสื่อสาธารณะที่มีคนใช้งานเป็นจำนวนมาก อีกทั้งเปิดกว้างทางความคิด และให้อิสระในการใช้งานได้ตามความต้องการของบล็อกเกอร์ จึงทำให้มีการนำเว็บบล็อกมาใช้ในการหาประโยชน์ทางธุรกิจ ทำให้สินค้าเป็นที่รู้จัก โดยเป็นสิทธิที่พึงกระทำได้ของบล็อกเกอร์ แต่ต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้คนอื่น หรือใช้เป็นช่องทางในการกระทำผิดกฎหมาย

ดั่งคำกล่าวของ easy_mrpaul ที่ว่า “เป็นเรื่องปกติ ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ในการทำเว็บบล็อกของแต่ละคน บางคนต้องการทำเพื่อนำเสนอผลงาน บางคนก็ต้องการทำเพื่อธุรกิจ ซึ่งถ้าไม่ได้ทำให้ใครเดือนร้อนก็ไม่เป็นไร ในฐานะผู้ชม ถ้าเข้าไปแล้วรู้สึกว่ามีธุรกิจแอบแฝง แล้วไม่สนใจ ก็ไม่ต้องเข้าไป”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ patthanids ที่กล่าวว่า “หากนำบล็อกมาใช้ในทางธุรกิจก็ถือว่าเป็นเรื่องปกติ ต่างประเทศถือว่าเว็บบล็อกเป็นสื่อโฆษณาอย่างหนึ่ง การแอบแฝงทางธุรกิจเป็นเรื่องปกติ อันนี้ต้องยกผลประโยชน์ ถือว่าเป็นอิสระทางความคิด ใครคิดเร็วก็หาเงินได้เร็ว” และคำกล่าวของ sr_ratta ที่กล่าวไว้ว่า “เว็บบล็อก เป็นที่ส่วนตัวของใครของมัน ดังนั้น ถ้าเจ้าของเว็บบล็อกจะแอบแฝงขายของอะไรในบล็อกเว็บบล็อกของตัวเองก็เห็นว่าเป็นเรื่องส่วนตัวของเค้า แต่หากเป็นคนอื่นเป็นผู้เข้ามาขายคิดว่าไม่สมควร”

เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การนำเสนอเรื่องราว และความเห็นเกี่ยวกับการควบคุม

www.storythai.com

ในโลกอินเทอร์เน็ตมีอิสระในการนำเสนอสูงมาก มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นสูง การนำเสนอเรื่องราวต่างๆ ก็ทำได้ตามความต้องการ ตามความสนใจของบล็อกเกอร์ โดยไม่มีใครสามารถมาบังคับได้ การควบคุมดูแลในการแสดงความคิดเห็นและนำเสนอเรื่องราวจึงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก บล็อกเกอร์จึงควรใช้เว็บบล็อกในทางที่ถูกต้อง ใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และนำเสนอเรื่องราวด้วยความเหมาะสมและมีขอบเขต ไม่ใช่เป็นเครื่องมือในการสร้างความเสียหายให้กับส่วนรวม

สอดคล้องกับคำกล่าวของ mimi_pp_br ที่กล่าวไว้ว่า “ถ้าพูดตามหลัก เว็บบล็อกเนี่ยเป็นทั้งพื้นที่อิสระและพื้นที่เสรีสำหรับทุกคน เรื่องที่เค้าเขียนลงในเว็บบล็อก จะว่าไปมันก็เป็นเรื่องค่อนข้างส่วนตัวนะ เพราะเหมือนกับว่าพื้นที่เนี่ยเป็นของเค้า เค้าจะทำอะไรยังไงก็ได้ ดังนั้นเราก็ไปว่าเค้ามันก็ไม่ได้ แล้วการแสดงความคิดเห็นเนี่ยไม่ว่ามันจะแรงขนาดไหนเราก็ต้องคิดว่าก็เราเปิดให้แสดงแล้วก็ต้องให้คนที่แสดงเค้าแสดงออกมาให้สุดๆ ว่าก็ไม่ได้อีก เพราะมันเป็นพื้นที่เสรีด้วยแต่นี้มันก็เป็นแค่หลักเท่านั้น ในความเป็นจริงเรามักจะเอาเรื่องดีๆ เข้าตัว อย่างถ้าเราเป็นคนอัพเรื่ง โน้มนี่แล้วโดนคนว่าแรงๆเราก็ว่ามันเป็นเรื่องส่วนตัวอย่ามายุ่งแต่อีกทางถ้าเราเป็นคนแสดงความคิดเห็นแล้วเจ้าของเค้าไม่ชอบใจเราก็ว่ามันเป็นพื้นที่เสรีอีก ปัญหามันก็อยู่ตรงนี้ จริงๆทางที่ดีเค้าว่าเราควรจะพยายามเข้าใจทั้งสองฝ่ายมากกว่า มันไม่มีใครผิดใครถูกไปเลยที่เดียวหรอก อืมมม แต่ว่าคนที่คอมเม้นควรระวังมากกว่าคนอัปเดตหน่อยเพราะจริงๆแล้วเราก็ไม่ควรเม้นว่าคนเขียนด้วยคำหยาบคายมากเกินไปนะ”

เช่นเดียวกับคำกล่าวของ satan632 ที่กล่าวว่า “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นมีมากมาย เรียกว่าไร้ขอบเขตเลยก็ได้ การแสดงออกเรียกได้ว่าไม่มีใครบังคับได้เลย อิศระสุดๆ การควบคุม เป็นไปได้ยาก มันเป็นเรื่องของสิทธิส่วนตัวที่จะแสดง อีกอย่างไม่มีใครรู้ว่าเราเป็นใคร คนที่ทำเว็บ บล็อกเป็นใคร มันจึงเป็นเรื่องที่ควบคุมยาก เนื้อหาหรืออะไรก็ตามที่สื่อออกมาทางเว็บบล็อกจึง หลากหลายและมีความเป็นอิสระสูง จึงน่าจะใช้ความเป็นอิสระ”

www.exteen.com

เว็บบล็อกมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นสูงมาก การนำเสนอเรื่องราวต่างๆ ก็เป็นไปได้ อย่างเป็นเสรี ทำให้เว็บบล็อกมีเรื่องราวต่างๆ นำเสนอออกมาอย่างมากมายและหลากหลาย ตามความ ถนัดและสนใจของบล็อกเกอร์ ซึ่งเป็นข้อดีของเว็บบล็อกที่ทำให้ผู้รับสารได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ มากมาย และด้วยการที่มีเสรีภาพในการนำเสนอสูงทำให้การควบคุมเนื้อหา เป็นไปได้ยาก บล็อก เภอร์จึงควรใช้เว็บบล็อกในทางที่ถูกต้อง ใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และนำเสนอเรื่องราว ด้วยความเหมาะสม มีขอบเขต และอยู่บนพื้นฐานของมารยาททางสังคมและมนุษยธรรม ไม่ใช่เป็น เครื่องมือในการสร้างความเสียหายให้กับส่วนรวม

ดังคำกล่าวของ omn_jay ที่กล่าวว่า “เว็บบล็อกมีเสรีภาพเต็มที่ ตรวจจับมันยังไม่ได้ กระทบกระเทือนใคร หรือเป็นเรื่องที่ตึงาม แสดงความคิดเห็นและเสนอแต่สิ่งที่ดี เรว่านะที่เว็บ บล็อกของ www.exteen.com ที่เราเป็นสมาชิกอยู่ เขาได้ดูแลตรงจุดนี้เต็มที่” และคำกล่าวของ thandon_s ที่ว่า “ควรเสนอเรื่องราวและแสดงความคิดเห็นบนพื้นฐานของมารยาททางสังคมและ มนุษยธรรม ส่วนการควบคุม service provider อาจแทรกแซงได้บ้างเพื่อควบคุมลักษณะของสังคม ในเว็บบล็อก”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ alisa_yuyuh ที่กล่าวว่า “เว็บบล็อกเป็นที่ๆเราสามารถแสดงออก ทางความคิดเห็นได้มาก เพราะเป็นที่ๆสื่อสารกันสะดวกรวดเร็ว มีเวลาบอกว่าโพสต์กี่โมงคนตอบก็ โมง อารมณ์จึงต่อเนื่องในการส่งสาร การนำเสนอถึงเรื่องราวก็แล้วแต่นานาจิตตัง แล้วแต่สถานะ อารมณ์ความคิดของแต่ละบุคคลนั้นๆ คนที่ชอบก็ชมคนที่ไม่ชอบก็ไปชมที่อื่น การควบคุมดูแลถึง ความเรียบร้อยภายในก็มีเจ้าของเว็บที่ดูแลอยู่ และผู้ที่ไม่พอใจในสิ่งไม่ถูกต้องก็แจ้งเข้ามาถึงความ ไม่ถูกต้องไม่ควรในการโพสต์ข้อมูลในที่สาธารณะเค้าก็ดำเนินการบล็อกผู้กระทำการไม่เหมาะสมนั้นๆ ออกไป”

www.bloggang.com

ในโลกอินเทอร์เน็ตนี้มีอิสระในการนำเสนอสูงมาก มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นสูง การนำเสนอเรื่องราวต่างๆ ก็ทำได้ตามความต้องการ ตามความสนใจของบล็อกเกอร์ โดยไม่มีใครสามารถมาบังคับได้ อีกทั้งการที่มีอิสระสูงมาก จึงนำไปสู่ปัญหาต่างๆ ได้ บล็อกเกอร์จึงต้องมีจิตสำนึก และมีวิจารณญาณในการนำเสนอด้วย การควบคุมดูแลในการแสดงความคิดเห็นและนำเสนอเรื่องราว จึงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก บล็อกเกอร์จึงควรใช้เว็บบล็อกในทางที่ถูกต้อง ใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และนำเสนอเรื่องราวด้วยความเหมาะสมและมีขอบเขต ไม่ใช่เป็นเครื่องมือในการสร้างความเสียหายให้กับส่วนรวม

ดั่งคำกล่าวของ Mrs_tachibana ที่กล่าวว่า “มันเปิดกว้างเพราะใครก็สามารถสมัครและมีพื้นที่ส่วนตัวได้โดยง่ายเพียงแค่ว่าในเวลาไม่กี่นาที ดังนั้นจึงดูเหมือนจะเปิดกว้างและบางครั้งมันก็กว้างจนเกินไปด้วย ทำให้การดูแลจัดการยากมากๆ สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง”

สอดคล้องกับคำกล่าวของ merveillesxx ที่กล่าวว่า “มีเสรีภาพในระดับที่มากกว่านิตยสาร/สื่อสิ่งพิมพ์ ในแง่ที่ว่าไม่มีผู้ควบคุมงาน หรือตรวจสอบงาน ใดๆ ก็ดี ก็ยังมีขีดจำกัด เช่น ช่วงที่เกิดการรัฐประหาร bloggang ก็ขอร้องไม่ให้พูดคุยกันเรื่องการเมืองตามกฎอัยการศึก ซึ่งถือเป็นการลดทอนเสรีภาพและอำนาจประชาธิปไตยอย่างร้ายแรงในทางหนึ่ง”

จากการศึกษาวิจัย ถึงมุมมองของสมาชิกเว็บบล็อกเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรม ทำให้ทราบว่า เรื่องของกฎหมายในโลกอินเทอร์เน็ต เป็นเรื่องไกลตัวผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต แม้จะมีกฎหมายบังคับใช้ แต่ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตมีความรู้เรื่องกฎหมายน้อยมาก อีกทั้งระดับของจิตใจและจริยธรรมของผู้ใช้งานก็แตกต่างกัน อีกทั้งอินเทอร์เน็ตเป็นโลกที่มีอิสระสูง ทำให้การควบคุมให้เป็นระเบียบเรียบร้อยนั้นยากตามไปด้วย นอกจากจะต้องพัฒนากฎหมายให้สามารถบังคับใช้ให้ได้ผล ควรส่งเสริมในเรื่องของจริยธรรมของผู้ใช้งานด้วย และที่สำคัญควรมีการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้กับผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตทราบด้วย เพื่อที่จะได้เห็นผลในทางปฏิบัติ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยต่อมาได้มีพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เกิดขึ้น ซึ่งพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้นภายหลังจากงานวิจัยนี้ โดยทำให้บริบททางสังคมในอินเทอร์เน็ตมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต ทำให้กฎหมายมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นในทางปฏิบัติ อีกทั้งผู้ใช้งานคอมพิวเตอร์ยังให้ความสนใจพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มากขึ้น

โดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ บัญญัติขึ้นเพื่อปกป้องสิทธิขั้นพื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นประโยชน์กับผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต เพื่อป้องกันไม่ให้ไปละเมิดสิทธิของผู้อื่น และป้องกันไม่ให้ผู้อื่นมาละเมิดสิทธิของตน ซึ่งหลังจากที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ ทำให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตเกิดการตื่นตัว ให้ความสนใจและเห็นความสำคัญในเรื่องนี้มากขึ้นด้วย

โดยสรุปแล้ว จากการสัมภาษณ์บล็อกเกอร์และสมาชิกเว็บบล็อก เพื่อทราบถึง บทบาทหน้าที่และมุมมองทางกฎหมายและจริยธรรมของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อก ทำให้ทราบว่า เว็บบล็อกไม่ได้เป็นแค่เพียงเว็บไซต์ส่วนตัวธรรมดา แต่เว็บบล็อกยังได้ทำบทบาทหน้าที่ในฐานะสื่อ สื่อที่เป็น **nonprofessional** ที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการสื่อสารบนเว็บบล็อก ทำให้ทราบถึงบทบาทของเว็บบล็อกในเชิงที่สัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ และบทบาทในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี ว่าถึงแม้จะมีอิสระในการนำเสนอ อิสระในการแสดงความคิดเห็นมากเพียงไรก็ตาม แต่บล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อกก็ยังใช้อยู่ในขอบเขต บนพื้นฐานของความถูกต้อง และจริยธรรมอันดีงาม รู้สิ่งใดถูกสิ่งใดผิด เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม จึงทำให้เว็บบล็อก เป็นสื่อสมัครเล่นที่มีประสิทธิภาพ และสามารถแสดงบทบาทในด้านต่างๆ ได้ค่อนข้างดี แม้จะไม่ทั้งหมด แต่ก็อยู่ในเกณฑ์ที่ดี อีกทั้งยังทำให้เห็นทัศนะมุมมองของบล็อกเกอร์และสมาชิกที่มีต่อเว็บบล็อกในการทำบทบาทหน้าที่สื่อ รวมไปถึงเรื่องของกฎหมายและจริยธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเว็บบล็อกให้เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “บทบาทหน้าที่และมุมมองทางกฎหมายจริยธรรมของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อก” นี้ มีเนื้อหาในการวิจัยเพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี และมุมมองทางกฎหมายและจริยธรรมของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อก โดยได้เลือกที่จะทำการศึกษาเว็บบล็อกจากเว็บไซต์ 3 เว็บไซต์ ได้แก่ www.storythai.com, www.exteen.com และ www.bloggang.com เนื่องจากเป็นเว็บบล็อกที่เป็นรายใหญ่ที่สุดในประเทศไทยและมีผู้ให้บริการมากที่สุด 3 ลำดับ จากการจัดลำดับของ ทรุธิต (2549) โดยใช้ข้อมูลในการวิจัยตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2549-31 ตุลาคม 2549

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลทั้งจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Blog Analysis) และสัมภาษณ์บล็อกเกอร์จากทั้ง 3 เว็บไซต์ที่ทำการศึกษา โดยแบ่งออกเป็นบล็อกเกอร์จาก www.storythai.com www.exteen.com และ www.bloggang.com จำนวนเว็บบล็อกละ 7 คน รวมจำนวนบล็อกเกอร์ที่ทำการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 21 คน และผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์สมาชิกจากทั้ง 3 เว็บไซต์ที่ทำการศึกษา โดย แบ่งออกเป็นสมาชิกจาก www.storythai.com www.exteen.com และ www.bloggang.com จำนวนเว็บบล็อกละ 7 คน รวมจำนวนสมาชิกที่ทำการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 21 คน และผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่เป็นทั้งบล็อกเกอร์และสมาชิกเว็บบล็อก ในเว็บบล็อกของ 3 เว็บไซต์ ได้แก่ www.storythai.com จำนวน 5 คน www.exteen.com จำนวน 13 คน และ www.bloggang.com จำนวน 9 คน รวมจำนวนผู้ที่เป็นทั้งบล็อกเกอร์และสมาชิกเว็บบล็อกที่ทำการสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 27 คน

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาถึงบทบาทหน้าที่และมุมมองของบล็อกเกอร์และสมาชิกที่มีต่อเว็บบล็อก ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลต่างๆ ของเว็บบล็อก เพื่อตอบปัญหาคำถามวิจัยทั้ง 4 ข้อ ได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งปัญหาคำถามที่ผู้วิจัยได้ศึกษานี้มีด้วยกัน 4 ข้อคือ

1. เพื่อศึกษารolesหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเว็บบล็อกในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี
2. เพื่อศึกษารolesหน้าที่ของบล็อกเกอร์ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะสื่อ
3. เพื่อศึกษาทัศนคติของบล็อกเกอร์เกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรม

4. เพื่อศึกษามุมมองของสมาชิกในเว็บบล็อกเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์และของตนเองรวมถึงเรื่องกฎหมายและจริยธรรม

โดยจากการศึกษานี้ ผู้วิจัยจะนำผลการวิจัยที่ได้มาทำการ สรุป วิเคราะห์ และอภิปรายผล โดยแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 บทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์และมุมมองของสมาชิกในเว็บบล็อกในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี

ส่วนที่ 2 บทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์และมุมมองของสมาชิกในเว็บบล็อก ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ

ส่วนที่ 3 ทศนะคติของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อก เกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรม

5.1 บทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์และมุมมองของสมาชิกในเว็บบล็อกในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี

โดยพบว่าบทบาทในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีนี้ เป็นการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต โดยเป็นการสื่อสารโดยผ่านคอมพิวเตอร์ ซึ่งสิ่งที่สื่อสารจะเป็นกระบวนการสร้างความจริงโดยสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์

โดยความจริงเสมือนเป็นวิถีทางของมนุษย์ที่จะสร้างภาพ ควบคุม และปฏิสังสรรค์กับสื่อและข้อมูลที่ซับซ้อนอย่างมาก (Isdal, 1998 and Hewett, 1996, อ้างถึงใน ชีรพล ภูริต, 2545: 74-78) โดยปกติเป็นความจริงเสมือน คือ กระบวนการการสร้างความจริง โดยการสื่อสารผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

1. สื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้ (Interaction)
2. การกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ ได้แก่ รูป เสียง สัมผัส
3. คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือสำคัญ กล่าวคือนัยหนึ่งคือ คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ดิจิทัลที่เป็นตัวเชื่อม (Interface) ระหว่างมนุษย์กับสารดิจิทัล
4. ความพยายามที่จะนำผู้ชมหรือผู้รับสารเข้าไปในเหตุการณ์ที่เป็นจริงเสมือนนั้น โดยพิจารณาว่าจะทำอย่างไรถึงจะทำให้สิ่งนั้นไปปรากฏตรงหน้าผู้รับสาร (Augmented Reality) และจะทำอย่างไรถึงจะทำให้ผู้รับสารเข้าไปปรากฏในเหตุการณ์นั้น (Immersion)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้นำองค์ประกอบดังกล่าวนี้มาใช้เป็นประเด็นในการศึกษาบทบาทให้เชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี

จากการศึกษาวิจัยบทบาทในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีของเว็บบล็อกจากเว็บไซต์ 3 เว็บไซต์ได้แก่ www.storythai.com, www.exteen.com และ www.bloggang.com เป็นการแสดงออกที่มีความสัมพันธ์กับเทคโนโลยี ผ่านการสื่อสารบนเว็บบล็อก โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่

1. สื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้
2. การกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ (รูป เสียง สัมผัส)
3. การสร้างความจริงเสมือน

จากการทำการวิเคราะห์เนื้อหาของเว็บบล็อก (Blog Analysis) ปรากฏการทำแสดงบทบาทหน้าที่ในทั้ง 3 ประเด็นและผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ บล็อกเกอร์และสมาชิกของเว็บบล็อกในทั้ง 3 เว็บไซต์ที่ได้ทำการศึกษาวิจัย ได้แสดงบทบาทหน้าที่ไปในทิศทางเดียวกัน ดังนี้

สื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้

การแสดงบทบาทของบล็อกเกอร์เป็นดังนี้

เว็บบล็อกเป็นสื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้ เว็บบล็อกเป็นเหมือนสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นระหว่างบล็อกเกอร์กับกลุ่มผู้รับสาร เว็บบล็อกเป็นช่องทางในการสื่อสารของบล็อกเกอร์กับผู้รับสาร ซึ่งไม่ใช่การสื่อสารแบบหนึ่งต่อหนึ่ง(การสื่อสารระหว่างบุคคล) แต่บล็อกเกอร์สามารถสื่อสารกับผู้รับสารหม่อมมากได้พร้อมกัน ทำให้เกิดการติดต่อสื่อสารโต้ตอบ แลกเปลี่ยนความรู้ หรือแม้กระทั่งการพูดคุยธรรมดา สร้างเป็นความสัมพันธ์ในรูปแบบใหม่ ผ่านทางเว็บบล็อก เกิดเป็นการรวมกลุ่ม ทำให้เกิดการติดต่อ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นทัศนคติ ต่อเรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้นในเว็บบล็อก สามารถทำให้ผู้ที่สนใจในเรื่องราวที่นำเสนอในเว็บบล็อก หรือสนใจในตัวบล็อกเกอร์ได้เกิดการโต้ตอบ แลกเปลี่ยนทางความคิดผ่านทางเว็บบล็อก แต่ที่ขึ้นอยู่กับความน่าสนใจของตัวเว็บบล็อกด้วยว่าจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนตอบโต้ได้มากน้อยแค่ไหน หากเป็นเว็บบล็อกที่ได้รับความสนใจมาก ก็จะทำให้บทบาทตรงด้านนี้เห็นชัดเจนมากขึ้น

และในมุมมองของสมาชิกเว็บบล็อกเป็นดังนี้

เว็บบล็อกเป็นสื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้ ผู้รับสารสามารถเข้าใจสิ่งที่บล็อกเกอร์สื่อสาร และสามารถสื่อสารโต้ตอบกับบล็อกเกอร์ได้ เว็บบล็อกเป็นเหมือนตัวเชื่อมระหว่างบล็อกเกอร์กับผู้รับ เป็นสื่อกลางที่ทำให้ผู้รับสารสามารถสื่อสารกับบล็อกเกอร์และผู้รับสารด้วยกันได้ โดยผู้รับสารสามารถติดต่อกับบล็อกเกอร์ได้โดยตรง สื่อสารตอบโต้กันได้ ทำให้ผู้ที่มีความสนใจในเรื่องราวเดียวกัน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เกิดการรวมตัวกันของกลุ่มคนที่สนใจเรื่องเดียวกัน

เพื่อสร้างความเหนียวแน่นของกลุ่มที่สนใจเรื่องเดียวกัน เว็บบล็อกจึงทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล และติดต่อสื่อสารกันผ่านพื้นที่ในเว็บบล็อก ผู้ที่สนใจในเรื่องเดียวกัน จะเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน ทำให้เกิดเป็นกลุ่มทางความคิด เว็บบล็อกสามารถตอบโต้กันได้รวดเร็ว ทำให้เกิดการไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผ่านทางการโต้ตอบกันของบล็อกเกอร์และผู้รับสาร และหากเว็บบล็อกมีการรวมกลุ่มกันมากขึ้น มีการโต้ตอบ ไหลเวียนข่าวสารมากขึ้น บทบาทในการเป็นสื่อที่ปฏิสังสรรค์จะยิ่งชัดเจนมาก แต่สำหรับผู้ที่ไม่สนใจคนละเรื่อง จะเห็นเป็นเรื่องไร้สาระมากกว่า น่าสนใจ จึงทำให้ไม่เข้าไปมีส่วนร่วมด้วย และในกลุ่มเพื่อนหรือคนที่รู้จักกัน ก็สามารถจะใช้เว็บบล็อกเป็นพื้นที่ในการพูดคุย นัดหมายต่างๆ ผ่านเว็บบล็อกได้

ซึ่งสอดคล้องกับ Roger (1994) (อ้างถึงใน กิตติ กันภัย, 2543:105) ได้กล่าวถึงเทคโนโลยีการสื่อสารใหม่ (new communication technology) หรือ สื่อใหม่ (new media) ว่าเป็นเทคโนโลยีหรือสื่อที่เอื้ออำนวยให้เกิด การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารบนฐานของคนจำนวนมากไปสู่คนจำนวนมาก (many-to-many basis) ผ่านระบบการสื่อสารที่มีคอมพิวเตอร์เป็นศูนย์กลาง (computer-based communication systems) และดังที่ กรภัทร สุทธิธิดารา (2546:17) ได้กล่าวถึงความหมายของอินเทอร์เน็ตไว้ใน “ก้าวสู่โลกอินเทอร์เน็ต” ว่า คือการนำคอมพิวเตอร์มาเชื่อมต่อเข้าด้วยกันทั่วโลก ก่อให้เกิดการติดต่อสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันอย่างอิสระทั่วโลก เกิดเป็นสังคมใหม่ที่ไม่มีสถานที่แน่นอนเพราะอยู่ในโลกคอมพิวเตอร์ ซึ่งทำให้เห็นว่า เว็บบล็อกเป็นการรวมตัวกันของกลุ่มคน เพื่อทำการติดต่อสื่อสารกัน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เกิดการไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารต่างๆ มากมาย ทำให้กลุ่มคนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างอิสระ โดยเป็นการสื่อสารแบบใหม่ในโลกอินเทอร์เน็ต

อีกทั้ง Lapham (1995) หัวหน้าผู้สื่อข่าวประจำ CMC Magazine ให้ความเห็นว่า ในขณะที่โลกกำลังดำเนินไปสู่การสิ้นสุดของศตวรรษที่ 20 เพื่อเริ่มต้นศตวรรษต่อไปนั้น สองพลังอำนาจอันสำคัญในยุคนี้ได้รวมตัวกันผลักดันให้รูปแบบการสื่อสารมวลชนเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง พลังอย่างแรกคือ การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในด้านการจัดการวิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลข่าวสาร พลังอย่างที่สอง คือ การพัฒนาอย่างมากของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารที่ทำให้อุปสรรคด้านเวลาและสถานที่หมดไป ตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบสื่อมวลชนที่เห็นได้ชัดเจน คือการปราศจากข้อจำกัดในด้านการมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive) กับสารที่ได้รับ โดยทำให้ทราบว่าพัฒนาของเทคโนโลยีการสื่อสารนั้น ทำให้รูปแบบ และกระบวนการสื่อสารถูกปรับเปลี่ยนไปโดยมีอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลางและเครื่องมือในการสื่อสารนี้ ทำให้เป็นการสื่อสารที่ไม่มีอุปสรรคเรื่องเวลาและสถานที่ กล่าวคือ จะเป็นการสื่อสารที่สามารถติดต่อ ได้ตอบ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เกิดการไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารต่างๆ มากมาย ทำให้เป็นสื่อที่สามารถปฏิสัมพันธ์ได้ทุกที่ และ

ทุกเวลา อีกทั้งสะดวกและจะสื่อสารกันเมื่อไหร่ก็ได้ ทำให้ผู้ส่งสารกับผู้รับสาร สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่างๆ กันได้ตลอดเวลาที่ต้องการ ซึ่งทำให้ได้เปรียบการสื่อสารมวลชนแบบเก่าที่ไม่สามารถทำได้

การกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ (รูป เสียง สัมผัส)

การแสดงบทบาทของบล็อกเกอร์เป็นดังนี้

เว็บบล็อก กระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะได้เป็นอย่างดี โดยกระตุ้นทางภาพและเสียงมากกว่าทางอื่น เว็บบล็อกสามารถนำเสนอข้อมูลต่างๆ ได้ พร้อมทั้งภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว มีสีสันที่สวยงาม รวมทั้งลูกเล่นต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับสารสนใจ และสามารถทำให้เข้าใจเรื่องราวต่างๆ ที่นำเสนอออกมาได้ง่าย ช่วยทำให้เรื่องราวที่น่าสนใจ มีจุดเด่น เว็บบล็อกที่สวยงาม จึงช่วยกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ที่ดี ขึ้นอยู่กับการนำเสนอของบล็อกเกอร์ ซึ่งจะสร้างความสนใจให้กับตัวเว็บบล็อกได้เป็นอย่างดี มีความน่าสนใจ และดึงดูดความสนใจของผู้รับสาร เว็บบล็อกที่สวยงาม จะช่วยกระตุ้นให้ผู้รับสารเกิดการติดตาม ทั้งเนื้อหา หรือแม้แต่ว่าตัวเว็บบล็อกกว่าจะมีพัฒนาการที่ดีขึ้น น่าสนใจขึ้น ช่วยกระตุ้นให้เกิดการติดตาม เว็บบล็อกที่มีข้อความเพียงอย่างเดียวจะกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ได้น้อยกว่า

และในมุมมองของสมาชิกเว็บบล็อกเป็นดังนี้

เว็บบล็อกสามารถช่วยกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะได้ดี เว็บบล็อกที่มีการนำเสนอที่น่าสนใจ จะช่วยให้ผู้รับ เกิดความสนใจ และเกิดการติดตามเว็บบล็อกนั้นๆ ซึ่งเว็บบล็อกมีการนำเสนอหลายรูป มีการใช้รูปภาพ ทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว มีดนตรีประกอบ ทำให้เว็บบล็อกน่าสนใจ น่าติดตาม และเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่นำเสนอออกมา กระตุ้นการรับรู้ของผู้รับ เว็บบล็อกที่มีความสวยงาม จะกระตุ้นการรับรู้ได้ดีกว่าเว็บบล็อกธรรมดา แต่ก็มีบางเว็บบล็อกที่ไม่กระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ และถึงจะมีการใช้เทคนิคต่างๆ ให้น่าสนใจ ถ้าเนื้อหา เรื่องราวที่น่าสนใจไม่น่าสนใจก็ไม่มีผลต่อการกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะได้ และบางทีเว็บบล็อกที่น่าสนใจอาจไม่จำเป็นที่ต้องเป็นเว็บบล็อกที่สวยงาม ถ้าเรื่องราวที่น่าสนใจที่เป็นเรื่องราวที่ดี และเป็นประโยชน์ ก็กระตุ้นการรับรู้ได้ ดังนั้นเว็บบล็อกที่กระตุ้นให้เกิดการรับรู้ที่ดีจึงเป็นเว็บบล็อกที่สวยงามและมีเนื้อหาที่น่าสนใจ

อินเทอร์เน็ตเป็นการสื่อสารรูปแบบใหม่และเป็นเทคโนโลยีการสื่อสาร (Communication Technology) ที่ได้มีผู้ให้คำนิยามว่าเป็นศิลป์และศาสตร์ วิธีการ กระบวนการ เครื่องมืออุปกรณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าและส่งเสริมเพิ่มพูนสมรรถนะคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ

การสื่อสารของมนุษย์ ซึ่งรวมถึงการแสวงหาข่าวสาร การเก็บสาร การรับสาร และการป้อนกลับ (กาญจนา แก้วเทพ, 2545:25)

โดยจากการศึกษาวิจัยทำให้ทราบว่า เว็บบล็อกนั้น เป็นการสื่อสารในรูปแบบใหม่ที่สามารถนำเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต มาทำให้เว็บบล็อกเป็นสื่อที่มีความน่าสนใจ น่าติดตาม โดยจะเห็นได้จากการที่เว็บบล็อกมีการนำเสนอในรูปแบบที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น มีการใช้รูปภาพ ทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว มีดนตรีประกอบ โดยที่เว็บบล็อกมีเครื่องมือให้ผู้ใช้งาน ได้ตกแต่งพัฒนาเว็บบล็อกให้น่าสนใจมากยิ่งขึ้น โดยขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ใช้งาน และศักยภาพของคอมพิวเตอร์ด้วย ซึ่งล้วนแล้วแต่ทำให้เว็บบล็อกเป็นสื่อที่มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งทั้งหมดเป็นผลมาจากการพัฒนาของเทคโนโลยีนั่นเอง จึงทำให้เว็บบล็อกเป็นสื่อใหม่ที่มีความน่าสนใจ และกำลังได้รับความนิยม

อีกทั้งการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตเป็นการปฏิวัติการสื่อสารที่ผ่านมาทั้งหมด นั่นคือสามารถรวมเอาการสื่อสารแบบต่าง ๆ ของคนเราเริ่มตั้งแต่แบบปากต่อปาก และแบบการสื่อสารมวลชน มารวมเอาไว้ การสื่อสารแบบนี้จะมีอิทธิพลครอบงำการสื่อสารแบบอื่นทั้งหมด เช่นในปัจจุบันบางคนนั่งอยู่ใกล้กันแต่ก็ใช้การพูดจาผ่านอินเทอร์เน็ตแทน อินเทอร์เน็ต ได้สร้างสถานที่เสมือนจริงขึ้น ซึ่งผู้คนสามารถไปทำอะไรต่ออะไรเสมือนจริงได้ทีนั้น ตั้งแต่การค้า การพบปะพูดคุย การบันเทิง ไปจนถึงการเสนอพรรณาสะทางการเมือง ดังนั้นคนทั่วไปจึงเสมือนนั่งอยู่ในห้องเดียวกัน อินเทอร์เน็ตยังทำการแปลงข่าวสาร ซึ่งรวมทั้งข้อความ เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ไปสู่ระบบดิจิทัลแทนที่จะเป็นลายเส้นบนกระดาษ เป็นการสื่อสารแบบคนหมู่มากถึงคนหมู่มาก (อนุช อภาภิรม, 2545:39-40)

กล่าวคือ เว็บบล็อกทำให้กระบวนการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตมีความน่าสนใจ นอกจากเว็บบล็อกจะเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลแล้ว เว็บบล็อกยังเป็นการสื่อสารถึงคนหมู่มากได้พร้อมๆ กันอีกด้วย โดยเป็นการสื่อสารบนโลกเสมือนจริง หรือก็คือ โลกอินเทอร์เน็ตนั่นเอง ซึ่งการสื่อสารในโลกอินเทอร์เน็ตนี้ได้รวมการสื่อสารไว้ โดยได้นำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ข้อความ ตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว รวมไปถึงเสียงอีกด้วย จึงทำให้เว็บบล็อกเป็นการสื่อสารที่มีรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งทำให้เว็บบล็อกเป็นสื่อที่สามารถกระตุ้นการรับรู้ของผู้รับสารได้ดี

การสร้างความจริงเสมือน

การแสดงบทบาทของบล็อกเกอร์เป็นดังนี้

เว็บบล็อกสามารถสร้างความจริงเสมือนได้ เรื่องราวที่บล็อกเกอร์สื่อสารผ่านเว็บบล็อก บล็อกเกอร์สามารถสื่อสารเรื่องใดก็ได้ตามที่บล็อกเกอร์ต้องการ บล็อกเกอร์สามารถสื่อสารให้ผู้รับ

เข้าใจว่าเรื่องราวที่ปรากฏในเว็บบล็อกเป็นไปตามที่บล็อกเกอร์สื่อสารออกมา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องจริงหรือไม่จริง บล็อกเกอร์สามารถสร้างความจริงใหม่ในเว็บบล็อกได้ จนทำให้กลายเป็นคนละคนกับความจริงในชีวิตจริงได้ ดังนั้นเรื่องราวที่บล็อกเกอร์นำเสนอในบางเรื่อง เป็นเรื่องที่หาข้อมูลอ้างอิงได้ยาก ทำให้พิสูจน์ได้ยากว่าเรื่องไหนจริง เรื่องไหนไม่จริง เว็บบล็อกจึงปรากฏการสร้างความจริงเสมือน แต่ก็มีเรื่องราวที่เป็นความจริงปรากฏในเว็บบล็อก บทความที่เป็นความรู้ต่างๆ ที่มีแหล่งที่มาชัดเจน เป็นความจริงที่แท้จริงที่ปรากฏบนเว็บบล็อก

และในมุมมองของสมาชิกเว็บบล็อกเป็นดังนี้

เว็บบล็อกสามารถสร้างความจริงเสมือน เว็บบล็อกสามารถทำได้ทุกอย่างตามความต้องการของบล็อกเกอร์ จึงทำให้เกิดการสร้างความจริงเสมือนขึ้นในเว็บบล็อก ซึ่งเว็บบล็อก บล็อกเกอร์สามารถแสดงตัวตนที่หลากหลาย สามารถแสดงในสิ่งที่ต้องการให้เป็นได้ การสื่อสารโดยที่ไม่พบหน้ากันย่อมมีการสร้างตัวตน เพื่อให้ผู้รับสาร รับรู้ตามที่ผู้ใช้ต้องการ โลกอินเทอร์เน็ต จึงเป็นโลกเสมือนที่ ใครจะแสดงตัวตนอย่างไรก็ได้ เพราะไม่มีใครรู้ว่าผู้ที่แสดงตัวตนนั้นเป็นใคร จะแสดงตัวตนที่แท้จริงหรือสร้างขึ้น ยากที่จะรู้ได้ ทำให้ความจริงกับความจริงเสมือนยากที่จะแยกออกจากกัน ผู้รับต้องพิจารณาว่าจะเชื่อในความจริงที่ปรากฏในเว็บบล็อกหรือไม่ ความน่าเชื่อถือมีมากน้อยเพียงใด เพราะเป็นเรื่องยากที่จะตัดสินว่าเรื่องไหนจริงเรื่องไหนไม่จริง จึงปรากฏทั้งความจริงและความจริงเสมือนในเว็บบล็อก เรื่องที่เป็นจริง เช่น บทความทางวิชาการต่างๆ ที่มีแหล่งอ้างอิงชัดเจน เรื่องที่เป็นความจริงเสมือนส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องส่วนตัวของบล็อกเกอร์

สอดคล้องกับ Hoffman (1995) ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยเรื่อง “Commercial Scenarios for the Web: Opportunities and Challenges” (อ้างถึงในศุภิกา ดวงมณี, 2529) ว่า โดยธรรมชาติของอินเทอร์เน็ตนั้นสามารถกล่าวได้ว่า เป็นสื่อที่มีลักษณะหลายโฉมหน้า (multifaceted) เนื่องจากมีความผสมผสานกันระหว่างการเป็นช่องทางการสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal) และการเป็นช่องทางการสื่อสารมวลชน (Mass Communication)

กล่าวคือ เว็บบล็อกเป็นสื่อที่มีลักษณะหลายโฉมหน้า โดยบล็อกเกอร์สามารถจะแสดงตัวตนออกมาอย่างไรก็ได้ตามที่ต้องการ ซึ่งผู้รับสารไม่สามารถรับรู้ได้เลยว่าเป็นจริงตามนั้นหรือไม่ ซึ่งจากการวิจัยพบว่า บล็อกเกอร์มีการแสดงตัวตนในหลายลักษณะ โดยที่บล็อกเกอร์คนเดียวกันในแต่ละวันที่ทำการเพิ่มข้อมูลใหม่ในเว็บบล็อกนั้น อาจจะไม่ซ้ำกันเลยก็ได้ในแต่ละวัน กล่าวคือ อาจจะต้องแต่งเว็บบล็อกในลักษณะที่เป็นผู้หญิง ตกแต่งโดยใช้สีอ่อนหวาน และใช้รูปภาพประกอบในลักษณะน่ารัก เช่นผู้หญิง ตัดตา แต่วันรุ่งขึ้นอาจจะเปลี่ยนไปเป็นลักษณะที่เป็นผู้ชาย ใช้สีโทนเข้ม รูปภาพประกอบอาจจะเป็นรถยนต์ เป็นต้น ทำให้ผู้รับสารไม่สามารถรู้ได้ว่าอันไหน

คือตัวตนที่แท้จริง จึงทำให้เห็นว่าเว็บล็อกนั้นมัลักษณะหลายโฉมหน้า เพราะในโลกอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นโลกเสมือนจริงนั้น การจะเป็นใคร หรือจะแสดงตัวตนอย่างไรเป็นเรื่องที่ง่ายมาก

การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์นั้นเป็นการสื่อสารที่มีลักษณะของการสื่อสารในสังคมเสมือนจริง (Virtual Communication) กล่าวคือ

1. สภาพไร้การขัดขวางและควบคุม (Disinhibition) การสื่อสารแบบ CMC นั้น สามารถแสดงความเป็นตัวตนของแต่ละบุคคลออกมาได้อย่างอิสระมากกว่าในชีวิตจริง เพราะเราจะไม่เห็นหน้าหรือได้ยินเสียง รวมทั้งเราอาจไม่รู้จัักผู้ที่เราสื่อสารอยู่ด้วย จึงไม่มีการกำหนดขอบเขตในการสร้างความหมาย (Deconstructing Boundaries)
2. การสลับปรับเพศในการสื่อสารผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ (Gender Swapping) เนื่องมาจากธรรมชาติของการสื่อสารที่ไม่รู้ว่าผู้สื่อสารเป็นใคร ทำให้การสลับเพศจึงเกิดขึ้นไปเป็นเพศตรงข้าม
3. ความเป็นตัวตนที่หลากหลายรูปแบบ (Multiple Identities) ผู้ที่ทำการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์นั้นมีความสะดวกในการปลอม หรือ ซ่อนตัว เนื่องจากไม่สามารถเห็นหน้ากัน คนสามารถปลอมตัว (Fictitious) และหลอกลวง (Deception) หรือแสดงออกในสิ่งที่เราอยากเป็นแล้วไม่สามารถแสดงออก หรือเป็นได้ในชีวิตจริง ๆ เราจึงจินตนาการ (Fantasy) ออกมาในบทบาทต่าง ๆ ในสังคม ชุมชนเสมือนนั่นเอง

การสื่อสารแบบนี้มีลักษณะการสื่อสารที่ไม่มีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด ขยายขอบข่ายแพร่กระจายออกไปสู่ผู้รับสารได้มากกว่า 1 คนในคราวเดียวกัน ถือเป็นสื่อสารกับคนหมู่มาก และเป็นสื่อสารแบบไม่จำกัดผู้ที่จะเข้าร่วมในการสื่อสาร ทั้งเพศ วัย ความรู้ ฐานะทางสังคม ผู้ที่สื่อสารกันนั้นก็ไม่ว่าผู้ที่สื่อสารอยู่ด้วยเป็นใคร และจากการศึกษาวิจัยทำให้ทราบว่า เว็บล็อกนั้น ก็เป็นการสื่อสารในลักษณะของสังคมเสมือนจริง ที่สามารถแสดงความเป็นตัวตนของแต่ละบุคคลออกมาได้อย่างอิสระและมากกว่าในชีวิตจริง โดยจะเห็นได้จากการที่บล็อกเกอร์นั้นสามารถแสดงตัวตนได้อย่างที่ต้องการจะให้ เป็น ซึ่งไม่มีข้อจำกัดในการแสดงตัวตน เพราะเว็บล็อกเป็นสิ่งที่เกิดจากการตัดสินใจของบล็อกเกอร์เอง ที่จะใช้เว็บล็อกเป็นพื้นที่ในการแสดงตัวตนอย่างไรก็ได้ อีกทั้งสมาชิกที่เข้าไม่มีส่วนร่วมในเว็บล็อก ก็ไม่มีใครทราบว่าเป็นใครดังนั้น จึงมีการแสดงความคิดเห็น แสดงตัวตนได้อย่างอิสระ โดยอาจจะมีการสลับเพศในการสื่อสาร มีการปลอมตัว หรือสร้างตัวตนอย่างไรก็ได้ตามจินตนาการ เนื่องจากในโลกเสมือนไม่มีใครรับรู้ว่าเป็นใคร

Isdal, 1998 and Hewett, 1996 (อ้างถึงใน ชีรพล ภูริต, 2545: 74-78) อธิบายว่า โดยปกติเป็นความจริงเสมือน คือ กระบวนการการสร้างความจริง โดยการสื่อสารผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ ความเป็นจริงเสมือน เกิดขึ้นได้ใน 3 ลักษณะคือ

1. การติดต่อสื่อสารระหว่างกัน โดยผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ การที่คนเข้าไปใช้งานคอมพิวเตอร์เพื่อทำการติดต่อสื่อสารกัน ทำให้คนได้จินตนาการไปว่า กำลังอยู่ในสถานะการสื่อสารแบบตัวต่อตัว แท้ที่จริงแล้ว ในบางกรณีต่างฝ่ายต่างไม่ทราบเลยว่าอีกฝ่ายหนึ่งมีหน้าตาอย่างไร กับการปรากฏทางไกล (Telepresence)
2. การสร้างภาพยนตร์ 3 มิติ ทำให้สิ่งที่เคยอยู่บนจอไหลเวียนออกมาอยู่รอบตัวผู้ชม
3. การสร้างให้ผู้รับสารมีความรู้สึกว่าคุณเองเข้าไปปรากฏอยู่ในเหตุการณ์หรือสิ่งแวดล้อมนั้น เสมือนเข้าไปอยู่ในถ้ำ (Cave) ของเหตุการณ์ที่สร้างขึ้น

กรณีที่ 2 และ 3 หากได้ผ่านกระบวนการผลิตที่ใช้องค์ประกอบภาพและเสียงที่ให้ความสมจริงมากเท่าใดก็จะสามารถทำให้ผู้รับสารได้รับผลกระทบมากยิ่งขึ้นเท่านั้น ในระบบความคิดของผู้รับสารที่มากไปกว่าความอยากรู้อยากเห็น เว็บบล็อกนั้นก็เป็นการสร้างความจริงเสมือน โดยเป็นการสื่อสารโดยผ่านคอมพิวเตอร์โดยที่ผู้สื่อสารนั้นไม่เห็นหน้ากัน และไม่รู้จักกัน และมีการสร้างรูปแบบในการสื่อสารแบบต่างๆ มากมาย เพื่อให้ผู้รับสารรู้สึกเข้าไปมีส่วนร่วมกับความจริงที่สร้างขึ้นนั้น โดยการสร้างความจริงเสมือนนั้น อาจจะเป็นการนำเสนอความจริงหรือไม่จริงก็ได้ และทำให้ผู้รับสารรู้สึกว่ามีส่วนร่วมกับเรื่องที่น่าเสนอนั้น และเชื่อในสิ่งที่ปรากฏว่าเป็นความจริง โดยอาจจะทำให้เว็บบล็อกมีความน่าสนใจและน่าเชื่อถือ

5.2 บทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์และมุมมองของสมาชิกในเว็บบล็อกในเชิงสัมพันธ์กับฐานะสื่อ

จากการศึกษาวิจัยบทบาทในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อของเว็บบล็อกจากเว็บไซต์ 3 เว็บไซต์ได้แก่ www.storythai.com, www.exteen.com และ www.bloggang.com เป็นการแสดงออกที่มีความสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ ผ่านการสื่อสารบนเว็บบล็อก โดยแบ่งออกเป็น 6 ประเด็น ได้แก่

1. บทบาทหน้าที่ทางปัญญา
2. บทบาทหน้าที่ทางสังคมประภคิต
3. บทบาทหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความเป็นจริง
4. บทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด

5. บทบาทหน้าที่สอดคล้องดูแล
6. บทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง

จากการทำการวิเคราะห์เนื้อหาของเว็บบล็อก (Blog Analysis) ปรากฏการทำแสดง บทบาทหน้าที่ในทั้ง 6 ประเด็นและผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ บล็อกเกอร์ และสมาชิกของเว็บบล็อก ในทั้ง 3 เว็บไซต์ที่ได้ทำการวิจัย ได้แสดงบทบาทหน้าที่ไปในทิศทางเดียวกัน ดังนี้

บทบาทหน้าที่ทางปัญญา

การแสดงบทบาทของบล็อกเกอร์เป็นดังนี้

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ทางปัญญา เว็บบล็อกเป็นสื่อที่เปิดกว้างมาก มีข่าวสารความรู้ ต่างๆ มากมาย มีการให้ข่าวสารความรู้ต่างๆ เป็นช่องทางในการให้ข่าวสารที่ดี และหลากหลาย สามารถสื่อถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างตรงกลุ่ม มีให้เลือกตามความต้องการ ความสนใจของและความถนัดของบล็อกเกอร์ มีความรู้ใหม่ๆ ที่ให้สารประโยชน์ เป็นจุดแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ต่างๆ จากบล็อกเกอร์ถึงผู้รับ และจากบล็อกเกอร์ถึงบล็อกเกอร์ จึงทำให้มีข้อมูลข่าวสารที่เป็น ประโยชน์ในเว็บบล็อก ถือว่าเป็นแหล่งในการให้ความรู้และข้อมูลที่ดีในระดับหนึ่ง แต่ยังคงความ น่าเชื่อถือ เพราะส่วนใหญ่แล้ว ข้อมูลต่างๆ ในเว็บบล็อกเป็นประสบการณ์หรือแนวคิดส่วนบุคคล อาจขาดการกลั่นกรอง ข้อมูลจึงมีความหลากหลาย มีทั้งข้อมูลที่เป็นจริงและเป็นเท็จ และบางเรื่อง ไม่เหมาะสม ผู้รับสารต้องพิจารณา คัดกรอง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง

และในมุมมองของสมาชิกเว็บบล็อกเป็นดังนี้

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ทางปัญญา เป็นช่องทางในการรับรู้ข่าวสารที่ดี และหลากหลาย มีสาระความรู้หลากหลายประเภท ให้เลือกอ่านตามความสนใจของผู้รับ เป็นการเพิ่มองค์ความรู้ ให้กับผู้รับสาร เป็นแหล่งรวบรวมความรู้ต่างๆ ที่ดีในระดับหนึ่ง อาจมีการพัฒนาไปเป็นสังคม ความรู้เล็กๆ ในเว็บบล็อกได้ เป็นเหมือนที่รวมของความรู้และกลุ่มคนที่มีความสนใจเหมือนกัน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรื่องราว ทรรศนคติ และความรู้ต่างๆ เว็บบล็อกจึงสามารถสื่อถึงกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างตรงกลุ่ม และตามความต้องการ ความสนใจของผู้รับ เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร มีเรื่องราวหลากหลายตามความสนใจของผู้รับสาร เป็นที่รวมความรู้ ใหม่ๆ ข่าวสารบ้านเมืองต่างๆ มีเรื่องที่น่าสนใจและให้ประโยชน์มีปรากฏในเว็บบล็อก เป็นเหมือน การเปิดโลกทัศน์ใหม่ทางความรู้ แต่ค่อนข้างมีน้อย แต่ค่อนข้างเปิดกว้างในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ต่างๆ ที่สำคัญเว็บบล็อกส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ในการแสดงความรู้สึก หรือใช้เป็น ไดอารี่ออนไลน์มากกว่าด้านอื่น

สอดคล้องกับ ทวีศักดิ์ กอนันตกุล ,ชฎามาศ อุวะเศรษฐกุล และกาญจนา วาณิชกร (2546:5) ได้กล่าวถึงอินเทอร์เน็ตว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแหล่งความรู้จากทั่วโลก อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารที่ทรงประสิทธิภาพ อินเทอร์เน็ตจึงเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการก้าวไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (knowledge-based society) โดยเว็บบล็อกสามารถเป็นแหล่งที่ให้ความรู้ข่าวสารต่างๆ มากมายที่เป็นประโยชน์ได้ และเป็นเหมือนกับแหล่งรวบรวมความรู้ให้ผู้ที่สนใจได้เข้ามาแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ซึ่งกันและกัน เป็นสังคมเล็กๆ ที่เป็นแหล่งข้อมูลอีกแหล่งหนึ่งในโลกอินเทอร์เน็ต

แนวคิด มิติร่วมสมัย (Contemporary Dimension) (อ้างถึงในสมควร กวียะ, 2545:37) ได้ประมวลบทบาทหน้าที่ของการสื่อสารไว้ 2 ประเภทใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ บทบาทหน้าที่ที่มองจากจุดยืนของปัจเจกชน (Individual's Standpoint) และบทบาทหน้าที่ที่มองจากจุดยืนของสังคมโดยส่วนรวมจากจุดยืนของปัจเจกชน ซึ่งบทบาทหน้าที่ของการสื่อสารนั้น มีข้อที่ระบุไว้ว่า

การให้ข่าวสาร (Information) หมายถึง การเก็บ การรวบรวม การประเมิน การเผยแพร่ ข่าว ข้อมูล รูปภาพ ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นเพื่อจะยังผลให้เกิดความเข้าใจและมีปฏิกริยาอย่างถูกต้องตามภาวะของบุคคล สภาพแวดล้อม ประเทศและสังคมนานาประเทศ นอกจากนี้ยังจะนำไปสู่การตัดสินใจที่เหมาะสมด้วย เช่นเดียวกับเว็บบล็อกที่มีการนำเสนอ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ มากมายเพื่อให้ผู้รับสารได้ทราบและเข้าใจถึงสิ่งที่บล็อกเกอร์ต้องการนำเสนอ ซึ่งผู้รับสารสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม ว่าเรื่องที่นำเสนอ นั้นเป็นจริงหรือไม่จริง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้หรือไม่เพียงใด ซึ่งเว็บบล็อกนั้นได้ทำหน้าที่ของการให้ข่าวสารแล้ว ส่วนผู้รับสารจะตัดสินใจอย่างไรนั้น ขึ้นกับวิจารณญาณส่วนบุคคลของผู้รับสารเองว่าจะมีปฏิกริยาตอบกลับอย่างไร

เดนิส แม็คเคลว (อ้างถึงในสมควร กวียะ, 2545:63) ได้สรุปแนวความคิดพื้นฐาน จากทัศนะของนักวิชาชีพหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการสื่อสารมวลชน เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่พึงประสงค์ของสื่อมวลชนต่อสังคมไว้ซึ่ง มีข้อที่ระบุไว้ว่า

การจัดเสนอข่าวสาร (Information Provision) รวบรวมข่าวสารที่ผู้รับสารเกี่ยวข้องหรืออาจสนใจ เลือกรประมวล (processing) และเผยแพร่ข่าวสารเหล่านั้น และให้ความรู้และการศึกษาแก่สาธารณชนทั่วไป โดยบล็อกเกอร์นั้นได้ทำการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเผยแพร่ออกมา เพื่อให้เว็บบล็อกเป็นสื่อที่ให้ความรู้และเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีความสนใจต่อเรื่องราวที่ได้นำเสนอ

โรเบิร์ต โกล์สส์ (อ้างถึงในสมควร กวียะ, 2545:68) ได้กล่าวว่าบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนก็คือ บทบาทหน้าที่สื่อสารทางปัญญา (Intellectual communication) การให้ข่าวสาร ซึ่งรวมถึงข่าวประจำวันและข่าวสารทั่วไปเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคนิค

ซึ่งเว็บบล็อกได้ทำการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ เหล่านี้ปรากฏให้เห็น ซึ่งให้ประโยชน์และความรู้กับผู้รับสารได้มากที่สุด

จากการศึกษาวิจัยทำให้เห็นว่าเว็บบล็อกนั้นเป็นแหล่งรวมข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์และให้ความรู้ ตลอดจนข้อมูลข่าวสารต่างๆ ซึ่งได้มีการรวบรวมและนำเสนอผ่านทางเว็บบล็อกทำให้เว็บบล็อกเป็นแหล่งรวมความรู้ในด้านต่างๆ ไข่มุกมากมาย ตามความถนัดและความสนใจของบล็อกเกอร์ซึ่งส่งผลทำให้เว็บบล็อกเป็นสื่อที่มีประโยชน์และให้ความรู้กับผู้รับสารที่มีความสนใจต่อข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์เหล่านั้น

บทบาทหน้าที่ทางสังคมประภิด

การแสดงบทบาทของบล็อกเกอร์เป็นดังนี้

บทบาทหน้าที่ทางสังคมประภิด ในเว็บบล็อกแม้จะปรากฏให้เห็นน้อยมาก ด้วยการที่เว็บบล็อกสามารถสร้างขึ้นได้ง่ายๆ และรวดเร็ว การนำเสนอคำนิยม ความเชื่อต่างๆ ก็สามารถทำได้ง่าย จึงมีการนำเสนอประภิดที่พบเจอมาในชีวิตประจำวันมานำเสนอ สอดแทรกกับแนวความคิดและคำนิยมส่วนตัว ทำให้เว็บบล็อกสามารถสะท้อนแนวความคิด ความเชื่อ คำนิยม ของบล็อกเกอร์ออกมา สามารถแสดงทัศนคติ วิพากษ์วิจารณ์ และสื่อสารเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ในสังคมได้โดยตรงโดยไม่ต้องผ่านการทำงานของสื่อมวลชน สามารถทำได้ด้วยตัวเองเป็นสื่อเองและทำได้รวดเร็วและสื่อสารกันโดยตรง แต่ไม่มีการจำกัดขอบเขตในการนำเสนอ หรือระบุมความถูกต้องที่เหมาะสม ดังนั้น ผู้รับสารต้องมีวิจรรย์ญาณด้วยตนเอง เว็บบล็อกที่แสดงบทบาทหน้าที่ทางสังคมประภิดเป็นเว็บบล็อกที่มีการเผยแพร่วัฒนธรรม สอดแทรกคำนิยม ความเชื่อ สังคม วัฒนธรรม ความเป็นไทยหรือ ความเชื่อและคำนิยมของบล็อกเกอร์ หรือเอกลักษณ์ท้องถิ่นต่าง ๆ ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง และเป็นการสืบสานและดำรงรักษาเอาไว้ มีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของแต่ละวัฒนธรรมเพื่อประโยชน์ในการวางตัวให้เหมาะสม อีกทั้งการสร้างคำนิยม ความเชื่อที่ไม่ถูกต้องก็สามารถกระทำได้ จนอาจจะทำให้คำนิยม ความเชื่อที่ผิดๆ นั้น ได้รับการนำเสนอซ้ำๆ จนกลายเป็นเรื่องธรรมดา ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ากลัวในการใช้เว็บบล็อกเป็นเครื่องมือในการสร้างคำนิยมผิดๆ ควรได้รับการป้องกันก่อนที่จะกลายเป็นปัญหาตามมาได้

และในมุมมองของสมาชิกเว็บบล็อกเป็นดังนี้

บทบาทหน้าที่ทางสังคมประภิด มีปรากฏให้เห็นน้อย ที่ปรากฏบทบาทหน้าที่ทางสังคมประภิดนี้เป็นเว็บบล็อกที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมต่างๆ ที่เป็นการแสดงถึงความเชื่อและ

ค่านิยมต่างๆ ให้เผยแพร่ออกไปในวงกว้าง ทำให้ผู้รับสารได้รับรู้ถึงวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่เพื่อเป็นการเผยแพร่ละครรักษาศิลปะ ความเชื่อและค่านิยมต่างๆ ให้คงอยู่ต่อไป โดยใช้เว็บบล็อกเป็นสื่อกลางในการแสดงบทบาทหน้าที่ทางสังคมประภค ซึ่งอาจมีการสร้างความนิยมและความเชื่อใหม่ๆ โดยผ่านเว็บบล็อกได้ ซึ่งอาจจะเป็นค่านิยม ความเชื่อที่คิงาม หรืออาจจะเป็นค่านิยม ความเชื่อที่ผิดๆ ก็ได้ ขึ้นอยู่กับผู้รับสารว่าตัดสินใจเชื่อ เนื้อหา หรือเรื่องราวที่ปรากฏจนกลายเป็นการสร้างค่านิยมใหม่ที่อาจจะดีหรือเป็นค่านิยมที่ผิด อยู่ที่วิจารณ์ญาณของสมาชิกหรือผู้รับสารที่จะต้องตัดสินใจเอง ซึ่งเว็บบล็อกเป็นการสื่อสารจะเป็นการสื่อสารกับคนหมู่มากในโลกอินเตอร์เน็ต ดังนั้นกลุ่มผู้ใช้งานจะเป็นผู้ตัดสินใจเองจากสิ่งที่ปรากฏในเว็บบล็อกโดยสะท้อนความคิด ความเชื่อ ค่านิยมของบล็อกเกอร์ โดยมีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของแต่ละวัฒนธรรมและการมีอยู่ของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เพื่อให้เห็นถึงค่านิยม ความเชื่อ และทัศนคติที่แตกต่างกันออกไป เพื่อประโยชน์ในการวางตัวในสังคมได้อย่างเหมาะสม

สอดคล้องกับแนวคิด มิติร่วมสมัย (Contemporary Dimension) (อ้างถึงในสมควร กวียะ, 2545:37) ได้ประมวลบทบาทหน้าที่ของการสื่อสารไว้ 2 ประเภทใหญ่ๆ ด้วยกันคือ บทบาทหน้าที่ที่มองจากจุดยืนของปัจเจกชน (Individual's Standpoint) และบทบาทหน้าที่ที่มองจากจุดยืนของสังคมโดยส่วนรวมจากจุดยืนของปัจเจกชน ซึ่งบทบาทหน้าที่ของการสื่อสารนั้น มีข้อที่ระบุไว้ว่า

การสังคมนิยม (Socialization) ได้แก่ การได้มาซึ่งความรู้ ความเข้าใจที่จะทำให้นักคิดดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพในฐานะสมาชิกของสังคม ช่วยให้เกิดความสำนึกในการอยู่ร่วมสังคมกับบุคคลอื่น ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจกันเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งจะเห็นได้ว่าเว็บบล็อกนั้นได้ทำหน้าที่ในส่วนนี้ กล่าวคือบล็อกเกอร์ที่นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่นั้น ได้สะท้อนออกมาจากการทำเว็บบล็อก ทำให้ผู้รับสารเห็นถึงความแตกต่างของแต่ละวัฒนธรรม ทำให้เกิดความเข้าใจถึงวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เพื่อที่จะได้เข้าใจในสิ่งที่ต่างออกไป เพื่อจะได้ส่งผลให้เกิดการเข้าใจสังคมในมุมที่กว้างขึ้น และทำให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเหมาะสม

การส่งเสริมวัฒนธรรม (Cultural Promotion) หมายถึง การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมเพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งมรดกที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษ และการพัฒนาวัฒนธรรมโดยการส่งเสริมสติปัญญา และจินตนาการของปัจเจกชน รวมทั้งกระตุ้นความต้องการและความคิดสร้างสรรค์ในทางสุนทรียภาพ และการที่เว็บบล็อกได้มีการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมนี้เองทำให้ผู้รับสารได้ทราบถึง วัฒนธรรมต่างๆ ซึ่งแม้จะมีเว็บบล็อกในลักษณะนี้น้อย แต่ก็ทำให้เห็นว่ายังมีกลุ่มคนอีกจำนวนไม่น้อยที่ให้ความสนใจที่จะสืบสานและธำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมที่คิงามนี้ไว้

และสอดคล้องกับที่ เดนิส แม็คเคลล (อ้างถึงในสมควร กวียะ, 2545:63) ได้สรุปแนวความคิดพื้นฐาน จากทัศนะของนักวิชาชีพหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการสื่อสารมวลชน เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่พึงประสงค์ของสื่อมวลชนต่อสังคม ระบุว่า การแสดงออกทางวัฒนธรรมต่อเนื่องสะท้อนแสดงออกซึ่งวัฒนธรรมและค่านิยมหลัก ระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น และเป็นปากเสียงให้วัฒนธรรมและค่านิยมของกลุ่มต่าง ๆ (subgroups) ในสังคม เช่นเดียวกันถ้าเว็บบล็อกได้นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมต่างๆ มากขึ้น ซึ่งวัฒนธรรมบางอย่างอาจจะถูกลืม หรือสูญหายไปแล้ว แต่ถ้าได้มีการนำเสนอให้เป็นที่รู้จัก ก็เท่ากับเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมและวัฒนธรรมที่ไม่ใช่สิ่งที่เป็นระดับชาติแต่เป็นการนำเสนอในระดับวัฒนธรรมท้องถิ่น ทำให้วัฒนธรรมย่อยเหล่านี้ไม่ถูกลบเลือนไปได้

และสอดคล้องกับ H. Lasswell (อ้างถึงในกาญจนา แก้วเทพ, 2545:212) กล่าวไว้ว่าหน้าที่พื้นฐานของสถาบันสื่อมวลชนเป็นไปตามความต้องการของระบบสังคมใหญ่ คือ การธำรงรักษาเสถียรภาพของสังคม ที่ระบุว่า สื่อมีหน้าที่สืบทอดวัฒนธรรมของสังคม (Cultural Transmission) วัฒนธรรมเป็นสมบัติส่วนรวมของสังคมที่จะต้องสืบทอดให้เกิดความต่อเนื่องยาวนานจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง ในขณะที่หน้าที่สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียนั้นจะเน้นหนักในแง่พื้นที่ (space) คือไม่ว่าคนทุกกลุ่ม ทุกหนแห่งจะได้รับการชี้แนะให้มีความคิดเป็นเอกภาพเดียวกัน รวมใจเป็นหนึ่งเดียว แต่ทว่าหน้าที่สุดท้ายจะเน้นหนักในแง่ของกาลเวลา สื่อมวลชนได้รับมอบหมายบทบาทให้ช่วยพิทักษ์รักษามรดกของสังคมให้มีความยั่งยืนต่อไปหลาย ๆชั่วอายุคน

จากการศึกษาวิจัยทำให้ทราบว่า บทบาททางด้านสังคมประภคนี้ปรากฏในเว็บบล็อกในจำนวนที่น้อย และเว็บบล็อกที่แสดงบทบาทหน้าที่ทางด้านนี้เป็นเว็บบล็อกที่ไม่ค่อยได้รับความนิยม ซึ่งถึงแม้ว่าเว็บบล็อกลักษณะนี้จะมีน้อยแต่มีความสำคัญมากในสังคม เพราะเป็นการนำเสนอเพื่อสืบสาน และดำรงรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมต่างๆ และทำให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ผ่านการนำเสนอทางเว็บบล็อก นอกจากนี้ยังอาจจะมีการสร้างค่านิยมเฉพาะกลุ่มขึ้นมาได้อีกด้วย ซึ่งมักเป็นค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง เช่น ค่านิยมทางด้านภาษาที่มีกลุ่มวัยรุ่นมักจะมีการภาษาแปลกๆ และส่งต่อและเกิดการทำตามกันของกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งเป็นค่านิยมที่ผิด ดังนั้นจะเห็นได้ว่า แม้บทบาทหน้าที่ทางด้านสังคมประภคนี้จะไม่ชัดเจนและมีปรากฏให้เห็นในจำนวนน้อย แต่มีความสำคัญมากเพราะเว็บบล็อกอาจจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างค่านิยมที่ผิดๆ ได้

บทบาทหน้าที่ในการหลีกเร้นจากโลกของความเป็นจริง

การแสดงบทบาทของบล็อกเกอร์เป็นดังนี้

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการหลีกเร้นจากโลกของความเป็นจริง เว็บบล็อกเป็นสังคมออนไลน์ ที่ผู้คนมากมาย และหลากหลายมาพบปะกัน โดยที่ไม่รู้ตัวตนจริงของบุคคลอื่นๆ จึงมีความกล้าในการแสดงความคิดเห็น บล็อกเกอร์สามารถสร้างโลกส่วนตัวโดยเปิดเผย หรือไม่เปิดเผยตัวตนก็ได้ เพราะไม่มีใครรู้ว่าบล็อกเกอร์เป็นใคร บางคนจะใช้ฉายาต่างๆ หรือแสร้งเป็นคนอื่น ผู้ชายอาจจะปลอมเป็นผู้หญิงได้ สามารถเป็นได้ตามที่บล็อกเกอร์ต้องการ การสร้างตัวตนใหม่เป็นไปอย่างอิสระ ไร้ขอบเขต ไม่มีกฎข้อบังคับหรือบรรทัดฐานทางสังคมมาปิดกั้น เป็นเรื่องที่น่ากลัวอีกเรื่องหนึ่งที่เกิดในสังคมทางอินเทอร์เน็ต จนอาจทำให้เกิดการละเลยตัวตนที่แท้จริงไปได้ จึงมีบล็อกเกอร์หลีกเร้นจากโลกของความเป็นจริงมาใช้พื้นที่ในเว็บบล็อกให้เกิดการยอมรับที่ไม่สามารถทำได้ในชีวิตจริง ช่วยให้มีโลกอีกโลกหนึ่ง มีเพื่อน มีสังคมใหม่ สามารถเป็นอย่างที่บล็อกเกอร์ต้องการจะเป็นได้ มีการใช้โลกอินเทอร์เน็ตในการหลีกหนีปัญหา บล็อกเกอร์ สามารถจะเป็นอะไรก็ได้ เป็นใครก็ได้ ตามแต่จะสร้างให้เป็น จึงทำให้มีคนกล้าพูดและกล้าเปิดเผยตัวตนมากขึ้น การสื่อสาร โดยที่ไม่เห็นหน้าตา ทำให้สามารถสร้างตัวตนใหม่ขึ้นมาได้ จึงเหมือนเป็นการหลีกเร้นจากโลกของความเป็นจริงมาสร้างตัวตนในเว็บบล็อก แต่ก็มีผู้ใช้ที่ไม่ได้หลีกเร้นจากโลกของความเป็นจริง

และในมุมมองของสมาชิกเว็บบล็อกเป็นดังนี้

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการหลีกเร้นจากโลกของความเป็นจริง มีการใช้โลกอินเทอร์เน็ตในการหนีปัญหาที่เจอมาในแต่ละวันและส่วนใหญ่ก็มักจะเลือกเว็บบล็อกเป็นที่ระบายอารมณ์และสร้างโลกของตัวเองขึ้นมา เว็บบล็อกเป็นสังคมออนไลน์ที่ที่หลายๆ คนมาพบปะกัน โดยที่ไม่รู้ตัวตนจริงของบุคคลอื่นๆ ทำให้มีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นมากกว่าการพูดคุยทั่วไป เรื่องบางอย่างที่ไม่สามารถทำในชีวิตจริงได้ ก็สามารถทำได้ในโลกของอินเทอร์เน็ต เป็นการสร้างโลกส่วนตัวโดยอาจเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยตัวตน การได้รับการยอมรับในโลกไซเบอร์ ทำให้ผู้ใช้ละเลย “ตัวตน” และ “การดำรงอยู่” ของตัวเองในโลกแห่งความเป็นจริง หากหมกมุ่นอยู่ในโลกของอินเทอร์เน็ตมากเกินไป อาจกลายเป็นคนที่ไม่ยอมรับความจริงได้ เว็บบล็อกเป็นเหมือนพื้นที่ ที่ให้คนที่ไม่กล้าแสดงออก มาเป็นคนที่น่าสนใจในโลกของเว็บบล็อกได้ ในเว็บบล็อกสามารถสร้างตัวตนใหม่ขึ้นมาได้ ไม่ว่าจะบล็อกเกอร์หรือ ผู้รับสาร เพราะไม่มีใครรู้ว่าบล็อกเกอร์หรือผู้รับสารเป็นใคร อาจจะได้รับการยอมรับหรือไม่ได้รับการยอมรับ จึงเหมือนเป็นการหลีกเร้นจากโลกของความเป็นจริงมาสร้างตัวตนในเว็บบล็อก

สอดคล้องกับ Jones, 1997 (อ้างถึงใน ซีรพล ภูริต, 2545: 74-78) อธิบายว่า โลกเสมือน (Virtual World) ทำให้สิ่งที่ปรากฏในนิยายวิทยาศาสตร์เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับชีวิตเราได้ เช่น เรามีเครื่องมือแปลงเสียงทางโทรศัพท์ทำให้เพื่อนไปจากเดิมได้ เช่น คนแก่ เด็ก ผู้ชาย ผู้หญิง เป็นต้น การสื่อสารผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ทำให้คนสามารถเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ของตนได้ ผู้หญิงสามารถเปลี่ยนเป็นผู้ชายได้ เด็กสามารถเปลี่ยนเป็นผู้ใหญ่ได้ ผู้อพยพสามารถพูดได้อย่างเจ้าของภาษา สิ่งเหล่านี้เป็นจริงได้ เว็บบล็อกก็ทำได้เช่นเดียวกัน เนื่องจากเว็บบล็อกเป็นการสื่อสารบนโลกเสมือนจริง ดังนั้น เรื่องราวที่นำเสนอไม่น่าจำเป็นต้องเป็นความจริงที่ปรากฏก็ได้ อาจจะเป็นจริงหรือไม่จริงเลยก็ได้ เพราะบล็อกเกอร์สามารถจะทำอะไรในเว็บบล็อกก็ได้ นำเสนอในรูปแบบใดก็ได้ และสามารถมีปฏิริยาโต้ตอบอย่างไรก็ได้เช่นกัน โดยบล็อกเกอร์หรือสมาชิกเว็บบล็อก อาจจะใช้เว็บบล็อกใจการหลีกหนีจากชีวิตจริงมาสร้างตัวตนใหม่ในเว็บบล็อก ทำให้เป็นที่ยอมรับในเว็บบล็อกและมีตัวตนในแบบที่ต้องการ เพื่อให้เข้าใจว่าสิ่งที่ปรากฏคือความจริงที่ต้องการนำเสนอ ซึ่งในชีวิตจริงแล้วอาจจะไม่เป็นเช่นนั้นเลยก็ได้ โดยเป็นเรื่องที่กระทำได้ง่ายมากในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต

นอกจากนี้ การเป็นชุมชนเสมือนที่ไม่มีเหตุผลทางเทคนิคใดที่จะทำให้เราไม่สามารถทำสิ่งที่เราต้องการได้ ทำให้ไม่มีทางรู้อัตลักษณ์ที่แท้จริงของคนที่เรากำลังติดต่อดูด้วยหรือแท้จริงแล้วเรากำลังสื่อสารอยู่กับเครื่องจักรกลก็เป็นได้ กล่าวคือ เว็บบล็อกนั้นสามารถทำให้หลีกหนีจากโลกของความจริงแล้วไปสร้างตัวตนอีกตัวตนได้ โดยที่ไม่สามารถทราบได้เลยว่า สิ่งที่ปรากฏเป็นการสร้างตัวตนเพื่อหลีกหนีจากโลกจริงหรือไม่ เพราะเป็นการสื่อสารที่ไม่เห็นหน้ากันดังนั้น สิ่งที่ปรากฏอาจจะไม่จริงเสมอไปก็ได้ ตัวตนและอัตลักษณ์จริงๆ ของบล็อกเกอร์และผู้รับสารจึงไม่สามารถรู้ได้เลยว่าเรื่องราวที่นำเสนอและการแสดงตัวตนที่ปรากฏในเว็บบล็อกนั้นเป็นจริงอย่างที่ปรากฏหรือเป็นการสร้างขึ้น

อีกทั้งยังสอดคล้องกับ (นันทา วีรวิทยานุกูล ,2543: 280) ที่อธิบายว่า อัตลักษณ์ คือ สิ่งที่กำหนดทางเดินให้กับเรา เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่าใครเป็นพวกเดียวกับเรา และใครที่แตกต่างจากเรา ส่วนใหญ่แล้ว อัตลักษณ์จะถูกกำหนดโดยความแตกต่าง ซึ่งอาจจะมองเห็นได้ในลักษณะของการแบ่งแยกออกจากกัน เช่น อัตลักษณ์ในรูปแบบของความแตกต่างระหว่างชนชาติ หรือความขัดแย้งในด้านความเชื่อ โดยมากแล้วอัตลักษณ์จะถูกสร้างขึ้นในลักษณะตรงกันข้าม เช่น ความปกติ-ความเบี่ยงเบนจากปกติ และ ผู้ชาย-ผู้หญิง และหากอธิบายตามหลัก Looking Glass Self Theory ของนักวิชาการสายจิตวิทยา Jacques Lacan ที่ว่ามนุษย์ทุกคนนั้นจะเรียนรู้ความเป็นตัวเองผ่านคำบอกเล่าของผู้อื่น ว่าตนเองนั้นเป็นอย่างไร ราวกับว่าจะเห็นภาพของตัวเองได้ ก็โดยมีผู้อื่นบอกเล่าเกี่ยวกับตัวตนของตนเอง หรือพูดง่าย ๆ ว่าผู้อื่นเปรียบเสมือนกระจกสะท้อนให้รับรู้เกี่ยวกับตนเอง

ตนเองนั่นเอง และถ้าเป็นเช่นนั้นแล้ว “ตัวตน” ก็คงเป็นเพียงสิ่งประกอบสร้างอย่างชัดเจน เป็นเครื่องเล่นที่ไม่จำเป็นต้องให้ความสำคัญหรือยึดมั่นอีกต่อไป ในมุมมองแบบ Cyber culture และการใช้อัตลักษณ์เป็นเครื่องเล่นในชุมชนเสมือนจริงถือเป็นการแสดงออกที่หลุดพ้นไปจากวาทกรรมในโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งเว็บบล็อกก็เหมือนกับเป็นเครื่องมือในการแสดงอัตลักษณ์ของบล็อกเกอร์ และสมาชิกเว็บบล็อกที่จะแสดงออกอย่างไรก็ได้ ทำให้สิ่งที่ปรากฏในเว็บบล็อกอาจจะผิดเพี้ยนไปจากชีวิตจริงของพวกเขาเหล่านั้นก็ได้ ซึ่งตัวตนที่สะท้อนผ่านทางเว็บบล็อกนั้นเป็นการสร้างชุดความจริงขึ้น โดยเป็นการสร้างชุดความจริงที่ปรากฏขึ้นหลายชุด ตามแต่ที่บล็อกเกอร์และสมาชิกเว็บบล็อกต้องการจะนำเสนอผ่านทางเว็บบล็อก

R. Merton (อ้างถึงในกาญจนา แก้วเทพ, 2545:211) ได้กล่าวถึงการสร้างความสมดุลระหว่างหน้าที่ต่าง ๆ (Function equivalence) สื่อมวลชนได้ทำหน้าที่ dysfunction จนกระทั่งทำให้ประชาชนมีความคับข้องใจและมีความก้าวร้าวเพิ่มมากขึ้น แต่สื่อมวลชนได้ทำหน้าที่บางประการที่ทำให้สังคมสามารถอยู่ได้อย่างเป็นระบบ คือ หน้าที่พาผู้คนหลบหนีจากโลกแห่งความเป็นจริง (escapist) เช่น ละคร โทรทัศน์ ประเภทซินเดอเรลล่าที่มีชีวิตอย่างมั่งคั่ง และแสนสุขในตอนท้ายเรื่องราวในสื่อแบบนี้ช่วยให้บุคคลลืมโลกแห่งความจริงชั่วขณะและมีความสุขกับความบันเทิงที่สื่อมวลชนนำเสนอ และสำหรับโลกของการสื่อสารในอินเทอร์เน็ตแล้ว ผู้ใช้งานก็สามารถเปลี่ยนแปลงเอกลักษณ์ของตัวเองให้เป็นอย่างที่ตัวเองปรารถนาได้

จากการศึกษาวิจัยทำให้ทราบว่า เว็บบล็อกเป็นการสื่อสารในชุมชนเสมือนที่ผู้ใช้งานสามารถหลีกเลี่ยงจากโลกของความเป็นจริงได้ โดยสิ่งที่เว็บบล็อกนำเสนอขึ้นเป็นการนำเสนอตัวตนในรูปแบบที่บล็อกเกอร์และสมาชิกเว็บบล็อกต้องการจะให้ เป็น ซึ่งในชีวิตจริงไม่สามารถทำได้เลย ซึ่งเว็บบล็อกนั้นสามารถแสดงบทบาทในด้านนี้ได้อย่างชัดเจน กล่าวคือ สื่อมวลชนแม้จะมีหน้าที่ในการพาผู้คนให้หลีกเลี่ยงจากโลกของความเป็นจริงได้ แต่ก็เป็นการนำเสนอที่เกิดจากตัวสื่อมวลชนเอง แต่เว็บบล็อกนั้นการแสดงบทบาทหน้าที่ในด้านนี้ เป็นสิ่งที่บล็อกเกอร์และสมาชิกสามารถกระทำได้เอง จึงทำให้เห็นว่าเว็บบล็อกเป็นสื่อใหม่ที่มีความได้เปรียบสื่อมวลชน ในด้านการนำเสนอที่มีอิสระมากกว่าและสามารถกำหนดเนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอได้ด้วยตัวเอง

บทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด

การแสดงบทบาทของบล็อกเกอร์เป็นดังนี้

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด บล็อกเกอร์สามารถที่จะเขียนหรือใช้เว็บบล็อกเป็นพื้นที่ในการระบายอารมณ์ ระบายปัญหาต่างๆ เรื่องที่ไม่สามารถบอกใครได้

สามารถมาเขียนระบายในเว็บบล็อกได้ หรือการนำเว็บบล็อกมาใช้เป็นสื่อบันทึก เพื่อใช้ในการผ่อนคลายความตึงเครียดจึงมีบล็อกเกอร์ที่ใช้พื้นที่ในเว็บบล็อกในการระบายความตึงเครียด แต่ก็มีบล็อกเกอร์ที่ไม่ใช้พื้นที่เว็บบล็อกในการผ่อนคลายความตึงเครียด และใช้เว็บบล็อกในการนำเสนอเรื่องที่บล็อกเกอร์สนใจ

และในมุมมองของสมาชิกเว็บบล็อกเป็นดังนี้

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด ผู้รับสารสามารถเลือกเว็บบล็อกที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจ ความหลากหลายของเนื้อหาของเว็บบล็อกทำให้ผ่อนคลายความตึงเครียดได้ เว็บบล็อกให้ทั้งความรู้และบันเทิง ผู้รับสารสามารถเลือกอ่านได้ตามความสนใจ เว็บบล็อกสามารถช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดได้ดี ไม่ต่างจากการดูภาพยนตร์ ฟังเพลง หรือคุยกับเพื่อน อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นพื้นที่ในการระบายความรู้สึกต่างๆ ออกมา ทำให้ผู้ใช้งานรู้สึกผ่อนคลายได้ การได้อ่านได้รับรู้ปัญหาของคนอื่น ทำให้รู้สึกว่าผู้ที่เข้าไปอ่านไม่ได้มีปัญหาคคนเดียว อาจได้มุมมองในการแก้ปัญหาได้ อีกทั้งเว็บบล็อกส่วนใหญ่ก็เน้นทางด้านบันเทิง เว็บบล็อกรวมเอาความบันเทิงต่างๆ ไว้ด้วยกัน การที่มีผู้ใช้เยอะ เรื่องราวต่างๆ เลยหลากหลายตามไปด้วย จึงมีความบันเทิงที่หลากหลายในเว็บบล็อกที่สามารถทำให้ผู้รับเกิดการผ่อนคลายได้

สอดคล้องกับแนวคิดของ R. Merton (อ้างถึงในกาญจนา แก้วเทพ, 2545:211) อธิบายว่าการสร้างความสมดุลระหว่างหน้าที่ต่าง ๆ (Function equivalence) สื่อมวลชนได้ทำหน้าที่ dysfunction จนกระทั่งทำให้ประชาชนมีความคับข้องใจและมีความก้าวร้าวเพิ่มมากขึ้น แต่สื่อมวลชนได้ทำหน้าที่บางประการที่ทำให้สังคมสามารถอยู่ได้อย่างเป็นระบบ คือ หน้าที่ผ่อนคลายความตึงเครียด (Tension-relaxing) เป็นการให้ความบันเทิงชนิดหนึ่ง เพื่อผ่อนคลายจากหน้าที่การทำงานประจำวัน ผู้ใช้สามารถใช้เทคโนโลยีสื่อสารแห่งอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ช่วยลดปล่อยความตึงเครียด โดยการใช้เป็นสื่อที่จะพูดคุยกับบุคคลอื่นหรือระบายอารมณ์ได้ จากการศึกษาวิจัยทำให้ทราบว่าเว็บบล็อกนั้น ถูกใช้เป็นพื้นที่ในการระบายอารมณ์ ระบายปัญหาต่างๆ เรื่องที่ไม่สามารถบอกใครได้ โดยทำให้ผู้ใช้งานรู้สึกผ่อนคลายได้ จากการได้อ่านได้รับรู้ปัญหาของคนอื่น ทำให้รู้สึกว่าผู้ที่เข้าไปอ่านไม่ได้มีปัญหาคคนเดียว อาจได้มุมมองในการแก้ปัญหาและทางออกของปัญหาได้ นอกจากนี้แล้วเว็บบล็อกยังเป็นสื่อที่ให้ความบันเทิง ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดได้

จากการศึกษาวิจัยทำให้ทราบว่าเว็บบล็อกนั้นถูกใช้เพื่อการผ่อนคลายความตึงเครียดมากที่สุด โดยบทบาทหน้าที่ในด้านนี้จะชัดเจนมากและมีความแตกต่างจากการสื่อสารมวลชนในรูปแบบเดิม กล่าวคือเว็บบล็อกเป็นการสื่อสารในลักษณะที่เป็น สื่อใหม่ ซึ่งรูปแบบในการนำเสนอจะแตกต่างจากสื่อมวลชนคือ ถ้ากล่าวถึงในเรื่องของกระบวนการสื่อสารแล้ว ในอดีตการผ่อนคลายความตึงเครียดนั้นจะสามารถกระทำได้นั้น จำเป็นต้องมีทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร คือ ต้องมีผู้รับฟัง

การผ่อนคลายความตึงเครียดจึงจะเกิดขึ้นได้ แต่ในปัจจุบันจะเห็นว่า บทบาทหน้าที่ในด้านนี้สามารถทำได้ดีกว่าในอดีตมาก กล่าวคือ เว็บบล็อกซึ่งเป็นการสื่อสารของสื่อใหม่นั้น มีเครื่องมือที่ใช้ในการระบายอารมณ์ได้ดีกว่าในอดีตมาก โดยเว็บบล็อกจะถูกใช้ในการระบายอารมณ์เป็นส่วนมาก โดยเฉพาะวัยรุ่นที่ไม่รู้จะไปเล่า หรือระบายเรื่องราวในชีวิตประจำวันให้ใครฟัง ก็สามารถมีพื้นที่ในการระบาย ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด ส่งผลให้ในปัจจุบันสังคมไทยเกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นได้ คืออาจจะมีการสื่อสารระหว่างบุคคลน้อยลง ผลก็เนื่องมาจากการพัฒนาของเทคโนโลยีการสื่อสาร ที่ในสังคมเมืองจะเห็นผลได้ชัดเจนมากกว่าในสังคมชนบทที่การพัฒนาของเทคโนโลยีมีน้อยกว่า ทำให้เห็นว่า อาจจะมีการละเลยตัวตนไปและหนีไปสร้างตัวตนใหม่ในโลกอินเทอร์เน็ตมากขึ้นได้

บทบาทหน้าที่สอดส่องดูแล

การแสดงบทบาทของบล็อกเกอร์เป็นดังนี้

เว็บบล็อกปรากฏบทบาทหน้าที่สอดส่องดูแล มีไม่มากนัก แต่ค่อนข้างมีความสำคัญ เว็บบล็อกสามารถสื่อสารได้ในวงกว้าง มีการนำเสนอข่าวสารต่างๆ ทำให้เกิดการไหลเวียนข่าวสารอย่างรวดเร็ว เว็บบล็อกที่แสดงบทบาทสอดส่องดูแลนี้เป็นเว็บบล็อกที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับข่าวสารต่างๆ บทความรายงานสถานการณ์ต่างๆ เพื่อแสดงให้เห็นความเป็นไป ความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เพื่อให้เว็บบล็อกมีความทันสมัย ทำให้รับรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงในขณะนั้นๆ ใช้เป็นที่แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และทำให้ผู้ที่เข้ามาอ่านเว็บบล็อกได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ทำให้สามารถติดตามข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้ เพราะข่าวสารในเว็บบล็อกสามารถกระจายอย่างรวดเร็วในกลุ่มผู้ที่สนใจในเรื่องเดียวกัน เหมือนกับเป็นการสอดส่องดูแลกันในกลุ่มผู้ใช้งานเว็บบล็อก ให้ทราบว่าตอนนั้นๆ มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นเพื่อจะรับมือกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและทันท่วงที

และในมุมมองของสมาชิกเว็บบล็อกเป็นดังนี้

เว็บบล็อกปรากฏบทบาทหน้าที่สอดส่องดูแล โดยเฉพาะเว็บบล็อกที่มีข้อมูลที่ทันสมัยอยู่เสมอจะทำให้เป็นเว็บบล็อกที่ทำหน้าที่สอดส่องดูแลได้ดี เว็บบล็อกมีข้อมูลที่หลากหลายจึงช่วยให้ผู้รับสาร ได้ความรู้มากขึ้นได้ เว็บบล็อกที่แสดงบทบาทสอดส่องดูแลนี้เป็นเว็บบล็อกที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับข่าวสารต่างๆ บทความรายงานสถานการณ์ต่างๆ เพื่อแสดงให้เห็นความเป็นไป ความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เพื่อทำรับรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงในขณะนั้นๆ อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นที่แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ให้ทราบว่าตอนนั้นๆ มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นเพื่อจะรับมือกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและเกิดประโยชน์กับตัวผู้รับสาร เว็บบล็อกจึงเท่ากับว่าตรวจตรา

ติดตามเหตุการณ์ว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้าง เพื่อที่ผู้รับสารจะได้คอยติดตามเพื่อจะารู้เท่าทัน นอกจากนี้จะเป็นการแจ้งถึงข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ เว็บไซต์ก็ยังทำหน้าที่ในการแจ้งเตือนและดูแลกันเองเวลาที่มีใครทำเรื่องที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมด้วย

สอดคล้องกับแนวคิดของเคนิส แม็กเคลล (อ้างถึงในสมควร กวียะ, 2545:63) ได้สรุปแนวความคิดพื้นฐาน จากทัศนะของนักวิชาชีพหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการสื่อสารมวลชน เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่พึงประสงค์ของสื่อมวลชนต่อสังคม ระบุว่า การจัดเสนอข่าวสาร (Information Provision) รวบรวมข่าวสารที่ผู้รับสารเกี่ยวข้องหรืออาจสนใจ เลือกประมวล (processing) และเผยแพร่ข่าวสารเหล่านั้น ให้ความรู้และการศึกษาแก่สาธารณชนทั่วไป ทำหน้าที่คอยเป็นผู้ฉิมหรือคอยเฝ้าดู (Watchdog) ผู้มีอำนาจหน้าที่ในบ้านเมืองสะท้อนหรือแสดงออกซึ่งสาธารณมติเป็นเวทีแสดงออกและแลกเปลี่ยนทัศนะที่แตกต่างกัน โดยเว็บไซต์ก็ได้มีการรวบรวมข่าวสารต่างๆ เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชนให้รับทราบถึงเหตุการณ์ต่างๆ หรือเรื่องราวความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และทัศนคติต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นผ่านทางเว็บไซต์ระหว่างบล็อกเกอร์กับผู้รับสารได้อีกด้วย

H. Lasswell (อ้างถึงในกาญจนา แก้วเทพ, 2545:212) กล่าวว่าหน้าที่พื้นฐานของสถาบันสื่อมวลชนเป็นไปตามความต้องการของระบบสังคมใหญ่ คือ การธำรงรักษาเสถียรภาพของสังคม คือหน้าที่สอดส่องดูแล (Surveillance) เพื่อคอยตรวจตรา ติดตามเหตุการณ์ว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้าง และจะได้มีปฏิกิริยาตอบโต้อย่างถูกต้อง และมีหน้าที่สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม (Correlation) เป็นการตีความ การให้คำอธิบาย และชี้แนะ เพื่อทุกส่วนเสี้ยวของสังคมที่สื่อมวลชนสามารถเข้าถึงมีความเข้าใจและมีการกระทำเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งเว็บไซต์ก็เป็นสื่อที่ได้รวบรวมสถานการณ์ ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ไว้เพื่อให้รับรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และสามารถใช้เป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เพื่อจะได้ตรวจตราและติดตามความเปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้อย่างทันทั่วถึง ซึ่งถ้าเว็บไซต์มีการอัปเดตและมีความทันสมัยจะช่วยให้บทบาทในการสอดส่องดูแลนี้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาวิจัยทำให้ทราบว่าบทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแลนี้แต่เดิมเป็นหน้าที่ของสื่อมวลชนในการนำเสนอและแจ้งให้ประชาชนทราบถึงสถานการณ์และเรื่องราวต่างๆ แต่ในปัจจุบัน ประชาชนทั่วไปก็สามารถทำหน้าที่ด้านนี้ได้ กล่าวคือ การพัฒนาของเทคโนโลยีทำให้รูปแบบในการสื่อสารเปลี่ยนไป เกิดเป็นการสื่อสารรูปแบบใหม่ผ่านอินเทอร์เน็ต เกิดเป็นการสื่อสารแบบใหม่ขึ้น โดยทำให้บุคคลธรรมดาสามารถกลายเป็นสื่อได้ด้วยตัวเอง เว็บไซต์ก็เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งในการสื่อสารรูปแบบใหม่นี้ที่สามารถแสดงบทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล โดยการนำเสนอข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ และรายงานสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ให้ทราบ

ถึงความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อจะได้รับมือกับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

บทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง

การแสดงบทบาทของบล็อกเกอร์เป็นดังนี้

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง มีการนำเสนอในหลากหลายรูปแบบ เช่น ภาพยนตร์ ละคร เพลง ดารา เป็นต้น บล็อกเกอร์นำเสนอทั้ง ภาพ เสียง วิดีโอ ตามความถนัดและความสนใจของบล็อกเกอร์ โดยจะเน้นทางด้านความบันเทิงเป็นหลัก เป็นเหมือนกับเป็นศูนย์รวมความบันเทิง บล็อกเกอร์จึงนิยมทำเว็บบล็อกที่เป็นเว็บบล็อกที่ให้ความบันเทิงมากกว่าเว็บบล็อกในด้านอื่นๆ และเป็นบทบาทของเว็บบล็อกที่เด่นชัดที่สุดของเว็บบล็อก

และในมุมมองของสมาชิกเว็บบล็อกเป็นดังนี้

เว็บบล็อกมีบทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง มีการนำเสนอในหลากหลายรูปแบบ ทั้ง ภาพ เสียง วิดีโอ ตลอดจนเนื้อหาของเว็บบล็อกก็ให้ความบันเทิงได้ดี และมีให้เลือกอ่านได้ตามความสนใจ เช่น ภาพยนตร์ ละคร เพลง ดารา เป็นต้น ความบันเทิงก็ขึ้นอยู่กับว่าในแต่ละเว็บบล็อกที่เข้าไปอ่านนั้นมีเนื้อหาอย่างไร ถ้าเป็นเรื่องที่ตรงกับความสนใจของผู้รับสารหรือเป็นเรื่องที่ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน ก็นับว่าให้ความบันเทิง เว็บบล็อกจึงให้ความบันเทิงกับผู้รับได้ดี เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ทำให้ความบันเทิงกับผู้รับสารได้ ผู้รับสามารถใช้พื้นที่ในเว็บบล็อกในการเป็นสื่อบันเทิงได้ตามความสนใจ เว็บบล็อกด้านบันเทิงจึงเป็นที่นิยม จึงปรากฏเว็บบล็อกที่เกี่ยวกับความบันเทิงมากกว่าด้านอื่นๆ

สอดคล้องกับแนวคิด มิติร่วมสมัย (Contemporary Dimension) (อ้างถึงใน สมควร กวียะ, 2545:37) ได้ประมวลบทบาทหน้าที่ของการสื่อสารไว้ 2 ประเภทใหญ่ๆ ด้วยกันคือ บทบาทหน้าที่ที่มองจากจุดยืนของปัจเจกชน (Individual's Standpoint) และบทบาทหน้าที่ที่มองจากจุดยืนของสังคมโดยส่วนรวมจากจุดยืนของปัจเจกชน บทบาทหน้าที่ของการสื่อสาร ระบุว่า การให้ความบันเทิง (Entertainment) คือการถ่ายทอดผลงานทางละคร ฟ้าอนรา วรรณกรรม ดนตรี การละเล่น และศิลปะต่าง ๆ โดยอาศัยเครื่องหมายสัญลักษณ์ สัญลักษณ์ เสียง และภาพ ทั้งนี้เพื่อความสนุกสนานรื่นเริง และการพักผ่อนหย่อนใจ เว็บบล็อกได้มีการนำเสนอในหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ความบันเทิง กล่าวคือ เว็บบล็อกมีการนำเสนอในหลากหลายรูปแบบ ทั้งภาพ เสียง วิดีโอ ตลอดจนเนื้อหาของเว็บบล็อกก็ให้ความบันเทิงได้ดี และมีให้เลือกอ่านได้ตามความสนใจ เช่น ภาพยนตร์ ละคร เพลง ดารา ซึ่งทำให้เว็บบล็อกเป็นอีกสื่อหนึ่งที่ทำให้ความบันเทิงได้ดี

เดนิส แม็คเคลล (อ้างถึงในสมควร กวียะ, 2545:63) ได้สรุปแนวความคิดพื้นฐาน จากทัศนะของนักวิชาชีพหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการสื่อสารมวลชน เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่พึงประสงค์ของสื่อมวลชนต่อสังคม ระบุว่า ความบันเทิงรื่นรมย์ (Entertainment) สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับสารด้วยการละเล่นสนุกสนาน ความเพลิดเพลินเป็นต้น และสอดคล้องกับ H. Lasswell (อ้างถึงในกาญจนา แก้วเทพ, 2545:212) กล่าวไว้ว่าหน้าที่พื้นฐานของสถาบันสื่อมวลชนเป็นไปตามความต้องการของระบบสังคมใหญ่ คือ การธำรงรักษาเสถียรภาพของสังคม ต่อมา C. Wright ได้เพิ่มหน้าที่ของสื่อมวลชนอีก 1 ข้อคือ หน้าที่ในการให้ความบันเทิง (Entertainment) ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน และความตึงเครียดในสังคม เว็บล็อกนั้นเป็นสื่อที่แสดงบทบาททางด้านให้ความบันเทิงชัดเจนที่สุด กล่าวคือเรื่องราว ข้อมูลต่างๆ ที่นำเสนอส่วนใหญ่จะให้ความบันเทิง อีกทั้งรูปแบบในการนำเสนอก็ให้ความบันเทิงด้วยเช่นกัน เว็บล็อกจึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ทำให้ความบันเทิงกับผู้รับสารได้ ผู้รับสามารถใช้พื้นที่ในเว็บล็อกในการเป็นสื่อบันเทิงได้ตามความสนใจ เว็บล็อกด้านบันเทิงจึงเป็นที่นิยม

จากการศึกษาวิจัยทำให้ทราบว่าบทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิงปรากฏในเว็บล็อกในจำนวนมาก และได้รับความนิยม โดยการสื่อสารในเว็บล็อกเป็นการสื่อสารในรูปแบบใหม่ผ่านอินเทอร์เน็ต โดยนำเสนอเรื่องราว ข้อมูลต่างๆ ที่ให้ความบันเทิง สนุกสนาน เพลิดเพลิน โดยนำเสนอในรูปแบบที่ไม่แตกต่างจากสื่อมวลชน แต่ที่แตกต่างกันและเป็นข้อได้เปรียบของการสื่อสารแบบใหม่ผ่านเว็บล็อกก็คือ เว็บล็อกไม่มีข้อจำกัดในการนำเสนอ และไม่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ที่นำเสนอ กล่าวคือ ผู้ใช้งานจะใช้เว็บล็อกเพื่อความบันเทิง พักผ่อนหย่อนใจ เวลาใดก็ได้ โดยที่จะใช้เว็บล็อกในการ ดูหนัง ฟังเพลง หรือ รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ให้ความบันเทิง คือจะใช้งานเว็บล็อกในรูปแบบใดก็ได้ ตามความต้องการ ซึ่งสื่อมวลชนไม่สามารถทำได้ เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและ รูปแบบการนำเสนอที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้อย่างเต็มที่

5.3 ทัศนคติของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บล็อกเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรม

จากการศึกษาวิจัยถึงทัศนคติของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บล็อกเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรม ในเว็บล็อกจากเว็บไซต์ 3 เว็บไซต์ได้แก่ www.storythai.com, www.exteen.com และ www.bloggang.com เป็นการแสดงทัศนคติของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บล็อกเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรม บนเว็บล็อก โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น ด้านกฎหมายและด้านจริยธรรม โดยแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

ทักษะด้านกฎหมาย แบ่งเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

1. กฎหมายอินเทอร์เน็ต
2. กฎหมายลิขสิทธิ์
3. กฎหมายหมิ่นประมาท
4. กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กับอินเทอร์เน็ต

ด้านจริยธรรม แบ่งเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

1. ความจริง (Truth)
2. การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
3. ปัญหาแอบแฝงเข้ามาทำธุรกิจ (Business Pressure)
4. เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การนำเสนอเรื่องราว และความเห็นเกี่ยวกับการควบคุม

จากการทำการศึกษาวิจัยทัศนคติของบล็อกเกอร์และสมาชิกเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรม ของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อกของทั้ง 3 เว็บไซต์ที่ทำการศึกษา ปรากฏผลการวิจัย ไปในทิศทางเดียวกัน ดังนี้

ทักษะด้านกฎหมาย

กฎหมายอินเทอร์เน็ต

ทักษะของบล็อกเกอร์เป็นดังนี้

ในโลกอินเทอร์เน็ต มีข้อมูลข่าวสารต่างๆ มากมาย จึงยากที่จะควบคุมให้เป็นระเบียบเรียบร้อย อีกทั้งกฎหมายอินเทอร์เน็ตของไทยยังขาดความชัดเจน เด็ดขาด ทั้งบทบัญญัติ ระเบียบข้อบังคับ แนวทางปฏิบัติ และ บทลงโทษผู้กระทำผิด จึงทำให้ผู้ใช้งานขาดความใส่ใจ อีกทั้งยังไม่แพร่หลายและเป็นที่ยึดถือในกลุ่มผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตจึงไม่ใส่ใจกับกฎหมาย จึงทำให้ขาดความเกรงกลัวต่อกฎหมาย ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาเว็บบล็อกก็เป็นส่วนหนึ่งในโลกอินเทอร์เน็ต ที่แม้จะมีกฎระเบียบในการทำเว็บบล็อก แต่ก็มีกรกระทำผิดอยู่ เนื่องจากเป็นเรื่องยากในการควบคุมเนื้อหาและเรื่องราวต่างๆ การออกกฎหมายมาบังคับใช้อาจแก้ปัญหาอะไรไม่ได้มาก การสร้างจิตสำนึกที่ดีให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตอาจช่วยแก้ปัญหาได้ดีกว่า

และทัศนคติของสมาชิกเว็บบล็อกเป็นดังนี้

กฎหมายอินเทอร์เน็ตไทยยังไม่ชัดเจนในแนวทางปฏิบัติ มีกฎหมายออกมาบังคับใช้ก็ไม่เข้มงวดเท่าที่ควร โลกอินเทอร์เน็ต เป็นโลกที่เปิดกว้าง ไร้ขอบเขต มีความเป็นอิสระสูง กฎหมายไทยยังครอบคลุมได้ไม่หมด อีกทั้งเข้าไปควบคุมได้ยาก บทลงโทษผู้กระทำผิดก็ยังไม่ชัดเจน บังคับใช้กับผู้กระทำผิดได้ยาก อีกทั้งเทคโนโลยีก็พัฒนาอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ทำให้กฎหมายตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีไม่ทัน อีกทั้งไม่มีสื่อที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตที่ถูกต้อง หรือกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตจึงขาดความรู้เรื่องกฎหมาย ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตจึงเห็นกฎหมายอินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องไกลตัว กฎหมายอินเทอร์เน็ตจึงทำให้สมบูรณ์ได้ยาก การจะทำให้โลกอินเทอร์เน็ตปกติสุข จึงจำเป็นต้องใช้จิตสำนึกที่ดีของผู้ใช้งาน

สอดคล้องกับ (อรรณพ เขียรถาวร,2540) อธิบายว่า สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตมีจำนวนมาก อาจทำให้เกิดการเรียกใช้และรับรู้ในสิ่งที่ไม่เหมาะสมกับสังคมวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนแต่ละสังคม โดยเฉพาะวิถีชีวิตของคนไทย อาทิ ภาพลามกอนาจาร การสื่อสารที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ การนำแบบอย่างหรือความรู้ไปในทางที่ผิด เช่น ความรู้ทางอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการสร้างและวางระเบิดเพื่อก่ออาชญากรรม หรือสารสารสนเทศบางอย่างในหลายประเทศไม่ถือเป็นความผิด เช่น การพนัน ภาพโป๊เปลือย ประเทศทางตะวันตกมักไม่ถือว่าเป็นเรื่องผิดกฎหมายหรือศีลธรรม สำหรับประเทศไทยแล้วถือว่าสิ่งเหล่านี้ผิดกฎหมายและศีลธรรมอันดีของไทย จำเป็นต้องหามาตรการควบคุมที่เหมาะสม

จากการศึกษาวิจัยทำให้ทราบว่า ผู้ใช้งานจะไม่ค่อยเกรงกลัว ถ้าโดนปิดหรือระงับการใช้งาน ก็สามารถทำขึ้นมาใหม่ได้ อาจเป็นเพราะกฎหมายไทยตามไม่ทันเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว และที่สำคัญเรื่องของกฎหมายอินเทอร์เน็ตดูเหมือนจะเป็นเรื่องไกลตัวผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต การแก้ปัญหาที่เป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ มีบทลงโทษที่ไม่จริงจัง จึงเป็นเรื่องยากที่จะควบคุมเรื่องราวและเนื้อหา การออกกฎหมายมาบังคับใช้อาจแก้ปัญหาอะไรไม่ได้มาก การสร้างจิตสำนึกที่ดีให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตอาจช่วยแก้ปัญหาได้

นอกจากนี้หลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลในการวิจัยเสร็จสิ้นแล้วได้มีพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ได้มีผลบังคับใช้ จึงทำให้บริบททางสังคมในอินเทอร์เน็ต เกิดความเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ หลังจากที่มีพระราชบัญญัตินี้ได้บัญญัติขึ้น ส่งผลให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตเกิดความตื่นตัวต่อ กฎหมายในโลกอินเทอร์เน็ตมากขึ้น และให้ความสนใจกับเรื่องนี้มากขึ้น อีกทั้งผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตยังได้มีการช่วยกันประชาสัมพันธ์กันในกลุ่มผู้ใช้งานอย่างกว้างขวางอีกด้วย จึงทำให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต มีความตื่นตัว และมีความเข้าใจ อีกทั้งมีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้มากขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการใช้งานอินเทอร์เน็ตที่เหมาะสม

กฎหมายลิขสิทธิ์

ทักษะของบล็อกเกอร์เป็นดังนี้

ในโลกอินเทอร์เน็ตการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ เป็นเรื่องง่ายและสะดวก การละเมิดลิขสิทธิ์จึงเป็นเรื่องที่ง่ายมากเช่นกัน การเป็นสื่อสาธารณะทำให้ มีอิสระในการนำเสนอสูง การควบคุมเป็นไปได้ยาก ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ที่ปรากฏต่อสาธารณะจึงอาจมีการละเมิดลิขสิทธิ์ได้ เว็บไซต์ก็ปรากฏการละเมิดลิขสิทธิ์เป็นจำนวนมาก ทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา บล็อกเกอร์ส่วนใหญ่ มักจะละเลยเรื่องของลิขสิทธิ์ มักจะนำเพลง รูปภาพ และอื่นๆ มาทำให้เว็บไซต์ของตนน่าสนใจ โดยมองข้ามเรื่องลิขสิทธิ์ ซึ่งกฎหมายลิขสิทธิ์ไม่ควรที่จะให้เว็บไซต์ก๊อปปี้เอา เพลงหรือสิ่งอื่นใดที่มีลิขสิทธิ์มานำเสนอในเว็บไซต์ แต่ก็ยังมีการละเมิดอยู่ ซึ่งในทางกฎหมายถือว่าการกระทำนั้นมีความผิด กฎหมายลิขสิทธิ์ที่บังคับใช้ในปัจจุบันจึงใช้ไม่ได้ผลในทางปฏิบัติ การสร้างจิตสำนึกที่ดีจึงเป็นทางออกของปัญหา แม้จะละเมิดลิขสิทธิ์แต่อย่าทำให้สังคมและผู้อื่นเดือดร้อน อย่าสร้างปัญหาให้สังคมและอย่าหาประโยชน์ใส่ตน สังคมคงยอมให้อภัย

และทักษะของสมาชิกเว็บไซต์เป็นดังนี้

บนโลกอินเทอร์เน็ตการละเมิดลิขสิทธิ์สามารถกระทำได้ง่ายมาก และการเผยแพร่ข้อมูลที่มีลิขสิทธิ์ก็ทำได้ง่ายด้วยเช่นกัน จึงปรากฏการละเมิดลิขสิทธิ์บนโลกอินเทอร์เน็ต กฎหมายลิขสิทธิ์จึงบังคับใช้ไม่ได้ผลในโลกอินเทอร์เน็ต ปรากฏการละเมิดลิขสิทธิ์ในจำนวนที่ค่อนข้างมาก และเป็นเรื่องปกติธรรมดาไปแล้ว จึงยากที่จะควบคุมดูแลให้เรียบร้อย แต่หากว่าการละเมิดลิขสิทธิ์นั้นไม่สร้างความเดือดร้อน สร้างความเสียหายให้กับเจ้าของผลงาน แต่กลับเป็นการช่วยเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ก็คงจะไม่เสียหายอะไร ถ้าการเผยแพร่นั้นทำไปด้วยเจตนาที่ดี ทำไปโดยไม่หวังผลประโยชน์และไม่สร้างความเสียหายต่อเจ้าของลิขสิทธิ์ เป็นการกระทำเพื่อเผยแพร่เพียงอย่างเดียว โดยการเผยแพร่นั้นอยู่บนจรรยาบรรณที่ดี ปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ก็จะลดลงได้

สอดคล้องกับ (เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ, 2457) ที่กล่าวว่า ลิขสิทธิ์ หมายถึง “สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใดๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ทำขึ้น เช่น วรรณกรรม นาฏกรรม ศิลปกรรม ดนตรีกรรม โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง งานแพร่เสียง แพร่ภาพ งานอื่นใดใน(แผนก)วรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ” รวมทั้ง สิทธิข้างเคียง (คือการนำเอางานด้านลิขสิทธิ์ออกแสดง เช่น นักแสดง ผู้บันทึกเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ในการบันทึกหรือถ่ายทอดเสียงหรือภาพ) โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (computer program หรือ computer software) และงานฐานข้อมูล (data base) “ลิขสิทธิ์ เป็นผลงานที่เกิดจากการใช้สติปัญญา ความรู้ความสามารถ และความวิริยะอุตสาหะในการสร้างสรรค์งานให้เกิดขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่ง ลิขสิทธิ์หมายถึงสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ทำขึ้น

จากการศึกษาวิจัยทำให้ทราบว่า เว็บบล็อกเป็นเหมือนสื่อที่เป็นสาธารณะ เป็นสื่อที่เปิดกว้างและมีความเป็นอิสระในการนำเสนอ แม้จะมีกฎหมายลิขสิทธิ์ ก็จะปรากฏการละเมิดลิขสิทธิ์ กฎหมายลิขสิทธิ์ที่บังคับใช้ในปัจจุบันจึงใช้ไม่ได้ผลในทางปฏิบัติ การสร้างจิตสำนึกที่ดีจึงเป็นทางออกของปัญหา แม้จะละเมิดลิขสิทธิ์แต่อย่าทำให้สังคมและผู้อื่นเดือดร้อน อย่าสร้างปัญหาให้สังคมและอย่าหาประโยชน์ใส่ตน และอยู่บนจรรยาบรรณที่ดี ปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ก็จะลดลงได้

กฎหมายหมิ่นประมาท

ทัศนะของบล็อกเกอร์เป็นดังนี้

ในโลกอินเทอร์เน็ตกฎหมายหมิ่นประมาทเป็นเรื่องที่ควบคุมยาก การกระทำผิดสามารถทำได้ง่าย การนำเรื่องราวของบุคคลอื่นมาเผยแพร่โดยที่ไม่ได้รับอนุญาตและทำให้บุคคลนั้นเสื่อมเสียชื่อเสียง ก็เข้าข่ายกฎหมายหมิ่นประมาท อีกทั้งการกระทำผิดในรูปแบบนี้แม้จะมีหลักฐานที่ชัดเจนก็หาตัวผู้กระทำผิดมารับโทษได้ยาก ไม่สามารถรู้ว่าผู้กระทำผิดเป็นใคร จึงทำให้ผู้กระทำผิดขาดความเกรงกลัวต่อกฎหมาย เว็บบล็อกก็สามารถถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาทได้ ด้วยความที่ง่ายในการใช้งาน และการเข้าถึงสื่อชนิดนี้ แต่ยังไม่มีการปรากฏชัดให้เห็นว่ามีการใช้เว็บบล็อกในการละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาท ถึงแม้ว่าปัจจุบันเว็บบล็อกจะปรากฏการนำมาใช้กระทำความผิดน้อย กฎหมายหมิ่นประมาทก็สมควรครอบคลุมถึงเว็บบล็อกด้วย เพราะความง่ายต่อการใช้งาน จึงเป็นสื่อที่สามารถก่อให้เกิดการหมิ่นประมาทผู้อื่นได้โดยง่ายตามไปด้วย และทัศนะของสมาชิกเว็บบล็อกเป็นดังนี้

ในโลกอินเทอร์เน็ตกฎหมายหมิ่นประมาทบังคับใช้ได้ยาก กฎหมายหมิ่นประมาทสามารถถูกละเมิดได้ง่ายในโลกอินเทอร์เน็ต เนื่องจากสิทธิเสรีภาพในการนำเสนอและแสดงความคิดเห็นมีสูงมาก การหมิ่นประมาทจึงสามารถเกิดขึ้นได้ง่ายตามไปด้วย อีกทั้งกฎหมายตามการพัฒนาของเทคโนโลยีไม่ทัน ถึงกฎหมายจะเข้มงวดแต่ก็มีช่องว่างในการกระทำผิด และกฎหมายไทยยังไม่มี ความชัดเจน ทั่วๆ ที่มีความจำเป็นต้องใช้กฎหมายเพื่อทำให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย แต่กฎหมายยังไม่มีศักยภาพพอ จึงจำเป็นต้องอาศัยจริยธรรม ต้องอาศัยจิตสำนึกที่ดีของผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต เพื่อสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยให้กับสังคมอินเทอร์เน็ต เว็บบล็อกก็เป็นอีกสื่อหนึ่งที่สามารถถูกใช้เป็นเครื่องมือในการละเมิดกฎหมายหมิ่นประมาทได้และสามารถกระทำผิดได้ง่ายอีกด้วย แต่ทั้งนี้เว็บบล็อกก็มีกฎข้อบังคับอยู่แล้ว โดยกลุ่มจะมีการลงโทษกันในกลุ่ม หากมีการใช้คำพูดไม่สุภาพ รุนแรง ทางเว็บบล็อกก็มีการลงโทษด้วยการลบออกจากความเป็นสมาชิกบล็อก เพื่อสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อย จึงไม่ปรากฏให้เห็นว่ามีการนำเว็บบล็อกมาใช้ในการหมิ่น

ประมาทผู้อื่น และถึงแม้ว่าเว็บบล็อกจะมีกฎระเบียบบังคับอยู่ กฎหมายก็มีความจำเป็นต้องพัฒนาให้สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อความสงบเรียบร้อยในสังคมอินเทอร์เน็ต

หมิ่นประมาท ได้แก่ การใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สามโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ตามบทบัญญัติไว้ในมาตรา 326 จากการศึกษาวิจัยทำให้ทราบว่า แม้ว่าปัจจุบันเว็บบล็อกจะปรากฏการนำมาใช้กระทำความผิดน้อย กฎหมายหมิ่นประมาทก็สมควรครอบคลุมถึงเว็บบล็อกด้วย เพราะความง่ายต่อการใช้งาน จึงเป็นสื่อที่สามารถก่อให้เกิดการหมิ่นประมาทผู้อื่นได้โดยง่ายตามไปด้วย กฎหมายก็มีความจำเป็นต้องพัฒนาให้สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อความสงบเรียบร้อยในสังคมอินเทอร์เน็ต

กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กับอินเทอร์เน็ต

บล็อกเกอร์และสมาชิกเว็บบล็อกมีทัศนคติที่เหมือนกัน ดังนี้

กฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กับอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ขาดความรู้ในเรื่องนี้ รู้เพียงแต่ว่ามีกฎหมายบังคับใช้อยู่ แต่ไม่รู้ว่ากฎหมายเป็นอย่างไร ความผิดเป็นอย่างไร จึงจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตได้รับรู้ เพื่อที่จะได้บังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สอดคล้องกับที่ (อรรถพ เชียรถาวร,2540) อธิบายว่า กฎหมายอาญาของไทยมีความเกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตหลายด้าน โดยเฉพาะการทำอาชญากรรมด้านสารสนเทศ ในกรณีที่บุคคลภายนอกลักลอบเข้าถึง (Access) สารสนเทศเพื่อนำไปใช้ประโยชน์หรือนำไปเป็นของตนหรือทำลายข้อมูลโดยที่ผู้นั้นไม่มี “สิทธิ” หรือเป็นผู้มีอำนาจ ถือว่าเป็นการ “ลักทรัพย์” ของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย มีข้อสังเกตว่าสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตเป็น “ทรัพย์” หรือไม่ ซึ่งการพิจารณาคดีตามคำฟ้องศาลอาจวินิจฉัยแตกต่างกันไป นอกจากนี้กฎหมายอาญาของไทยได้บัญญัติความผิดฐานเปิดเผยความลับหรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่น(ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 322:324) ในทางอินเทอร์เน็ตจะมีผลบังคับใช้เพียงใด และโทษที่กำหนดไว้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าพิจารณาในสภาพสังคมปัจจุบัน โทษที่กำหนดไว้น้อยเกินไป ผู้ทำความผิดอาจไม่สำนึกและกระทำความผิดซ้ำอีก

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตจะเป็นเรื่อง “ละเมิด” สามารถนำไปปรับใช้เพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดเรียกค่าเสียหายหรือใช้ค่าสินไหมทดแทน (ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 420) และที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตมากที่สุดคือ มาตรา 423 เรื่องการกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนตามจริงเป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงเกียรติยศของผู้อื่นหรือการทำมาหาได้หรือทางเจริญของเขา ผู้นั้นจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เขา แม้ทั้งเมื่อตนมิได้รู้ว่าข้อความนั้นไม่

จริงแต่ควรจะรู้ได้ ดังนั้นผู้สื่อสารบนอินเทอร์เน็ตเสนอข้อเท็จจริงและทำให้ผู้อื่นเสียหายต่อชื่อเสียงเกียรติยศ หรือการทำมาหาได้ จะมีความผิดตามมาตรานี้

จากการศึกษาวิจัยทำให้ทราบว่า การมีกฎหมายมาบังคับใช้นั้น หากขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ กฎหมายแม้จะเข้มงวด และจริงจังมากเพียงใดก็ตาม ก็จะกลายเป็นสิ่งไร้ค่า เพราะใช้ไม่ได้ผลในทางปฏิบัติ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้ประชาชนรับทราบ เพื่อจะได้บังคับใช้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านของตัวกฎหมายเองและในด้านปฏิบัติ แต่หลังจากที่มีพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังจากงานวิจัยนี้ ก็ทำให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตตระหนักถึงความสำคัญของกฎหมายมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังให้ความสนใจในเรื่องนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการป้องกันการกระทำผิดทางอินเทอร์เน็ต อีกทั้งเป็นแนวทางในการใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย

ทัศนคติด้านจริยธรรม

ความจริง (Truth)

ทัศนคติของบล็อกเกอร์เป็นดังนี้

ความจริงเป็นเรื่องที่พิสูจน์ยากในโลกอินเทอร์เน็ตว่าเรื่องราวที่นำเสนอเป็นความจริงหรือไม่เป็นความจริง เรื่องราวที่ปรากฏอาจเป็นความจริงทั้งหมด ความจริงบางส่วนหรืออาจจะไม่มีความจริงอยู่เลยก็ได้ ความจริงในเว็บบล็อกก็เป็นเรื่องที่พิสูจน์ได้ยาก เพราะเว็บบล็อกมีอิสระในการนำเสนอสูง บล็อกเกอร์สามารถนำเสนอได้ตามความต้องการ ความจริงขึ้นอยู่กับบล็อกเกอร์ว่าจะนำเสนอความจริงหรือไม่นำเสนอความจริง อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับความน่าเชื่อถือของบล็อกเกอร์และความน่าเชื่อถือของบทความหรือเรื่องราวที่นำเสนอด้วย นอกจากนี้ความจริงยังขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของบล็อกเกอร์และวิจารณญาณของผู้รับสาร ซึ่งไม่สามารถแยกแยะ หรือตัดสินได้ว่าระดับของความจริงในเว็บบล็อกเป็นอย่างไร อาจจะจริงทั้งหมด จริงบางส่วน หรืออาจจะไม่มีความจริงอยู่เลยก็ได้

และทัศนคติของสมาชิกเว็บบล็อกเป็นดังนี้

ความจริงเป็นเรื่องที่พิสูจน์ยากในโลกอินเทอร์เน็ต ความจริงในเว็บบล็อกก็เป็นเรื่องที่พิสูจน์ได้ยาก เว็บบล็อกมีอิสระในการนำเสนอสูง บล็อกเกอร์สามารถนำเสนอได้ตามความต้องการ ความจริงขึ้นอยู่กับความน่าเชื่อถือของบล็อกเกอร์และความน่าเชื่อถือของบทความหรือเรื่องราวที่ปรากฏ อีกทั้งการที่เว็บบล็อกเป็นสิ่งที่ใครก็สามารถทำได้ ดังนั้น ข้อมูลที่ปรากฏจึงอาจมีการ

บิดเบือนความจริงได้ การจะตัดสินใจเชื่อในข้อมูลที่ปรากฏในเว็บถือกว่าเป็นความจริงหรือไม่ เป็นความจริงจึงขึ้นอยู่กับวิจารณญาณ ประสบการณ์และ พื้นฐานทางความรู้ของผู้รับสาร

สอดคล้องกับ (สุกัญญา สุกบรรทัด, 2547) อธิบายว่า ความจริงคือสิ่งที่สื่อมวลชนสัญญาจะ แสวงหารับใช้ประชาชนผู้มีสิทธิที่จะรู้ (Right to know) ความจริงจึงเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กับ ประวัติศาสตร์ จะต้องนำความจริงเสนอต่อประชาชน แล้วประชาชนเอาความจริงนั้นมาตัดสินใจ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในระบอบประชาธิปไตยเพื่อจะสร้างสังคมที่มีความสุข เพราะหน้าที่นี้ (แสวงหา ความจริง) ทำให้สื่อมีเสรีภาพที่จะรายงานความจริง (Right to inform) ที่ต้องแสวงหาความจริง เพราะว่า การที่สื่อมีเสรีภาพในการรายงานความจริง หน้าที่ในการเสนอความจริงเพราะทำให้สื่อมี เสรีภาพ และเสรีภาพก็มีไว้เพื่อให้สื่อรายงานความจริง ปัญหาของความจริงความจริงที่ถูกถ่วง เพราะความจริงมีหลายมิติ ความจริงเป็นสิ่งลึกลับเราต้องไปขุดค้นถึงจะพบความจริงได้ เมื่อเราไม่ แสวงหาได้แต่คัดลอกข่าวของคนอื่นเราก็ไม่มีทางหาความจริงได้ แล้วจะทำให้ความจริงในสังคม นั้นเป็น ความจริงส่วนเดียว คือ จริงเหมือนกันแต่จริงนิดเดียว อาจจะมีจริงแค่ 10 % ความจริงที่ถูก บิดเบือน คือ มีคนจำนวนมากเรื่องราวของเขาถูกเล่าขานในสื่อมวลชนอย่างบิดเบือน และก็ไม่ สามารถแก้ตัวได้เลย ความจริงในความมืด คือ ไม่มีใครค้นพบความจริงอันนี้เพราะสื่อมวลชนไม่ เคยนำเสนอ ความจริงสุดขั้ว คือ มีแต่เรื่องพระเอกกับผู้ร้าย ดีที่สุดกับเลวที่สุด ความจริงมีหลายมิติ จนไม่อาจค้นพบ โดยที่เว็บถือกว่าความจริงนั้นเป็นเรื่องที่พิสูจน์ยาก เรื่องราวที่ปรากฏอาจเป็น ความจริงทั้งหมด ความจริงบางส่วนหรืออาจจะไม่มีความจริงอยู่เลยก็ได้ เพราะเว็บถือกว่ามีอิสระใน การนำเสนอสูง อีกทั้งการที่เว็บถือกว่าเป็นสิ่งที่ใครก็สามารถทำได้ ดังนั้น ข้อมูลที่ปรากฏจึงอาจมี การบิดเบือนความจริงได้ ดังนั้นความจริงในเว็บถือกว่าจึงขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของบล็อกเกอร์และ วิจารณญาณของผู้รับสาร

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

ทัศนะของบล็อกเกอร์เป็นดังนี้

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลมีปรากฏให้เห็นใน โลกอินเทอร์เน็ต เนื่องจากเป็นโลกที่ไร้ ขอบเขต มีความเป็นอิสระสูง ไร้ตัวตน และง่ายในการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะนี้และง่ายในการใช้งาน ทำให้เรื่องของการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเป็นเรื่องที่ง่ายมาก การนำรูปภาพหรือเรื่องราวใดๆ โดยที่ เจ้าของไม่รับรู้ ไม่ได้อนุญาต สร้างความเดือดร้อนทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง ถือเป็นการละเมิดสิทธิ ส่วนบุคคล การเป็นสื่อสาธารณะที่ทุกคนเข้าถึงได้เหมือนกัน อีกทั้งผู้ใช้งานที่มีเป็นจำนวนมาก ระดับจริยธรรมของจิตใจก็แตกต่างกันไป การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของคนอื่นหรือแม้แต่การถูก คนอื่นละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเป็นเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้ จึงควรมีความรอบคอบก่อนที่จะ

ตัดสินใจทำอะไรบนสื่อที่เป็นสาธารณะเพื่อที่จะได้ไม่เป็นการละเมิดสิทธิของผู้อื่น และป้องกันการถูกละเมิดสิทธิจากบุคคลอื่น

และทักษะของสมาชิกเว็บบล็อกเป็นดังนี้

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในโลกอินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องที่กระทำได้ง่ายมากไม่ต่างจากการกระทำผิดในเรื่องอื่นๆ เนื่องจากเป็นโลกที่มีความเป็นอิสระสูง เว็บบล็อกจึงสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การเป็นพื้นที่สาธารณะ และง่ายในการใช้งาน ทำให้การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทำได้ง่ายมาก การนำเสนอข้อมูล หรือเรื่องราวใดๆ ที่พาดพิงถึงบุคคลอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือ ส่งผลให้บุคคลอื่นเสียหาย เท่ากับเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกในการนำเสนอของบล็อกเกอร์ และในฐานะผู้รับสารก็อาจจะไปละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของบล็อกเกอร์ได้ ถ้าไปทำให้บล็อกเกอร์เสียหาย ใช้เว็บบล็อกในการพาดพิงสร้างความเดือดร้อนให้บล็อกเกอร์ ทั้งนี้จึงขึ้นอยู่กับจิตสำนึกที่ดีของทั้งบล็อกเกอร์และผู้รับสาร และด้วยการที่มีผู้ใช้งานเว็บบล็อกที่มีเป็นจำนวนมาก และมีบรรทัดฐานที่แตกต่างกัน ความคิดก็แตกต่างกันการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม ไม่ว่าจะอินเทอร์เน็ตหรือชีวิตจริง การเคารพให้เกียรติกันเป็นเรื่องจำเป็นในสังคม

สอดคล้องกับ (สุกัญญา สูดบรรทัด, 2547) อธิบายว่า การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล (Right to Privacy) คือ การเปิดเผยเรื่องส่วนตัวต่อสาธารณะ (Public Disclosure of Private Facts) การบุกรุกความเป็นส่วนตัวของผู้อื่น (Intrusion) การบิดเบือนข้อมูลจนกระทบชื่อเสียงและภาพลักษณ์ (False Light) การนำชื่อหรือภาพของผู้อื่นมาโฆษณาโดยไม่ได้รับอนุญาต (Misappropriation) โดยเว็บบล็อกการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลนั้นเป็นเรื่องที่สามารถทำได้ การเป็นพื้นที่สาธารณะและง่ายในการใช้งาน อีกทั้งมีอิสระในการนำเสนอสูง การจะนำเรื่องราวส่วนตัวของบุคคลอื่นมานำเสนอก็สามารถทำได้ง่ายมาก กล่าวคือการสร้างความเดือดร้อนให้กับบุคคลอื่น สร้างความเสื่อมเสียหรือการนำเรื่องราวของบุคคลอื่นไปนำเสนอโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นสิ่งที่สามารถทำได้ในเว็บบล็อก แต่จากการศึกษาวิจัย ยังปรากฏให้เห็นในจำนวนน้อย หรือแทบจะไม่ปรากฏความผิดนี้

ปัญหาแอบแฝงเข้ามาทำธุรกิจ (Business Pressure)

ทักษะของบล็อกเกอร์เป็นดังนี้

โลกอินเทอร์เน็ตเป็นเหมือนตลาดที่ไม่มีต้นทุน และง่ายในการใช้งาน เป็นพื้นที่สาธารณะ จึงมีการเข้ามาใช้ในการหาผลประโยชน์ทางธุรกิจ เว็บบล็อกก็มีการนำไปใช้เพื่อการหาประโยชน์ทางธุรกิจ โดยใช้เพื่อหาผลประโยชน์ทางธุรกิจโดยตรงและแอบแฝงมาหาผลประโยชน์ การเป็นสื่อที่เข้าถึงง่าย และเป็นสื่อสาธารณะ เป็นการสื่อสารถึงคนหมู่มากในคราวเดียว และสะดวกในการเสนอขายสินค้า ผู้ขายกับผู้ซื้อสามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรง จึงทำให้ถูกใช้เป็นสื่อกลางใน

การขายของต่างๆ หรือการลงโฆษณาสินค้าต่างๆ อีกทั้ง มีการขายเพลง ภาพยนตร์ สินค้าทำมือ ของสะสม ทำให้สินค้าเป็นที่รู้จัก โดยเป็นสิทธิที่พึงกระทำได้ของบล็อกเกอร์ และไม่ควรขายของที่ผิดกฎหมายและขัดต่อหลักศีลธรรม อันพึงจะทำได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ให้เกิดขึ้นได้ยาก แต่ยังคงปรากฏในจำนวนที่น้อย

และทัศนะของสมาชิกเว็บบล็อกเป็นดังนี้

เว็บบล็อกเป็นสื่อที่เป็นสาธารณะ มีอิสระทางความคิด และอิสระในการนำเสนอ อีกทั้งเปิดกว้าง และง่ายในการใช้งาน จึงทำให้มีผู้ที่เข้ามาหาผลประโยชน์ทางธุรกิจ เนื่องจากเป็นช่องทางที่ไม่ต้องลงทุนในการโฆษณา เป็นสื่อที่ไม่มีต้นทุน อีกทั้งยังมีผู้ใช้งานในจำนวนมาก จึงมีการใช้เว็บบล็อกในการเสนอขายสินค้าได้ เนื่องจากการง่ายในการใช้งานและสะดวกในการเสนอขายสินค้า ผู้ขายกับผู้อยู่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรง บล็อกเกอร์จึงมีสิทธิที่จะใช้พื้นที่ในเว็บบล็อกในการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ รวมไปถึงการใช้เป็นช่องทางในการหาประโยชน์ทางธุรกิจ ใช้เป็นเครื่องมือหาประโยชน์ทางธุรกิจอยู่บ้าง แต่ยังคงอยู่ในจำนวนที่น้อย ซึ่งถือเป็นเรื่องที่บล็อกเกอร์สามารถทำได้ เพราะบล็อกเกอร์สามารถสื่อสารได้ทุกอย่างตามความต้องการ แต่ต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้คนอื่น หรือใช้เป็นช่องทางในการกระทำผิดกฎหมาย ดังนั้นจึงมีการใช้เว็บบล็อกในการหาผลประโยชน์ทางธุรกิจ แต่ปรากฏอยู่ในจำนวนที่น้อย และไม่ได้รับความนิยม

สอดคล้องกับ (สุกัญญา สุตบรรทัด, 2547) อธิบายว่า ประเด็นที่เป็นปัญหาทางด้านจริยธรรมก็คือ ปัญหาการแอบแฝงเข้ามาทำธุรกิจ (Business Pressure) ทำให้เห็นว่า การแอบแฝงเข้ามาทำธุรกิจแม้จะเป็นปัญหาทางด้านจริยธรรม แต่จากการศึกษาวิจัยทำให้ทราบว่า แม้เว็บบล็อกจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ทางธุรกิจ ซึ่งเป็นสิทธิที่บล็อกเกอร์สามารถทำได้และมีปรากฏให้เห็น ไม่ว่าจะเป็่วิธีการขายของอย่างเปิดเผยหรือแอบแฝง ล้วนแล้วแต่ไม่สร้างความเดือดร้อน ความเสียหายให้กับเว็บบล็อก บล็อกเกอร์เอง หรือแม้แต่สมาชิกผู้รับสาร ดังนั้นถ้าหากการใช้เว็บบล็อกมาเพื่อหาประโยชน์ทางธุรกิจไม่สร้างความเสียหายหรือเดือดร้อนให้กับผู้อื่น และไม่ใช้เว็บบล็อกไปในทางผิดกฎหมาย ซึ่งยังไม่มีปรากฏให้เห็น จึงถือเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่บล็อกเกอร์และสมาชิกสามารถทำได้

อีกทั้งเว็บบล็อกยังเป็นช่องทางที่มีข้อได้เปรียบทางธุรกิจ กล่าวคือ เว็บบล็อกเป็นตลาดที่ใหญ่ และเป็นตลาดที่ไม่มีต้นทุนทางธุรกิจ ไม่มีการเสียค่าใช้จ่ายในการโฆษณาสินค้า สามารถเสนอเนื้อหาได้โดยข้อมูลที่นำเสนอและรูปแบบการนำเสนอบล็อกเกอร์จะเป็นผู้กำหนดเอง และสามารถสื่อสารโต้ตอบข้อซักถามได้โดยตรงจากผู้ขาย โดยผ่าน กล้องความคิดเห็น อีกทั้งยังสามารถทำการค้าขายกันได้เองโดยตรง โดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง เกิดเป็นการทำธุรกิจใน

รูปแบบใหม่ขึ้น ซึ่งถือเป็นข้อได้เปรียบทางการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตที่สามารถใช้ประโยชน์ในเชิงธุรกิจได้

เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การนำเสนอเรื่องราว และความเห็นเกี่ยวกับการควบคุม

ทัศนคติของบล็อกเกอร์เป็นดังนี้

ในโลกอินเทอร์เน็ตมีอิสระในการนำเสนอสูงมาก มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นสูง การนำเสนอเรื่องราวต่างๆ ก็ทำได้ตามความต้องการ ตามความสนใจของบล็อกเกอร์ โดยไม่มีใครสามารถมาบังคับได้ อีกทั้งการที่มีอิสระสูงมาก จึงนำไปสู่ปัญหาต่างๆ ได้ การควบคุมดูแลในการแสดงความคิดเห็นและนำเสนอเรื่องราว จึงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก บล็อกเกอร์จึงควรใช้เว็บบล็อกในทางที่ถูกต้อง ใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และนำเสนอเรื่องราวด้วยความเหมาะสมและมีขอบเขต ไม่ใช่เป็นเครื่องมือในการสร้างความเสียหายให้กับส่วนรวม

และทัศนคติของสมาชิกเว็บบล็อกเป็นดังนี้

เว็บบล็อกมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นสูงมาก การนำเสนอเรื่องราวต่างๆ ก็เป็นไปได้เป็นอย่างดี ทำให้เว็บบล็อกมีเรื่องราวต่างๆ นำเสนอออกมาอย่างมากมายและหลากหลาย ตามความถนัดและสนใจของบล็อกเกอร์ ซึ่งเป็นข้อดีของเว็บบล็อกที่ทำให้ผู้รับสารได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ มากมาย และด้วยการที่มีเสรีภาพในการนำเสนอสูงทำให้การควบคุมเนื้อหา เป็นไปได้ยาก บล็อกเกอร์จึงควรใช้เว็บบล็อกในทางที่ถูกต้อง บล็อกเกอร์จึงต้องมีจิตสำนึก และมีวิจารณญาณในการนำเสนอด้วย ใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และนำเสนอเรื่องราวด้วยความเหมาะสม มีขอบเขต และอยู่บนพื้นฐานของมารยาททางสังคมและมนุษยธรรม ไม่ใช่เป็นเครื่องมือในการสร้างความเสียหายให้กับส่วนรวม

นอกจากนี้ สุภัตญา สดขรรพัต และคณะ อ้างถึงใน กรณีศึกษาเพื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสื่อมวลชนไทย ว่า จริยธรรม หมายถึงปรัชญา หรือระบบที่เกี่ยวเนื่องด้วยศีลธรรม เป็นหลักประพฤติปฏิบัติของคนในสังคมใดสังคมหนึ่ง กล่าวโดยทั่วไป จริยธรรมเป็นทฤษฎี หรือหลักเกี่ยวกับความประพฤติปฏิบัติของคนว่าดีหรือไม่ดี เป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับความสมัครใจว่าจะทำหรือไม่ทำก็ได้

ปรัชญาว่าด้วยเสรีภาพ

สำหรับนักสื่อสารมวลชนแล้ว แม้จริยธรรมจะมีความสำคัญยิ่ง แต่การปฏิบัติหน้าที่อย่างมีจริยธรรมของสื่อมวลชนก็ขึ้นอยู่กับว่า เขามีเสรีภาพหรือไม่เป็นประการสำคัญ และแนวความคิดตะวันตกที่เกี่ยวข้องกับศรัทธาในพระเจ้าในศาสนาคริสต์น ได้กล่าวถึงเสรีภาพในนัยยะที่เป็นคุณสมบัติของมนุษย์ที่พระเจ้าประทานมาให้ นักเสรีนิยมถือว่า เสรีภาพเป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐาน

ของมนุษย์ จนถึงขนาดกล่าวว่า สิ่งใดไม่เอื้อต่อเสรีภาพ สิ่งนั้นไม่ใช่จริยธรรม มนุษย์ต้องมีเสรีภาพเสียก่อน จึงจะสามารถเลือกปฏิบัติในสิ่งที่เขาเห็นว่าดีได้ มิฉะนั้นแล้ว เขาจะต้องตกอยู่ภายใต้เงื้อมมือของทรราช ซึ่งทำให้มนุษย์มีสภาพที่ไม่ต่างจากสัตว์ เพราะไม่มีโอกาสใช้สมองในการเลือกสิ่งที่ดีงาม เสรีภาพทำให้มนุษย์สามารถรับผิดชอบต่อตัวเอง และการรับผิดชอบต่อตัวเองทำให้รับผิดชอบต่อคนอื่นด้วย

ดังจะเห็นได้จากการที่เว็บบล็อกเกอร์มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นสูง การนำเสนอเรื่องราวต่างๆ ก็ทำได้ตามความต้องการ ตามความสนใจของบล็อกเกอร์ โดยไม่มีใครสามารถมาบังคับได้ การควบคุมดูแลในการแสดงความคิดเห็นและนำเสนอเรื่องราว จึงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก ดังนั้นบล็อกเกอร์จึงควรใช้เว็บบล็อกในทางที่ถูกต้อง ใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และนำเสนอเรื่องราวด้วยความเหมาะสมและมีขอบเขต ไม่ใช่เป็นเครื่องมือในการสร้างความเสียหายให้กับส่วนรวม

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยบทบาทในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีของเว็บบล็อกจากเว็บไซต์ 3 เว็บไซต์ได้แก่ www.storythai.com, www.exteen.com และ www.bloggang.com โดยการแสดงบทบาทในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีนั้น การแสดงบทบาททั้ง 3 บทบาทคือ สื่อที่สามารถปฏิสังสรรค์ได้ การกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะ (รูป เสียง สัมผัส) และการสร้างความจริงเสมือน มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ การที่สื่อจะแสดงบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยีได้คั้นองค์ประกอบสำคัญ คือ ต้องเป็นสื่อที่ปฏิสังสรรค์ มีการโต้ตอบ แลกเปลี่ยนกัน ทำให้เกิดการขับเคลื่อนทางความคิด และข้อมูลข่าวสาร อีกทั้ง จะต้องเป็นสื่อที่กระตุ้นให้เกิดการรับรู้ทางผัสสะที่ดีด้วย เพราะจะทำให้เป็นสื่อที่มีความน่าสนใจ น่าติดตามมากขึ้น และจะส่งผลให้เกิดการปฏิสังสรรค์ตามมา และจะเห็นได้ว่าการสื่อสารในโลกอินเทอร์เน็ตนี้จะเป็นการสร้างความจริงเสมือนขึ้นมา โดยความจริงเสมือนนี้อาจจะเป็นความจริงที่ปรากฏตามนั้นจริงๆ หรืออาจเป็นความจริงที่เกิดจากการปรุงแต่งขึ้นก็เป็นไปได้เช่นกัน ซึ่งทั้งหมดทำให้เกิดเป็นกระบวนการสื่อสารแบบใหม่ที่เป็นการสื่อสารโดยอาศัยเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำให้เกิดกระบวนการสื่อสารขึ้น

จากการศึกษาวิจัยบทบาทในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อของเว็บบล็อกจากเว็บไซต์ 3 เว็บไซต์ได้แก่ www.storythai.com, www.exteen.com และ www.bloggang.com ซึ่งการแสดงบทบาทหน้าที่ในฐานะความเป็นสื่อนี้ เป็นการแสดงบทบาทในฐานะสื่อสมัครเล่น nonprofessional ที่แสดง

บทบาทในด้านต่างๆ ที่สัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ ไม่ว่าจะเป็นบทบาทหน้าที่ทางปัญญา บทบาทหน้าที่ทางสังคมประภคิต บทบาทหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงจากโลกของความจริง บทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด บทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแล และบทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง โดยการแสดงบทบาทต่างๆ เหล่านี้ แม้ว่าบล็อกเกอร์จะมีหรือไม่มีความรู้ความสามารถ ในเรื่องการสื่อสาร ก็สามารถใช้เว็บบล็อกในการแสดงบทบาทสื่อได้ แสดงให้เห็นว่าบล็อกเกอร์มีความเป็นสื่อที่แสดงบทบาทหน้าที่ต่างๆ ได้ค่อนข้างดี และมีประสิทธิภาพ แม้จะไม่ได้ทั้งหมด แต่ก็เป็สื่อสมัครเล่นที่มีความเป็นสื่อใกล้เคียงกับสื่อที่เป็นมืออาชีพ

จากการศึกษาวิจัยถึงทัศนคติของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อกเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรม ในเว็บบล็อกจากเว็บไซต์ 3 เว็บไซต์ได้แก่ www.storythai.com, www.exteen.com และ www.bloggang.com ซึ่งทำให้ทราบถึงทัศนคติของบล็อกเกอร์และสมาชิกเว็บบล็อกต่อกฎหมายและจริยธรรมว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในเว็บบล็อก โดยกฎหมายและจริยธรรม เป็นสิ่งสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องมีควบคู่กันในโลกอินเทอร์เน็ต เพื่อให้โลกอินเทอร์เน็ตมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย แต่ในทางปฏิบัติแล้ว กฎหมายในอินเทอร์เน็ตนั้นบังคับใช้ให้ได้ผลนั้นยาก ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตไม่ค่อยทราบถึงการบังคับใช้ของกฎหมายต่างๆ โดยจะรู้เพียงแค่ว่ามีกฎหมายบังคับใช้เท่านั้น แต่ไม่ทราบถึงรายละเอียดที่ชัดเจน จึงทำให้กฎหมายไม่ได้ผลในทางปฏิบัติ จึงมีความจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต ตระหนักถึงความสำคัญของกฎหมายให้มากขึ้น นอกจากนี้ในเรื่องของจริยธรรม การที่มีผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมาก ทำให้ระดับของจริยธรรมมีความแตกต่างกัน ตามไปด้วย ทำให้ปรากฏพบเรื่องที่เกิดขึ้นต่อหลักจริยธรรมในโลกอินเทอร์เน็ต เว็บบล็อกก็เป็นอีกหนึ่งสังคมเล็กๆ ในโลกอินเทอร์เน็ต ที่ซึ่งอยู่ภายใต้หลักกฎหมายและจริยธรรมเช่นเดียวกัน เว็บบล็อกเป็นสื่อที่มีความเป็นอิสระในการนำเสนอสูง การที่เว็บบล็อกจะเป็นสื่อที่ดีได้นั้น ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกและจริยธรรมว่ามีมากน้อยเพียงใด บางครั้งกฎหมายอาจจะไม่จำเป็นเลย ถ้าผู้ใช้งานมีจิตสำนึกและจริยธรรมที่ดีงาม กล่าวคือ ถ้าหากเว็บบล็อกจะขัดกับหลักกฎหมายไปบ้าง แต่ถ้าหากไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับบุคคลอื่นหรือส่วนรวม และจริยธรรมอันดีงาม ก็พอให้อภัยกันได้ และไม่มีให้เห็นเป็นความผิด ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เกิดขึ้น ซึ่งพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้นภายหลังจากงานวิจัยนี้ โดยทำให้บริบททางสังคมในอินเทอร์เน็ตมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต ทำให้กฎหมายมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นในทางปฏิบัติ อีกทั้งผู้ใช้งานคอมพิวเตอร์ยังให้ความสนใจพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มากขึ้น

5.5 บทสรุป

โดยภาพรวม จากการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี และมุมมองทางกฎหมายและจริยธรรมของบล็อกเกอร์และสมาชิกในเว็บบล็อก โดยผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

เว็บบล็อก เป็นรูปแบบการสื่อสารแบบใหม่ในโลกอินเทอร์เน็ต โดยความเป็นสื่อใหม่ของเว็บบล็อกนี้ ทำให้การแสดงผลบทบาทหน้าที่ของบล็อกเกอร์แตกต่างจากสื่อมวลชน กล่าวคือ การเป็นสื่อใหม่ของเว็บบล็อกนั้น ข่าวสารและข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏในเว็บบล็อกนั้น ทำให้หลุดจากกรอบความรู้เดิมของสื่อกระแสหลัก ที่หาจากสื่ออื่นๆ ไม่ได้ โดยการเป็นสื่อใหม่ของเว็บบล็อกนั้นไม่มีข้อจำกัดทางการสื่อสาร ทั้งเรื่องของเวลาและสถานที่ในการสื่อสาร อีกทั้งผู้สื่อสารและผู้รับสารก็สามารถติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่างๆ กันเองได้โดยตรง ซึ่งทำให้เว็บบล็อกแตกต่างจากสื่อมวลชน เพราะเว็บบล็อกสามารถเข้าสู่กระบวนการสื่อสารได้ด้วยตนเอง และบุคคลทั่วไปก็สามารถเป็นสื่อได้เองอีกด้วย

โดยบทบาทหน้าที่ ที่เห็นชัดเจนที่สุดของเว็บบล็อก คือ บทบาทหน้าที่ในการผ่อนคลายความตึงเครียด ด้วยรูปแบบของการใช้งานของเว็บบล็อกที่ผู้ใช้งานส่วนใหญ่จะเป็นในกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งใช้เว็บบล็อกในเชิงปลดปล่อย ใช้เป็นเครื่องมือในการระบายอารมณ์ โดยเฉพาะวัยรุ่นเวลาที่มีปัญหาเกิดขึ้นแล้วไม่รู้จะไปปรึกษาใคร ไม่มีใครคอยรับฟัง ก็สามารถมีพื้นที่ในการระบาย ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด ซึ่งในอดีตไม่สามารถทำได้ ส่งผลให้ในปัจจุบันสังคมไทยเกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นได้ คืออาจจะมี การสื่อสารระหว่างบุคคลน้อยลง ผลก็เนื่องมาจากการพัฒนาของเทคโนโลยีการสื่อสาร ที่ในสังคมเมืองจะเห็นผลได้ชัดเจนมากกว่าในสังคมชนบทที่การพัฒนาของเทคโนโลยีมีน้อยกว่า ทำให้เห็นว่า อาจจะมีการละเลยตัวตนไปและหนีไปสร้างตัวตนใหม่ในโลกอินเทอร์เน็ตมากขึ้นได้

นอกจากนี้ในเชิงธุรกิจ เว็บบล็อกถือเป็นกลไกการตลาดในรูปแบบใหม่ เกิดเป็นช่องทางใหม่ในการค้าขายทางอินเทอร์เน็ต โดยเป็นการติดต่อกันได้โดยตรงระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย โดยที่ไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง อีกทั้งไม่มีข้อจำกัดในเรื่องสถานที่ เพราะว่าไม่ว่าจะอยู่ที่ใดก็สามารถทำการติดต่อซื้อขายกันได้ กล่าวคือ ไม่ต้องหาตลาดในการขายสินค้า แต่มาทำการซื้อขายสินค้าในตลาดที่ไม่มีต้นทุนและค่าใช้จ่าย อีกทั้งยังเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้โดยตรงอีกด้วย ซึ่งการใช้เว็บบล็อกในเชิงธุรกิจนี้ ต้องอยู่ภายใต้จริยธรรมที่ดีงาม และต้องไม่ใช่เว็บบล็อกเป็นช่องทางในการขายของที่ผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่สมควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง

อีกทั้งในเรื่องของกฎหมายและจริยธรรม ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องมีความถูกต้องในโลกอินเทอร์เน็ต ซึ่งในทางปฏิบัติแล้ว กฎหมายในอินเทอร์เน็ตนั้นบังคับใช้ให้ได้ผลนั้นยาก และขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีจากทางภาครัฐ ทำให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตขาดความรู้และความเข้าใจในเรื่องนี้ ซึ่งภาครัฐควรให้ความสำคัญในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ เพื่อจะได้ทำให้กฎหมายที่บัญญัติออกมานั้นสามารถใช้ได้ผลจริงในทางปฏิบัติ ต่อมาได้มี พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 บัญญัติขึ้น ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังจากงานวิจัยนี้ โดยสิ่งที่ตามมาหลังจากพระราชบัญญัติฉบับนี้คือ ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตเกิดการตื่นตัว และสนใจต่อพระราชบัญญัตินี้มากขึ้น โดยผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตตระหนักถึงความสำคัญของกฎหมายมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังให้ความสนใจในเรื่องนี้มากขึ้น โดยในกลุ่มผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต ก็มีการแจ้งเตือนกันเอง อีกทั้งมีการนำเสนอข้อมูลของพระราชบัญญัติฉบับนี้อีกด้วย ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการป้องกันการกระทำผิดทางอินเทอร์เน็ต อีกทั้งเป็นแนวทางในการใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างเหมาะสม

5.6 ข้อจำกัดในงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากในโลกอินเทอร์เน็ตเป็นโลกที่ไม่มีตัวตน ผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นปกปิดนามเอาไว้ ไม่สามารถระบุชื่อได้ อีกทั้งการติดต่อในการสัมภาษณ์ทำได้ยากจึงทำให้งานวิจัยเกิดความล่าช้า และใช้ระยะเวลาในการสัมภาษณ์ที่ค่อนข้างมาก อีกทั้งการเก็บข้อมูลต่างๆ ควรมีการสำรองข้อมูลไว้หลายๆ วิธี เพื่อป้องกันข้อมูลสูญหาย หรือป้องกันความผิดพลาดอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้

5.7 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. กฎหมายอินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องไกลตัวผู้ใช้งาน ทางภาครัฐควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้งานทราบถึงกฎหมาย เพื่อจะได้ทำให้กฎหมายสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ภาคต่างๆ ของสังคม ควรจะมีส่วนในการปรับเปลี่ยนรูปแบบในการนำเสนอเว็บบล็อกสร้างเป็นจริยธรรมสำหรับผู้ใช้อีกให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้ป้องกันการใช้เว็บบล็อกในทางที่ไม่เหมาะสม และขัดต่อหลักจริยธรรม อีกทั้งยังเป็นการป้องกันไม่ให้ผู้ใช้งานเว็บบล็อกใช้เว็บบล็อกเพื่อเป็นช่องทางในการหลอกลวงกฎหมาย
3. เว็บบล็อกถือได้ว่าเป็นสื่อรูปแบบใหม่ในการติดต่อสื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มวัยรุ่น ซึ่ง ถือได้ว่าเป็นกลุ่มผู้ใช้งาน ที่มีความสนใจในเรื่องๆ เดียวกัน จึงทำให้

เว็บล็อกเป็นสื่อชนิดหนึ่งที่เป็นการใช้สื่อของมือสมัครเล่นที่ไม่มีความรู้ทางด้านสื่อมาก่อนให้สามารถสร้างข้อมูลข่าวสารได้อย่างง่ายดายและสามารถสื่อได้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย โดยเป็นรูปแบบการสื่อสารของสื่อมือสมัครเล่น ที่สามารถพัฒนาเป็นสื่อที่มีความเป็นมืออาชีพได้

4. เว็บล็อกถูกใช้เป็นช่องทางในการระบายอารมณ์ของวัยรุ่น ทำให้วัยรุ่นมีช่องทางในการระบายออกที่ในอดีตไม่สามารถทำได้ ทำให้ปัจจุบันเว็บล็อกกลายเป็นรูปแบบในการสื่อสารแบบใหม่ที่ได้รับความนิยมมากขึ้น จึงเป็นที่พึงระวังในการใช้เว็บล็อกให้ถูกต้อง เนื่องจากวัยรุ่นยังขาดวิจารณญาณในการไตร่ตรองเรื่องราวต่างๆ รวมไปถึงการนำเสนอเรื่องราวของวัยรุ่นด้วย

5.8 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี และมุมมองทางกฎหมายและจริยธรรมในเว็บไซต์ hi5.com เพราะเป็นสื่อที่ได้รับความนิยม อีกทั้งมีความล่อแหลมทางด้านกฎหมายและจริยธรรม
2. การศึกษาวิจัยเพื่อดูแนวโน้มที่จะใช้เว็บล็อกในการกระทำผิดกฎหมายและจริยธรรมที่งานวิจัยครั้งนี้ยังปรากฏน้อย จึงควรศึกษาถึงแนวโน้มต่อไปในอนาคต
3. ศึกษาในทัศนะนักวิชาชีพสื่อ ว่ามีทัศนะต่อบทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับฐานะความเป็นสื่อ บทบาทหน้าที่ในเชิงสัมพันธ์กับเทคโนโลยี และมุมมองทางกฎหมายและจริยธรรมของเว็บล็อก อาจจะทำให้เห็นบทบาทที่ชัดเจนมากขึ้นได้

รูปธรรม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กาญจนา แก้วเทพ กิตติ ก้นภัย และ ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล. (2543). **มองสื่อใหม่ มองสังคมใหม่**. กรุงเทพฯ: บริษัทเอ็ดมันเพรสโปรดักส์จำกัด.

กาญจนา แก้วเทพ. (2545). **เมื่อสื่อส่องและสร้างวัฒนธรรม**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กาญจนา แก้วเทพ. (2545). **การสื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กรภัทร สุทธิคารา. (2546). **ก้าวสู่โลกอินเทอร์เน็ต**. นนทบุรี : สำนักพิมพ์อินโฟเพรส.

สุรสิทธิ์ วิทยาธิรัฐ. (2545). **การสื่อสาร: หลักการและเทคนิค**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

สมควร กวียะ. (2545). **การสื่อสารมวลชน**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ บริษัทอักษราพัฒนา จำกัด.

ปาริชาติ สถาปิตานนท์. (2545). **ระเบียบวิธีวิจัยการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พีระ จิระโสภณ. (2539). **ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน. หลักทฤษฎีการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อภิญา เพ็ญสุกุล. (2543). **อัตลักษณ์. เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ**. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา.

อนุช อภาภิรม. (2545). **World wide voice เสียงก้องในโลกกว้าง**. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์มติชน.

ธีรพล ภูรัต. (2545). **ชุมชนเสมือนจริง ปรากฏการณ์ทางการสื่อสารที่น่าจับตามอง**. วารสารนักบริหาร. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ศุภัญญา สุคบรรทัด และคณะ. (2548) **กรณีศึกษาเพื่อการเรียนการสอนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม สื่อมวลชนไทย**. โครงการส่งเสริมคุณธรรม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิตดา พุทรวงศ์. (2529). **จริยธรรมและกฎหมายเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน**. ม.ป.ส.

กาญจนา แก้วเทพ. (2540). **โลกของสื่อ Media World ฉบับ สื่อมวลชนในปี 2000**. กรุงเทพฯ : บริษัท อินฟินิตี้เพรส จำกัด.

นันทา วีรวิทยานุกูล. (2544). **ผู้หญิงกับอัตลักษณ์**. กรุงเทพฯ. อรุณการพิมพ์.

ขุนทอง ลอเสีรวานิช ผู้แปล. (2544). **“อำนาจใหม่” (power shift)**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นานมีบุ๊ค.

ทวีศักดิ์ กอนันตกุล, ชฎามาศ ชูวะเศรษฐกุล และกาญจนา วานิชกร. (2546). **ก้าวใหม่ของอินเทอร์เน็ตกับการบริการของภาครัฐ:รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government)**. ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.

อรรณพ เขียรถาวร. (2540). **สื่อมวลชนในปี 2000**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรรณพ เขียรถาวร. (2540). **“กฎหมายไทยก้าวไปทันใหม่กับอินเทอร์เน็ต” โลกของสื่อ**. กรุงเทพฯ. อินฟินิตี้เพรส.

วิทยานิพนธ์

วลักษณ์กมล เอี่ยมวิวัฒน์กิจ. (2541). **“เว็บไซต์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในฐานะเป็นแหล่งสารสนเทศเกี่ยวกับปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก”** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สายชล นूरณกิจ. (2541). **“บทบาทของเว็บไซต์ไทยในกระบวนการประสานสังคม”** สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัตนาวลี เกียรตินิยมศักดิ์. (2543). **“มณฑลสาธารณะของการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์: กรณีศึกษา www.pantip.com และ www.sanook.com”** วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขา การสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศุภิสรา ทดลา. (2542). **“รูปแบบพฤติกรรมการสื่อสารในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต: กรณีศึกษา www.pantip.com , www.hunsa.com , www.sanook.com และโปรแกรม Pirch 98”** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิรัฏฐ์ สุภการ. (2545). **“การอธิบายตัวตนในชุมชนเสมือนจริง”** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิรัช รักเอี่ยมสะอาด. (2547). **“การสื่อสารระหว่างบุคคลในเว็บไซต์ไทยเมทกับการเคลื่อนย้ายจากชุมชนเสมือนจริงสู่ความจริง: กรณีศึกษาเว็บไซต์ไทยเมท”** ปริญญาโทนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

เรณูกาชลี คำนำณสิน. (2548). “การนำเสนอเนื้อหาและการให้นิยามมาตรฐานจริยธรรมทางเพศของผู้อ่านนิตยสารคอสมโพลิเทคน” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ปิยนตร ขาวโต. (2547). “การวิเคราะห์ไดอารี่ออนไลน์: www.chtcha.co.th” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศุจิกา ดวงมณี. (2529). การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านเว็ลด์ไวด์เว็บของสื่อมวลชนไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

เอกสารอื่นๆ

สุกัญญา สุกบรรทัด, 2548, เอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายและจริยธรรมสื่อ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

เสรษฐพงษ์ มะลิสวรรณ, 2548 เอกสารประกอบการสอนวิชา กฎหมายและจริยธรรมสื่อ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

สารสนเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

นิธิช กิตติวาร, 29 เมษายน 2549 กระแสนโลกอินเทอร์เน็ต พลิกโฉมการจัดการความรู้ในองค์กร. สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา สืบค้นเมื่อ 29 เมษายน 2549, จาก

<http://www.thaimisc.com/freewebboard/php/vreply.php?user=mycybers&topic=147>

<http://www.gotoknow.org/cgi-bin/me/archive/2005/05/25/08/30/05/e9>

<http://gotoknow.org/archive/2005/06/29/11/53/26/e580>

<http://www.thaiblogonline.com/ReadPost.aspx?PostID=70>

http://www.cmsthailand.com/docs/blogger_register.html

<http://gotoknow.org/archive/2005/07/03/00/29/08/e732#comments>

<http://gotoknow.org/archive/2005/06/02/09/46/56/e39>

<http://newhome.weblogs.com/historyOfWeblogs>

สถานการณ์ บล็อก/ไดอารี่ไทย. บล็อก=มาร์เก็ตติ้งทูเลใหม่. เมืองไทยยังคิดรูปแบบไดอารี่. (มีนาคม

2549) Positioning magazine. สืบค้นจาก <http://www.positioningmag.com>

<http://www.storythai.com>

<http://www.exteen.com>

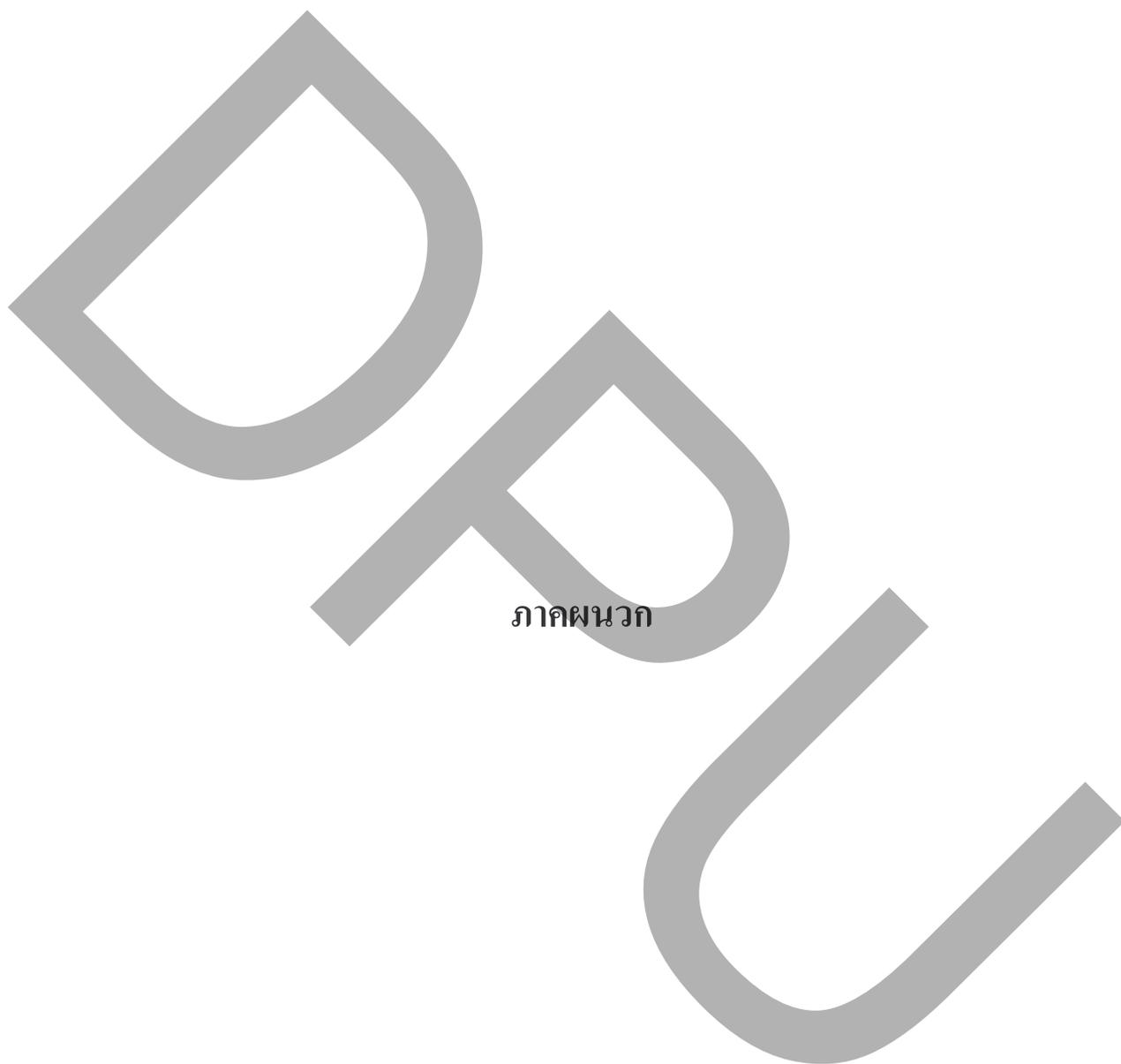
<http://www.bloggang.com>

ภาษาต่างประเทศ

ELECTRONIC SOURCES

Anita Blanchard (2007). University of North Carolina at Charlotte “**Blogs as Virtual Communities: Identifying a Sense of Community**” Retrieved April 20 2009.

http://blog.lib.umn.edu/blogosphere/blogs_as_virtual.html

ภาคผนวก

หน้า ๔

เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒๗ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๐

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ

ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ “ระบบคอมพิวเตอร์” หมายความว่า อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมการทำงานเข้าด้วยกัน โดยได้มีการกำหนดคำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใด และแนวทางปฏิบัติงานให้อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ทำหน้าที่ประมวลผลข้อมูลโดยอัตโนมัติ

หน้า ๕

เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒๗ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๐

“ข้อมูลคอมพิวเตอร์” หมายความว่า ข้อมูล ข้อความ คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ในสภาพที่ระบบคอมพิวเตอร์อาจประมวลผลได้ และให้หมายความรวมถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย “ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์” หมายความว่า ข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งแสดงถึง

แหล่งกำเนิด ต้นทาง ปลายทาง เส้นทาง เวลา วันที่ ปริมาณ ระยะเวลาชนิดของบริการ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์นั้น

“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า

(๑) ผู้ให้บริการแก่บุคคลอื่นในการเข้าสู่อินเทอร์เน็ต หรือให้สามารถติดต่อถึงกันโดยประการอื่น โดยผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการในนามของตนเอง หรือในนามหรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น

(๒) ผู้ให้บริการเก็บรักษาข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น

“ผู้ใช้บริการ” หมายความว่า ผู้ใช้บริการของผู้ให้บริการ ไม่ว่าจะต้องเสียค่าบริการหรือไม่ก็ตาม

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

มาตรา ๕ ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖ ผู้ใดล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ที่ผู้อื่นจัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะ ถ้านำมาตรการดังกล่าวไปเปิดเผยโดยมิชอบในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒๗ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๐

มาตรา ๗ ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้นมีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘ ผู้ใดกระทำความผิดโดยมิชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อดักจับไว้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐ ผู้ใดกระทำความผิดโดยมิชอบ เพื่อให้การทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นถูกระงับ ชะลอ ขัดขวาง หรือรบกวนจนไม่สามารถทำงานตามปกติได้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑ ผู้ใดส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคคลอื่น โดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มาของการส่งข้อมูลดังกล่าว อันเป็นการรบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นโดยปกติสุข ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๒ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐

(๑) ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน ไม่ว่าจะความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นในทันทีหรือในภายหลัง และไม่ว่าจะเกิดขึ้นพร้อมกันหรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

(๒) เป็นการกระทำโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือการบริการสาธารณะ หรือเป็นการกระทำต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตาม (๒) เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี

เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒๗ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๐

มาตรา ๑๓ ผู้ใดจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้น โดยเฉพาะเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔ ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- (๑) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน
- (๒) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน
- (๓) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา
- (๔) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้
- (๕) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

มาตรา ๑๕ ผู้ให้บริการผู้ใดจงใจสนับสนุนหรือยินยอมให้มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๔ ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความควบคุมของตน ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๑๖ ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อ เติม หรือดัดแปลงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นการนำเข้าสู่ข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยสุจริต ผู้กระทำไม่มีความผิด ความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้ถ้าผู้เสียหายในความผิดตามวรรคหนึ่งตายเสียก่อนร้องทุกข์ ให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้เสียหายร้องทุกข์ได้ และให้ถือว่าเป็นผู้เสียหาย

มาตรา ๑๗ ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ นอกพระราชอาณาจักรและ

หน้า ๘

เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒๗ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๐

- (๑) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนไทย และรัฐบาลแห่งประเทศที่ความผิดได้เกิดขึ้นหรือผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ หรือ
- (๒) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนต่างด้าว และรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหายและผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ จะต้องรับโทษภายในราชอาณาจักร

หมวด ๒

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนและสอบสวนในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ เฉพาะที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิดและหาตัวผู้กระทำความผิด

- (๑) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งเอกสาร ข้อมูล หรือหลักฐานอื่นใดที่อยู่ในรูปแบบที่สามารถเข้าใจได้
- (๒) เรียกข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์จากผู้ให้บริการเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารผ่านระบบคอมพิวเตอร์หรือจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (๓) สั่งให้ผู้ให้บริการส่งมอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้บริการที่ต้องเก็บตามมาตรา ๒๖ หรือที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของผู้ให้บริการให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่
- (๔) ทำสำเนาข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ จากระบบคอมพิวเตอร์ที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ระบบคอมพิวเตอร์นั้นยังมีได้อยู่ในความครอบครองของพนักงานเจ้าหน้าที่
- (๕) สั่งให้บุคคลซึ่งครอบครองหรือควบคุมข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ ส่งมอบข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ดังกล่าวให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่
- (๖) ตรวจสอบหรือเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ของบุคคลใด อันเป็นหลักฐานหรืออาจใช้เป็นหลักฐานเกี่ยวกับ

การกระทำความผิด หรือเพื่อสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดและสั่งให้บุคคลนั้นส่ง ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ ที่เกี่ยวข้องเท่าที่จำเป็นให้ด้วยก็ได้

หน้า ๘

เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒๗ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๐

(๗) ถอดรหัสลับของข้อมูลคอมพิวเตอร์ของบุคคลใด หรือสั่งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเข้ารหัสลับของข้อมูลคอมพิวเตอร์ ทำการถอดรหัสลับ หรือให้ความร่วมมือกับพนักงานเจ้าหน้าที่ในการถอดรหัสลับดังกล่าว

(๘) ยึดหรืออายัดระบบคอมพิวเตอร์เท่าที่จำเป็นเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการทราบรายละเอียดแห่ง ความผิดและผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕ การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๘ (๔) (๕) (๖) (๗) และ(๘) ให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการตามคำร้อง ทั้งนี้ คำร้องต้องระบุเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลใดกระทำหรือกำลังจะกระทำ การอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เหตุที่ต้องใช้อำนาจ ลักษณะของการ กระทำความผิด รายละเอียดเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำความผิดและผู้กระทำความผิด เท่าที่ สามารถจะระบุได้ ประกอบคำร้องด้วยในการพิจารณาคำร้องให้ศาลพิจารณาคำร้องดังกล่าวโดยเร็ว เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตแล้ว ก่อนดำเนินการตามคำสั่งของศาล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งสำเนาบันทึก เหตุอันควรเชื่อที่ทำให้ต้องใช้อำนาจตามมาตรา ๑๘ (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) มอบให้เจ้าของหรือผู้ ครอบครองระบบคอมพิวเตอร์นั้นไว้เป็นหลักฐาน แต่ถ้าไม่มีเจ้าของหรือผู้ครอบครองเครื่อง คอมพิวเตอร์อยู่ ณ ที่นั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งมอบสำเนาบันทึกนั้นให้แก่เจ้าของหรือผู้ ครอบครองดังกล่าวในทันทีที่กระทำได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าในการดำเนินการตาม มาตรา ๑๘ (๔) (๕) (๖) (๗) และ(๘) ส่งสำเนาบันทึกรายละเอียดการดำเนินการและเหตุผลแห่งการ ดำเนินการให้ศาลที่มีเขตอำนาจภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาลงมือดำเนินการ เพื่อเป็น หลักฐาน การทำสำเนาข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามมาตรา ๑๘ (๔) ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อมีเหตุอันควร เชื่อได้ว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และต้องไม่เป็นอุปสรรคในการดำเนินกิจการ ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นเกินความจำเป็น การยึดหรืออายัดตามมาตรา ๑๘ (๘) นอกจากจะต้องส่งมอบสำเนาหนังสือแสดงการยึดหรืออายัดมอบให้เจ้าของหรือผู้ ครอบครองระบบคอมพิวเตอร์นั้นไว้เป็นหลักฐานแล้วพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งยึดหรืออายัดไว้เกิน สามสิบวันมิได้ ในกรณีจำเป็นที่ต้องยึดหรืออายัดไว้นานกว่านั้น ให้ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ

เพื่อขอขยายเวลายืดหรืออายัดได้ แต่ศาลจะอนุญาตให้ขยายเวลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งรวมกันได้
อีกไม่เกินหกสิบวัน เมื่อหมดความจำเป็นที่จะยืดหรืออายัดหรือครบกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว
พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องส่งคืนระบบคอมพิวเตอร์ที่ยืดหรือถอนการอายัดโดยพลัน

หน้า ๑๐

เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒๗ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๐

หนังสือแสดงการยืดหรืออายัดตามวรรคห้าให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
มาตรา ๒๐ ในกรณีที่การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการทำให้แพร่หลายซึ่ง
ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในภาค
สอง

ลักษณะ ๑ หรือลักษณะ ๑/๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือที่มีลักษณะขัดต่อความสงบเรียบร้อย
หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน พนักงานเจ้าหน้าที่โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีอาจยื่นคำ
ร้องพร้อมแสดงพยานหลักฐานต่อศาลที่มีเขตอำนาจขอให้มีคำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายซึ่ง
ข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นได้

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่ทำการระงับการทำให้แพร่หลายนั้นเอง หรือสั่งให้ผู้ให้บริการระงับการทำให้แพร่หลาย
ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นก็ได้

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบว่า ข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดมีชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์
รวมอยู่ด้วย พนักงานเจ้าหน้าที่อาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อขอให้มีคำสั่งห้ามจำหน่าย
หรือเผยแพร่ หรือสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นระงับการใช้ ทำลาย หรือ
แก้ไขข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขในการใช้ มีไว้ในครอบครอง หรือ เผยแพร่
ชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ดังกล่าวก็ได้

ชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ตามวรรคหนึ่งหมายถึงชุดคำสั่งที่มีผลทำให้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือระบบ
คอมพิวเตอร์หรือชุดคำสั่งอื่นเกิดความเสียหาย ถูกทำลาย ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมขัดข้อง
หรือปฏิบัติงานไม่ตรงตามคำสั่งที่กำหนดไว้ หรือโดยประการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นชุดคำสั่งที่มุ่งหมายในการป้องกันหรือแก้ไขชุดคำสั่งดังกล่าวข้างต้น ตามที่
รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่เปิดเผยหรือส่งมอบข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทาง
คอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลของผู้ใช้บริการ ที่ได้มาตามมาตรา ๑๘ ให้แก่บุคคลใด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการกระทำเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีกับพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หรือเป็นการกระทำตามคำสั่งหรือที่ได้รับอนุญาตจากศาล พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดฝ่าฝืนวรรคหนึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หน้า ๑๑

เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒๗ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๐

มาตรา ๒๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นล่วงรู้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลของผู้ใช้บริการ ที่ได้มาตามมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔ ผู้ใดล่วงรู้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลของผู้ใช้บริการ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาตามมาตรา ๑๘ และเปิดเผยข้อมูลนั้นต่อผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕ ข้อมูล ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อ้างและรับฟังเป็นพยานหลักฐานตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายอื่นอันว่าด้วยการสืบพยานได้ แต่ต้องเป็นชนิดที่มีได้เกิดขึ้นจากการจงใจมีคำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง หรือโดยมิชอบประการอื่น

มาตรา ๒๖ ผู้ให้บริการต้องเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ไว้ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อมูลนั้นเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ แต่ในกรณีจำเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งให้ผู้ให้บริการผู้ใดเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ไว้เกินเก้าสิบวันแต่ไม่เกินหนึ่งปีเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย และเฉพาะคราวก็ได้ ผู้ให้บริการจะต้องเก็บรักษาข้อมูลของผู้ใช้บริการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สามารถระบุตัวผู้ให้บริการ นับตั้งแต่เริ่มให้บริการและต้องเก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับตั้งแต่การให้บริการสิ้นสุดลง

ความในวรรคหนึ่งจะใช้กับผู้ให้บริการประเภทใด อย่างไร และเมื่อใด ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ผู้ให้บริการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๒๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สั่งตามมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๐ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลตามมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาทและปรับเป็นรายวันอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๒๘ การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้และความชำนาญเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์และมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีอำนาจรับคำร้องทุกข์หรือรับคำกล่าวโทษ และมีอำนาจในการสืบสวนสอบสวนเฉพาะความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

หน้า ๑๒

เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒๗ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๐

ในการจับ ควบคุม คั่น การทำสำนวนสอบสวนและดำเนินคดีผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ บรรดาที่เป็นอำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ หรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานงานกับพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปให้นายกรัฐมนตรีในฐานะผู้กำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติและรัฐมนตรีมีอำนาจร่วมกันกำหนดระเบียบเกี่ยวกับแนวทางและวิธีปฏิบัติในการดำเนินการตามวรรคสอง

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับบัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒๗ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันระบบคอมพิวเตอร์ได้เป็นส่วนสำคัญของการประกอบกิจการและการดำรงชีวิตของมนุษย์ หากมีผู้กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ระบบคอมพิวเตอร์ไม่สามารถทำงานตามคำสั่งที่กำหนดไว้หรือทำให้การทำงานผิดพลาดไปจากคำสั่งที่กำหนดไว้ หรือใช้วิธีการใด ๆ เข้าล่วงรู้ข้อมูล แก้ไข หรือทำลายข้อมูลของบุคคลอื่นในระบบคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ หรือใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จหรือมีลักษณะอันลามกอนาจาร ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายกระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของรัฐ รวมทั้งความสงบสุขและศีลธรรมอันดีของประชาชน สมควรกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นายเสรี สืบสงวนวงศ์

จบการศึกษาระดับปริญญาตรี นิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ เมื่อปี
พ.ศ. 2546

ปัจจุบัน ช่วยธุรกิจของครอบครัว อยู่ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา